Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2026/2394

2026 11 6

KOMISIJOS REKOMENDACIJA (ES) 2026/2394

2026 m. spalio 29 d.

dėl neprivalomų pavyzdinių sutarčių sąlygų prieigai prie duomenų ir jų naudojimo ir dėl neprivalomų standartinių debesijos kompiuterijos sutarčių sąlygų

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 292 straipsnį,

atsižvelgdama į 2023 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2023/2854 dėl suderintų sąžiningos prieigos prie duomenų ir jų naudojimo taisyklių, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/2394 ir Direktyva (ES) 2020/1828, (Duomenų aktas) ([1]), ypač į jo 41 straipsnį,

kadangi:

(1) sąžiningos sutartyje numatytos teisės ir pareigos skatina rinkos dalyvių tarpusavio pasitikėjimą ir gali padėti didinti sąžiningą prieigą prie duomenų ir jų naudojimą, taip pat kurti konkurencingesnę duomenų tvarkymo paslaugų rinką, taip išnaudojant visus duomenų ekonomikos pranašumus Sąjungoje;

(2) siekiant reaguoti į skaitmeninės ekonomikos poreikius ir pašalinti kliūtis tinkamai veikiančiai duomenų vidaus rinkai, Reglamentu (ES) 2023/2854 nustatyta suderinta sistema, kurioje apibrėžta, kas turi teisę naudotis gaminio duomenimis arba susijusios paslaugos duomenimis, kokiomis sąlygomis ir kokiu pagrindu. Šiuo tikslu Reglamente (ES) 2023/2854 naudojama pagrindinė priemonė yra sutartys. Nuo to reglamento taikymo pradžios duomenų naudojimas grindžiamas sutartimis, o ne *de facto* duomenų kontrole. Taip siekiama užtikrinti teisinį tikrumą, susijusį su šalių teisėmis ir pareigomis, ir atitinkamai skatinti dalijimąsi duomenimis. Be to, Reglamentu (ES) 2023/2854 siekiama užtikrinti, kad sudarant subalansuotas sutartis nauda būtų sąžiningai dalijamasi tarp visų duomenų vertės grandinės šalių;

(3) Reglamente (ES) 2023/2854 numatytos šalių, susijusių su prieiga prie duomenų ir jų naudojimu bei dalyvaujančių nustatant privalomo dalijimosi duomenimis taisykles, teisės ir pareigos, kartu suteikiant šalims galimybę sutartyse nustatyti, kaip praktiškai naudotis savo teisėmis ir vykdyti pareigas, susijusias su tokia prieiga prie duomenų ir jų naudojimu;

(4) duomenų tvarkymo paslaugos yra esminė skaitmeninę pertvarką įgalinanti priemonė ir svarbus konkurencingumo skaitmeniniame amžiuje veiksnys. Galimybė klientui vieną paslaugą pakeisti kita arba vienu metu naudotis kelių paslaugų teikėjų paslaugomis yra svarbi konkurencingesnės rinkos, į kurią naujiems paslaugų teikėjams kyla mažiau kliūčių patekti, sąlyga. Reglamente (ES) 2023/2854 nustatytos taisyklės, susijusios su klientų teisėmis vieną duomenų tvarkymo paslaugų teikėją pakeisti kitu paslaugų teikėju arba pereiti prie vietoje esančios infrastruktūros, ir nustatytos konkrečios sąlygos ir procedūros, kurios taip pat apima saugumą ir veiklos tęstinumą paslaugų teikėjo keitimo proceso metu. Reglamente (ES) 2023/2854 taip pat atsižvelgiama į lygiagretų kelių duomenų tvarkymo paslaugų naudojimą, padedant sėkmingai diegti daugialypių debesijos paslaugų strategijas. Be to, Reglamente (ES) 2023/2854 nustatyta, kad visos paslaugų teikėjo keitimo procese dalyvaujančios šalys turi sąžiningai bendradarbiauti;

(5) klientų ir duomenų tvarkymo paslaugų teikėjų teisės ir pareigos apibrėžiamos duomenų tvarkymo paslaugų sutartyse. Reglamentu (ES) 2023/2854 duomenų tvarkymo paslaugų teikėjams nustatoma pareiga pašalinti kliūtis, galinčias trukdyti klientams pakeisti paslaugų teikėją, įskaitant sutartines kliūtis;

(6) pagal Reglamento (ES) 2023/2854 41 straipsnį Komisijai pavesta parengti pavyzdines sutarčių sąlygas prieigai prie duomenų ir jų naudojimo ir neprivalomas standartines debesijos kompiuterijos sutarčių sąlygas, kaip priemonę, padedančią šalims derėtis dėl tokių sutarčių ir jas parengti bei propaguoti pavyzdines sutartis, kuriose nustatytos teisingos, pagrįstos ir nediskriminacinės sutartinės teisės ir pareigos;

([1]) OL L, 2023/2854, 2023 12 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj.

(7) pagal Reglamentą (ES) 2023/2854 pagrindinis šių pavyzdinių sutarčių tikslas – padėti įmonėms, visų pirma MVĮ, tokias sutartis parengti, dėl jų derėtis ir jas sudaryti. Reglamente (ES) 2023/2854 taip pat nustatyta, kad tokios pavyzdinės sutarčių sąlygos, jei jos taikomos plačiai ir nuosekliai, turėtų turėti teigiamą poveikį sutarčių dėl prieigos prie duomenų ir jų naudojimo rengimui ir taip padėti plačiau užtikrinti sąžiningesnius sutartinius prieigos prie duomenų ir dalijimosi jais santykius;

(8) šie tikslai rodo, kad pavyzdinės sutarčių sąlygos ir standartinės sutarčių sąlygos turėtų atlikti svarbų vaidmenį taikant Reglamentą (ES) 2023/2854 ir parodant, kaip būtų galima parengti subalansuotas sutartis taikant Reglamentą (ES) 2023/2854, be kita ko, teismams taikant Reglamente (ES) 2023/2854 nustatytą bendrąją nesąžiningumo kontrolės sąlygą. Be to, kaip nustatyta Reglamento (ES) 2023/2854 55 konstatuojamojoje dalyje, siekiant užtikrinti vienodą reglamento taikymą, ginčų sprendimo įstaigos turėtų atsižvelgti į pavyzdines sutarčių sąlygas;

(9) laisvė sudaryti sutartis yra esminė įmonių tarpusavio santykių sąvoka ir ją apima Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje įtvirtinta laisvė užsiimti verslu. Komisija rinkos dalyviams pateikia neprivalomo pobūdžio pavyzdines sutartinių santykių sąlygas ir, jei susitariančiosios šalys nusprendžia jomis pasinaudoti, jas galima pritaikyti, kaip paaiškinta ir I priede, nustatant pavyzdines sąlygas. Šios sąlygos visų pirma buvo parengtos įmonių tarpusavio santykiams, atsižvelgiant į Reglamentą (ES) 2023/2854 ir kitus Sąjungos teisės aktus. Kaip ir pagal visas sutartis, kai šalys užmezga su duomenimis susijusius sutartinius santykius, jos turi laikytis privalomų Sąjungos teisės nuostatų, pavyzdžiui, Reglamento (ES) 2023/2854, Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 ([2]) arba privalomų vartotojų teisės nuostatų, taip pat tai konkrečiai sutarčiai taikytinų privalomų nacionalinės teisės nuostatų;

(10) dėl nesąžiningų sutarčių sąlygų prieiga prie duomenų arba duomenų tvarkymo paslaugų teikėjų keitimas gali tapti mažiau perspektyvūs komerciniu požiūriu ir kartais ekonomiškai nenaudingi;

(11) Reglamentu (ES) 2023/2854 nustatoma nesąžiningumo kontrolė, taikoma sutarčių sąlygoms dėl prieigos prie duomenų ir jų naudojimo arba atsakomybės ir teisių gynimo priemonių tais atvejais, kai su duomenimis susijusios pareigos pažeidžiamos arba panaikinamos, kai šalis įmonių sudarytose sutartyse tas sąlygas nustato vienašališkai. Pavyzdinėse sąlygose ir standartinėse sąlygose taip pat atsižvelgta į nuostatas, susijusias su tokia nesąžiningumo kontrole;

(12) būtina nustatyti pavyzdines kelių sutarčių sąlygas, kurios apimtų prieigą prie duomenų ir jų naudojimą, patenkančius į Reglamento (ES) 2023/2854 II, III ir IV skyrių taikymo sritį. Pirmąja rekomenduojama pavyzdine sutartimi reglamentuojami susietojo gaminio ar susijusios paslaugos naudotojo, kuris pagal Reglamentą (ES) 2023/2854 turi teisę gauti duomenis ir juos naudoti, ir duomenų turėtojo teisiniai santykiai (II priedas). Nors šios pavyzdinės sutarties sąlygos gali būti naudojamos kaip atskira sutartis lygiagrečiai su kitomis sutartimis, t. y. a) susietojo gaminio pirkimo, nuomos ar išperkamosios nuomos sutartimi, b) susijusių paslaugų teikimo sutartimi arba c) bet kokia sutartimi, kurią būtina sudaryti pagal Reglamentą (ES) 2016/679, jos taip pat gali būti įtrauktos į bendrą sutartį, pavyzdžiui, dėl susietojo gaminio pirkimo. Antrosios rūšies sutartis, kurioms taikomos pavyzdinės sutarčių sąlygos, sudaro naudotojas ir duomenų gavėjas (III priedas). Trečioji pavyzdinė sutartis yra duomenų turėtojo ir duomenų gavėjo sutartis, susijusi su atvejais, kai duomenų turėtojui nustatyta teisinė pareiga suteikti galimybę trečiajai šaliai gauti duomenis, pavyzdžiui, pareiga suteikti prieigą užtikrinti susietojo gaminio ar susijusių paslaugų duomenų prieinamumą naudotojo nurodytam duomenų gavėjui (IV priedas). Ketvirtąją pavyzdinę sutartį sudaro įmonės, kurios savanoriškai dalijasi duomenimis, ir jai taikoma nesąžiningumo kontrolė pagal Reglamentą (ES) 2023/2854 (V priedas);

(13) būtina nustatyti standartines sutarčių sąlygas, kurios gali būti įtrauktos į duomenų tvarkymo paslaugų sutartis, kad būtų atspindėtos klientų ir paslaugų teikėjų teisės ir pareigos, atsižvelgiant į Reglamento (ES) 2023/2854 VI skyrių ir į būtinybę pašalinti sutartines kliūtis, trukdančias pakeisti paslaugų teikėją, ir užtikrinti sąžiningas, pagrįstas ir nediskriminacines sutartines teises ir pareigas (VI–XII priedai);

([2]) 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

(14) siekiant sudaryti palankesnes sąlygas naudoti pavyzdines sąlygas ir standartines sąlygas, reikėtų įtraukti gaires ir paaiškinimus, pateikiamus informacijos intarpuose. Gairėmis ir paaiškinimais siekiama padėti šalims pateikiant nuorodas į atitinkamas teisines pareigas bei kryžmines nuorodas į sąlygas ir prireikus paaiškinant sprendimų, kuriuos šalys turi priimti, pasekmes, tai perteikiant įvairiomis galimybėmis, susijusiomis su atitinkama sutartine sąlyga,

REKOMENDUOJA:

(1) susitariančiosioms šalims naudoti pavyzdines sutarčių sąlygas dėl prieigos prie duomenų ir jų naudojimo, nustatytas I–V prieduose;

(2) susitariančiosioms šalims naudoti neprivalomas standartines debesijos kompiuterijos sutarčių sąlygas, nustatytas I ir VI–XII prieduose;

(3) valstybėms narėms raginti naudoti rekomenduotas pavyzdines sutarčių sąlygas ir standartines sutarčių sąlygas, be kita ko, pasitelkiant jų paskirtas ginčų sprendimo įstaigas ir kompetentingas institucijas, numatytas Reglamente (ES) 2023/2854.

Priimta Briuselyje 2026 m. spalio 29 d.

Komisijos vardu
Michael McGRATH
Komisijos narys

I PRIEDAS

BENDRA ĮŽANGA

1. **Bendra informacija**

2022 m. Komisija įsteigė ekspertų grupę, sudarytą iš ekspertų, individualiai paskirtų, kad padėtų Komisijai teikti praktines priemones rinkos dalyviams, kurie naudotųsi naujomis teisėmis ir pareigomis pagal Reglamentą (ES) 2023/2854 (toliau – Duomenų aktas). Ekspertai parengė pavyzdines sutarčių sąlygas (PSS) prieigai prie duomenų ir jų naudojimo ir standartines sutarčių sąlygas (SSS) dėl duomenų tvarkymo paslaugų. Šios PSS ir SSS buvo įtrauktos į 2025 m. balandžio mėn. grupės registre paskelbtą ataskaitą. Ekspertų grupei padėjo pogrupis, kurį sudarė įmonių ir Europos bei nacionalinių verslo organizacijų atstovai. Pogrupis teikė grįžtamąją informaciją ekspertams viso rengimo proceso metu.

Siekdamos suteikti ekspertams papildomos informacijos, Komisijos tarnybos surengė ne tik tikslines konsultacijas, per kurias pavyzdinių sąlygų projektai buvo išbandyti dalyvaujant įmonėms, pageidavusioms savanoriškai prisijungti prie šios veiklos, bet ir du viešų konsultacijų raundus (vieną dėl ekspertų parengtos PSS ir SSS redakcijos, o kitą – dėl į ekspertų grupės ataskaitą įtrauktų galutinių redakcijų).

Remdamasi ekspertų grupės ataskaita ir per viešas konsultacijas gauta informacija ir kaip reikalaujama Duomenų akto 41 straipsnyje, Komisija parengė PSS ir SSS, kurios įtrauktos į šią rekomendaciją kaip priedai.

PSS ir SSS yra neprivalomos. Jos yra tokios ir parengtos taip, kad šalys galėtų jas pritaikyti prie savo sutartinių poreikių. Tačiau šalys turi atsižvelgti į tai, kad šios PSS ir SSS parengtos taip, kad atitiktų Duomenų akte nustatytas teises ir pareigas, ir taip pat taip, kad derėtų tarpusavyje. Jose pateikiama informacija apie jų savanorišką pobūdį ir patarimai šalims, į kuriuos jos turėtų atsižvelgti, kiek tai susiję su jų daromų pakeitimų teisinėmis pasekmėmis. Be to, į PSS ir SSS turėtų atsižvelgti pagal Duomenų akto 10 straipsnį paskirtos ginčų sprendimo įstaigos.

PSS ir SSS parengtos daugiausia įmonių tarpusavio sutartiniams santykiams. Tačiau jos taip pat gali būti naudojamos įmonių ir vartotojų santykiuose. Tačiau tokiu atveju reikėtų įtraukti papildomų nuostatų, kad sutartis atitiktų privalomas vartotojų apsaugos taisykles (pvz., vartotojo teisę atsisakyti sutarties, jei sutartis sudaroma internetu ir (arba) nuotoliniu būdu).

Šių PSS ir SSS naudojimas neatleidžia šalių nuo pareigos užtikrinti, kad būtų laikomasi visų taikytinų privalomų Sąjungos ar nacionalinės teisės nuostatų. Taikyti PSS ir SSS šalys gali visiškai savo nuožiūra. Komisija už jokius šių sąlygų naudojimo padarinius neatsako.

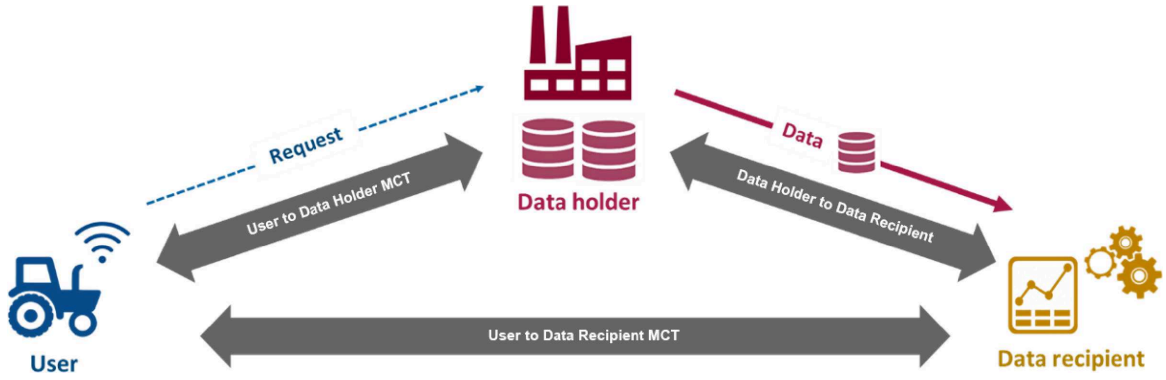
Komisija gali peržiūrėti šias pavyzdines sutarčių sąlygas ir standartines sutarčių sąlygas, atsižvelgdama į jų taikymą ir poveikį įmonėms ir rinkos praktikai.

2. **Pavyzdinės sutarčių sąlygos**

II–V prieduose nustatytos PSS parengtos siekiant padėti šalims rengti sutartis dėl prieigos prie (asmens ir ne asmens) duomenų ir jų naudojimo ir dėl jų derėtis. Šiomis sutartimis siekiama užtikrinti teisingas, pagrįstas ir nediskriminacines sutartines teises ir pareigas, įskaitant pagrįstą kompensaciją ir komercinių paslapčių apsaugą.

Sutarties šalys apibrėžiamos kiekvienų PSS pradžioje, kai aktualu, laikantis Duomenų akte nustatytų sąlygų: duomenys, duomenų turėtojas, naudotojas, duomenų gavėjas ir kt.

Kurias PSS naudoti ir kokios rūšies dalijimuisi duomenimis?

II priede pateiktos PSS parengtos duomenų turėtojo ir susietojo gaminio ar susijusios paslaugos naudotojo sutartims, kai duomenų turėtojas nori naudoti duomenis, sugeneruotus naudojantis gaminiu ar paslauga.

III priede pateiktos PSS parengtos susietojo gaminio ar susijusios paslaugos naudotojo ir trečiosios šalies duomenų gavėjo sutartims, kai naudotojas prašo duomenų turėtojo suteikti galimybę duomenų gavėjui gauti duomenis pagal Duomenų akto 5 straipsnį.

IV priede pateiktos PSS parengtos duomenų turėtojo ir trečiosios šalies duomenų gavėjos, kuri yra įmonė, sutartims, pagal kurias duomenų turėtojas privalo (pagal Duomenų akto 5 straipsnį) suteikti galimybę gavėjui gauti duomenis, kai to prašo gaminio naudotojas. Jos taip pat gali būti naudojamos su atitinkamais pakeitimais, kai duomenų turėtojas privalo suteikti galimybę trečiajai šaliai duomenų gavėjai gauti duomenis pagal kitus Sąjungos teisės aktus arba nacionalinės teisės aktus, priimtus pagal Sąjungos teisę.

V priede pateiktos PSS parengtos duomenimis pasidalijančio subjekto ir duomenų gavėjo sutartims, kai duomenimis pasidalijantis subjektas nori suteikti galimybę duomenų gavėjui gauti duomenis savanoriškai ir nepriklausomai nuo naudotojo ar panašios šalies prašymo. Sąvoka „duomenimis pasidalijantis subjektas“ pasirinkta siekiant atsižvelgti į įvairius galimus scenarijus.

Šalys turėtų nustatyti savo padėtį pagal įvairius pirmiau paaiškintus scenarijus ir tada naudoti atitinkamas PSS.

PSS teisinė galia Duomenų akto ir kitų taikytinų teisės aktų atžvilgiu

Tai, kad susitariančiosios šalys naudoja PSS, nedaro poveikio jokioms teisėms ir pareigoms, kurios joms tenka pagal Duomenų aktą arba kitus Sąjungos teisės aktus ar valstybių narių teisės aktus, priimtus pagal Sąjungos teisę, įskaitant duomenų valdytojo pareigas ir duomenų subjektų teises pagal Reglamentą (ES) 2016/679 ir konkurencijos teisę.

Šalys ypatingą dėmesį turėtų skirti atvejams, kai duomenys, kuriais dalijamasi, yra asmens duomenys arba mišrūs duomenų rinkiniai. Visų pirma duomenų turėtojai turi pateikti asmens duomenis naudotojams arba trečiosioms šalims, kaip nustatyta Reglamente (ES) 2023/2854, tačiau tik jeigu yra teisinis pagrindas pagal Reglamentą (ES) 2016/679.

Kaip ir bet kurios sutarties atveju, tai, kad šalys naudoja pavyzdines sutarties sąlygas, neužkerta kelio kompetentingam teismui ar kitai kompetentingai administracinei institucijai panaikinti sutartį ar konkrečias jos sąlygas, jei nesilaikoma Sąjungos ar valstybės narės teisės.

3. **Standartinės sutarčių sąlygos**

Šiomis SSS siekiama padėti šalims pagal sutartis įgyvendinti iš Duomenų akto kylančias teises ir pareigas. SSS yra modulinių sąlygų, kurios papildo viena kitą, tačiau taip pat gali būti taikomos atskirai, rinkinys. Jos skirtos įtraukti į duomenų tvarkymo paslaugų susitarimus.

SSS siekiama padėti visų duomenų tvarkymo paslaugų, patenkančių į Duomenų akto taikymo sritį, klientams ir teikėjams, nesvarbu, ar jie vieši, privatūs, maži, vidutiniai ar dideli.

Pagal Duomenų akte pateiktą duomenų tvarkymo paslaugos apibrėžtį šios SSS taikytinos visiems debesijos paslaugų modeliams, įskaitant paslauginę infrastruktūrą (IaaS), paslauginę platformą (PaaS) ir paslauginę programinę įrangą (SaaS), kuriems būdingos Duomenų akto 2 straipsnio 8 dalyje nustatytos savybės.

Į SSS pagal Duomenų aktą BDAR ([1]) reikalavimai neįtraukiami. Į susitarimą turėtų būti įtrauktos sutartinės nuostatos, kuriomis užtikrinama atitiktis BDAR. Komisija priėmė standartines sutarčių sąlygas dėl duomenų valdytojo ir duomenų tvarkytojo santykių, kad padėtų tiek laikytis BDAR, tiek perduoti asmens duomenis EEE nepriklausančioms valstybėms ([2]).

Pagal BDAR nustatytos standartinės sutarčių sąlygos leidžia jomis besinaudojantiems subjektams užtikrinti ir įrodyti, kad laikomasi tam tikrų BDAR reikalavimų. Šalys negali keisti tų standartinių sutarčių sąlygų; jos gali būti įtrauktos į platesnę sutartį arba naudojamos kaip atskiras susitarimas.

Kaip naudoti SSS?

Nors rekomenduojama naudoti visą SSS rinkinį, svarbu pažymėti, kad šios SSS nėra visas susitarimas dėl duomenų tvarkymo paslaugų, kuris būtų taikomas tarp kliento ir paslaugų teikėjo. Į tokį susitarimą turi būti įtrauktos kitos Duomenų akte ir SSS neaptartos temos.

Apibrėžtys, naudojamos įvairiose SSS ir suderintos su Duomenų aktu, pateikiamos XII priede. Jei naudojamos kitos nei SSS siūlomos apibrėžtys, SSS reikia atitinkamai priderinti. Tai tik vienas iš galimų priderinimo pavyzdžių, kai vis tiek naudojamas visas SSS rinkinys arba jo dalis.

Kad būtų paprasčiau, SSS pateikiamos kryžminės nuorodos, kuriomis tam tikros SSS nuostatos susiejamos su atitinkamomis Duomenų akto nuostatomis arba kitomis SSS.

Gali būti papildomų taisyklių ir reikalavimų, taikomų duomenų tvarkymo paslaugoms konkrečiuose sektoriuose, į kuriuos taip pat reikėtų atsižvelgti (pavyzdžiui, finansų, sveikatos, telekomunikacijų, pramonės, energetikos ar viešajame sektoriuose). Duomenų akte numatytos tam tikrų pareigų, susijusių su SSS dėl keitimo ir pasitraukimo, išimtys. Daugiau paaiškinimų galima rasti SSS dėl keitimo ir pasitraukimo.

Duomenų akte numatytos konkrečios ginčų sprendimo galimybės:

klientas ir paslaugų teikėjas gali kreiptis į ginčų sprendimo įstaigą, kurią valstybės narės paskiria pagal Duomenų akto 10 straipsnio 4 dalį, ir

kiekviena šalis gali pateikti skundą savo valstybės narės kompetentingai institucijai pagal Duomenų akto 37 straipsnio 5 dalies b punktą.

([1]) 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([2]) Leidiniai apie standartines sutarčių sąlygas (SSS). Europos Komisija.

Tačiau paskirdamos instituciją valstybės narės apibrėžia atitinkamos kompetentingos institucijos užduotis ir įgaliojimus, kurie skirtingose valstybėse narėse gali šiek tiek skirtis. Gali būti, kad tokia institucija yra kompetentinga spręsti ne visus kliento ir paslaugų teikėjo ginčus. Šalys turi įvertinti tinkamiausią būdą įpareigoti kitą šalį vykdyti savo teisines ir sutartines pareigas ir spręsti ginčus.

Šalys gali susitarti į vieną susitarimą įtraukti kelias paslaugas; toks susitarimas gali būti vadinamas pagrindiniu paslaugų susitarimu arba jam gali būti suteiktas kitas pavadinimas (toliau – susitarimas). Tai dar viena priežastis, dėl kurios rekomenduojama į susitarimą įtraukti SSS. Jei susitarimas apima visas paslaugas ir jei klientas nusprendžia pakeisti vienos ar kelių paslaugų teikėją, kitoms paslaugoms susitarimas lieka galioti.

Jei šalys ketina naudoti šias SSS tik iš dalies arba jas keisti, jos turėtų atidžiai apsvarstyti, kaip tai galėtų paveikti sutartines teises ir pareigas. Tokiais atvejais visada rekomenduojama konsultuotis su teisininkais ir kitais specialistais.

II PRIEDAS

PAVYZDINĖS SUTARČIŲ SĄLYGOS

duomenų turėtojų ir susietųjų gaminių bei susijusių paslaugų naudotojų sutartims dėl prieigos prie duomenų ir jų naudojimo

Šiomis pavyzdinėmis sutarčių sąlygomis (PSS) siekiama spręsti prieigos prie duomenų ir jų naudojimo bei susijusius sutartinius klausimus, kurių gali kilti tarp duomenų turėtojo ir naudotojų (kaip apibrėžta Reglamente (ES) 2023/2854, toliau – Duomenų aktas).

Šiuo atžvilgiu pagrindinė Duomenų akto naujovė yra tai, kad:

— naudotojams suteikiama teisė susipažinti su duomenimis, sugeneruotais naudojantis jų susietaisiais gaminiais ir (arba) susijusiomis paslaugomis (taikant duomenų, kurie saugomi kaip komercinės paslaptys, apsaugos priemones);

— naudotojai taip pat gali dalytis tais duomenimis su trečiosiomis šalimis, pvz., kad galėtų naudotis antrinės rinkos paslaugomis;

— duomenų turėtojas turi sudaryti sutartį su naudotoju dėl ne asmens duomenų naudojimo ir dalijimosi jais;

— nesąžiningos sutarčių sąlygos, susijusios su prieiga prie duomenų ir jų naudojimu arba atsakomybe ir teisių gynimo priemonėmis tais atvejais, kai su duomenimis susijusios pareigos yra pažeidžiamos arba panaikinamos, nėra privalomos, jei jas įmonei vienašališkai nustatė kita įmonė.

Šios sutarties struktūra yra modulinė ir nors ji gali būti naudojama kaip visa sutartis, šalys taip pat gali pasirinkti tam tikras sąlygas, tinkančias jų konkrečiai padėčiai. Kai kurios sąlygos gali būti svarbios ne visiems gaminiams ir ne visoms sutartims, pavyzdžiui, susijusios su komercinių paslapčių apsauga arba techninių apsaugos priemonių taikymu. Šalys turėtų jas įtraukti į sutartį tik tada, kai tai aktualu. Be to, prieigos prie duomenų, jų naudojimo ar dalijimosi jais apribojimus į sutartis reikėtų įtraukti tik kai tai aktualu, t. y. jei priešingu atveju būtų pakenkta gaminio saugumo reikalavimams ir tai padarytų didelį neigiamą poveikį fizinių asmenų sveikatai, saugai ar saugumui.

Keliose nuostatose numatytos kelios pasirinktys, taigi šalys turėtų apsvarstyti savo konkrečius poreikius, verslo santykius ir interesus, kad nustatytų jų sutarčiai tinkamiausią pasirinktį.

Kai kurios nuostatos taip pat pažymėtos žyma *(jei taikytina)* ir turėtų būti įtrauktos, jei tenkinamos tam tikros sąlygos.

Nors PSS rekomenduoja Komisija, jos nėra privalomos ir šalys visada gali nuo jų nukrypti.

1. Šalys ir gaminys (-iai) ir (arba) susijusi (-ios) paslauga (-os)

1.1. Sutarties šalys

Šią sutartį dėl prieigos prie duomenų ir jų naudojimo sudaro

šios šalys:

(įrašyti pavadinimą, kontaktinius duomenis ir kitą informaciją) (toliau – duomenų turėtojas)

Remiantis Duomenų aktu, duomenų turėtojas yra „fizinis arba juridinis asmuo, kuris pagal [Duomenų aktą], taikytinus Sąjungos teisės aktus arba nacionalinės teisės aktus, kurie priimti remiantis Sąjungos teise, turi teisę arba pareigą naudoti ir suteikti galimybę gauti duomenis, įskaitant, kai dėl to susitarta sutartyje, gaminio duomenis ar susijusios paslaugos duomenis, kuriuos jis išrinko arba sugeneravo teikdamas susijusią paslaugą“.

Pagal daugumą scenarijų duomenų turėtojas gali būti gaminio gamintojas arba atitinkamos susijusios paslaugos teikėjas, arba kita su gamintoju ar teikėju bendradarbiaujanti šalis, galinti išrinkti duomenis iš gaminio ar susijusios paslaugos.

Jei duomenų turėtoju gali būti laikoma daugiau nei viena šalis, tokiose situacijose gali būti elgiamasi įvairiai, pavyzdžiui:

a) susitarimą su naudotoju kiekviena šalis sudaro kaip savarankiška duomenų turėtoja arba
b) susitarimą su naudotoju sudaro viena iš šalių ir atitinkamai veikia kaip duomenų turėtoja; jei susitarimo su naudotoju nėra, kitos šalys laikomos trečiosiomis šalimis, kaip tai suprantama pagal 3.2 punktą. Remdamasis sutartimi su naudotoju ir sutartimis su šiomis trečiosiomis šalimis, duomenų turėtojas gali koordinuoti prieigą prie duomenų ir jų naudojimą.

Tai, kuri iš dviejų galimybių konkrečiu atveju yra priimtinesnė, priklauso nuo daugelio veiksnių. Šalys gali norėti apsvarstyti, pavyzdžiui, ar naudotojai pageidauja turėti tik vieną susitariantįjį partnerį ir vieną sutartį. Šalys turėtų žinoti, kad tarp šių dviejų pasirinkčių pasirinkimo ir to, kaip šalys suformuluoja 3.2.1 punktą, yra glaudus ryšys.

ir

[1 PASIRINKTIS] [(*įrašyti pavadinimą, kontaktinius duomenis ir kitą informaciją*) (toliau – naudotojas)]

[2 PASIRINKTIS] [bet kuri šalis, kuri save laiko naudotoja, kaip tai suprantama pagal Duomenų aktą, ir pareiškia sutinkanti su šios sutarties sąlygomis, imdamasi šių veiksmų: (*įrašyti techninius veiksmus, kurių turi imtis bet kuri šalis, laikoma naudotoju, pavyzdžiui, informaciją, kuri turi būti teikiama, ir patvirtinimus, kurie turi būti pateikti per naudotojo sąsają*) (toliau – naudotojas)],

šioje sutartyje kartu vadinamos šalimis, o atskirai – šalimi.

Remiantis Duomenų aktu, naudotojas yra „fizinis arba juridinis asmuo, kuriam nuosavybės teise priklauso susietasis gaminys arba kuriam pagal sutartį buvo perduotos laikinos teisės naudoti tą susietąjį gaminį arba kuris gauna susijusias paslaugas“. Ši sutartis gali tapti aktuali pagal daug įvairių scenarijų. Vienoje spektro pusėje esama scenarijų, kai naudotojas yra žinomas duomenų turėtojui ir kai abiejų šalių teisininkai derasi dėl specialiai pritaikytos sutarties dėl prieigos prie duomenų ir jų naudojimo (pvz., oro transporto bendrovė perka orlaivius iš orlaivių gamintojo). Kita vertus, esama scenarijų, kai masinės gamybos gaminiai ir paslaugos platinami milijonams vartotojų, kurie nėra individualiai žinomi (ir kurių tapatybės galbūt net nenorime atskleisti dėl duomenų apsaugos sumetimų), ir kai individualios derybos yra tiesiog neįmanomos (pvz., susietieji kavos aparatai).

Pagal pastarojo tipo scenarijus ir daugelį kitų scenarijų, esančių spektro viduryje, gali būti naudinga nustatyti naudotojo tapatybę ne pagal vardą ir pavardę, o pagal atliktus veiksmus (pvz., naudotojo paskyros sukūrimas arba tiesiog susietojo kavos aparato prijungimas ir sutikimas su sąlygomis ekrane spustelėjus „OK“). Šalys turėtų žinoti, kad visų pirma bylose, susijusiose su vartotojais, teismai vertins, ar procedūra parengta taip, kad atitiktų taikytinos bendrosios sutarčių teisės ir vartotojų teisės taisykles, pagal kurias gali reikėti įtraukti sąlygas į sutartį.

1.2. **Gaminys (-iai) ir (arba) susijusi (-ios) paslauga (-os)**

Ši sutartis sudaroma dėl:

a) šio (šių) susietojo (-ųjų) gaminio (-ių) (toliau – gaminys): (įrašyti konkretaus susietojo gaminio ar gaminių rūšies, kuriems taikoma ši sutartis, pavadinimą ir kitas specifikacijas);

b) šios (-ių) susijusios (-ių) paslaugos (-ų) (toliau – susijusi (-ios) paslauga (-os)): (įrašyti konkrečių susijusių paslaugų arba susijusių paslaugų rūšies, kurioms taikoma ši sutartis, pavadinimą ir kitas specifikacijas, jei taikytina).

1.2.1. Naudotojas pareiškia, kad jis yra gaminio savininkas arba pagal sutartį turi teisę naudoti gaminį pagal nuomos, išperkamosios nuomos ar panašią sutartį ir (arba) gauti susijusią (-ias) paslaugą (-as) pagal paslaugų sutartį.

[1 PASIRINKTIS] [Naudotojas įsipareigoja, gavęs tinkamai pagrįstą prašymą, duomenų turėtojui prireikus pateikti visus atitinkamus dokumentus šiems pareiškimams pagrįsti.]

[2 PASIRINKTIS] [Dokumentai, kuriais patvirtinami šie pareiškimai, ir išsami informacija apie tai, kas pagal šią sutartį turi būti laikomas naudotoju, pateikti **9 priedėlyje**.]

Pagal Duomenų aktą duomenų turėtojas negali reikalauti, kad fizinis ar juridinis asmuo pateiktų daugiau informacijos, nei būtina, siekiant patikrinti, ar asmuo Duomenų akto tikslais gali būti laikomas naudotoju. Daugeliu atvejų, visų pirma kai tai masinio vartojimo prekės ar verslo įranga, kurių generuojamų duomenų jautrumas yra palyginti mažas, (pvz., susietieji kavos aparatai, žr. pirmiau), atlikti išsamesnius tyrimus paprastai būtų neproporcinga.

2. **Duomenys, kuriems taikoma sutartis**

Duomenys, kuriems taikoma ši sutartis, yra bet kokie lengvai prieinami gaminio duomenys arba susijusios (-ių) paslaugos (-ų) duomenys, kaip tai suprantama pagal Duomenų aktą, ir apima tiek ne asmens, tiek asmens duomenis (toliau – duomenys).

Duomenų turėtojas išvardija duomenis **1 priedėlyje** aprašydamas duomenų rūšį ar pobūdį, numatomą kiekį, rinkimo dažnumą, saugojimo vietą ir saugojimo trukmę.

Jei šios sutarties galiojimo laikotarpiu naudotojui turi būti suteikta galimybė gauti kitus nei 1 priedėlyje nurodytus duomenis, **1 priedėlis** bus atitinkamai iš dalies pakeistas.

Remiantis Duomenų aktu, **gaminio duomenys** yra „duomenys, sugeneruoti naudojant susietąjį gaminį, kurį gamintojas suprojektavo taip, kad naudotojas, duomenų turėtojas arba trečioji šalis, įskaitant, kai aktualu, gamintoją, galėtų tuos duomenis išrinkti naudodamiesi elektroninių ryšių paslauga, fizine jungtimi arba prieiga per prietaisą“.

Susijusios paslaugos duomenys – „duomenys, kurie atspindi naudotojo veiksmų ar įvykių, susijusių su susietuoju gaminiu, įrašytų sąmoningai naudotojo arba sugeneruotų kaip šalutinis naudotojo veiksmo produktas, paslaugų teikėjui teikiant susijusią paslaugą, skaitmeninimą“.

Gaminio ir susijusių paslaugų duomenys gali būti tiek asmens, tiek ne asmens duomenys. Jie apima „neapdorotus duomenis“ ir „duomenis, kurie buvo parengti tam, kad būtų suprantami ir tinkami naudoti prieš tolesnį tvarkymą“. Tačiau jie neapima „numanomos ar gautos informacijos, kuri yra papildomų investicijų į duomenų verčių ar įžvalgų priskyrimą rezultatas“, (15 konstatuojamoji dalis).

Lengvai prieinami duomenys yra „gaminio duomenys ir susijusios paslaugos duomenys, kuriuos duomenų turėtojas teisėtai gauna arba gali teisėtai gauti iš susietojo gaminio ar susijusios paslaugos be neproporcingų pastangų, viršijančių paprastą naudojimąsi“.

Kaip paaiškinta konstatuojamosiose dalyse, į šią apibrėžtį neįtraukiami „duomen[ys], sugeneruot[i] naudojant susietąjį gaminį, kai susietojo gaminio projekte nenumatoma tokius duomenis saugoti ar perduoti už komponento, kuriame jie generuojami, arba už paties susietojo gaminio ribų“, (20 konstatuojamoji dalis). „Tai, kokius duomenis susietasis gaminys gali suteikti galimybę gauti, turėtų sąlygoti gamintojų projektavimo pasirinkimai ir, kai aktualu, Sąjungos ar nacionalinė teisė, kuria reglamentuojami konkrečių sektorių poreikiai ir tikslai, arba atitinkami kompetentingų institucijų sprendimai“ (14 konstatuojamoji dalis).

3. **Duomenų turėtojo naudojimasis ir dalijimasis duomenimis**

3.1. **Sutartas duomenų turėtojo naudojimasis ne asmens duomenimis**

3.1.1. Nedarant poveikio jokiai juridinei teisei naudoti duomenis, duomenų turėtojas įsipareigoja duomenis, kurie nėra asmens duomenys, naudoti tik su naudotoju sutartais tikslais, kaip nurodyta toliau:

a) vykdyti susitarimą su naudotoju arba su tokiu susitarimu susijusią veiklą (pvz., išrašyti sąskaitas faktūras, rengti ir teikti ataskaitas ar analizę, finansines prognozes, poveikio vertinimus, apskaičiuoti išmokas darbuotojams);

b) teikti pagalbą, garantiją ar panašias priemones arba nagrinėti naudotojų, duomenų turėtojų ar trečiųjų šalių skundus (pvz., dėl gaminio trikčių), susijusius su gaminiu ar susijusia paslauga;

c) stebėti ir palaikyti gaminio ar susijusios paslaugos veikimą, saugą ir saugumą ir užtikrinti kokybės kontrolę;

d) gerinti bet kurio duomenų turėtojo siūlomo gaminio ar susijusios paslaugos veikimą;

e) bendradarbiaujant su kitomis šalimis arba per specialiosios paskirties įmones (pvz., bendrąsias įmones) kurti naujus gaminius ar paslaugas; juos kurtų duomenų turėtojas arba duomenų turėtojo vardu veikiančios trečiosios šalys (t. y. kai duomenų turėtojas nusprendžia, kurios užduotys bus pavestos tokioms šalims, ir tuo naudosis);

f) agreguoti šiuos duomenis su kitais duomenimis arba rengti išvestinius duomenis bet kuriuo teisėtu tikslu, be kita ko, siekiant tokius agreguotus ar išvestinius duomenis parduoti ar kitaip suteikti galimybę trečiosioms šalims juos gauti, su sąlyga, kad tokie duomenys neleidžia nustatyti konkrečių duomenų, perduotų duomenų turėtojui iš susietojo gaminio, arba neleidžia trečiajai šaliai gauti tų duomenų iš duomenų rinkinio.

Šalys turėtų nustatyti tikslus, kuriais duomenų turėtojas gali naudoti ne asmens duomenis, ir pateikti visą informaciją apie tai, kaip jis gali juos naudoti. Sąraše nurodomi pagrindiniai paplitę naudojimo būdai, tačiau šalys gali laisvai pasirinkti iš šiame straipsnyje išvardytų naudojimo būdų arba juos papildyti.

Susitardamos dėl duomenų naudojimo šalys, jei tikslinga, gali suskirstyti duomenis į kategorijas. Platesnės kategorijos gali apimti:

— gaminio arba paslaugos būsenos duomenis (pvz., konfigūraciją, versiją, diagnostinius pranešimus, suvartojimo duomenis, techninės priežiūros duomenis);

— klientų naudojimo duomenis (pvz., naudojimo laiką, naudojimo rūšis, gaminio geografinę buvimo vietą) – atkreipkite dėmesį į tai, kad šie duomenys tam tikrais atvejais gali būti asmens duomenys ir jiems bus taikomas ne šis straipsnis, o 3.3 punktas ir kitos sutarties nuostatos;

— naudotojo aplinkos duomenis (pvz., dirvožemio sąlygas, plotą);

— bendruosius aplinkos duomenis (pvz., meteorologinius duomenis).

Šalys turėtų žinoti, kad pirmiau pateiktoje standartinėje šių sąlygų formuluotėje daroma prielaida, kad jose išvardyti tikslai yra tikslai, kurių siekia duomenų turėtojas, kuris yra šios sutarties šalis. Pavyzdžiui, kalbant apie naujų gaminių ar paslaugų kūrimą, daroma prielaida, kad kūrimo veiklą vykdo duomenų turėtojas, nors galbūt ir kartu su kitomis šalimis, pavyzdžiui, komponentų gamintoju. Taigi, dalijimasis duomenimis su tokiomis šalimis turėtų būti leidžiamas standartiškai, kaip numatyta 3.2.1 punkto a papunkčio i ir ii dalyse.

Trečiosioms šalims naudojant duomenis nepriklausomais tikslais reikėtų, kad tos trečiosios šalys sudarytų su naudotoju atskirą sutartį arba kad būtų taikoma neprivaloma 3.2.1 punkto a papunkčio iii dalis, pagal kurią duomenų turėtojui leidžiama parduoti arba dovanoti duomenis tokioms trečiosioms šalims jų pačių tikslais.

Naudotojas turėtų įvertinti tokio duomenų turėtojo ar trečiųjų šalių naudojimo pasekmes jo veiklai ir interesams, ypač tai, ar duomenų turėtojas turėtų už tai atlyginti, pavyzdžiui, kai duomenų turėtojas gali parduoti naudotojo sugeneruotus duomenis trečiosioms šalims.

3.1.2. Duomenų turėtojas įsipareigoja duomenų nenaudoti siekdamas:

a) gauti įžvalgų apie naudotojo ekonominę padėtį, turtą ir gamybos būdus arba apie tai, kaip naudotojas naudojasi gaminiu ar susijusia paslauga, bet kokiu kitu būdu, kuris galėtų pakenkti naudotojo komercinei padėčiai rinkose, kuriose jis vykdo veiklą;

b) [PASIRINKTIS] (*nurodyti duomenų naudojimo būdus, kurie, pavyzdžiui, labai kenkia teisėtiems naudotojo interesams*)].

Šalys gali pageidauti pateikti daugiau informacijos apie tai, kokį duomenų naudojimo būdą jos laiko tokiu žalingu, kad jis turi būti neįtrauktas. Tai priklausys nuo atitinkamo sektoriaus ir kitų aplinkybių. Visų pirma naudotojas gali pageidauti neįtraukti:

— tam tikrų visiškai neskelbtinų duomenų kategorijų naudojimą ir (arba)

— duomenų naudojimą konkrečiais tikslais.

Nė vienas iš duomenų naudojimo būdų, dėl kurių susitarta pagal 3.1.1 punktą, negali prieštarauti šiam punktui, o duomenų turėtojas įsipareigoja tinkamomis sutartinėmis, organizacinėmis ir techninėmis priemonėmis užtikrinti, kad jokia trečioji šalis duomenų turėtojo organizacijoje tokiu būdu duomenų nenaudotų.

3.2. **Dalijimasis ne asmens duomenimis su trečiosiomis šalimis ir duomenų tvarkymo paslaugų naudojimas**

3.2.1. Nedarant poveikio teisiniams reikalavimams pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę duomenų turėtojui suteikti galimybę gauti duomenis, duomenų turėtojas gali dalytis su trečiosiomis šalimis duomenimis, kurie yra ne asmens duomenys, jei:

a) trečioji šalis duomenis naudoja tik šiais tikslais:

i) padėti duomenų turėtojui pasiekti pagal 3.1.1 punktą leidžiamus tikslus;

ii) bendradarbiaujant su duomenų turėtoju arba per specialiosios paskirties įmones pasiekti pagal 3.1.1 punktą leidžiamus tikslus;

iii) [PASIRINKTIS] [(nurodyti tikslus, kurių trečiosios šalys gali siekti savo pačių reikmėms, nepriklausomai nuo duomenų turėtojo, ir tai, ar duomenimis šiais tikslais dalijamasi už kompensaciją arba nemokamai;)] ir

b) duomenų turėtojas sutartimi įpareigoja trečiąją šalį:

i) nenaudoti duomenų jokiais tikslais ar jokiu būdu, viršijančiu pagal 3.2.1 punkto a papunktį leidžiamą naudojimą;

ii) laikytis 3.1.2 punkto turinio;

iii) taikyti apsaugos priemones, kurių reikalaujama pagal 3.4.1 punktą, ir

iv) [1 PASIRINKTIS] [toliau nesidalyti šiais duomenimis, išskyrus atvejus, kai naudotojas duoda bendrą ar konkretų sutikimą dėl tokio tolesnio duomenų perdavimo. Duomenų turėtojas privalo įpareigoti trečiąją šalį, su kuria dalijasi duomenimis, į savo sutartis su gavėjais įtraukti i–iv dalis atitinkančias sąlygas.] [2 PASIRINKTIS] [toliau nesidalyti šiais duomenimis, išskyrus 5 priedėlyje nustatytus atvejus.]

[PASIRINKTIS] [Papildoma informacija, be kita ko, susijusi su trečiųjų šalių, su kuriomis galima dalytis duomenimis, tapatybe ar kategorijomis, trečiųjų šalių naudojimosi duomenimis apribojimais, taip pat papildomomis sąlygomis ir apsaugos priemonėmis, išsamiai išdėstyta **5 priedėlyje**.]

3.2.2. Neatsižvelgiant į 3.2.1 punktą, duomenų turėtojas gali naudotis duomenų tvarkymo paslaugomis, pvz., debesijos kompiuterijos paslaugomis (įskaitant paslauginę infrastruktūrą, paslauginę platformą ir paslauginę programinę įrangą), prieglobos paslaugomis ar panašiomis paslaugomis, kad savo sąskaita ir atsakomybe pasiektų sutartus tikslus pagal 3.1.1 punktą. Trečiosios šalys taip pat gali naudotis tokiomis paslaugomis, kad savo sąskaita ir atsakomybe pasiektų sutartus tikslus pagal 3.2.1 punkto a papunktį.

3.3. **Duomenų turėtojo naudojimasis ir dalijimasis asmens duomenimis**

3.3.1. Duomenų turėtojas gali naudoti, dalytis su trečiosiomis šalimis ar kitaip tvarkyti bet kokius duomenis, kurie yra asmens duomenys, tik jei yra teisinis pagrindas, numatytas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/679 ([1]) (BDAR) ir, kai aktualu, Direktyvą 2002/58/EB (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių), ir tokiomis sąlygomis, kurios pagal juos leidžiamos.

([1]) 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB, (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

3.4. **Duomenų turėtojo taikomos apsaugos priemonės**

3.4.1. Siekdamas užkirsti kelią duomenų praradimui ir neteisėtai prieigai prie duomenų, duomenų turėtojas įsipareigoja taikyti apsaugos priemones, [1 PASIRINKTIS] [kurios yra pagrįstos ir tinkamos esamomis aplinkybėmis, atsižvelgiant į mokslo ir technologijų padėtį, galimą naudotojo patirtą žalą ir su apsaugos priemonėmis susijusias išlaidas.] [2 PASIRINKTIS] [kurios išsamiai išdėstytos 6 priedėlyje.]

Šalys turėtų apsvarstyti, ar jos pageidauja, prireikus atskirame priedėlyje, pateikti visą informaciją apie tai, kaip galima veiksmingai apsaugoti svarbius naudotojo interesus. Priemonės gali būti tiek techninio pobūdžio (pvz., šifravimas, užkardos, duomenų saugojimas dalimis), tiek organizacinio pobūdžio (pvz., patikimos trečiosios šalies dalyvavimas). Kadangi priemonės turi būti proporcingos, jų turinys labai skirsis, priklausomai nuo duomenų pobūdžio ir atitinkamų interesų.

4. **(jei taikytina) Naudotojo prieiga prie duomenų pateikus prašymą**

Šis 4 punktas taikomas, jei naudotojas negali tiesiogiai gauti prieigą prie gaminio ar susijusios paslaugos duomenų pagal Duomenų akto 3 straipsnį. Tokiu atveju naudotojas, pateikęs prašymą, turi teisę gauti iš turėtojo prieigą prie duomenų pagal Duomenų akto 4 straipsnį. Jei naudotojas prieigą prie duomenų nori suteikti duomenų gavėjui, taikomas 7 punktas.

4.1. **Pareiga suteikti galimybę gauti duomenis**

4.1.1. Naudotojo arba jo vardu veikiančios šalies prašymu duomenų turėtojas turi suteikti naudotojui prieigą prie duomenų kartu su atitinkamais metaduomenimis, reikalingais tiems duomenims aiškinti ir naudoti. Prašymas gali būti pateikiamas (*apibūdinti paprasto prašymo pateikimo elektroninėmis priemonėmis procedūrą, kai tai techniškai įmanoma*). Siekdamas patikrinti, ar prašymą teikia naudotojas, duomenų turėtojas nereikalauja daugiau informacijos, nei būtina. *(jei taikytina)* [Jei prašymą pateikia naudotojo vardu veikianti šalis, prie prašymo pridedami jos įgaliojimo įrodymai.]

2 priedėlyje pateikiama išsami informacija, kuri gali būti įtraukiama į prašymą.

4.1.2. Kai naudotojas nėra duomenų subjektas, duomenų turėtojas suteikia galimybę gauti duomenis, kurie yra asmens duomenys, naudotojui tik tada, kai yra galiojantis teisinis pagrindas suteikti galimybę gauti asmens duomenis pagal Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnį ir, kai aktualu, tik tuo atveju, kai tenkinamos to reglamento 9 straipsnyje ir Direktyvos 2002/58/EB (Direktyvos dėl privatumo ir elektroninių ryšių) 5 straipsnio 3 dalyje nustatytos sąlygos.

Šiuo atžvilgiu, kai naudotojas nėra duomenų subjektas, naudotojas kiekviename pagal pirmesnį punktą pateiktame prašyme duomenų turėtojui turi nurodyti duomenų tvarkymo pagal Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnį, dėl kurio prašoma suteikti galimybę gauti asmens duomenis, teisinį pagrindą (ir, kai aktualu, taikytiną nukrypti leidžiančią nuostatą pagal to reglamento 9 straipsnį ir Direktyvos 2002/58/EB 5 straipsnio 3 dalį).

4.2. **Duomenų charakteristikos ir prieigos taisyklės**

4.2.1. Duomenų turėtojas turi suteikti galimybę naudotojui gauti duomenis nemokamai, o duomenys turi būti bent tokios pat kokybės kaip ir tuo metu, kai duomenų turėtojas juos gavo, ir bet kuriuo atveju pateikti išsamiu, struktūrintu, įprastai naudojamu ir kompiuteriu skaitomu formatu.

Metaduomenys – struktūrizuotas duomenų turinio arba naudojimo aprašymas, padedantis surasti tuos duomenis ar jais naudotis. Pagal Duomenų akto 4 straipsnio 1 dalį metaduomenys turi būti teikiami kartu su duomenimis tiek, kiek tie metaduomenys yra „*būtini tiems duomenims aiškinti ir naudoti*“.

Nors atitinkami metaduomenys, reikalingi tiems duomenims aiškinti ir naudoti, nėra nustatyti ir todėl turi būti nustatomi kiekvienu konkrečiu atveju, Duomenų akte nurodyta, kad „*[d]uomenys, kuriuos turi būti sudaryta galimybė gauti, turėtų apimti atitinkamus metaduomenis, įskaitant jų bazinį kontekstą ir laiko žymą, siekiant padaryti juos naudotinais kartu su kitais duomenimis, pavyzdžiui, duomenimis, surūšiuotais ir suklasifikuotais pagal kitus su jais susijusius duomenų taškus, arba performatuotais į įprastai naudojamą formatą*“ (15 konstatuojamoji dalis).

Duomenų turėtojas ir naudotojas gali naudotis trečiosios šalies (įskaitant trečiąją šalį, teikiančią duomenų tarpininkavimo paslaugas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2022/868 ([2]) 2 straipsnyje) paslaugomis, kad būtų galima pasinaudoti šios sutarties 4.1 punkte nustatytomis naudotojo teisėmis. Tokia trečioji šalis nebus laikoma duomenų gavėja pagal Duomenų aktą ir tokias paslaugas gali siūlyti paslaugų teikėjas, pagal Reglamento (ES) 2022/1925 3 straipsnį laikomas prieigos valdytoju, išskyrus atvejus, kai jis tvarko duomenis savo verslo tikslais.

Trečioji šalis, teikianti paslaugą duomenų turėtojo ar naudotojo vardu, nebus laikoma duomenų gavėja pagal Duomenų aktą ir šias paslaugas gali siūlyti paslaugų teikėjas, pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2022/1925 ([3]) 3 straipsnį laikomas prieigos valdytoju, išskyrus atvejus, kai jis tvarko duomenis savo verslo tikslais.

4.2.2. Naudotojas prieigą prie prašomų duomenų turi gauti:

a) lengvai ir saugiai;

b) nepagrįstai nedelsiant;

(jei taikytina) [c) nepertraukiamai ir tikruoju laiku].

4.2.3. Siekdamas laikytis 4.2.1 ir 4.2.2 punktų reikalavimų, duomenų turėtojas šias prieigos taisykles nustato 1 priedėlyje.

Pagal Duomenų akto 4 straipsnio 1 dalį galimybė gauti duomenis turi būti suteikiama nepagrįstai nedelsiant ir, kai aktualu ir techniškai įmanoma, nepertraukiamai ir tikruoju laiku.

Kadangi yra įvairių būdų įgyvendinti šiuos teisinius reikalavimus, duomenų turėtojas 1 priedėlyje turėtų išsamiai aprašyti, kaip gali būti suteikta prieiga. Prieigos sąlygos neturi pažeisti jokių teisių, suteiktų naudotojui pagal Duomenų aktą ar kitą taikytiną teisę.

Atsižvelgdamas į šį apribojimą, duomenų turėtojas pirmiausia turėtų nuspręsti, ar jis nori numatyti:

— visišką duomenų perdavimą, t. y. duomenų kopijos perdavimą į naudotojo valdomą laikmeną:

— vykdant duomenų turėtojo inicijuojamą siuntimą (stūma), pavyzdžiui, siuntimą internetu, įkėlimą į naudotojo debesijos erdvę arba fizinės laikmenos, kurioje saugomi duomenys, pristatymą, arba

— vykdant naudotojo inicijuojamą išrinkimą (trauka), pvz., gavus API, prieiga prie duomenų turėtojo debesijos erdvės ar panašių priemonių, kuriomis naudodamasis naudotojas gali prieiti prie duomenų ir juos išgauti, arba

— prieigą prie duomenų ten, kur jie saugomi, t. y. prieiga prie duomenų suteikiama ir jie tvarkomi duomenų turėtojo arba patikimos trečiosios šalies valdomoje laikmenoje, pavyzdžiui, naudotojui prisijungiant prie specialios erdvės duomenų turėtojo arba patikimos trečiosios šalies serveriuose, tačiau duomenys neperduodami į naudotojo valdomą laikmeną, nebent esama specialiųjų susitarimų.

Visiškas perdavimas suteikia naudotojui maksimalią laisvę, o prieiga prie duomenų jų saugojimo vietoje didina riziką naudotojams, kad jų verslo idėjos taps žinomos. Be to, pagal Duomenų akto 13 straipsnio 5 dalies e punktą „sutarties sąlyga yra nesąžininga, jeigu jos tikslas arba poveikis yra <...> užkirsti kelią šaliai, kuriai vienašališkai buvo nustatyta sąlyga, sutarties laikotarpiu arba per pagrįstą laikotarpį po jos nutraukimo gauti duomenų, kuriuos ta šalis pateikė arba sugeneravo, kopiją“. Taigi, visiškas perdavimas turėtų būti numatytoji taisyklė.

([2]) 2022 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/868 dėl Europos duomenų valdymo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1724, (Duomenų valdymo aktas) (OL L 152, 2022 6 3, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/868/oj).

([3]) 2022 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/1925 dėl atvirų konkurencijai ir sąžiningų skaitmeninio sektoriaus rinkų, kuriuo iš dalies keičiamos direktyvos (ES) 2019/1937 ir (ES) 2020/1828, (Skaitmeninių rinkų aktas) (OL L 265, 2022 10 12, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj).

Tačiau visiškas perdavimas gerokai sumažina duomenų turėtojo galimybes užkirsti kelią piktnaudžiavimui ir apsaugoti savo interesus, pvz., komercines paslaptis. Todėl taip pat turėtų būti įmanoma užtikrinti prieigą prie duomenų ir jų tvarkymą ten, kur jie saugomi. Siekiant tokią prieigą suderinti su naudotojo interesais, prieiga prie duomenų jų saugojimo laikmenoje, kurią valdo patikima trečioji šalis, neretai bus geresnis variantas, nei prieiga prie laikmenos, kurią valdo duomenų turėtojas. Prieiga prie duomenų ten, kur jie saugomi, paprastai vis tiek turėtų būti nuotolinė prieiga, o prieiga vietoje turėtų būti suteikiama tik kraštutiniais atvejais, kai duomenų neskelbtinumo lygis yra didžiausias.

Jei suteikiama prieiga prie vietos, kurioje saugomi duomenys, reikia išspręsti tam tikrus klausimus, be kita ko, kaip užtikrinti, kad nebūtų atskleistos naudotojo verslo idėjos ir kokius duomenis naudotojui leidžiama išgauti ir perduoti į jo valdomą laikmeną (pvz., gautus ar numanomus duomenis, sukurtus naudotojui vykdant duomenų tvarkymo veiklą).

Pagal Duomenų akto 4 straipsnio 1 dalį galimybė gauti duomenis turi būti suteikiama nepagrįstai nedelsiant ir, kai aktualu ir techniškai įmanoma, nepertraukiamai ir tikruoju laiku. Taigi, duomenų turėtojas priedėlyje turėtų nurodyti, ar prieiga gali būti suteikiama nepertraukiamai ir tikruoju laiku, o jeigu ne, kokiu dažnumu.

Duomenų turėtojas taip pat turėtų apsvarstyti įvairius kitus klausimus, pavyzdžiui, kokių prieigos kredencialų reikia ir kurie naudotojo darbuotojai ir kiek jų gali gauti prieigą prie duomenų.

4.2.4. Duomenų turėtojas turi be papildomo mokesčio pateikti naudotojui informaciją, būtiną prieigai prie duomenų pagal Duomenų akto 4 straipsnį.

Tai visų pirma apima duomenų turėtojui lengvai prieinamos informacijos apie visas teises, kurias trečiosios šalys gali turėti duomenų atžvilgiu, pavyzdžiui, duomenų subjektų teises pagal Reglamentą (ES) 2016/679, arba faktines aplinkybes, dėl kurių tokios teisės gali atsirasti, teikimą.

Duomenų turėtojas šią informaciją pateikia **1 priedėlyje**.

Šalys gali laisvai susitarti dėl bet kokios papildomos nemokamai arba už mokestį teikiamos pagalbos, viršijančios Duomenų akto reikalavimus.

4.2.5. Duomenų turėtojas įsipareigoja nesaugoti daugiau informacijos apie naudotojo prieigą prie prašomų duomenų, nei būtina siekiant:

a) patikimai vykdyti i) naudotojo prieigos prašymą ir ii) šią sutartį;

b) užtikrinti duomenų infrastruktūros saugumą ir techninę priežiūrą;

c) laikytis duomenų turėtojo teisinių pareigų saugoti tokią informaciją.

4.3. **Grįžtamojo ryšio ciklai**

Jei naudotojas nustato incidentą, susijusį su 2 punktu dėl duomenų, kuriems taikoma sutartis, ar su 4.2.1 ar 4.2.2 punktų arba **1 priedėlio** reikalavimais dėl duomenų charakteristikų ir prieigos taisyklių, ir jei naudotojas pateikia duomenų turėtojui išsamų incidento aprašymą, duomenų turėtojas ir naudotojas turi sąžiningai bendradarbiauti, kad nustatytų incidento priežastį.

Jei incidentas įvyko dėl to, kad duomenų turėtojas nevykdė savo pareigų, jis turi nepagrįstai nedelsdamas ištaisyti pažeidimą. Jei duomenų turėtojas to nepadaro, tai laikoma esminiu pareigų nevykdymu ir naudotojas gali remtis šios sutarties 12 punktu. Jei naudotojas mano, kad jo prieigos teisė pagal Duomenų akto 4 straipsnio 1 dalį yra pažeista, jis taip pat turi teisę pateikti skundą kompetentingai institucijai, paskirtai pagal Duomenų akto 37 straipsnio 5 dalies b punktą.

Šia nuostata duomenų turėtojui suteikiama galimybė ištaisyti bet kokį savo teisinių ar sutartinių įsipareigojimų pažeidimą. Jei duomenų turėtojas to nepadaro nepagrįstai nedelsdamas, naudotojui leidžiama pasinaudoti sutartyje numatytomis teisių gynimo priemonėmis, taikytinomis esminio sutarties nevykdymo atveju.

Jei naudotojas mano, kad jo prieigos teisė pagal Duomenų akto 4 straipsnio 1 dalį yra pažeista, jis taip pat turi teisę pateikti skundą kompetentingai institucijai, paskirtai pagal Duomenų akto 37 straipsnio 5 dalies b punktą. Tačiau naudotojas turėtų žinoti, kad tikslios pagal 37 straipsnį paskirtų kompetentingų institucijų užduotys ir įgaliojimai valstybėse narėse gali skirtis.

Naudotojas visada turi teisę siekti veiksmingos teisių gynimo priemonės kompetentingame teisme arba perduoti ginčą bet kuriai alternatyvaus ginčų sprendimo įstaigai.
Taigi, naudotojas turi kruopščiai įvertinti, koks yra tinkamiausias būdas įpareigoti duomenų turėtoją laikytis savo teisinių ir sutartinių įsipareigojimų.

4.4. **Duomenų turėtojo vienašališkai daromi pakeitimai**

4.4.1. Duomenų turėtojas gali vienašališkai pakeisti **1 priedėlyje** nurodytas duomenų charakteristikų specifikacijas arba prieigos taisykles, jei tai objektyviai pateisinama įprasta duomenų turėtojo veikla, pavyzdžiui, dėl techninio pakeitimo, susijusio su tiesioginiu gaminių ar susijusių paslaugų saugumo pažeidžiamumu, arba dėl duomenų turėtojo infrastruktūros pakeitimo. Visi pakeitimai turi atitikti 4.2.1 ir 4.2.2 punktų reikalavimus.

Duomenų turėtojas turi naudotojui pranešti apie pakeitimą ne vėliau kaip *(nurodyti pagrįstą laikotarpį)* iki jam įsigaliojant.

Trumpesnio įspėjimo laikotarpio gali pakakti, jei:

a) pakeitimas nedaro neigiamo poveikio naudotojo prieigai prie duomenų ir jų naudojimui arba

b) tokiomis aplinkybėmis toks pranešimas būtų neįmanomas arba nepagrįstas, pavyzdžiui, kai dėl ką tik nustatyto saugumo pažeidžiamumo pakeitimus reikia atlikti nedelsiant.

5. **(jeigu naudotojo prašymu duomenų turėtojo pateikti duomenys turi būti saugomi kaip komercinės paslaptys) Komercinių paslapčių apsauga**

1. **Dalijimasis komercinėmis paslaptimis**. Iš esmės duomenų turėtojai negali atmesti prašymo pagal Duomenų aktą suteikti prieigą prie duomenų remdamiesi tik tuo, kad tam tikri duomenys yra saugomi kaip komercinė paslaptis, nes tai iškreiptų numatomą Duomenų akto poveikį.

Žr. 5.1 punktą.

Komercinės paslaptys. Tačiau jei duomenų turėtojas nustato, kad tam tikri duomenys, kuriems taikoma ši sutartis, yra saugomi kaip komercinės paslaptys, kaip apibrėžta Direktyvoje (ES) 2016/943 ([4]) (toliau – Komercinių paslapčių direktyva), jis turi tam tikras teises, visų pirma toliau išsaugoti atitinkamų paslapčių konfidencialumą.

Pagal Komercinių paslapčių direktyvos 2 straipsnio 1 punktą sąvoka „komercinė paslaptis“ – informacija, atitinkanti tris reikalavimus: a) ji yra slapta ta prasme, kad jos kaip visumos arba tikslios jos sudėties ir sudedamųjų dalių konfigūracijos apskritai nežino arba negali lengvai gauti asmenys toje aplinkoje, kurioje paprastai dirbama su tokia informacija; b) ji turi komercinės vertės, nes yra slapta, ir c) ji yra objektas pagrįstų veiksmų, kurių imasi teisėtai tokią informaciją valdantis asmuo, kad tam tikromis aplinkybėmis ją išlaikytų slaptą.

Komercinės paslapties turėtojas yra fizinis ar juridinis asmuo, teisėtai valdantis komercinę paslaptį.

([4]) 2016 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/943 dėl neatskleistos praktinės patirties ir verslo informacijos (komercinių paslapčių) apsaugos nuo neteisėto jų gavimo, naudojimo ir atskleidimo (OL L 157, 2016 6 15, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/943/oj).

Duomenys gali būti laikomi komercinėmis paslaptimis tik tuo atveju, jei juos kaip komercines paslaptis saugo duomenų turėtojas arba komercinės paslapties turėtojas, kai pateikiamas prašymas dėl prieigos prie duomenų pagal Duomenų akto 4 straipsnį.

Žr. 5.1.1 punktą.

2. **Pradinis komercinių paslapčių nustatymas**. Duomenų turėtojų teisės, susijusios su komercinėmis paslaptimis, iš pradžių yra taikytinos tik tuo atveju ir tik tiek, kiek duomenys, saugomi kaip komercinės paslaptys, yra nurodyti sutartyje.

Žr. 5.1.2 punktą.

3. **Sutarties galiojimo laikotarpiu**. Duomenų turėtojų teisės, susijusios su komercinėmis paslaptimis, vis dėlto galėtų būti taikomos ir sutarties galiojimo laikotarpiu, kiek tai susiję su naujais duomenimis, kuriuos turi būti suteikta galimybė gauti.

Žr. 5.1.3 punktą.

4. **Audito teisės**. Siekiant išsaugoti duomenų, kurie saugomi kaip komercinės paslaptys, konfidencialumą ir vieniems netrukdyti kitų veiklai, gali būti svarstomos tam tikros audito teisės, įtraukiant nepriklausomas trečiąsias šalis, įskaitant mechanizmus, taikomus, kai kyla nesutarimų, susijusių su audito ataskaitos rezultatais. Šalys gali taikyti auditui alternatyvias priemones.

Žr. 5.2.3 punktą.

5. **Komercinės paslapties turėtojo teisės (1/4)**. Duomenų turėtojas (arba komercinės paslapties turėtojas, kuris yra trečioji šalis) gali susitarti su naudotoju dėl reikalavimų išsaugoti komercinių paslapčių konfidencialumą, kaip dalijimosi tomis nustatytomis komercinėmis paslaptimis sąlygos, pavyzdžiui, imtis tam tikrų proporcingų techninių ir organizacinių priemonių.

Žr. 5.2 ir 5.3 punktus.

6. **Komercinės paslapties turėtojo teisės (2/4)**. Jei pradinių priemonių nepakanka, komercinės paslapties turėtojas kiekvienu konkrečiu atveju gali vienašališkai padidinti priemonių lygį konkrečių ir nustatytų duomenų, kurie saugomi kaip komercinės paslaptys, atžvilgiu arba prašyti, kad su naudotoju būtų susitarta dėl papildomų priemonių. Jei dėl būtinų priemonių nesusitariama, duomenų turėtojas Duomenų akte nustatytomis sąlygomis gali sustabdyti dalijimąsi konkrečiais duomenimis, kurie saugomi kaip komercinės paslaptys.

Žr. 5.4.1 punktą.

7. **Komercinės paslapties turėtojo teisės (3/4)**. Komercinės paslapties turėtojas taip pat gali kiekvienu konkrečiu atveju atsisakyti dalytis konkrečiomis nustatytomis komercinėmis paslaptimis tik išimtinėmis aplinkybėmis ir Duomenų akte nustatytomis sąlygomis.

Žr. 5.4.2 punktą.

8. **Komercinės paslapties turėtojo teisės (4/4)**. Komercinės paslapties turėtojas gali nesidalyti duomenimis arba sustabdyti dalijimąsi jais, jei naudotojas pažeidžia savo pareigas, susijusias su komercinių paslapčių apsauga.

Žr. 5.4.3 punktą.

9. **Duomenų, kuriuose yra nustatytų komercinių paslapčių, saugojimas**. Jei duomenų turėtojas nesidalija duomenimis arba sustabdo dalijimąsi jais pagal 5.4.1, 5.4.2 arba 5.4.3punktus, duomenų turėtojas vis tiek privalės užtikrinti, kad susiję duomenys, kuriuose yra nustatytų komercinių paslapčių, būtų lengvai prieinami, juos saugodamas tol, kol jais bus galima dalytis pagal sutarties taikymo sritį.

Žr. 5.6 punktą.

10. **Nustatytos komercinės paslapties turėtojas, kuris yra trečioji šalis**. Jei komercinės paslapties turėtojas yra trečioji šalis, duomenų turėtojas turi užtikrinti, kad pagal 5 punktą taip pat būtų apsaugotos jo komercinės paslaptys, ir gauti visus atitinkamus to komercinės paslapties turėtojo, kuris yra trečioji šalis, leidimus.

Žr. 5.1.2 punktą.

5.1. **Su komercinėmis paslaptimis susijusių priemonių taikomumas**

5.1.1. Apsaugos priemonės, dėl kurių susitarta šios sutarties 5.2 ir 5.3 punktuose, taip pat susijusios teisės, dėl kurių susitarta 5.4 punkte, taikomos tik duomenims arba metaduomenims, įtrauktiems į duomenis, kuriuos duomenų turėtojas turi suteikti galimybę naudotojui gauti ir kurie saugomi kaip komercinės paslaptys (kaip apibrėžta Komercinių paslapčių direktyvoje, kurias turi duomenų turėtojas arba kitas komercinės paslapties turėtojas (kaip apibrėžta toje direktyvoje).

5.1.2. Duomenų, kurie saugomi kaip komercinės paslaptys, nustatymas ir komercinės paslapties turėtojo (-ų) tapatybė nustatyti 4 priedėlyje.

Duomenų turėtojas naudotojui pareiškia, kad yra gavęs visas atitinkamas teises iš bet kurio komercinės paslapties turėtojo, kuris yra trečioji šalis, sudaryti šią sutartį dėl duomenų, saugomų kaip komercinės paslaptys.

Remiantis Duomenų akto 4 straipsnio 6 dalimi, „duomenų turėtojas arba, jei jie nėra tas pats asmuo, komercinės paslapties turėtojas nustato duomenis, kurie saugomi kaip komercinės paslaptys, įskaitant atitinkamuose metaduomenyse“.

Taigi, duomenų turėtojas **4 priedėlyje** turėtų nurodyti duomenis, kurie saugomi kaip komercinės paslaptys. Tačiau duomenų turėtojas neturėtų būti įpareigojamas aprašyti pačią komercinę paslaptį. Pakanka nustatyti duomenis, kurie turi būti apsaugoti, kad būtų užtikrintas komercinės paslapties konfidencialumas, jei atliekant tokių duomenų analizę komercinė paslaptis galėtų būti atskleista.

5.1.3. Jei šios sutarties galiojimo laikotarpiu naudotojui pateikiami nauji duomenys, kurie saugomi kaip komercinės paslaptys, kaip nustatyta 5.1.1 punkte, duomenų turėtojo prašymu 4 priedėlis bus atitinkamai iš dalies pakeistas.

Kol Šalys **4 priedėlio** iš dalies nepakeitė ir dėl jo nesusitarė, duomenų turėtojas gali nesidalyti naujais duomenimis, kurie saugomi kaip komercinės paslaptys, arba laikinai sustabdyti dalijimąsi jais. Tokiu atveju duomenų turėtojo sprendimas tinkamai pagrindžiamas ir nepagrįstai nedelsiant raštu pateikiamas naudotojui. Duomenų turėtojas taip pat praneša pagal Reglamento (ES) 2023/2854 37 straipsnį paskirtai kompetentingai institucijai, kad jis nesidalijo duomenimis arba sustabdė dalijimąsi jais, ir nurodo, dėl kurių priemonių nebuvo susitarta arba kurios priemonės nebuvo įgyvendintos.

5.1.4. 5.2 ir 5.3 punktuose nustatytos pareigos lieka galioti nutraukus sutartį, nebent šalys susitaria kitaip.

5.2. **Naudotojo taikomos apsaugos priemonės**

5.2.1. Naudotojas turi taikyti **4 priedėlyje** nustatytas apsaugos priemones (toliau – naudotojo apsaugos priemonės).

Šalys atskirame priedėlyje turėtų pateikti visą informaciją apie šias priemones, įskaitant atvejus, kai naudotojas dalijasi duomenimis su trečiosiomis šalimis. Priemonės gali būti tiek techninės (pvz., šifravimas, užkardos, duomenų saugojimas dalimis ir kt.), tiek organizacinės (pvz., vidaus valdymas, tinkami tapatybės valdymo ir prieigos patikrinimai, patikimos trečiosios šalies dalyvavimas, konfidencialumo susitarimai).

Kadangi priemonės turi būti proporcingos, jų turinys labai skirsis, priklausomai nuo atitinkamos (-ų) komercinės (-ių) paslapties (-čių) pobūdžio. Priemonės taip pat priklausys nuo to, ar i) prieiga bus suteikta prie vietos, kurioje saugomi duomenys, ar ii) duomenys bus visiškai perduoti naudotojui. Pirmuoju atveju duomenų turėtojas turi daugiau kontrolės ir gali pats taikyti dalį apsaugos priemonių, o naudotojui gali būti suteikiama mažiau galimybių naudotis duomenimis. Bet kuriuo atveju abi šalys turės sutelkti dėmesį į tai, kad būtų pasiektas numatomas Duomenų akto poveikis. Dėl šios priežasties reikia užtikrinti įvairių interesų pusiausvyrą, kartu nepakenkiant tam numatomam poveikiui.

5.2.2. Jei naudotojui leidžiama suteikti galimybę trečiajai šaliai gauti duomenis, naudotojas gali dalytis duomenimis, kurie saugomi kaip komercinės paslaptys, jei:

a) jis i) nepagrįstai nedelsdamas informuoja duomenų turėtoją apie tai, kad duomenys, saugomi kaip komercinės paslaptys, bus pateikti trečiajai šaliai; ii) nurodo atitinkamus duomenis ir iii) nurodo duomenų turėtojui trečiosios šalies tapatybę, įsisteigimo vietą ir kontaktinius duomenis;

b) trečioji šalis taiko 4 priedėlyje nustatytas apsaugos priemones.

5.2.3. [PASIRINKTIS] [Siekiant patikrinti, ar ir kokiu mastu naudotojas įgyvendino ir taiko naudotojo apsaugos priemones, naudotojas sutinka i) kasmet naudotojo sąskaita gauti naudotojo pasirinktos nepriklausomos trečiosios šalies parengtą saugumo atitikties vertinimo audito ataskaitą, arba ii) kasmet duomenų turėtojo sąskaita leisti atlikti duomenų turėtojo pasirinktai nepriklausomai trečiajai šaliai saugumo atitikties vertinimo auditą, jei tokia nepriklausoma trečioji šalis yra pasirašiusi naudotojo pateiktą konfidencialumo susitarimą. Tokioje saugumo audito ataskaitoje turi būti įrodyta, kad naudotojas laikosi tuo metu taikomų 5 punkto ir 4 priedėlio nuostatų. Audito ataskaitų rezultatai bus nepagrįstai nedelsiant pateikiami abiem šalims.

Naudotojas gali pasirinkti i arba ii dalį. Jei viena iš šalių mano, kad kitos šalies sąskaita gauta saugumo audito ataskaita yra neteisinga, ji pasilieka teisę savo sąskaita gauti saugumo audito ataskaitą iš kitos nepriklausomos trečiosios šalies. Jei šia teise pasinaudojama, abu nepriklausomi trečiosios šalies auditoriai kartu su šalimis aptars visus šių dviejų ataskaitų skirtumus ir sieks išspręsti visus neišspręstus klausimus, laikydamiesi sąžiningumo principo.]

Ši nuostata pažymėta kaip pasirinktis, nes šalys gali susitarti dėl kitų priemonių, kad patikrintų, ar naudotojas vykdo savo pareigas įgyvendinti ir taikyti naudotojo apsaugos priemones.

5.3. **Komercinės paslapties turėtojo taikomos apsaugos priemonės**

5.3.1. Duomenų turėtojas gali taikyti priemones, dėl kurių susitarta **4 priedėlyje**, kad išsaugotų duomenų, saugomų kaip komercinės paslaptys, konfidencialumą, (toliau – duomenų turėtojo apsaugos priemonės).

5.3.2. Duomenų turėtojas gali vienašališkai įgyvendinti tinkamus techninius ir organizacinius apsaugos sprendinius, pavyzdžiui, įdiegti atnaujintą programinę įrangą, jei jie nedaro neigiamo poveikio naudotojui pagal šią sutartį.

5.3.3. Naudotojas įsipareigoja nekeisti ar nepašalinti nei duomenų turėtojo apsaugos priemonių, nei priemonių, kurių imtasi pagal 5.3.2 punktą, nebent šalys susitartų kitaip.

5.4. **Pareiga dalytis duomenimis ir teisė atsisakyti jais dalytis, jais nesidalyti arba nutraukti dalijimąsi jais**

5.4.1. Jei nustatyto naudotojo apsaugos priemonių ir duomenų turėtojo apsaugos priemonių iš esmės nepakanka, kad tam tikras duomenų vienetas, saugomas kaip komercinė paslaptis, būtų tinkamai apsaugotas, duomenų turėtojas, pateikdamas naudotojui išsamų priemonių netinkamumo aprašymą, gali prašyti, kad būtų susitarta dėl papildomų apsaugos priemonių; jei per pagrįstą laikotarpį dėl būtinų papildomų priemonių nesusitariama ir jei tokių priemonių poreikis yra tinkamai pagrįstas, pvz., saugumo audito ataskaitoje, duomenų turėtojas gali nesidalyti konkrečiais atitinkamais duomenimis arba sustabdyti dalijimąsi jais; tokiu atveju duomenų turėtojas turi apie tai pranešti naudotojui; pranešimas turi būti tinkamai pagrįstas, jame turi būti nurodyta, dėl kurių priemonių nesusitarta, ir, kai aktualu, atitinkamos komercinės paslaptys, ir jis turi būti pateikiamas raštu nepagrįstai nedelsiant; duomenų turėtojas turi toliau dalytis visais duomenimis, kurie saugomi kaip komercinės paslaptys, išskyrus šiuos konkrečius duomenis.

5.4.2. Jei išimtinėmis aplinkybėmis labai tikėtina, kad duomenų turėtojas patirs didelę ekonominę žalą dėl tam tikrų duomenų, kurie saugomi kaip komercinė paslaptis, atskleidimo naudotojui, nepaisant to, kad naudotojo apsaugos priemonės ir duomenų turėtojo apsaugos priemonės yra įgyvendintos, duomenų turėtojas gali atsisakyti dalytis konkrečiais atitinkamais duomenimis arba sustabdyti dalijimąsi jais.

Duomenų turėtojas nepagrįstai nedelsdamas turi pateikti tinkamai pagrįstą pranešimą naudotojui ir kompetentingai institucijai, paskirtai pagal Duomenų akto 37 straipsnį.

Tačiau duomenų turėtojas turi toliau dalytis visais duomenimis, kurie saugomi kaip komercinės paslaptys, išskyrus šiuos konkrečius duomenis.

Atsisakyti dalytis duomenimis arba nutraukti dalijimąsi jais pagal Reglamento (ES) 2023/2854 4 straipsnį galima tik išimtinėmis aplinkybėmis. Taigi, pranešimas turi būti tinkamai pagrįstas. Aspektai, į kuriuos reikia atsižvelgti, gali būti, pavyzdžiui, nepakankamas komercinių paslapčių apsaugos vykdymo užtikrinimas ES nepriklausančiose šalyse, atitinkamos komercinės paslapties pobūdis ir konfidencialumo lygis arba atitinkamo susietojo gaminio unikalumas ir naujumas.

5.4.3. Jei naudotojas neįgyvendina ir netaiko savo apsaugos priemonių ir jei duomenų turėtojas tokį pareigų nevykdymą tinkamai pagrindžia, pvz., saugumo audito ataskaitoje, duomenų turėtojas turi teisę nesidalyti konkrečiomis nustatytomis komercinėmis paslaptimis arba sustabdyti dalijimąsi jomis, kol naudotojas išspręs incidentą.

Šiuo atveju duomenų turėtojas nepagrįstai nedelsdamas turi pateikti tinkamai pagrįstą rašytinį pranešimą naudotojui ir kompetentingai institucijai, paskirtai pagal Duomenų akto 37 straipsnį.

5.4.4. Pagal 5.4.1 punktą duomenų turėtojas neturi teisės nutraukti šios sutarties.

Pagal 5.4.2 arba 5.4.3 punktus duomenų turėtojui suteikiama teisė nutraukti šią sutartį tik konkrečių nustatytų komercinių paslapčių atžvilgiu ir jeigu:

a) įvykdytos visos 5.4.2 arba 5.4.3 punkto sąlygos;

b) per pagrįstą laikotarpį šalys nerado jokio sprendimo, nepaisant bandymo rasti taikų sprendimą, be kita ko, įsikišus pagal Duomenų akto 37 straipsnį paskirtai kompetentingai institucijai, ir

c) kompetentingas teismas naudotojo naudai nepriėmė teismo sprendimo, kuriuo duomenų turėtojas įpareigojamas suteikti galimybę gauti duomenis, ir nėra vykstančio teismo proceso tokiam sprendimui priimti.

5.5. **Prekių, dėl kurių atsiranda pažeidimas, gamybos nutraukimas ir sunaikinimas**

Nedarant poveikio kitoms teisių gynimo priemonėms, kuriomis duomenų turėtojas gali naudotis pagal šią sutartį arba taikytiną teisę, jei naudotojas pakeičia arba pašalina duomenų turėtojo taikomas technines apsaugos priemones arba netaiko techninių ir organizacinių priemonių, kurių jis ėmėsi susitaręs su duomenų turėtoju pagal 5.2 ir 5.3 punktus, duomenų turėtojas gali naudotojo paprašyti:

a) ištrinti duomenis, kuriuos duomenų turėtojas suteikė galimybę gauti, arba visas jų kopijas ir (arba)

b) nustoti gaminti prekes, rengti išvestinius duomenis ar kurti paslaugas, pagamintus, parengtus ir sukurtus remiantis žiniomis, gautomis naudojant nustatytas komercines paslaptis, juos siūlyti ar pateikti rinkai ar naudoti arba tais tikslais importuoti, eksportuoti ar saugoti prekes, dėl kurių atsiranda pažeidimas, ir jas visas sunaikinti, kai esama didelės rizikos, kad neteisėtas tų duomenų naudojimas padarys reikšmingos žalos duomenų turėtojui ar komercinės paslapties turėtojui, arba kai tokia priemonė nebūtų neproporcinga atsižvelgiant į duomenų turėtojo ar komercinės paslapties turėtojo interesus, ir (arba)

c) atlyginti žalą šaliai, nukentėjusiai nuo piktnaudžiavimo tokiais neteisėtai gautais ar panaudotais duomenimis arba jų atskleidimo.

5.6. **Duomenų, saugomų kaip nustatytos komercinės paslaptys, saugojimas**

5.6.1. Kai duomenų turėtojas pagal 5.4.1, 5.4.2 ir 5.4.3punktus pasinaudoja teise atsisakyti dalytis duomenimis su naudotoju, jais nesidalyti arba sustabdyti dalijimąsi jais, jis turės užtikrinti, kad atitinkami duomenys būtų saugomi ir kad naudotojui bus suteikta galimybė tuos duomenis gauti:

a) susitarus dėl tinkamų apsaugos priemonių ir jas įgyvendinus, arba

b) kompetentingai institucijai arba teismui priėmus privalomą sprendimą, kuriuo reikalaujama, kad duomenų turėtojas pateiktų duomenis naudotojui.

Ši saugojimo pareiga baigiasi, kai kompetentinga institucija arba teismas privalomu sprendimu leidžia ištrinti tokius saugomus duomenis arba kai nutraukiama sutartis.

5.6.2. Duomenų turėtojas padengs būtinas duomenų saugojimo pagal 5.6.1 punktą išlaidas. Tačiau naudotojas padengs tokias išlaidas tiek, kiek duomenimis nesidalijama arba dalijimasis jais sustabdomas pagal 5.4.3 punktą.

6. **(jei naudotojo prašymu duomenų turėtojas suteikia galimybę gauti duomenis) Naudotojo naudojimasis duomenimis**

6.1. **Leidžiamas duomenų naudojimas ir dalijimasis jais**

6.1.1. Naudotojas gali naudoti duomenis, kuriuos jo prašymu duomenų turėtojas suteikė galimybę gauti, bet kuriuo teisėtu tikslu ir (arba) tiek, kiek duomenys yra perduodami naudotojui arba naudotojas gali juos išrinkti, laisvai dalytis duomenimis, laikydamasis 6.2 punkte nustatytų apribojimų.

6.2. **Duomenų naudojimo ir dalijimosi jais apribojimai**

6.2.1. Naudotojas įsipareigoja:

a) nenaudoti duomenų siekiant sukurti kitą konkuruojantį susietąjį gaminį ir tuo tikslu nesidalyti duomenimis su trečiąja šalimi;

b) nenaudoti tokių duomenų siekiant gauti įžvalgų apie gamintojo arba, kai taikytina, duomenų turėtojo ekonominę padėtį, turtą ir gamybos metodus;

c) nenaudoti prievartos priemonių ar nepiktnaudžiauti duomenų turėtojo techninė infrastruktūros, skirtos duomenims apsaugoti, trūkumais, kad gautų prieigą prie duomenų;

d) dalytis duomenimis su trečiąja šalimi, kuri laikoma prieigos valdytoja pagal Reglamento (ES) 2022/1925 3 straipsnį.

6.2.2. [PASIRINKTIS] [Be to, pagal Duomenų akto 4 straipsnio 2 dalį naudotojas ir duomenų turėtojas susitaria apriboti arba uždrausti toliau nurodytą duomenų tvarkymą (nurodyti susijusį duomenų tvarkymą: *prieigą prie duomenų, jų naudojimą ir (arba) tolesnį dalijimąsi jais*), dėl kurio pažeidžiami Sąjungos teisėje nustatyti gaminio saugumo reikalavimai (*nurodyti atitinkamą teisinį saugumo reikalavimą*), ir tai daro didelį poveikį fizinių asmenų sveikatai, saugai ar saugumui.

Naudotojas įsipareigoja [nedaryti] (nurodyti atitinkamus apribojimus ar draudimus, susijusius su pirmiau minėtu duomenų tvarkymu).]

7. **Dalijimasis duomenimis su duomenų gavėju naudotojo prašymu**

7.1. **Leidimas duomenų gavėjui gauti duomenis**

7.1.1. Naudotojo arba jo vardu veikiančios šalies prašymu duomenų turėtojas turi suteikti galimybę duomenų gavėjui, neimant iš naudotojo jokio mokesčio, gauti duomenis kartu su atitinkamais metaduomenimis, reikalingais tiems duomenims aiškinti ir naudoti. Prašymas gali būti pateikiamas naudojant **3 priedėlyje** išdėstytą formą, ją siunčiant (*apibūdinti paprasto prašymo pateikimo elektroninėmis priemonėmis procedūrą, kai tai techniškai įmanoma*). Siekiant patikrinti, ar prašymą teikia naudotojas, iš duomenų turėtojo nereikalaujama pateikti daugiau informacijos, nei būtina.

7.1.2. Kai naudotojas nėra duomenų subjektas, duomenų turėtojas, gavęs naudotojo prašymą, suteikia galimybę gauti duomenis, kurie yra asmens duomenys, trečiajai šaliai tik tada, kai yra galiojantis teisinis pagrindas suteikti galimybę gauti asmens duomenis pagal Reglamento (ES) 2016/679 (BDAR) 6 straipsnį ir, kai aktualu, tik tuo atveju, kai tenkinamos to reglamento 9 straipsnyje ir Direktyvos 2002/58/EB (Direktyvos dėl privatumo ir elektroninių ryšių) 5 straipsnio 3 dalyje nustatytos sąlygos.

Šiuo atžvilgiu, kai naudotojas nėra duomenų subjektas, naudotojas kiekviename pagal pirmesnę nuostatą pateiktame prašyme duomenų turėtojui turi nurodyti duomenų tvarkymo pagal Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnį, dėl kurio prašoma suteikti galimybę gauti duomenis, teisinį pagrindą (ir, kai aktualu, taikytiną nukrypti leidžiančią nuostatą pagal to reglamento 9 straipsnį ir Direktyvos 2002/58/EB 5 straipsnio 3 dalį).

7.1.3. Duomenų turėtojas turi suteikti galimybę duomenų gavėjui gauti duomenis, o duomenys turi būti bent tokios pat kokybės kaip ir tuo metu, kai duomenų turėtojas juos gavo, ir bet kuriuo atveju lengvai ir saugiai pateikti išsamiu, struktūrizuotu, įprastai naudojamu ir mašinos skaitomu formatu.

7.1.4. Jei naudotojas pateikia tokį prašymą, duomenų turėtojas susitars su duomenų gavėju dėl galimybės gauti duomenis tvarkos pagal Duomenų akto III ir IV skyrius.

7.1.5. Naudotojas pripažįsta, kad pagal 7.1.1 punktą prašymo negalima pateikti trečiosios šalies, kuri laikoma prieigos valdytoja pagal Reglamento (ES) 2022/1925 3 straipsnį, naudai [PASIRINKTIS] [jis ir negali būti pateiktas bandant naujus susietuosius gaminius, medžiagas ar procesus, kurie dar nėra pateikti rinkai].

7.1.6. Naudotojas pripažįsta, kad trečioji šalis duomenis, kuriuos jai pagal 7.1.1 punktą suteikta galimybė gauti, tvarko tik su naudotoju sutartais tikslais ir sąlygomis. Duomenų turėtojas negali būti laikomas atsakingu naudotojo atžvilgiu už tai, kad naudotojas ir trečioji šalis nėra sudarę tokio susitarimo, išskyrus atvejus, kai duomenų turėtojas apie tai žinojo arba turėjo žinoti.

8. **[PASIRINKTIS, jei naudotojas yra verslo subjektas] Naudotojo teisių apribojimai**

Naudotojas sutinka (*nurodyti naudotojo teisės naudoti duomenis ar jais dalytis apribojimo tikslą, pobūdį ir trukmę ir nustatyti duomenų dalį, kuriai taikomi tokie apribojimai*).

Remiantis Duomenų akto 7 straipsnio 2 dalimi, „[j]okia sutarties sąlyga, kuria naudotojo nenaudai neleidžiama taikyti [II skyriuje] numatytų naudotojo teisių, nuo jų nukrypstama arba pakeičiamas jų poveikis, naudotojui nėra privaloma“.

Šią nuostatą reikėtų aiškinti kartu su 25 konstatuojamąja dalimi, kurioje nustatyta kad ja „neužkertamas kelias įmonių tarpusavio santykių kontekste naudotojams sudaryti galimybę trečiosioms šalims arba duomenų turėtojams gauti duomenis, nustatant bet kokią teisėtą sutarties sąlygą, be kita ko, susitariant sumažinti arba apriboti tolesnį dalijimąsi tokiais duomenimis, arba gauti proporcingą kompensaciją, pavyzdžiui, už tai, kad jie atsisakė teisės naudoti tokius duomenis arba jais dalytis“.

Taigi, tokie apribojimai galios tik tuo atveju, jei jie nepakenks naudotojui, o tai reiškia, kad apribojimai neturėtų kenkti teisėtiems naudotojo interesams.

Be to, šia nuostata neturėtų būti naudojamasi siekiant visiškai atimti iš naudotojo jo juridines teises pagal Duomenų akto 4 ir 5 straipsnius, pavyzdžiui, kai naudotojas visiškai atsisako prieigos prie duomenų teisės. Naudotojas galėtų sutikti su savo teisių apribojimais tik tada, kai jų taikymo sritis ir trukmė yra ribotos ir jomis nekenkiama naudotojui. Tai galėtų būti, pavyzdžiui, konkretūs duomenų, prie kurių buvo gauta prieiga, naudojimo apribojimai arba sutikimas toliau nesidalyti duomenimis su trečiąja šalimi, kaip nurodyta 25 konstatuojamojoje dalyje, arba neleisti duomenų gavėjui toliau dalytis duomenimis su trečiąja šalimi.

Ši nuostata galėtų būti taikoma, kai naudotojas yra suinteresuotas tokiais apribojimais, pavyzdžiui, kai duomenų turėtojas ir naudotojas dalyvauja bendrame pramonės projekte.

Ji taip pat galėtų būti taikoma, jei naudotojui mokama kompensacija. Tačiau vien tik to, kad gaunama kompensacija, nepakaktų, kad būtų galima manyti, jog apribojimai nekenkia naudotojui. Ši kompensacija turėtų būti proporcinga apribojimams.

Naudotojas gali savo nuožiūra sutikti arba atsisakyti, kad būtų taikomas (-i) apribojimas (-ai) pagal šią nuostatą.

9. **Kompensacija naudotojui**

9.1. **Kompensacija**

Duomenų turėtojas įsipareigoja mokėti naudotojui kompensaciją, kaip išsamiai nustatyta **7 priedėlyje**, *(jei taikytina)*, be kita ko, už naudotojo teisių apribojimus pagal 8 punktą.

Šalys gali susitarti dėl kompensacijos už duomenų turėtojo naudojimąsi ir dalijimąsi duomenimis, jei mano, kad tai teisinga ir pagrįsta. Pavyzdžiui, jos gali apsvarstyti galimybę skirti tokią kompensaciją, jei duomenų turėtojas naudoja duomenis naujiems gaminiams ar paslaugoms kurti arba jei duomenų turėtojas rengia komerciniais tikslais agreguotus ar išvestinius duomenis. Priešingai, jei, pavyzdžiui, duomenys naudojami tik bet kokio su naudotoju sudaryto susitarimo reikmėms arba gaminio ar susijusios paslaugos veikimui, saugai ir saugumui užtikrinti, kompensacija gali būti nenustatoma.

Tačiau šalys turėtų žinoti, kad, pavyzdžiui, jei naudotojas apriboja savo teises pagal 8 punktą, jam turėtų būti skirta kompensacija, kaip paaiškinta 8 punkto aiškinamajame intarpe, o kompensacija turėtų būti proporcinga apribojimo dydžiui.

Panašiai, kompensacija gali būti reikalinga siekiant užtikrinti sąžiningas sąlygas naudotojui, jei naudotojas sutinka, kad duomenų turėtojas gali parduoti duomenis trečiosioms šalims pagal 3.2.1 punkto a papunkčio iii dalį.

Jei reikia skirti kompensaciją, šalys turi susitarti dėl jos pobūdžio, t. y. ar ji bus piniginė, ar nepiniginė.

9.2. **(taikytina piniginei kompensacijai) Delspinigiai už pavėluotus mokėjimus**

Jei sumokėti kompensaciją vėluojama, duomenų turėtojas turėtų mokėti naudotojui delspinigius už pavėluotą kompensacijos mokėjimą nuo to momento, kai mokėjimas turi būti atliktas, iki mokėjimo atlikimo momento, kaip nustatyta taikytinoje teisėje.

10. **Naudojimo perdavimas ir keli naudotojai**

Pirminis naudotojas gali visam laikui perduoti gaminio nuosavybę arba savo teisę naudoti gaminį paskesniam naudotojui, pavyzdžiui, kai naudotojas parduoda gaminį (naudojimo perdavimas).

Pirminis naudotojas taip pat gali suteikti teises naudoti gaminį ir (arba) gauti susijusias paslaugas papildomiems naudotojams, kartu išlaikydamas savo, kaip naudotojo, vaidmenį, (keli naudotojai) pavyzdžiui, kai:

— įmonė tam tikrais metų laikotarpiais pernuomoja savo furgoną kitai įmonei;

— automobilių nuomos bendrovė nuomoja automobilius klientams.

Duomenų turėtojo teisė naudoti duomenis

Tokiais atvejais duomenų turėtojas turi sudaryti sutartį su paskesniais arba papildomais naudotojais, kad galėtų naudoti duomenis, sugeneruotus tokiems naudotojams naudojantis gaminiu ar susijusiomis paslaugomis. Toliau išdėstytose nuostatose siūlomi galimi tokios sutarties sudarymo būdai, kad šalys galėtų pasirinkti geriausiai prie padėties ypatumų pritaikytą būdą.

Jei naudojimas perduodamas, šalys galėtų, pavyzdžiui, susitarti, kad pirminis naudotojas praneštų duomenų turėtojui apie perdavimą, paskesnio naudotojo tapatybę ir kontaktinius duomenis, kad duomenų turėtojas galėtų susisiekti su paskesniu naudotoju ir sudaryti su juo sutartį.

Jei yra keli naudotojai, toks būdas duomenų turėtojui gali būti per didelė našta. Todėl, jei pirminis naudotojas gali veikti duomenų turėtojo vardu, viena iš galimybių yra suteikti pirminiam naudotojui papildomų naudotojų sutikimą, kad jie laikysis šioje sutartyje nustatytų prieigos prie duomenų ir jų naudojimo sąlygų.

Kitais atvejais vis tiek gali būti įmanoma ir pageidautina, kad pirminis naudotojas duomenų turėtojui pateiktų papildomo naudotojo kontaktinius duomenis, kad duomenų turėtojas galėtų sudaryti sutartį tiesiogiai su papildomu naudotoju.

Taip pat gali būti, kad pirminis naudotojas gali nepranešti duomenų turėtojui apie paskesnį arba papildomą naudotoją, kad būtų sudaryta sutartis, nes tam tikromis aplinkybėmis jie gali sudaryti sutartį pirminiam naudotojui nesiimant jokių veiksmų. Pavyzdžiui, gali atsitikti taip, kad norint naudotis gaminiu ir (arba) susijusia paslauga reikės sukurti naudotojo identifikavimo paskyrą. Tokiu atveju duomenų turėtojas galės sudaryti sutartį su tolesniu arba papildomu naudotoju, kai jie kurs savo paskyras. Tačiau tam gali prireikti, kad pirminis naudotojas užtikrintų, kad paskesnis ar papildomas naudotojas nesinaudotų jo paskyra.

Šalių prieigos teisės, susijusios su naudojimo perdavimu ir keliais naudotojais

Jei naudojimas perduodamas arba yra keli naudotojai, sutartyje turėtų būti aiškiai nurodyta, kas ir kokiomis sąlygomis gali gauti prieigą prie duomenų. Pavyzdžiui, kai įmonė (pirminis naudotojas) dienai arba savaitei nuomoja susietąsias žemės ūkio mašinas pavieniams ūkininkams (papildomiems naudotojams), žemės ūkio mašinų generuojami duomenys gali atskleisti neskelbtiną pavienių ūkininkų verslo informaciją. Gamintojas (duomenų turėtojas) pirminiam naudotojui (įmonei, kuriai priklauso mašinos) negali tiesiog suteikti prieigos prie jokių duomenų pagal šios sutarties 4 punktą neužtikrinęs, kad dėl to nebūtų pažeista jokia konfidenciali informacija ar pavienių ūkininkų (papildomų naudotojų) teisės.

Papildomo ar paskesnio naudotojo prieigos teisės visų pirma gali priklausyti nuo sutartyje numatyto duomenų skirstymo į kategorijas, pavyzdžiui:

— duomenys, kuriuos gali pašalinti naudotojas – gaminiai ar susijusios paslaugos dažnai leidžia naudotojui ištrinti duomenis, sugeneruotus juos naudojant. Jei naudojimas perduodamas, naudotojas tokius duomenis turėtų ištrinti. Priešingu atveju tokie duomenys gali būti prieinami papildomam arba paskesniam naudotojui;

— duomenys, kurie visais atvejais turi būti pašalinami, – duomenys, kurių duomenų turėtojas neturėtų padaryti prieinamų papildomam ar paskesniam naudotojui;

— likusieji duomenys – kiti duomenys, išskyrus duomenis, kuriuos gali pašalinti naudotojas, ar duomenis, kurie visais atvejais turi būti pašalinami; tokių duomenų nebus galima pašalinti ir jiems nebus taikomas konfidencialumo susitarimas (t. y. šiuos duomenis galės gauti ir nauji paskesni naudotojai). Tokie duomenys gali apimti duomenis, kurie teisės aktų nustatyta tvarka arba praktiškai turi būti prieinami papildomam arba paskesniam naudotojui, (pavyzdžiui, kai jie susiję su susietojoje transporto priemonėje įdiegtais naujiniais).

Duomenų turėtojas turėtų suskirstyti duomenis į šias kategorijas, visų pirma juos priskirti prie informacijos, nurodytos Duomenų akto 3 straipsnio 2 ir 3 dalyse, šioje sutartyje (pvz., 1 priedėlyje) arba su gaminiu ar susijusia paslauga susijusiuose dokumentuose.

Šiame 10 punkte daugiausia dėmesio skiriama Duomenų aktui; juo nedaromas poveikis jokiems papildomiems teisės aktams, įskaitant sektorių teisės aktus, kuriais galėtų būti reglamentuojamas susietojo gaminio ar susijusios paslaugos perdavimas (pvz., medicinos priemonių perdirbimas).

10.1. **Naudojimo perdavimas**

Jei naudotojas sutartimi perduoda i) gaminio nuosavybę arba ii) savo laikinas teises naudoti gaminį ir (arba) iii) savo teises gauti susijusias paslaugas kitam asmeniui (toliau – paskesnis naudotojas) ir po perdavimo praranda naudotojo statusą, šalys įsipareigoja laikytis šiame punkte nustatytų reikalavimų.

[1 PASIRINKTIS] [Pirminis naudotojas turi pranešti duomenų turėtojui apie perdavimą ir pateikti būtinus paskesnio naudotojo kontaktinius duomenis, kad duomenų turėtojas galėtų su juo sudaryti sutartį dėl duomenų turėtojo naudojimosi duomenimis.]

[2 PASIRINKTIS] [Duomenų turėtojas imasi būtinų veiksmų, kad su paskesniu naudotoju sudarytų sutartį dėl duomenų turėtojo naudojimosi duomenimis. *(jei taikytina)* Pirminis naudotojas privalo užtikrinti, kad paskesnis naudotojas negalėtų naudotis pirminio naudotojo paskyra.]

Duomenų turėtojo teisėms naudoti iki perdavimo sugeneruotus gaminio duomenis arba susijusių paslaugų duomenis perdavimas poveikio nedarys, t. y. teisės ir pareigos, susijusios su pagal sutartį perduotais duomenimis, po perdavimo liks galioti.

10.2. **Keli naudotojai**

Jeigu pirminis naudotojas kitai šaliai (toliau – papildomas naudotojas) suteikia teisę naudotis gaminiu ir (arba) susijusia (-iomis) paslauga (-omis), kartu išlaikydamas savo, kaip naudotojo, statusą, šalys įsipareigoja laikytis šiame punkte nustatytų reikalavimų.

10.2.1. Papildomo naudotojo sutikimas, kad duomenų turėtojas naudotų duomenis ir jais dalytųsi

[1 PASIRINKTIS] [Pirminio naudotojo ir papildomo naudotojo sutartyje pirminis naudotojas duomenų turėtojo vardu įtraukia nuostatas, iš esmės atspindinčias šios pirminio naudotojo ir duomenų turėtojo sutarties turinį, visų pirma 3 punktą dėl duomenų turėtojo naudojimosi gaminio ir (arba) susijusios paslaugos duomenimis ir dalijimosi jais gaminio ir (arba) susijusios paslaugos laikino naudojimo laikotarpiu.]

[2 PASIRINKTIS] [Pirminis naudotojas praneša duomenų turėtojui apie papildomo naudotojo teisių naudotis gaminiu ir (arba) susijusia paslauga buvimą ir trukmę bei pateikia jo kontaktinius duomenis, kad duomenų turėtojas galėtų su papildomu naudotoju sudaryti susitarimą dėl duomenų turėtojo naudojimosi tais duomenimis ir dalijimosi jais.]

[3 PASIRINKTIS] [Duomenų turėtojas imasi būtinų veiksmų, kad sudarytų susitarimą su papildomu naudotoju. *(jei taikytina)* Pirminis naudotojas privalo užtikrinti, kad papildomas naudotojas negalėtų naudotis pirminio naudotojo paskyra.]

10.2.2. Papildomo naudotojo prieiga prie duomenų

[PASIRINKTIS] [Pirminis naudotojas veikia kaip pirmasis papildomo naudotojo kontaktinis asmuo, jei papildomas naudotojas pateikia prašymą dėl prieigos prie duomenų pagal Duomenų akto 4 arba 5 straipsnį. Duomenų turėtojas turi bendradarbiauti su pirminiu naudotoju, kad į prašymą būtų sureaguota, kaip nurodyta **10 priedėlyje**.]

10.3. **Pirminio naudotojo atsakomybė**

Jeigu dėl to, kad pirminis naudotojas nevykdo savo pareigų pagal 10.1 ir 10.2 punktų straipsnius, duomenų turėtojas naudoja gaminio ar susijusių paslaugų duomenis ir jais dalijasi nesant sutarties su paskesniu ar papildomu naudotoju, pirminis naudotojas atleis duomenų turėtoją nuo atsakomybės, susijusios su bet kokiais paskesnio ar papildomo naudotojo reikalavimais atlyginti žalą, pateiktais duomenų turėtojui dėl duomenų naudojimo po gaminio ir (arba) susijusios paslaugos (-ų) perdavimo arba laikino naudojimo.

11. **Sutarties taikymo pradžios data, trukmė ir nutraukimas**

11.1. **Taikymo pradžios data ir trukmė**

Ši sutartis paprastai būtų sudaroma ne kaip atskira sutartis, o kartu su sutartimi, pagal kurią gaminio nuosavybė perduodama naudotojui suteikiant jam laikinas teises naudoti gaminį, ir (arba) su sutartimi dėl susijusios paslaugos.

Ši sutartis paprastai turi likti galioti tiek, kiek pagal šią kitą sutartį naudotojas gali naudotis gaminiu arba susijusia paslauga. Be to, nei duomenų turėtojas, nei naudotojas neturėtų turėti galimybės nutraukti šią sutartį, išskyrus atvejus, kai kita šalis iš esmės pažeidžia savo pareigas, nes priešingu atveju susidarytų padėtis, kai naudotojas naudotųsi gaminiu ir (arba) susijusia paslauga nesant jokios sutartinės sistemos, susijusios su teisėmis ir pareigomis pagal Duomenų aktą.

11.1.1. Ši sutartis [1 PASIRINKTIS] [įsigalioja nedelsiant] [2 PASIRINKTIS] [įsigalioja nuo (*nurodyti datą*)].

11.1.2. Sutartis sudaryta [1 PASIRINKTIS] [neribotam laikotarpiui] [2 PASIRINKTIS] [ribotam (*nurodyti*) laikotarpiui], atsižvelgiant į bet kokius šioje sutartyje nustatytus galiojimo pabaigos ar nutraukimo pagrindus.

11.2. **Sutarties nutraukimas**

Neatsižvelgiant į sutarties laikotarpį, dėl kurio susitarta pagal 11.1 punktą, ši sutartis nutraukiama:

a) sunaikinus gaminį arba visam laikui nutraukus susijusios paslaugos teikimą, arba kai gaminys ar susijusi paslauga negrįžtamai praranda gebėjimą generuoti duomenis, arba

b) kai naudotojas praranda gaminio nuosavybę arba kai baigiasi naudotojo teisės į gaminį pagal nuomos, išperkamosios nuomos ar panašią sutartį ar naudotojo teisės į susijusią paslaugą, arba

c) kai abi šalys taip susitaria.

b ir c papunkčiai nedaro poveikio liekančiai galioti duomenų turėtojo ir bet kurio paskesnio ar papildomo naudotojo sutarčiai.

11.3. **Galiojimo pabaigos ir nutraukimo pasekmės**

11.3.1. Pasibaigus sutarties laikotarpiui arba šią sutartį nutraukus, abi šalys atleidžiamos nuo pareigos vykdyti sutartį ir tikėtis, kad ateityje ją vykdys kita šalis, tačiau tai nedaro poveikio teisėms ir įsipareigojimams, įgytiems iki sutarties nutraukimo momento.

Galiojimo pabaiga arba nutraukimas nedaro poveikio jokiai šios sutarties nuostatai, kuri turi būti taikoma net ir pasibaigus sutarties galiojimui, visų pirma 13.1 punktui dėl konfidencialumo, 13.4 punktui dėl taikytinos teisės ir 13.6 punktui dėl ginčų sprendimo.

11.3.2. Sutarties nutraukimas arba galiojimo pabaiga turės šias pasekmes:

a) nuo nutraukimo arba galiojimo pabaigos dienos duomenų turėtojas nutraukia sugeneruotų arba įrašytų duomenų išrinkimą;

b) duomenų turėtojas ir toliau turi teisę naudoti duomenis, sugeneruotus arba įrašytus iki šioje sutartyje nurodytos nutraukimo arba galiojimo pabaigos datos, ir jais dalytis.

12. **Teisių gynimo priemonės pažeidus sutartį**

Šalys gali pageidauti susitarti ne tik dėl su duomenimis susijusių teisių ir pareigų (daugelis jų jau nustatyta Duomenų akte), bet ir dėl bendrosios sutarčių teisės klausimų, pavyzdžiui, dėl susitariančiosios šalies teisių ir teisių gynimo priemonių, kai kita susitariančioji šalis nevykdo savo pareigų.

Tokiais bendrosios sutarčių teisės klausimais šalys gali pageidauti remtis teisės aktuose nustatytomis bendrosiomis taisyklėmis arba kitais sutarčių šablonais. Jei jos nori naudoti šias pavyzdines sutarčių sąlygas, jos turėtų užtikrinti, kad jos būtų suderinamos su visais privalomais nacionalinės teisės aktais, kurie gali būti taikytini sutarčiai.

12.1. **Pareigų nevykdymo atvejai**

12.1.1. Šalies pareigų nevykdymas pagal šią sutartį yra esminis, jei:

a) dėl pareigų nevykdymo kita šalis iš esmės netenka to, ko ji turėjo teisę tikėtis pagal šią sutartį, išskyrus atvejus, kai pareigų nevykdanti šalis to rezultato nenumatė ir pagrįstai negalėjo jo numatyti, arba

b) iš aplinkybių akivaizdu, jog to, kad pareigų nevykdanti šalis ateityje jas įvykdys, tikėtis negalima.

12.1.2. Šalies pareigų nevykdymas yra pateisinamas, jei taip atsitiko dėl kliūties, kurios ji negali kontroliuoti, ir jei nebuvo galima pagrįstai tikėtis, kad ta šalis atsižvelgs į kliūtį šios sutarties sudarymo metu arba išvengs kliūties ar jos padarinių arba juos įveiks.

Jeigu kliūtis yra tik laikina, pateisinimas galioja tiek laiko, kiek egzistuoja kliūtis. Tačiau, jei delsimas virsta esminiu pareigų nevykdymu, kita šalis gali jį tokiu laikyti.

Pareigų nevykdanti šalis privalo užtikrinti, kad kita šalis gautų pranešimą apie kliūtį ir jos poveikį gebėjimui vykdyti pareigas nepagrįstai nedelsiant po to, kai pareigų nevykdanti šalis sužinojo arba, kaip buvo galima pagrįstai tikėtis, turėjo sužinoti apie šias aplinkybes. Kita šalis turi teisę į ekonominės žalos, patirtos dėl to, kad nebuvo gautas toks pranešimas, atlyginimą.

12.2. **Teisių gynimo priemonės**

12.2.1. Jei viena iš šalių nevykdo savo pareigų, kita šalis gali imtis toliau išdėstytuose punktuose išvardytų teisių gynimo priemonių, nedarant poveikio teisių gynimo priemonėms, kuriomis galima pasinaudoti pagal taikytiną teisę.

12.2.2. Teisių gynimo priemonės, kurios nėra nesuderinamos, gali būti taikomos kartu.

12.2.3. Šalis negali imtis teisių gynimo priemonių, jei dėl jų kita šalis negali vykdyti pareigų, pavyzdžiui, kai kita šalis negalėjo tinkamai vykdyti savo pareigų dėl savo pačios duomenų infrastruktūros trūkumų. Šalis taip pat negali pareikšti ieškinio dėl patirtos žalos atlyginimo tiek, kiek ji būtų galėjusi sumažinti žalą imdamasi pagrįstų veiksmų.

12.2.4. Nukentėjusi šalis gali:

a) reikalauti, kad pareigų nevykdanti šalis nepagrįstai nedelsdama įvykdytų savo pareigas pagal šią sutartį, išskyrus atvejus, kai tai būtų neteisėta ar neįmanoma arba dėl konkrečių pareigų vykdymo pareigų nevykdanti šalis patirtų išlaidų, kurios būtų neproporcingos, palyginti su nauda, kurią gautų kita šalis;

b) prašyti, kad pareigų nevykdanti šalis ištrintų duomenis, prie kurių buvo gauta prieiga arba kurie buvo naudojami pažeidžiant šią sutartį, ir visas jų kopijas;

c) reikalauti atlyginti dėl kitos šalies pareigų nevykdymo jai padarytą ekonominę žalą, kuri nėra pateisinama pagal 12.1.2 punktą. Pareigų nevykdanti šalis atsako tik už jos pareigų nevykdymo sukeltą žalą, kurią ji numatė arba, kaip buvo galima pagrįstai tikėtis, galėjo numatyti šios sutarties sudarymo metu, išskyrus atvejus, kai pareigos nebuvo vykdomos tyčia arba dėl didelio aplaidumo.

12.2.5. Duomenų turėtojas taip pat gali sustabdyti dalijimąsi duomenimis su naudotoju, kol naudotojas neįvykdys savo pareigų ar nesilaikys apribojimų, nepagrįstai nedelsdamas pateikdamas naudotojui tinkamai pagrįstą pranešimą:

a) jei naudotojo pareigų nevykdymas yra esminis;

b) *(jei taikytina)* su sąlyga, kad tenkinamos visos kitos 5.4.3 punkte nustatytos sąlygos, 5.4.3 punkte aprašytais atvejais.

12.2.6. Naudotojas taip pat gali:

a) sustabdyti pagal 3 punktą duomenų turėtojui duotą sutikimą arba jo sutikimą dėl naudotojo teisių apribojimų, dėl kurių susitarta pagal 8 punktą, kol duomenų turėtojas neįvykdys savo pareigų, išskyrus atvejus, kai dėl to duomenų turėtojui būtų padaryta žala, kuri yra labai neproporcinga, palyginti su pareigų nevykdymu arba jo poveikiu;

b) atšaukti duomenų turėtojui pagal 3 punktą suteiktą leidimą ir (arba) jo sutikimą dėl naudotojo teisių apribojimų, dėl kurių susitarta pagal 8 punktą, apie tai pranešęs duomenų turėtojui, jei:

i) duomenų turėtojo pareigų nevykdymas yra esminis arba

ii) tuo atveju, kai pareigų nevykdymas nėra esminis, naudotojas pateikė pranešimą, kuriame nustatytas pagrįstas laikotarpis pareigų nevykdymui ištaisyti, ir šis laikotarpis pasibaigė duomenų turėtojui pareigų neįvykdžius. Nustatytas laikotarpis laikomas pagrįstu, jei duomenų turėtojas nepagrįstai nedelsdamas nepareiškia dėl jo prieštaravimų.

12.2.7. [PASIRINKTIS] [Jei šalis nevykdo savo pareigų pagal šią sutartį, ji bet kuriuo atveju sumoka 8 priedėlyje išsamiai nustatytas baudas, kurias šalys laiko žalos atlyginimu, kaip apibrėžta 12.2.4 punkte. Pareigų nevykdanti šalis turi teisę prašyti, kad bauda būtų sumažinta iki pagrįsto dydžio, jei ji gali įrodyti, kad bauda yra pernelyg didelė, palyginti su žala, patirta dėl pareigų nevykdymo.]

Šalys gali norėti nustatyti baudas už nustatytų rūšių pareigų nevykdymą, nes nukentėjusiai šaliai gali būti pernelyg sunku įrodyti faktinės žalos, padarytos, pvz., dėl duomenų nepateikimo, dydį. Baudos turėtų būti proporcingos.

13. **Bendroji nuostata**

13.1. **Konfidencialumas**

13.1.1. Konfidencialia bus laikoma ši informacija:

a) informacija, susijusi su šalies komercinėmis paslaptimis, finansine padėtimi ar bet kuriuo kitu jos veiklos aspektu, nebent ta šalis tą informaciją yra paskelbusi viešai;

b) informacija, susijusi su naudotoju ir bet kuria trečiąja šalimi, nebent jie šią informaciją jau yra paskelbę viešai.

13.1.2. Abi šalys susitaria imtis visų pagrįstų priemonių konfidencialiai informacijai saugiai saugoti ir nesuteikti galimybės jokiai trečiajai šaliai gauti tokią informaciją, išskyrus atvejus, kai:

a) viena iš šalių yra teisiškai įpareigota pateikti atitinkamą informaciją arba suteikti galimybę ją gauti,

b) viena iš šalių turi suteikti galimybę gauti atitinkamą informaciją, kad įvykdytų savo pareigas pagal šią sutartį, arba

c) viena iš šalių yra gavusi išankstinį kitos šalies arba konfidencialią informaciją teikiančios arba jos atskleidimo paveiktos šalies sutikimą.

13.1.3. Nutraukus sutartį šios konfidencialumo pareigos yra toliau taikytinos (*nurodyti laikotarpį*).

13.1.4. Šiomis konfidencialumo pareigomis nepanaikinamos jokios griežtesnės pareigos pagal i) Reglamentą (ES) 2016/679 (BDAR), ii) nuostatas, kuriomis įgyvendinama Direktyva 2002/58/EB arba Direktyva (ES) 2016/943, arba iii) bet kurį kitą Sąjungos teisės aktą arba valstybės narės teisės aktą, iv) (jei taikytina) šios sutarties 6 punktą.

13.2. **Ryšio priemonės**

Visi pagal šią sutartį reikalaujami pranešimai ar kita informacija turi būti pateikiami raštu ir gali būti pristatomi asmeniškai, siunčiami iš anksto apmokėtu paštu arba perduodami elektroninėmis priemonėmis, įskaitant e. paštą, su sąlyga, kad siuntėjas išsaugo išsiuntimo įrodymą, toliau nurodytais adresais:

Šalis	Kontaktinis asmuo	E. pašto adresas	Telefonas	Adresas
Naudotojas	[Vardas, pavardė] / [pareigos]	[E. pašto adresas]	[Telefonas]	[Adresas]
Duomenų gavėjas	[Vardas, pavardė] / [pareigos]	[E. pašto adresas]	[Telefonas]	[Adresas]

Visi tokie pranešimai arba informacija bus laikomi gautais:

a) pristatant į rankas – pristatymo dieną;

b) siunčiant iš anksto apmokėtu paštu – trečią darbo dieną po išsiuntimo;

c) siunčiant elektroninėmis priemonėmis – išsiuntimo dieną, jei siuntėjas negavo pranešimo apie klaidą, rodančią kad pranešimas nepristatytas.

13.3. **Visa sutartis, pakeitimai ir atskiriamumas**

13.3.1. Ši sutartis (kartu su jos priedėliais ir visais kitais šioje sutartyje nurodytais dokumentais) yra visa šalių sutartis, susijusi su šios sutarties dalyku, ir pakeičia visas ankstesnes šalių žodines ir rašytines sutartis ar susitarimus, susijusius su šios sutarties dalyku.

13.3.2. Bet koks šios sutarties pakeitimas galioja tik tuo atveju, jei dėl jo susitarta raštu, taip pat ir bet kokia elektronine forma.

13.3.3. Jei nustatoma, kad kuri nors šios sutarties nuostata yra niekinė, negaliojanti, nuginčijama ar dėl bet kokios priežasties negali būti įvykdyta, ir jei šią nuostatą galima atskirti nuo likusių sutarties sąlygų, šios likusios nuostatos ir toliau galios ir bus vykdytinos. Visi dėl to atsiradę šios sutarties trūkumai ar dviprasmiškos nuostatos traktuojami laikantis 13.5 punkto.

13.4. **Taikytina teisė**

13.4.1. Šiai sutarčiai taikoma (*nurodyti valstybę narę*) teisė.

13.5. **Aiškinimas**

13.5.1. Šią sutartį šalys sudaro atsižvelgdamos į savo teises ir pareigas pagal Duomenų aktą. Visos šios sutarties nuostatos turi būti aiškinamos taip, kad atitiktų Duomenų aktą ir kitus Sąjungos teisės aktus arba nacionalinės teisės aktus, priimtus pagal Sąjungos teisę, taip pat visus taikytinus nacionalinės teisės aktus, kurie yra suderinami su Sąjungos teise ir nuo kurių negalima nukrypti sudarius susitarimą.

13.5.2. Jei šios sutarties trūkumų ar dviprasmiškų nuostatų negalima pašalinti 13.5.1 punkte nurodytu būdu, ši sutartis turi būti aiškinama atsižvelgiant į taikytinoje teisėje numatytas aiškinimo taisykles (žr. 13.4 punktą).

13.6. **Ginčų sprendimas**

13.6.1. Šalys susitaria dėti visas pastangas, kad ginčai būtų išspręsti taikiai, ir, prieš kreipdamosi į teismą, perduoti ginčą spręsti (*įrašyti konkrečios ginčų sprendimo įstaigos pavadinimą ir kontaktinius duomenis; jei tai jų kompetencijai priklausantys ginčai, kaip apibrėžta Duomenų akto 10 straipsnio 1 dalyje, tai gali būti bet kuri valstybės narės ginčų sprendimo įstaiga, atitinkanti Duomenų akto 10 straipsnio sąlygas*).

13.6.2. Tačiau ginčo pateikimas ginčų sprendimo įstaigai pagal 13.6.1 punktą nedaro poveikio naudotojo teisei pateikti skundą pagal Duomenų akto 37 straipsnį paskirtai nacionalinei kompetentingai institucijai arba bet kurios šalies teisei imtis veiksmingų teisių gynimo priemonių valstybės narės teisme.

13.6.3. [PASIRINKTIS, jei naudotojas yra įmonė] [Išimtinę jurisdikciją nagrinėti su šia sutartimi susijusias bylas turės (*nurodyti valstybę narę*) teismai.]

1 priedėlis

Išsami informacija apie duomenis, kuriems taikoma ši sutartis, ir prieigos taisykles

Šiame priedėlyje šalys turėtų pateikti išsamią informaciją apie duomenis, kuriems taikoma ši sutartis, prieigos taisykles ir priemones bei informaciją, reikalingą prieigai prie duomenų ir jų naudojimui, kaip nustatyta 2 ir 3 punktuose.

A. **Duomenų turinio specifikacija**

Priedėlyje pirmiausia turėtų būti surūšiuoti ir išvardyti gaminio duomenys ir susijusių paslaugų duomenys, kuriems taikoma sutartis, nurodant duomenų turinį ir rinkimo dažnumą, kad naudotojas būtų tiksliai informuotas apie duomenyse esančią informaciją (struktūrizuotas duomenų taškų arba tikslių duomenų kategorijų sąrašas).

B. **Saugojimo trukmė**

Tada priedėlyje turėtų būti nurodyta saugojimo trukmė, kad naudotojas būtų informuotas apie duomenų turimumo trukmę. Tokia informacija gali būti išsamiai pateikta apie kiekvieną duomenų tašką arba duomenų taškų grupę.

C. **Duomenims taikoma sistema**

Čia priedėlyje turėtų būti nurodyta, ar visi duomenys arba jų dalis yra konkretūs duomenys, kuriems taikoma tam tikra sistema. Priedėlyje galėtų būti, pvz., nurodyta, ar ir kokie duomenys laikomi asmens duomenimis.

D. **Duomenų struktūra ir formatas**

Priedėlyje turėtų būti nurodyta, kokiu struktūrizuotu, įprastai naudojamu ir mašinos skaitomu formatu suteikiama galimybė gauti duomenis.

E. **Prieigos politika**

Gali atsitikti taip, kad naudotojas perduos savo teises naudoti gaminį arba gauti susijusias paslaugas paskesniam naudotojui arba kad šiomis teisėmis dalysis keli naudotojai. Tokiais atvejais šalys čia turėtų nurodyti prieigos prie duomenų teises, taikytinas, kai gaminio naudojimas perduodamas arba kai yra keli naudotojai. Priedėlyje visų pirma galėtų būti išvardyti

— duomenys, kuriuos gali pašalinti naudotojas – gaminiai ar susijusios paslaugos dažnai leidžia naudotojui ištrinti duomenis, sugeneruotus juos naudojant. Jei naudojimas perduodamas, naudotojas tokius duomenis turėtų ištrinti. Priešingu atveju tokie duomenys gali būti prieinami paskesniam naudotojui;

— duomenys, kurie visais atvejais turi būti pašalinami, – duomenys, kurių duomenų turėtojas neturėtų padaryti prieinamų paskesniam naudotojui;

— likusieji duomenys – kiti duomenys, išskyrus duomenis, kuriuos gali pašalinti naudotojas, ar duomenis, kurie visais atvejais turi būti pašalinami; tokių duomenų nebus galima pašalinti ir jiems nebus taikomas konfidencialumo susitarimas (t. y. šiuos duomenis galės gauti ir nauji paskesni naudotojai). Tokie duomenys gali apimti duomenis, kurie teisės aktų nustatyta tvarka arba praktiškai turi būti prieinami paskesniam naudotojui, (pavyzdžiui, kai jie susiję su susietojoje transporto priemonėje įdiegtais naujiniais).

F. **Perdavimo / prieigos laikmena**

Priedėlyje turėtų būti nurodyta, per kurią saugią patogią elektroninę laikmeną duomenų turėtojas gali suteikti galimybę naudotojui gauti duomenis juos perduodamas arba suteikdamas prieigą prie jų.

G. **Naudotojo prieigos teisėms įgyvendinti būtina informacija**

Čia priedėlyje gali būti nurodyta informacija, reikalinga tam, kad naudotojas galėtų naudotis savo prieigos teisėmis. Tai gali būti ir duomenų turėtojo, ir naudotojo kontaktinis asmuo techniniams klausimams spręsti.

2 priedėlis

Naudotojo prašymo dėl prieigos turinys

Ši forma skirta vienam konkrečiam prašymui. Galimi keli prašymai ir rekomenduojama, pavyzdžiui, tam tikrus duomenų srautus suskirstyti į segmentus, kad juos būtų galima valdyti atskirai kiekviename duomenų sraute, atskirai atsižvelgiant į konkretų tikslą, priklausomai nuo konkretaus duomenų gyvavimo ciklo (pvz., asmens duomenų srautai ir pan.).

Nors šioje formoje išvardijami pagrindiniai prašymo elementai, forma gali būti pritaikyta, visų pirma, kad tiktų elektroninėms procedūroms.

Naudotojo tapatybės duomenys	Vardas, pavardė / pavadinimas: nurodykite Sutarties Nr. *nurodykite*
Prašymą naudotojo vardu teikiančio asmens tapatybės duomenys (jei taikytina)	Vardas, pavardė / pavadinimas: nurodykite Santykis su naudotoju: *nurodykite* Pridėkite įgaliojimo veikti naudotojo vardu įrodymą
Gaminiai ir (arba) paslaugos, dėl kurių teikiamas prašymas	1 gaminys / paslauga: nurodykite (pvz., serijos numerį) 2 gaminys / paslauga: nurodykite (pvz., serijos numerį)
Duomenų taškai, dėl kurių teikiamas prašymas	☐ visi duomenys, kuriuos duomenų turėtojas gali lengvai gauti ☐ Kita: nurodykite duomenų taškus, dėl kurių teikiamas prašymas
Prašomų duomenų pobūdis	☐ Įskaitant asmens duomenis Jei naudotojas nėra duomenų subjektas, nurodykite galiojantį duomenų tvarkymo pagal Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnį teisinį pagrindą ir, kai aktualu, kaip tenkinamos to reglamento 9 straipsnyje ir Direktyvos 2002/58/EB 5 straipsnio 3 dalyje nustatytos sąlygos ☐ Tik ne asmens duomenys
Duomenų, dėl kurių teikiamas prašymas, data	☐ Ankstesni duomenys: nurodykite laikotarpį ☐ Būsimi duomenys: nurodykite laikotarpį
Prieigos prie duomenų laikas (priklausomai nuo to, kas nurodyta 1 priedėlyje)	☐ Nuolat ☐ Tikruoju laiku ☐ Kita: nurodykite
Prieigos prie duomenų sąlygos (priklausomai nuo to, kas nurodyta 1 priedėlyje)	☐ Duomenų perdavimas ☐ Prieiga prie duomenų ten, kur jie saugomi
Perdavimo paskirties vieta:	nurodykite, priklausomai nuo atsakymo į pirmesnį punktą
Prašymo data	nurodykite

3 priedėlis

Naudotojo prašymo dėl prieigos siekiant suteikti galimybę trečiajai šaliai gauti duomenis forma

Ši forma skirta vienam konkrečiam prašymui. Galimi keli prašymai ir rekomenduojama, pavyzdžiui, tam tikrus duomenų srautus suskirstyti į segmentus, kad konkretus naudotojo paskirtas duomenų gavėjas galėtų juos valdyti kiekviename konkrečiame duomenų sraute, atskirai atsižvelgdamas į konkretų tikslą.

Naudotojo tapatybės duomenys	Vardas, pavardė / pavadinimas: nurodykite Sutarties Nr. *nurodykite*
Prašymą naudotojo vardu teikiančio asmens tapatybės duomenys (jei taikytina)	Vardas, pavardė / pavadinimas: nurodykite Santykis su naudotoju: *nurodykite*
Gaminiai ir (arba) paslaugos, dėl kurių teikiamas prašymas	1 gaminys / paslauga: *nurodykite* 2 gaminys / paslauga: *nurodykite*
Duomenys, dėl kurių teikiamas prašymas Svarbu: netaikoma bandant naujus susietuosius gaminius, medžiagas ar procesus, kurie dar nėra pateikti rinkai	☐ 1 pasirinktis: visi duomenys, kuriuos duomenų turėtojas gali lengvai gauti ☐ 2 pasirinktis: nurodykite, pagal naudotojo ir duomenų gavėjo sutarties 1 priedėlį, kuriame nurodyti duomenys, kuriais turi būti dalijamasi su duomenų gavėju ☐ 3 pasirinktis: kaip duomenų gavėjas nurodė duomenų turėtojo ir duomenų gavėjo sutarties 2 priedėlyje
Jei duomenys apima asmens duomenis	Nurodykite galiojantį duomenų tvarkymo pagal Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnį teisinį pagrindą ir, kai aktualu, kaip tenkinamos to reglamento 9 straipsnyje ir Direktyvos 2002/58/EB 5 straipsnio 3 dalyje nustatytos sąlygos
Trečiosios šalies tapatybės duomenys Svarbu: negali būti prieigos valdytojas pagal Reglamento (ES) 2022/1925 3 straipsnį	Vardas, pavardė / pavadinimas: nurodykite Kontaktiniai duomenys: *nurodykite*

4 priedėlis

Išsami informacija apie komercinių paslapčių apsaugos priemones

[PASIRINKTIS] 5 priedėlis

Išsami informacija apie dalijimąsi duomenimis su trečiosiomis šalimis

(rengia šalys)

6 priedėlis

Išsami informacija apie apsaugos priemones

(rengia šalys)

[PASIRINKTIS] 7 priedėlis

Išsami informacija apie kompensaciją naudotojui

(rengia šalys)

[PASIRINKTIS] 8 priedėlis

Išsami informacija apie baudas

(rengia šalys)

[PASIRINKTIS] 9 priedėlis

Dokumentai, susiję su gaminio nuosavybe arba sutartinėmis teisėmis naudotis gaminiu ar susijusiomis paslaugomis

(dokumentus turi pridėti šalys)

[PASIRINKTIS] 10 priedėlis

Išsami informacija apie papildomų naudotojų prieigos prie duomenų taisykles

(rengia šalys)

III PRIEDAS

PAVYZDINĖS SUTARČIŲ SĄLYGOS

naudotojų ir duomenų gavėjų sutartims

Šios pavyzdinės sutarčių sąlygos parengtos susietojo gaminio ir (arba) susijusios paslaugos naudotojo ir duomenų gavėjo, su kuriuo naudotojui reikia arba su kuriuo jis nori dalytis savo duomenimis pagal Reglamento (ES) 2023/2854 (toliau – Duomenų aktas) 5 straipsnį, sutartims.

Šiuo atžvilgiu pagrindinė Duomenų akto naujovė yra tai, kad:

— naudotojas gali įpareigoti duomenų turėtoją dalytis duomenimis su jo pasirinktu duomenų gavėju;

— naudotojas sutartyje su duomenų gavėju nustato, kokiais tikslais ir kokiomis sąlygomis duomenų gavėjas gali naudoti duomenis ir jais dalytis;

— nesąžiningos sutarčių sąlygos, susijusios su prieiga prie duomenų ir jų naudojimu arba atsakomybe ir teisių gynimo priemonėmis tais atvejais, kai su duomenimis susijusios pareigos yra pažeidžiamos arba panaikinamos, nėra privalomos, jei jas įmonei vienašališkai nustatė kita įmonė.

Ši sutartis dažnai sudaroma po sutarties, kurią sudaro duomenų turėtojas ir naudotojas, ir prieš sudarant sutartį, kurią taip pat turi sudaryti duomenų turėtojas ir duomenų gavėjas.

Šios sutarties struktūra yra modulinė ir, nors ji galėtų būti rengiama kaip atskira sutartis įtraukiant visas nuostatas (kai pagrindinis sutarties tikslas yra dalijimasis duomenimis), šalys taip pat gali pasirinkti tam tikras nuostatas, tinkančias jų konkrečiai padėčiai. Jei dalijimasis duomenimis buvo tik išankstinė sąlyga siekiant įvykdyti kitu tikslu sudarytą sutartį, pvz., pramoninės mašinos remonto ir techninės priežiūros sutartį, galėtų pakakti taikyti 1.2 ir 1.3 punktų bei 2, 3 ir 4 punktų nuostatas (išskyrus 4.1.1 punkto b papunktį), nes likusių šios sutarties nuostatų turinys greičiausiai būtų įtrauktas į remonto ir techninės priežiūros sutartį.

1. Šalys ir gaminiai / susijusios paslaugos

1.1. Sutarties šalys

Šią sutartį dėl prieigos prie duomenų ir jų naudojimo sudaro

[(įrašyti pavadinimą, kontaktinius duomenis ir kitą informaciją) (toliau – naudotojas)

ir

(įrašyti pavadinimą, kontaktinius duomenis ir kitą informaciją) (toliau – duomenų gavėjas),

šioje sutartyje kartu vadinamos šalimis, o atskirai – šalimi.

Naudotojas – fizinis arba juridinis asmuo, kuriam nuosavybės teise priklauso susietasis gaminys arba kuriam pagal sutartį buvo perduotos laikinos teisės naudoti tą susietąjį gaminį arba kuris gauna susijusias paslaugas.

Duomenų gavėjas – naudotojo pasirinkta trečioji šalis. Tai gali būti fizinis arba juridinis asmuo, įskaitant trečiąją šalį, kuris veikia siekdamas su savo veikla, verslu, amatu arba profesija susijusių tikslų, kuris nėra susietojo gaminio ar susijusios paslaugos naudotojas ir kuriam duomenų turėtojas, gavęs naudotojo prašymą arba vykdydamas Sąjungos teisės aktuose arba nacionalinės teisės aktuose, kurie priimti remiantis Sąjungos teise, nustatytą teisinę pareigą, suteikia galimybę gauti duomenis.

Toks duomenų gavėjas gali konkuruoti su atitinkamu duomenų turėtoju. Tačiau prieigos valdytojas negali tapti arba būti duomenų gavėju.

1.2. Duomenų gavėjo atitiktis reikalavimams

Duomenų gavėjas pareiškia, kad jis nėra paskirtas prieigos valdytoju pagal Reglamento (ES) 2022/1925 ([1]) (toliau – Skaitmeninių rinkų aktas) 3 straipsnį.

([1]) 2022 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/1925 dėl atvirų konkurencijai ir sąžiningų skaitmeninio sektoriaus rinkų, kuriuo iš dalies keičiamos direktyvos (ES) 2019/1937 ir (ES) 2020/1828, (Skaitmeninių rinkų aktas) (OL L 265, 2022 10 12, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj).

1.3. **Prašymas duomenų turėtojui ir šalių bendradarbiavimas**

1.3.1. Šalys susitaria, kad:

[1 PASIRINKTIS] [naudotojas paprašys

(*įrašyti pavadinimą, kontaktinius duomenis ir kitą informaciją)* (toliau – duomenų turėtojas)

suteikti galimybę duomenų gavėjui gauti 2 skyriuje nurodytus duomenis.]

[2 PASIRINKTIS] [naudotojas įgalioja duomenų gavėją paprašyti

(*įrašyti pavadinimą, kontaktinius duomenis ir kitą informaciją)* (toliau – duomenų turėtojas)

naudotojo vardu suteikti galimybę duomenų gavėjui gauti 2 skyriuje nurodytus duomenis.]

1.3.2. Naudotojas ir duomenų gavėjas sąžiningai bendradarbiaus, kad susitartų dėl tinkamo ryšio ir bendradarbiavimo su duomenų turėtoju. Visų pirma duomenų gavėjas sudarys atskirą sutartinį susitarimą su duomenų turėtoju (toliau – H2R sutartis), [PASIRINKTIS: glaudžiai konsultuodamasis su naudotoju] ir laikydamasis taikytinos teisės, įskaitant Duomenų aktą, bet juo neapsiribojant. Duomenų gavėjas privalo užtikrinti, kad H2R sutartis atitiktų šią sutartį.

1.3.3. Ši sutartis sudaroma dėl:

a) šio (šių) susietojo (-ųjų) gaminio (-ių) (toliau – gaminys): (*įrašyti konkretaus susietojo gaminio, kuriam taikoma sutartis, pavadinimą ir kitas specifikacijas*);

b) šios (-ių) susijusios (-ių) paslaugos (-ų) (toliau – susijusi (-ios) paslauga (-os)): (*įrašyti konkrečių susijusių paslaugų arba susijusių paslaugų rūšies, kurioms taikoma sutartis, pavadinimą ir kitas specifikacijas, jei taikytina*).

Naudotojas pareiškia, kad jis yra gaminio savininkas arba pagal sutartį turi teisę naudoti gaminį pagal nuomos, išperkamosios nuomos ar panašią sutartį ir (arba) gauti susijusią (-ias) paslaugą (-as) pagal paslaugų sutartį.

[1 PASIRINKTIS] [Naudotojas įsipareigoja, gavęs tinkamai pagrįstą prašymą, duomenų gavėjui prireikus pateikti visus atitinkamus dokumentus šiam pareiškimui pagrįsti.]

[2 PASIRINKTIS] [Dokumentai, kuriais patvirtinamas šis pareiškimas, ir išsami informacija apie tai, kas pagal šią sutartį turi būti laikomas naudotoju, pateikti **5 priedėlyje.**]

2. **Duomenys, kuriems taikoma sutartis**

Duomenis, kuriems taikoma ši sutartis, sudaro visi lengvai prieinami gaminio duomenys arba susijusios (-ių) paslaugos (-ų) duomenys, sugeneruoti naudojantis gaminiu arba susijusiomis paslaugomis:

[1 PASIRINKTIS] [kaip tai suprantama pagal Duomenų aktą.]

[2 PASIRINKTIS] [kaip tai suprantama pagal Duomenų aktą, kaip nurodyta 1 priedėlyje.]

[3 PASIRINKTIS] [kaip tai suprantama pagal Duomenų aktą, kiek tai būtina pagal 3 skyrių sutartais ir H2R sutarties 2 priedėlyje duomenų gavėjo toliau išvardytais tikslais.]

Naudotojas už duomenų kokybę, charakteristikas ir kiekį bei jų tinkamumą konkrečiam tikslui neatsako.

Remiantis Duomenų aktu, **gaminio duomenys** yra duomenys, sugeneruoti naudojant susietąjį gaminį, kurį gamintojas suprojektavo taip, kad naudotojas, duomenų turėtojas arba trečioji šalis, įskaitant, kai aktualu, gamintoją, galėtų tuos duomenis išrinkti naudodamiesi elektroninių ryšių paslauga, fizine jungtimi arba prieiga per prietaisą.

Susijusios paslaugos duomenys – duomenys, kurie atspindi naudotojo veiksmų ar įvykių, susijusių su susietuoju gaminiu, įrašytų sąmoningai naudotojo arba sugeneruotų kaip šalutinis naudotojo veiksmo produktas, paslaugų teikėjui teikiant susijusią paslaugą, skaitmeninimą.

Gaminio ir susijusių paslaugų duomenys gali būti tiek asmens, tiek ne asmens duomenys.

Lengvai prieinami duomenys yra gaminio duomenys ir susijusios paslaugos duomenys, kuriuos duomenų turėtojas teisėtai gauna arba gali teisėtai gauti iš susietojo gaminio ar susijusios paslaugos be neproporcingų pastangų, viršijančių paprastą naudojimąsi.

Kaip paaiškinta konstatuojamosiose dalyse, į šią apibrėžtį neįtraukiami „duomen[ys], sugeneruot[i] naudojant susietąjį gaminį, kai susietojo gaminio projekte nenumatoma tokius duomenis saugoti ar perduoti už komponento, kuriame jie generuojami, arba už paties susietojo gaminio ribų“, (20 konstatuojamoji dalis). „Tai, kokius duomenis susietasis gaminys gali suteikti galimybę gauti, turėtų sąlygoti gamintojų projektavimo pasirinkimai ir, kai aktualu, Sąjungos ar nacionalinė teisė, kuria reglamentuojami konkrečių sektorių poreikiai ir tikslai, arba atitinkami kompetentingų institucijų sprendimai.“ (14 konstatuojamoji dalis).

3. Duomenų gavėjo naudojimasis duomenimis

Naudotojų ir duomenų gavėjų susitarimais dėl dalijimosi duomenimis galėtų būti, pavyzdžiui, užmezgami nauji santykiai arba galėtų būti papildomi esami šalių santykiai, nesvarbu, ar tai būtų daroma komercinio dalijimosi duomenimis tikslais arba ne. Tokie susitarimai turėtų būti neišimtiniai, išskyrus atvejus, kai jų taikymo sritis yra aiškiai apibrėžta, kai jie susiję su konkrečiais duomenimis, konkrečia rinka ar konkrečiu tikslu bei yra ribotos trukmės ir gerai atlyginami.

3.1. Sutartas duomenų naudojimas

Naudotojas turi pats nuspręsti, kurią jo duomenų dalį ir kokiu tikslu jis leistų duomenų gavėjui naudoti ir visų pirma kokiu mastu duomenų gavėjui turėtų būti leidžiama dalytis duomenimis su kitomis trečiosiomis šalimis.

Pavyzdžiui, naudotojas gali paprašyti duomenų gavėjo stebėti gaminio ar susijusios paslaugos veikimą ir naudotojo vardu veikti kaip tarpininkas, pranešantis įrangos pardavėjui apie garantinius reikalavimus.

Naudotojas taip pat turėtų apsvarstyti, ar leisti gavėjui dalytis duomenimis su komerciniais ar nekomerciniais subjektais. Dalijimasis nekomerciniais duomenimis gali apimti altruistinį ar kitokį dalijimąsi duomenimis ir jų naudojimą nesiekiant pelno viešojo intereso, mokslinių, statistinių ar kitų analitinių tyrimų tikslais (kai taikytina ir reikalaujama arba netaikytina ar nereikalaujama, bet numatyta laikantis BDAR 89 straipsnio, Direktyvos (ES) 2019/1024 (Atviruųjų duomenų direktyva), Reglamento (ES) 2023/138 (Didelės vertės duomenų rinkinio reglamentas), Reglamento (ES) 2022/868 (Duomenų valdymo aktas), Reglamento (ES) 2025/327 (Sveikatos duomenų erdvių reglamentas) ir kt., kurį vykdo duomenų gavėjas arba kuris per jį vykdomas su atitinkamomis bendruomenėmis, savivaldybėmis, regionais, tautomis, NVO ir kitomis nekomercinėmis organizacijomis. Kalbant apie komercinį dalijimąsi duomenimis, rekomenduojama neminėti ir nevartoti termino „pardavimas“, nes kai kuriems suinteresuotiesiems subjektams tai gali reikšti, kad perduodama atitinkamų duomenų nuosavybės teisė ir (arba) kontrolė arba kad tokie atitinkami duomenys kitaip perduodami išimtinai duomenų gavėjui. Tai nėra nei reikalinga, nei rekomenduojama, ypač atsižvelgiant į tai, kad duomenys yra ir skaitmeniniai ištekliai, ir skaitmeninė priemonė ir gali būti naudojami įvairiais tikslais per visą jų gyvavimo ciklą, net ir keliais komerciniais tikslais, kartu vis dėlto suteikiant duomenų gavėjui rinkos pranašumą arba kitaip kuriant vertę, kuri taip pat pateisina teisingą atlygį naudotojui už tokios licencijos (pakartotinai) naudoti duomenis suteikimą.

Naudotojas turėtų įvertinti teisės naudoti duomenis ir, jei taikytina, dalytis duomenimis suteikimo duomenų gavėjui pasekmes, taip pat apsvarstyti, ar tokios teisės turėtų būti suteikiamos mainais už kompensaciją.

3.1.1. Duomenų gavėjas gali naudoti duomenis tik šiais tikslais, kurie negali prieštarauti 3.2 punkte apibūdintai praktikai: *(įrašyti sutartus tikslus)*.

Duomenų gavėjo sutartų tikslų pavyzdžiai:

— reguliariai teikti naudotojui gaminio techninės priežiūros / antrinės rinkos paslaugas;

— vykdyti mokslinius tyrimus konkrečiose srityse;

— kurti naujas paslaugas arba tobulinti, modernizuoti ar palaikyti naujus gaminius ar paslaugas, įskaitant dirbtinio intelekto (DI) sprendinius;

— agreguoti duomenis su kitais duomenimis arba kurti išvestinius duomenis bet kuriuo teisėtu tikslu, be kita ko, siekiant tokius agreguotus ar išvestinius duomenis parduoti ar kitaip suteikti galimybę trečiosioms šalims juos gauti.

3.1.2. Duomenų gavėjas privalo ištrinti duomenis, kai jie sutartais tikslais nebereikalingi.

3.2. **Neteisėtas duomenų naudojimas**

Duomenų gavėjas negali naudoti duomenų:

a) visais kitais tikslais, išskyrus tuos, dėl kurių susitarta 3.1 punkte;

b) visais tikslais, kuriais pažeidžiama Sąjungos teisė arba taikytina nacionalinė teisė;

c) siekiant profiliuoti fizinius asmenis, kaip tai suprantama pagal BDAR 4 straipsnio 4 punktą, išskyrus atvejus, kai tai būtina naudotojo prašomai paslaugai suteikti;

d) siekiant sukurti kitą konkuruojantį gaminį;

e) siekiant gauti įžvalgų apie naudotojo ekonominę padėtį, turtą ir gamybos būdus arba apie tai, kaip naudotojas naudojasi gaminiu ar susijusia paslauga bet kokiu būdu, kuris galėtų pakenkti naudotojo komercinei padėčiai rinkose, kuriose jis vykdo veiklą, išskyrus atvejus, kai naudotojui suteiktas leidimas taikyti tokį naudojimo būdą;

f) taip, kad būtų daromas neigiamas poveikis gaminio ar bet kurios susijusios paslaugos saugumui;

g) [PASIRINKTIS] [kita: *(visų pirma, nurodyti naudojimo būdus, kurie* labai kenkia teisėtiems naudotojo interesams)].

3.3. **Duomenų gavėjo naudojimasis asmens duomenimis**

Duomenų gavėjas naudoja arba kitaip tvarko bet kokius duomenis, kurie yra asmens duomenys, tik jei yra tam numatytas teisinis pagrindas ir tik tomis sąlygomis, kurios nustatytos Reglamente (ES) 2016/679 (BDAR) ir, kai aktualu, Direktyvoje 2002/58/EB (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių).

Reglamentuodamos asmens duomenų tvarkymą pagal taikytinus duomenų apsaugos teisės aktus (įskaitant Reglamentą (ES) 2016/679, bet juo neapsiribojant), šalys turi nustatyti, ar naudotojas yra visų duomenyse esančių asmens duomenų arba jų dalies subjektas.

3.4. **Apsaugos priemonių taikymas**

Siekdamas užkirsti kelią duomenų praradimui ir neteisėtai prieigai prie duomenų, duomenų gavėjas įsipareigoja taikyti apsaugos priemones, [1 PASIRINKTIS] [kurios yra pagrįstos esamomis aplinkybėmis, atsižvelgiant į mokslo ir technologijų padėtį, galimą naudotojo patirtą žalą ir su apsaugos priemonėmis susijusias išlaidas.] [2 PASIRINKTIS] [kurios išsamiai išdėstytos **2 priedėlyje**.]

Šalys turėtų apsvarstyti, ar jos pageidauja atskirame priedėlyje pateikti visą informaciją apie tai, kaip galima veiksmingai apsaugoti svarbius naudotojo interesus. Priemonės gali būti tiek techninio pobūdžio (pvz., šifravimas, užkardos, duomenų saugojimas dalimis), tiek organizacinio pobūdžio (pvz., patikimos trečiosios šalies dalyvavimas). Kadangi priemonės turi būti proporcingos, jų turinys labai skirsis, priklausomai nuo duomenų pobūdžio ir atitinkamų interesų.

4. **Dalijimasis duomenimis su trečiosiomis šalimis ir naudojimasis duomenų tvarkymo paslaugomis**

Remiantis Duomenų akto 6 straipsnio 2 dalies c punktu, duomenų gavėjas negali „suteikti kitai trečiajai šaliai galimybės gauti jos gaunamus duomenis, išskyrus atvejus, kai duomenys suteikiami remiantis sutartimi, ir jeigu kita trečioji šalis imtųsi visų duomenų turėtojo ir trečiosios šalies sutartų būtinų priemonių, kad būtų apsaugotas komercinių paslapčių konfidencialumas“.

Taigi, jei naudotojas nusprendžia suteikti duomenų gavėjui šią teisę, šią nuostatą reikėtų įtraukti, jei įmanoma, mainais už kompensaciją.

4.1. **Dalijimosi duomenimis sąlygos**

4.1.1. Duomenų gavėjas gali dalytis duomenimis, kurie nėra asmens duomenys, su trečiosiomis šalimis, jei:

a) trečioji šalis duomenis naudoja tik šiais tikslais:

i) padėti duomenų gavėjui pasiekti 3.1 punkte sutartus tikslus;

ii) bendradarbiaujant su duomenų gavėju arba per specialiosios paskirties įmones pasiekti 3.1 punkte sutartus tikslus ir

iii) [PASIRINKTIS] [(*nurodyti konkrečius tikslus, kurių trečiosios šalys gali siekti savo pačių reikmėms, nepriklausomai nuo duomenų gavėjo, ir tai, ar duomenimis šiais tikslais dalijamasi už kompensaciją arba nemokamai*), ir]

b) trečioji šalis nėra paskirta prieigos valdytoja pagal Reglamento (ES) 2022/1925 (toliau – Skaitmeninių rinkų aktas) 3 straipsnį ir

c) duomenų gavėjas sutartimi įpareigoja trečiąją šalį:

i) nenaudoti duomenų jokiais kitais tikslais, išskyrus tuos, dėl kurių susitarta 4.1.1 punkto a papunktyje;

ii) negauti įžvalgų apie naudotojo ekonominę padėtį, turtą ir gamybos būdus arba apie tai, kaip naudotojas naudojasi gaminiu ar susijusia paslauga, bet kokiu kitu būdu, kuris galėtų pakenkti naudotojo komercinei padėčiai rinkose, kuriose jis vykdo veiklą;

iii) nenaudoti duomenų tokiu būdu, kuris kitaip reikšmingai pakenktų teisėtiems naudotojo interesams, visų pirma kai tokie duomenys apima komerciniu požiūriu neskelbtinus duomenis arba yra saugomi kaip komercinės paslaptys, arba jiems taikoma intelektinės nuosavybės teisių apsauga;

iv) taikyti apsaugos priemones, kurių reikalaujama pagal 3.4 punktą, ir

v) ištrinti duomenis, kai jie tampa nebereikalingi 4.1.1 punkto a papunktyje sutartais tikslais;

vi) toliau nesidalyti šiais duomenimis.

4.1.2. Papildoma informacija, be kita ko, susijusi su trečiųjų šalių tapatybe, trečiųjų šalių naudojimosi duomenimis apribojimais, taip pat papildomomis sąlygomis ir apsaugos priemonėmis, išsamiai išdėstyta **3 priedėlyje**.

4.1.3. Neatsižvelgiant į 4.1.1–4.1.2 punktus, duomenų gavėjas gali naudotis duomenų tvarkymo paslaugomis, pvz., debesijos kompiuterijos paslaugomis (įskaitant paslauginę infrastruktūrą, paslauginę platformą ir paslauginę programinę įrangą), prieglobos paslaugomis ar panašiomis paslaugomis, kad savo sąskaita ir atsakomybe pasiektų sutartus tikslus pagal 3.2.1 punkto a papunktį. Trečiosios šalys tokiomis paslaugomis gali naudotis taip pat tam, kad savo sąskaita ir atsakomybe pasiektų sutartus tikslus pagal 4.1.1 punkto a papunktį. Duomenų gavėjas dalijasi su trečiosiomis šalimis ar kitaip tvarko bet kokius duomenis, kurie yra asmens duomenys, tik jei yra teisinis pagrindas, numatytas pagal Reglamentą (ES) 2016/679 (BDAR) ir, kai aktualu, Direktyvą 2002/58/EB (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių), ir tokiomis sąlygomis, kurios pagal juos leidžiamos.

5. **Kompensacija**

Duomenų gavėjas įsipareigoja mokėti naudotojui kompensaciją, kaip išsamiai nustatyta **4 priedėlyje**.

Šalys gali susitarti dėl kompensacijos už duomenų gavėjo naudojimąsi ir dalijimąsi duomenimis, jei mano, kad tai teisinga ir pagrįsta. Pavyzdžiui, jos gali apsvarstyti galimybę skirti tokią kompensaciją, jei duomenų gavėjas naudoja duomenis naujiems gaminiams ar paslaugoms kurti arba jei duomenų gavėjas rengia komerciniais tikslais agreguotus ar išvestinius duomenis. Priešingai, jei, pavyzdžiui, duomenys naudojami tik bet kokio su naudotoju sudaryto susitarimo reikmėms, kompensacija gali būti nenustatoma.

Panašiai, kompensacija gali būti reikalinga siekiant užtikrinti sąžiningas sąlygas naudotojui, jei naudotojas sutinka, kad duomenų gavėjas gali parduoti duomenis trečiosioms šalims pagal 4.1.1 punkto a papunkčio iii dalį. Jei reikia skirti kompensaciją, šalys turi susitarti dėl jos pobūdžio, t. y. ar ji bus piniginė, ar nepiniginė.

6. **Sutarties taikymo pradžios data, trukmė ir nutraukimas**

6.1. **Taikymo data ir trukmė**

6.1.1. Ši sutartis [1 PASIRINKTIS] [įsigalioja nedelsiant] [2 PASIRINKTIS] [įsigalioja nuo (*nurodyti datą*)].

6.1.2. [PASIRINKTIS] Ši sutartis sudaryta [1 PASIRINKTIS] [neribotam laikotarpiui] [2 PASIRINKTIS] [ribotam (nurodyti) laikotarpiui], atsižvelgiant į bet kokius šioje sutartyje nustatytus galiojimo pabaigos ar nutraukimo pagrindus.]

6.2. **Sutarties nutraukimas**

6.2.1. Duomenų gavėjas gali nutraukti šią sutartį per (*nurodyti įspėjimo laikotarpį*) pateikdamas naudotojui pranešimą, jei H2R sutartis buvo nutraukta.

6.2.2. Jei naudotojas praranda naudotojo statusą, ši sutartis nutraukiama. Naudotojas per (*nurodyti įspėjimo laikotarpį*) pateikia pranešimą duomenų gavėjui.

6.2.3. [PASIRINKTIS tuo atveju, jei laikotarpis yra neribotas arba jei šalys pageidauja numatyti nutraukimo dėl patogumo galimybę] [Bet kuri šalis gali bet kuriuo metu nutraukti šią sutartį iki sutarties galiojimo laikotarpio pradžios arba jo metu (*nurodyti laikotarpį*) pranešdama apie tai kitai šaliai.] [PASIRINKTIS] Jei naudotojas pagal šį punktą nutraukia šią sutartį anksčiau nei *(įrašyti laiko momentą arba minimalų sutarties galiojimo laikotarpį)*, naudotojas kompensuoja kitai šaliai dėl šios sutarties įgyvendinimo jos patirtas išlaidas tokia tvarka: *(nurodyti atitinkamą tvarką)*.

Tais atvejais, kai naudotojas pagal sutartį privalo dalytis duomenimis su duomenų gavėju, šis punktas neturėtų būti įtrauktas, nes dėl jo galėtų būti pažeista kita sutartis.

6.3. **Galiojimo pabaigos ar nutraukimo pasekmės**

6.3.1. Pasibaigus sutarties laikotarpiui arba šią sutartį nutraukus, abi šalys atleidžiamos nuo pareigos vykdyti sutartį ir tikėtis, kad ateityje ją vykdys kita šalis, tačiau tai nedaro poveikio teisėms ir įsipareigojimams, įgytiems iki sutarties galiojimo pabaigos arba nutraukimo momento.

Galiojimo pabaiga arba nutraukimas nedaro poveikio jokiai nuostatai, kuri turi būti taikoma net ir pasibaigus sutarties galiojimui, visų pirma bet kokiems leidimo duomenų gavėjui naudotis ir dalytis duomenimis apribojimams pagal 3 ir 4 punktus, 8.1 punktą dėl konfidencialumo, 8.3 punktą dėl taikytinos teisės ir 8.6 punktą dėl ginčų sprendimo.

6.3.2. Visų pirma sutarties nutraukimas arba galiojimo pabaiga turės šias pasekmes:

a) duomenų gavėjas nuo nutraukimo arba galiojimo pabaigos dienos nedelsdamas nutraukia sugeneruotų arba įrašytų duomenų išrinkimą;

b) [PASIRINKTIS] duomenų gavėjas ir toliau turi teisę naudoti duomenis, sugeneruotus arba įrašytus iki 3 ir 4 punktuose nurodytos nutraukimo arba galiojimo pabaigos datos [PASIRINKTIS *(nurodyti laikotarpį)* laikotarpiu], ir jais dalytis.

Gali būti atvejų, kai duomenų gavėjui reikia investuoti į dalijimąsi duomenimis, pavyzdžiui, pritaikant savo skaitmeninę infrastruktūrą; investicijos ilgainiui bus amortizuotos. Šiuo atveju šalys gali pageidauti užtikrinti, kad duomenų gavėjas iš sutartį nutraukiančios šalies gautų kompensaciją. Kompensacijos sumą turėtų būti įmanoma nustatyti.

7. Teisių gynimo priemonės pareigų nevykdymo atveju

7.1. Pareigų nevykdymo atvejai

7.1.1. Šalies pareigos nevykdymas yra esminis, jei:

a) dėl pareigų nevykdymo kita šalis iš esmės netenka to, ko ji turėjo teisę tikėtis pagal šią sutartį, išskyrus atvejus, kai pareigų nevykdanti šalis to rezultato nenumatė ir pagrįstai negalėjo jo numatyti, arba

b) iš aplinkybių akivaizdu, jog to, kad pareigų nevykdanti šalis ateityje jas įvykdys, tikėtis negalima.

7.1.2. Šalies pareigų nevykdymas yra pateisinamas, jei taip atsitiko dėl kliūties, kurios ji negali kontroliuoti, ir jei nebuvo galima pagrįstai tikėtis, kad ta šalis atsižvelgs į kliūtį šios sutarties sudarymo metu arba išvengs kliūties ar jos padarinių arba juos įveiks.

7.1.3. Jeigu kliūtis yra tik laikina, šalies pareigų nevykdymo pateisinimas galioja tiek laiko, kiek egzistuoja kliūtis. Tačiau, jei delsimas virsta esminiu pareigų nevykdymu, kita šalis gali jį tokiu laikyti.

Pareigų nevykdanti šalis privalo užtikrinti, kad kita šalis gautų pranešimą apie kliūtį ir jos poveikį gebėjimui vykdyti pareigas nepagrįstai nedelsiant po to, kai pareigų nevykdanti šalis sužinojo arba, kaip buvo galima pagrįstai tikėtis, turėjo sužinoti apie šias aplinkybes. Kita šalis turi teisę į ekonominės žalos, patirtos dėl to, kad nebuvo gautas toks pranešimas, atlyginimą.

7.2. Teisių gynimo priemonės pareigų nevykdymo atveju

7.2.1. Jei viena iš šalių nevykdo savo pareigų, kita šalis gali imtis toliau išdėstytuose punktuose išvardytų teisių gynimo priemonių, nedarant poveikio teisių gynimo priemonėms, kuriomis galima pasinaudoti pagal taikytiną teisę.

7.2.2. Teisių gynimo priemonės, kurios nėra nesuderinamos, gali būti taikomos kartu.

7.2.3. Šalis negali imtis teisių gynimo priemonių, jei dėl jų kita šalis negali vykdyti pareigų, pavyzdžiui, kai kita šalis negalėjo tinkamai vykdyti savo pareigų dėl savo pačios duomenų infrastruktūros trūkumų. Šalis taip pat negali pareikšti ieškinio dėl patirtos žalos atlyginimo tiek, kiek ji būtų galėjusi sumažinti žalą imdamasi pagrįstų veiksmų.

7.2.4. Nukentėjusi šalis gali:

a) nedelsdama nutraukti šią sutartį be baudos, apie tai pranešdama kitai šaliai, jei:

i) kitos šalies pareigų nevykdymas yra esminis pareigų nevykdymas arba

ii) tuo atveju, kai pareigų nevykdymas nėra esminis, nukentėjusi šalis pateikė pranešimą, kuriame nustatytas pagrįstas laikotarpis pareigų nevykdymui ištaisyti, ir šis laikotarpis pasibaigė kitai šaliai pareigų neįvykdžius;

b) reikalauti atlyginti dėl kitos šalies pareigų nevykdymo jai padarytą ekonominę žalą, kuri nėra pateisinama pagal 7.1.2 punktą; pareigų nevykdanti šalis atsako tik už tikėtiną jos pareigų nevykdymo sukeltą žalą, kurią ji numatė arba, kaip buvo galima pagrįstai tikėtis, galėjo numatyti šios sutarties sudarymo metu, išskyrus atvejus, kai pareigos nebuvo vykdomos tyčia arba dėl didelio aplaidumo;

c) reikalauti, kad pareigų nevykdanti šalis nepagrįstai nedelsdama įvykdytų savo pareigas pagal šią sutartį, išskyrus atvejus, kai tai būtų neteisėta ar neįmanoma arba dėl konkrečių pareigų vykdymo pareigų nevykdanti šalis patirtų išlaidų, kurios būtų neproporcingos, palyginti su nauda, kurią gautų kita šalis; [PASIRINKTIS] [jei šalis nevykdo savo pareigų pagal šią sutartį, ji bet kuriuo atveju sumoka 6 priedėlyje išsamiai nustatytas baudas, kurias šalys laiko žalos atlyginimu, kaip apibrėžta 7.2.4 punkto b papunktyje; pareigų nevykdanti šalis turi teisę prašyti, kad bauda būtų sumažinta iki pagrįsto dydžio, jei ji gali įrodyti, kad bauda yra pernelyg didelė, palyginti su žala, patirta dėl pareigų nevykdymo.]

8. **Bendrosios nuostatos**

8.1. **Konfidencialumas**

8.1.1. Konfidencialia turi būti laikoma ši informacija:

a) informacija, susijusi su kitos šalies komercinėmis paslaptimis, finansine padėtimi ar bet kuriuo kitu jos veiklos aspektu, nebent kita šalis tą informaciją yra paskelbusi viešai;

b) (*jei taikytina*) informacija, kuria remiantis apskaičiuojama kompensacija;

c) informacija, susijusi su duomenų turėtoju ir bet kuria kita saugoma trečiąja šalimi, išskyrus atvejus, kai saugoma trečioji šalis šią informaciją yra paskelbusi viešai.

8.1.2. Abi šalys susitaria imtis visų pagrįstų priemonių, kad 8.1.1 punkte nurodyta informacija būtų saugoma saugiai ir visiškai konfidencialiai, ir neatskleisti tokios informacijos ar nesuteikti galimybės jokiai trečiajai šaliai ją gauti, išskyrus atvejus, kai:

a) viena iš šalių yra teisiškai įpareigota atskleisti atitinkamą informaciją arba suteikti galimybę ją gauti arba

b) viena iš šalių turi atskleisti atitinkamą informaciją arba suteikti galimybę ją gauti, kad įvykdytų savo pareigas pagal šią sutartį, arba

c) viena iš šalių yra gavusi išankstinį kitos šalies arba konfidencialią informaciją teikiančios arba jos atskleidimo paveiktos šalies sutikimą.

8.1.3. Bet kuriuo atveju naudotojas ir duomenų gavėjas gali atskleisti tokią informaciją arba suteikti galimybę duomenų turėtojui ją gauti, kiek tai būtina siekiant nustatyti duomenų gavėjo ar naudotojo tapatybę arba su jais susisiekti, kad būtų galima sudaryti H2R sutartį, kaip nurodyta 1.3.2 punkte.

8.1.4. Nutraukus sutartį šios konfidencialumo pareigos yra toliau taikytinos (*nurodyti laikotarpį*).

8.1.5. Šiomis konfidencialumo pareigomis nepanaikinamos jokios griežtesnės pareigos pagal i) Reglamentą (ES) 2016/679 (BDAR), ii) nuostatas, kuriomis įgyvendinama Direktyva 2002/58/EB arba Direktyva (ES) 2016/943, arba iii) bet kurį kitą ES arba valstybės narės teisės aktą.

8.2. **Ryšio priemonės**

Visi pagal šią sutartį reikalaujami arba leidžiami pranešimai ar kita informacija turi būti pateikiami raštu ir gali būti pristatomi asmeniškai, siunčiami iš anksto apmokėtu paštu arba perduodami elektroninėmis priemonėmis, įskaitant e. paštą, su sąlyga, kad siuntėjas išsaugo išsiuntimo įrodymą, toliau nurodytais adresais:

Šalis	Kontaktinis asmuo	E. pašto adresas	Telefonas	Adresas
Naudotojas	[Vardas, pavardė] / [pareigos]	[E. pašto adresas]	[Telefonas]	[Adresas]
Duomenų gavėjas	[Vardas, pavardė] / [pareigos]	[E. pašto adresas]	[Telefonas]	[Adresas]

Visi tokie pranešimai arba informacija bus laikomi gautais:

a) pristatant į rankas – pristatymo dieną;

b) siunčiant iš anksto apmokėtu paštu – trečią darbo dieną po išsiuntimo;

c) siunčiant elektroninėmis priemonėmis – išsiuntimo dieną, jei siuntėjas negavo pranešimo apie klaidą, rodančią kad pranešimas nepristatytas.

8.3. **Visa sutartis, pakeitimai ir atskiriamumas**

8.3.1. Ši sutartis (kartu su jos priedėliais ir visais kitais joje nurodytais dokumentais) yra visa šalių sutartis, susijusi su šios sutarties dalyku, ir pakeičia visus ankstesnius šalių žodinius ir rašytinius susitarimus ar sutartis, susijusius su šios sutarties dalyku.

8.3.2. Bet koks šios sutarties pakeitimas galios tik tuo atveju, jei šalys dėl jo susitarė raštu, taip pat ir bet kokia elektronine forma.

8.3.3. Jei nustatoma, kad kuri nors šios sutarties nuostata yra niekinė, negaliojanti, nuginčijama ar dėl bet kokios priežasties negali būti įvykdyta, ir jei šią nuostatą galima atskirti nuo likusių sutarties sąlygų, tai nedaro poveikio šioms likusioms nuostatoms ir jos toliau galios ir bus vykdytinos, išskyrus atvejus, kai nuostatos negalima atskirti nuo likusių sutarties nuostatų. Visi dėl to atsiradę šios sutarties trūkumai ar dviprasmiškos nuostatos turi būti traktuojami laikantis 8.4 punkto.

8.4. **Taikytina teisė**

Šiai sutarčiai taikoma (*nurodyti valstybę narę*) teisė.

8.5. **Aiškinimas**

8.5.1. Šią sutartį šalys sudaro atsižvelgdamos į savo teises ir pareigas pagal Duomenų aktą. Visos šios sutarties nuostatos turi būti aiškinamos taip, kad atitiktų Duomenų aktą ir kitus Sąjungos teisės aktus arba nacionalinės teisės aktus, priimtus pagal Sąjungos teisę, taip pat visus taikytinus nacionalinės teisės aktus, kurie yra suderinami su Sąjungos teise ir nuo kurių susitarimas negali nukrypti.

8.5.2. Jei šios sutarties trūkumų ar dviprasmiškų nuostatų negalima pašalinti 8.5.1 punkte nurodytu būdu, ši sutartis turi būti aiškinama atsižvelgiant į taikytinoje teisėje numatytas aiškinimo taisykles (žr. 8.4 punktą).

8.6. **Ginčų sprendimas**

8.6.1. Šalys susitaria dėti visas pastangas, kad ginčai būtų išspręsti taikiai, ir, prieš kreipdamosi į teismą, perduoti ginčą spręsti (*įrašyti konkrečios ginčų sprendimo įstaigos pavadinimą ir kontaktinius duomenis; jei tai jų jurisdikcijai priklausantys ginčai, kaip apibrėžta Duomenų akto 10 straipsnio 1 dalyje, tai gali būti bet kuri valstybės narės ginčų sprendimo įstaiga, atitinkanti Duomenų akto 10 straipsnio sąlygas*).

8.6.1. [PASIRINKTIS, jei naudotojas yra įmonė] [Išimtinę jurisdikciją nagrinėti su šia sutartimi susijusias bylas turės (*nurodyti valstybę narę*) teismai.]

1 priedėlyje pateikiamas duomenų aprašymas

[rengia šalys]

2 priedėlyje išvardijamos apsaugos priemonės, kurių turi imtis duomenų gavėjas

[rengia šalys]

3 priedėlyje pateikiama informacija apie duomenų gavėjo dalijimąsi duomenimis su trečiosiomis šalimis

[rengia šalys]

4 priedėlyje pateikiama informacija apie kompensaciją naudotojui už duomenų gavėjo naudojimąsi ir dalijimąsi duomenimis

[rengia šalys]

5 priedėlyje pateikiami dokumentai, susiję su gaminio nuosavybe arba sutartinėmis teisėmis naudotis gaminiu ar susijusiomis paslaugomis

[rengia šalys]

[PASIRINKTIS] 6 priedėlyje pateikiama išsami informacija apie baudas

[rengia šalys]

IV PRIEDAS

PAVYZDINĖS SUTARČIŲ SĄLYGOS

duomenų turėtojų ir duomenų gavėjų sutartims dėl galimybės gauti duomenis suteikimo susietųjų gaminių ir susijusių paslaugų naudotojų prašymu

Šios pavyzdinės sutarčių sąlygos parengtos duomenų turėtojo ir duomenų gavėjo, kuris yra įmonė, sutartims, pagal kurias duomenų turėtojas įpareigojamas (pagal Reglamento (ES) 2023/2854 (toliau – Duomenų aktas) 5 straipsnį), kai naudotojas to prašo, suteikti galimybę duomenų gavėjui gauti susietojo gaminio ir (arba) susijusios paslaugos duomenis.

Šiuo atžvilgiu pagrindinė Duomenų akto naujovė yra tai, kad:

— gavęs naudotojo prašymą, duomenų turėtojas privalo dalytis duomenimis su duomenų gavėju (taikant duomenų, kurie saugomi kaip komercinės paslaptys, apsaugos priemones);

— duomenų turėtojas gali reikalauti iš duomenų gavėjo pagrįstos kompensacijos;

— nesąžiningos sutarčių sąlygos, susijusios su prieiga prie duomenų ir jų naudojimu arba atsakomybe ir teisių gynimo priemonėmis tais atvejais, kai su duomenimis susijusios pareigos yra pažeidžiamos arba panaikinamos, nėra privalomos, jei jas įmonei vienašališkai nustatė kita įmonė.

Šios sutarties struktūra yra modulinė ir nors ji gali būti naudojama kaip visa sutartis, šalys taip pat gali pasirinkti tam tikras sąlygas, tinkančias jų konkrečiai padėčiai. Keliuose straipsniuose numatytos kelios pasirinktys, taigi šalys turėtų apsvarstyti savo konkrečius poreikius, verslo santykius ir interesus, kad nustatytų jų sutarčiai tinkamiausią pasirinktį.

Kai kurios sąlygos taip pat pažymėtos žyma *(jei taikytina)* ir turėtų būti įtrauktos, jei tenkinamos tam tikros sąlygos.

Nors pavyzdines sutarčių sąlygas rekomenduoja Komisija, jos nėra privalomos ir šalys visada gali nuo jų nukrypti.
Šios pavyzdinės sutarčių sąlygos taip pat gali būti naudojamos su atitinkamais pakeitimais, kai duomenų turėtojas privalo suteikti galimybę duomenų gavėjui gauti duomenis pagal kitus Sąjungos teisės aktus arba nacionalinės teisės aktus, priimtus pagal Sąjungos teisę.

1. **Šalys, prašantysis naudotojas ir gaminys (-iai) ir (arba) susijusi (-ios) paslauga (-os)**

1.1. **Sutarties šalys**

Šią sutartį dėl prieigos prie duomenų ir jų naudojimo sudaro

šios šalys:

(*įrašyti pavadinimą, kontaktinius duomenis ir kitą informaciją*) (toliau – duomenų turėtojas)

ir

(*įrašyti pavadinimą, kontaktinius duomenis ir kitą informaciją*) (toliau – duomenų gavėjas),

šioje sutartyje kartu vadinamos šalimis, o atskirai – šalimi.

Čia šalys turi nurodyti, kas yra duomenų turėtojas ir kas yra duomenų gavėjas, kaip tai suprantama pagal Duomenų akto 2 straipsnio 13 ir 14 punktus.

Remiantis Duomenų aktu, duomenų turėtojas yra „fizinis arba juridinis asmuo, kuris pagal [Duomenų aktą], taikytinus Sąjungos teisės aktus arba nacionalinės teisės aktus, kurie priimti remiantis Sąjungos teise, turi teisę arba pareigą naudoti ir suteikti galimybę gauti duomenis, įskaitant, kai dėl to susitarta sutartyje, gaminio duomenis ar susijusios paslaugos duomenis, kuriuos jis išrinko arba sugeneravo teikdamas susijusią paslaugą.

Remiantis Duomenų aktu, duomenų gavėjas yra fizinis arba juridinis asmuo, įskaitant trečiąją šalį, kuris veikia siekdamas su savo veikla, verslu, amatu arba profesija susijusių tikslų, kuris nėra susietojo gaminio ar susijusios paslaugos naudotojas ir kuriam duomenų turėtojas, gavęs naudotojo prašymą arba vykdydamas Sąjungos teisės aktuose arba nacionalinės teisės aktuose, kurie priimti remiantis Sąjungos teise, nustatytą teisinę pareigą, suteikia galimybę gauti duomenis. Pagal Duomenų akto 1 straipsnio 3 dalies d punktą duomenų turėtojai privalo suteikti galimybę gauti duomenis tik „duomenų gavėjams Sąjungoje“. Jie neprivalo suteikti tokios galimybės duomenų gavėjams, kurių įsisteigimo vieta yra už Sąjungos ribų.

1.2. **Prašantysis naudotojas, gaminys (-iai) ir (arba) susijusi (-ios) paslauga (-os)**

1.2.1. Ši sutartis grindžiama bendra šalių prielaida, kad duomenų turėtojas pagal Duomenų akto 5 straipsnį privalo suteikti galimybę duomenų gavėjui gauti duomenis, kai to prašo

(*įrašyti pavadinimą, kontaktinius duomenis ir kitą informaciją*) (toliau – prašantysis naudotojas) arba to prašoma jo vardu

ir kad prašantysis naudotojas yra naudotojas (kaip tai suprantama pagal Duomenų akto 2 straipsnio 12 punktą), naudojantis:

šį gaminį: (*įrašyti konkretaus susietojo gaminio ar gaminių rūšies, kuriems taikoma sutartis, pavadinimą ir kitas specifikacijas*), ir (arba)

šią (šias) susijusią (-ias) paslaugą (-as): (*įrašyti konkrečios (-čių) susijusios (-ių) paslaugos (-ų) arba susijusios (-ių) paslaugos (-ų) rūšies, kurioms taikoma sutartis, pavadinimą ir kitas specifikacijas, jei taikytina*).

Čia šalys turi nurodyti, kas yra naudotojas, kaip tai suprantama pagal Duomenų akto 2 straipsnio 12 punktą, teikiantis prašymą duomenų turėtojui pagal Duomenų akto 5 straipsnį.

Naudotojas yra fizinis arba juridinis asmuo, kuriam nuosavybės teise priklauso susietasis gaminys arba kuriam pagal sutartį buvo perduotos laikinos teisės naudoti tą susietąjį gaminį arba kuris gauna susijusias paslaugas.

Šalys taip pat turi nurodyti, kuriuo susietuoju gaminiu ir, jei taikytina, kuria susijusia paslauga naudojasi prašantysis naudotojas.

Pagal Duomenų aktą **susietasis gaminys** – daiktas:
i) kuris gauna, generuoja ar renka duomenis, susijusius su jo naudojimu arba aplinka;
ii) kuris gali perduoti gaminio duomenis naudojantis elektroninių ryšių paslauga, fizine jungtimi arba prieiga per prietaisą;
iii) kurio pagrindinė funkcija nėra duomenų saugojimas, tvarkymas ar perdavimas trečiųjų šalių, kurios nėra naudotojas, vardu.

Susijusi paslauga – skaitmeninė paslauga, išskyrus elektroninių ryšių paslaugą, įskaitant programinę įrangą, kuri:
i) pirkimo, nuomos ar išperkamosios nuomos metu yra su gaminiu susieta taip, kad be jos susietasis gaminys negalėtų atlikti vienos ar daugiau savo funkcijų, arba
ii) kurią gamintojas ar trečioji šalis vėliau prijungia prie gaminio, kad būtų galima papildyti, atnaujinti ar pritaikyti susietojo gaminio funkcijas.

2. **Sutarties pagrindas**

2.1. **Prašančiojo naudotojo kokybė ir galiojančio prašymo buvimas**

2.1.1. Kiekviena šalis pareiškia, kad, jos žiniomis, prašantysis naudotojas yra 1.2.1 punkte nurodyto (-ų) gaminio (-ių) ir susijusios (-ių) paslaugos (-ų) naudotojas (kaip tai suprantama pagal Duomenų akto 2 straipsnio 12 punktą).

2.1.2. Kiekviena šalis pareiškia, kad prašantysis naudotojas paprašė duomenų turėtojo suteikti galimybę duomenų gavėjui gauti 3.1 punkte nurodytus duomenis. Prašymo pateikimo įrodymai pridedami prie šios sutarties **1 priedėlyje**.

2.1.3. *(Jei taikytina)* Kiekviena šalis pareiškia, kad, jos žiniomis, prašančiojo naudotojo vardu veikianti šalis iš prašančiojo naudotojo gavo reikiamą įgaliojimą šiam prašymui pateikti pagal taikytiną teisę. Įgaliojimo įrodymas pridedamas prie šios sutarties **1 priedėlyje**.

Pagal Duomenų aktą prašymą gali pateikti trečioji šalis, veikianti prašančiojo naudotojo vardu. Ši trečioji šalis gali būti, pavyzdžiui, duomenų tarpininkas arba bet koks kitas agentas ar atstovas, įskaitant patį duomenų gavėją.

Jei trečioji šalis, įskaitant duomenų gavėją, teigia, jog prašantysis naudotojas suteikė jai įgaliojimą, akivaizdu, kad tokia padėtis yra potencialus piktnaudžiavimo šaltinis, palyginti su įprasta prašymo pateikimo situacija. Taigi, šalys turi imtis pagrįstų veiksmų, kad patikrintų, ar nebuvo sukčiaujama ar manipuliuojama ir ar šis prašymas pateiktas tinkamai.

2.1.4. Kiekviena šalis pareiškia, kad, jos žiniomis, prašymas galioja pagal taikytiną teisę, nėra atsiimtas ir jo galiojimo laikas nėra pasibaigęs.

Jei esama požymių, kad prašymas negalioja arba buvo atsiimtas, šalys turi imtis pagrįstų veiksmų, kad patikrintų, ar vis dar yra galiojantis prašymas. Jeigu jo nėra, duomenų turėtojui gali būti neleista dalytis duomenimis su duomenų gavėju ir tai padaręs jis gali būti laikomas atsakingu. Duomenų gavėjas taip pat gali būti laikomas atsakingu už prašymą pateikti duomenis, kurių jis neturi teisės prašyti.

Prašymo galiojimas pagal taikytiną teisę gali priklausyti nuo daugelio veiksnių. Pavyzdžiui, tam, kad prašymas būtų teisiškai galiojantis, gali būti reikalaujama, kad jį:

— būtų galima laikyti laisvai duota, pakankamai pagrįsta ir aiškia prašančiojo naudotojo valios išraiška;

— būtų pateikęs teisnumo ir veiksnumo reikalavimus atitinkantis asmuo.

2.2. **Duomenų gavėjo atitiktis reikalavimams**

2.2.1. Duomenų gavėjas pareiškia, kad yra galiojanti jo ir prašančiojo naudotojo sutartis, pagal kurią jis gali naudoti duomenis, ir kad pagal šią sutartį duomenys bus naudojami tik (*įrašyti tikslą (-us) pagal duomenų gavėjo ir prašančiojo naudotojo sutartį)*:

(jei pateikus duomenis gali būti atskleistos komercinės paslaptys) Duomenų gavėjas pareiškia, kad duomenys yra tikrai būtini šiam tikslui pasiekti.

Pagal Duomenų akto 6 straipsnio 1 dalį duomenų gavėjas gali naudoti duomenis tik pagal sudarytą sutartį ir tik su naudotoju sutartais tikslais. Čia duomenų gavėjas turėtų pateikti pareiškimus, kuriais patvirtinama, kad taip yra. Jei šie pareiškimai nėra arba nebėra teisingi, duomenų turėtojas gali turėti galimybę nutraukti sutartį pagal 2.4.3 punktą.

Šalys turėtų stengtis nustatyti sutartus tikslus taip, kad duomenų turėtojas galėtų nustatyti, ar duomenų gavėjo naudojimasis duomenimis yra leistinas, tačiau ne taip išsamiai, kad duomenų turėtojui būtų atskleistos duomenų gavėjui priklausančios konfidencialios verslo idėjos.

Kai tai susiję su duomenų turėtojo komercinėmis paslaptimis, turi būti atskleisti visi tikslai, kad duomenų turėtojas galėtų įvertinti, ar pateikti duomenis yra tikrai būtina nurodytam tikslui pasiekti.

2.2.2. Duomenų gavėjas pareiškia, kad jis nėra paskirtas prieigos valdytoju pagal Reglamento (ES) 2022/1925 (toliau – Skaitmeninių rinkų aktas) 3 straipsnį.

2.3. **Duomenų apsaugos teisės laikymasis**

2.3.1. Jei duomenys laikomi asmens duomenimis, kiekviena šalis pareiškia, kad laikosi Reglamento (ES) 2016/679 ir, kai aktualu, Direktyvos 2002/58/EB.

2.3.2. Visų pirma, kai prašantysis naudotojas nėra duomenų subjektas, duomenų turėtojas gali suteikti galimybę duomenų gavėjui gauti duomenis, kurie yra asmens duomenys, tik tiek, kiek tai leidžiama pagal Reglamentą (ES) 2016/679 ir, kai aktualu, Direktyvą 2002/58/EB.

Sąvoka „asmens duomenys“ pagal BDAR yra labai plati. Jie apima visus duomenis, susijusius su asmeniu, kurio tapatybė nustatyta arba kurio tapatybę galima nustatyti, t. y. fiziniu asmeniu, kurio tapatybę tiesiogiai ar netiesiogiai galima nustatyti, visų pirma pagal identifikatorių, kaip antai vardą ir pavardę, asmens identifikavimo numerį, buvimo vietos duomenis ir interneto identifikatorių arba pagal vieną ar kelias to fizinio asmens fizinės, fiziologinės, genetinės, psichinės, ekonominės, kultūrinės ar socialinės tapatybės požymius.

Ne asmens duomenys gali tapti asmens duomenimis, pavyzdžiui, kai jie įtraukti į mišrų duomenų rinkinį, kai jie sujungiami su naujais duomenimis ir tokio sujungimo rezultatas leidžia susieti duomenis su asmeniu, kurio tapatybė nustatyta arba kurio tapatybę galima nustatyti. Taip gali nutikti ir tada, kai atsiranda naujų duomenų tvarkymo pajėgumų.

Šalys pirmiausia turėtų atidžiai įvertinti, ar duomenyse yra asmens duomenų, taip pat savo ir naudotojo vaidmenis pagal BDAR:

— duomenų subjektas – fizinis asmuo, kurio tapatybė nustatyta arba kurio tapatybę galima nustatyti ir su kuriuo susijusi informacija;

— duomenų valdytojas – fizinis arba juridinis asmuo, valdžios institucija, agentūra ar kita įstaiga, kuris vienas ar drauge su kitais nustato duomenų tvarkymo tikslus ir priemones; kai tokio duomenų tvarkymo tikslai ir priemonės yra nustatyti teisės aktais, tais teisės aktais gali būti numatytas duomenų valdytojas;

— duomenų tvarkytojas – fizinis arba juridinis asmuo, valdžios institucija, agentūra ar kita įstaiga, kuri duomenų valdytojo vardu tvarko asmens duomenis;

— duomenų gavėjas – fizinis arba juridinis asmuo, valdžios institucija, agentūra ar kita įstaiga, kuriems atskleidžiami asmens duomenys, nesvarbu, ar tai trečioji šalis ar ne, (neįskaitant valdžios institucijų, kurios gali gauti asmens duomenis atlikdamos konkretų tyrimą pagal taikytiną teisę).

Šalys turėtų atsižvelgti į tai, kad šalis gali atlikti daugiau nei vieną vaidmenį, priklausomai nuo duomenų tvarkymo tikslo, ir (arba) gali atlikti tam tikrą vaidmenį kartu su kita šalimi.

Pagal BDAR reikalingas teisinis pagrindas, kad duomenimis būtų galima dalytis su duomenų gavėju. Galimas dalijimosi asmens duomenimis teisinis pagrindas, kai prašantysis naudotojas nėra duomenų subjektas, galėtų būti atitinkamų duomenų subjektų sutikimas, kaip tai suprantama pagal BDAR 6 straipsnio 1 dalies a punktą, arba teisėtas interesas, kaip tai suprantama pagal BDAR 6 straipsnio 1 dalies f punktą. Siekiant įvertinti tokio teisėto intereso buvimą, gali būti atsižvelgiama į pareigą suteikti galimybę gauti duomenis pagal Duomenų akto 5 straipsnį, nors ši pareiga pati savaime nėra pakankamas teisinis pagrindas.

2.4. **Pareiškimų netikslumas**

2.4.1. Bet kuri šalis, sužinojusi, kad bet kuris 2.1–2.3 punktuose nurodytas pareiškimas nėra ar nebėra tikslus arba artimiausioje ateityje nebebus tikslus, privalo nepagrįstai nedelsdama apie tai pranešti kitai šaliai, nebent kita šalis apie tai jau žino arba turėtų žinoti.

Jei kuris nors iš 2.1–2.3 punktuose nurodytų pareiškimų nėra arba nebėra tikslus, šalis turėtų imtis atitinkamų veiksmų. Visų pirma, jei prašantysis naudotojas pardavė gaminį ir nustojo būti naudotoju, o duomenų turėtojas gauna atitinkamą informaciją, duomenų turėtojas turėtų nutraukti sutartį su duomenų gavėju tokio naudotojo atžvilgiu. Pranešime apie nutraukimą jis turėtų nurodyti nutraukimo priežastį. Vien pateikti pranešimą šiuo atveju nepakaktų, nes nėra jokio būdo padėčiai ištaisyti. Jei duomenų gavėjas nori toliau gauti duomenis, jis turi kreiptis į naują naudotoją. Tačiau kai kuriais atvejais šalys gali ištaisyti su atstovavimu susijusį pažeidimą. Taip būtų, pavyzdžiui, tuo atveju, kai naudotojo prašymą pateikia neįgaliotas asmuo (pvz., darbuotojas, kuris neturėjo įgaliojimo atstovauti naudotojo įmonei). Tokiu atveju pagal taikytiną teisę tokį veiksmą gali būti įmanoma patvirtinti atgaline data.

2.4.2. Sužinojusi apie šią padėtį, susijusi šalis turi imtis atitinkamų veiksmų ir, kiek įmanoma, ištaisyti pareiškimo netikslumą. Priklausomai nuo aplinkybių, tai gali apimti pranešimą prašančiajam naudotojui arba bet kuriai saugomai trečiajai šaliai, kuriai daromas poveikis arba kuri laikinai sustabdo galimybę duomenų turėtojui gauti duomenis arba duomenų gavėjo naudojimąsi duomenimis, jei galimybės gauti duomenis suteikimas arba duomenų naudojimas tapo neteisėtas.

2.4.3. Jei padėtis neištaisoma ir negali būti ištaisyta, ši sutartis turi būti nutraukta rašytiniu pranešimu apie nutraukimą, kuriame nurodomos vienos šalies kitai pateiktos nutraukimo priežastys.

Nutraukimas įsigalioja nedelsiant. Jei netikslumas yra susijęs tik su dalimi duomenų, kuriems taikoma ši sutartis, nutraukimas turi galioti tik atitinkamai daliai.

Nutraukimo pasekmės reglamentuojamos 7.3 punktu.

3. Galimybės gauti duomenis suteikimas

3.1. Duomenys, kuriems taikoma sutartis

3.1.1. Duomenys, kuriems taikoma ši sutartis, yra lengvai prieinami gaminio duomenys arba susijusios (-ių) paslaugos (-ų) duomenys, kaip tai suprantama pagal Duomenų aktą, nurodyti prašančiojo naudotojo pagal Duomenų akto 5 straipsnį pateiktame prašyme, ir apima tiek ne asmens, tiek asmens duomenis (toliau – duomenys).

Duomenys išsamiai išvardyti **2 priedėlyje**.

Jei šios sutarties galiojimo laikotarpiu naudotojui turi būti suteikta galimybė gauti kitus nei **2 priedėlyje** išvardytus duomenis, **2 priedėlis** bus atitinkamai iš dalies pakeistas.

Šalys, atsižvelgdamos į prašančiojo naudotojo pateiktą prašymą, 2 priedėlyje turėtų nurodyti duomenis ir metaduomenis, kuriems taikoma sutartis.

Pagal Duomenų akto 5 straipsnį ir 2 straipsnio 15, 16 ir 17 punktus šie duomenys gali būti tik lengvai prieinami gaminio ar susijusios paslaugos duomenys:

— gaminio duomenys – duomenys, sugeneruoti naudojant gaminį, kurį gamintojas suprojektavo taip, kad naudotojas, duomenų turėtojas arba trečioji šalis, įskaitant, kai aktualu, gamintoją, galėtų tuos duomenis išrinkti naudodamiesi elektroninių ryšių paslauga, fizine jungtimi arba prieiga per prietaisą;

— susijusios paslaugos duomenys – duomenys, kurie atspindi naudotojo veiksmų ar įvykių, susijusių su susietuoju gaminiu, įrašytų sąmoningai naudotojo arba sugeneruotų kaip šalutinis naudotojo veiksmo produktas, teikiant susijusią paslaugą, skaitmeninimą;

— lengvai prieinami duomenys – duomenys, kuriuos duomenų turėtojas gali teisėtai gauti iš gaminio ar susijusios paslaugos be neproporcingų pastangų, viršijančių paprastą naudojimąsi.

Kadangi šioje sutartyje nustatyta galimybės duomenų gavėjui gauti duomenis suteikimo prašančiojo naudotojo prašymu tvarka, šie duomenys yra prašyme nurodyti duomenys.

Duomenų aprašymas turi būti pakankamas, kad būtų galima nustatyti, kuriems duomenims taikoma speciali tvarka, jei ji taikoma. Visų pirma šalys turėtų išsamiai nurodyti, kurie duomenys laikomi asmens duomenimis.

3.2. Duomenų charakteristikos ir prieigos taisyklės

3.2.1. Duomenų turėtojas turi suteikti galimybę duomenų gavėjui gauti duomenis, o duomenys turi būti bent tokios pat kokybės kaip ir tuo metu, kai duomenų turėtojas juos gavo, ir bet kuriuo atveju lengvai ir saugiai pateikti išsamiu, struktūrizuotu, įprastai naudojamu ir mašinos skaitomu formatu, taip pat atitinkami metaduomenys, būtini tiems duomenims aiškinti ir naudoti.

Metaduomenys – struktūrizuotas duomenų turinio arba naudojimo aprašymas, padedantis surasti tuos duomenis ar jais naudotis. Pagal Duomenų akto 5 straipsnio 1 dalį metaduomenys turi būti teikiami kartu su duomenimis tiek, kiek tie metaduomenys yra „*būtini tiems duomenims aiškinti ir naudoti*“.

Nors atitinkami metaduomenys, reikalingi tiems duomenims aiškinti ir naudoti, nėra nustatyti ir todėl turi būti nustatomi kiekvienu konkrečiu atveju, Duomenų akte nurodyta, kad *„[d]uomenys, kuriuos turi būti sudaryta galimybė gauti, turėtų apimti atitinkamus metaduomenis, įskaitant jų bazinį kontekstą ir laiko žymą, siekiant padaryti juos naudotinais kartu su kitais duomenimis, pavyzdžiui, duomenimis, surūšiuotais ir suklasifikuotais pagal kitus su jais susijusius duomenų taškus, arba performatuotais į įprastai naudojamą formatą“* (Duomenų akto 15 konstatuojamoji dalis).

3.2.2. Duomenų gavėjas prieigą prie duomenų turi gauti:

a) lengvai ir saugiai;

b) nepagrįstai nedelsiant;

(jei taikytina) c) nepertraukiamai ir tikruoju laiku.

3.2.3. Siekdamos laikytis 3.2.1 ir 3.2.2 punktų reikalavimų, šalys susitaria dėl 2 priedėlyje nustatytų specifikacijų.

Pagal Duomenų akto 5 straipsnio 1 dalį galimybė gauti duomenis turi būti suteikiama nepagrįstai nedelsiant ir, kai aktualu ir techniškai įmanoma, nepertraukiamai ir tikruoju laiku.

Kadangi yra įvairių būdų įgyvendinti šiuos teisinius reikalavimus, šalys turėtų išsamiai susitarti dėl visų prieigos taisyklių **2 priedėlyje**.

Tai darydamos jos pirmiausia turėtų nuspręsti, ar jos nori numatyti:

— **visišką** duomenų **perdavimą**, t. y. duomenų kopijos perdavimą į duomenų gavėjo valdomą laikmeną:

  — vykdant duomenų turėtojo inicijuojamą siuntimą (stūma), pavyzdžiui, siuntimą internetu, įkėlimą į duomenų gavėjo debesijos erdvę arba fizinės laikmenos, kurioje saugomi duomenys, pristatymą, arba

  — vykdant duomenų gavėjo inicijuojamą išrinkimą (trauka), pvz., gavus API, prieiga prie duomenų turėtojo debesijos erdvės ar panašių priemonių, kuriomis naudodamasis duomenų gavėjas gali prieiti prie duomenų ir juos išgauti, arba

— **prieigą prie duomenų ten, kur jie saugomi**, t. y. prieiga prie duomenų suteikiama ir jie tvarkomi duomenų turėtojo arba patikimos trečiosios šalies valdomoje laikmenoje, pavyzdžiui, duomenų gavėjui prisijungiant prie specialios erdvės duomenų turėtojo arba patikimos trečiosios šalies serveriuose, tačiau duomenys neperduodami į duomenų gavėjo valdomą laikmeną, nebent esama specialiųjų susitarimų.

Visiškas perdavimas suteikia duomenų gavėjui maksimalią laisvę, tačiau gerokai sumažina duomenų turėtojo galimybes užkirsti kelią piktnaudžiavimui.

Prieiga prie vietos, kurioje saugomi duomenys, padidina riziką duomenų gavėjams, kad jų verslo idėjos taps žinomos, tačiau gerokai padidina duomenų turėtojo gebėjimą užkirsti kelią piktnaudžiavimui.

Be visiško duomenų perdavimo ir prieigos prie vietos, kurioje jie saugomi, yra ir kitų techninių galimybių, įskaitant prieigą prie prašančiojo naudotojo įrenginio.

Jei šalys nusprendžia suteikti prieigą prie vietos, kurioje saugomi duomenys, reikia išspręsti tam tikrus klausimus, be kita ko, kaip užtikrinti, kad nebūtų atskleistos duomenų gavėjo verslo idėjos ir kokius duomenis duomenų gavėjui leidžiama perduoti į jo valdomą laikmeną (pvz., gautus ar numanomus duomenis, sukurtus duomenų gavėjui vykdant duomenų tvarkymo veiklą).

Apskritai, prieigos prie vietos, kurioje saugomi duomenys, sąlygos neturi pažeisti jokių teisių, suteiktų prašančiajam naudotojui arba duomenų gavėjui pagal Duomenų aktą ar kitą taikytiną teisę.

Prieiga prie duomenų jų saugojimo laikmenoje, kurią valdo patikima trečioji šalis, neretai bus geresnis variantas, nei prieiga prie laikmenos, kurią valdo duomenų turėtojas. Prieiga prie duomenų ten, kur jie saugomi, paprastai vis tiek turėtų būti nuotolinė prieiga, o prieiga vietoje turėtų būti suteikiama tik kraštutiniais atvejais, kai duomenų neskelbtinumo lygis yra didžiausias.

Šalys taip pat turi nustatyti prieigos prie duomenų laiką. Pagal Duomenų akto 5 straipsnio 1 dalį, kai naudotojas to prašo, galimybė gauti duomenis turi būti suteikiama nepagrįstai nedelsiant ir, kai aktualu ir techniškai įmanoma, nepertraukiamai ir tikruoju laiku.

Tačiau tokia prieiga ne visada reikalinga tam, kad konkrečiu atveju būtų pasiekti duomenų gavėjo ir prašančiojo naudotojo sutarti tikslai. Taigi, šalys turi susitarti dėl klausimų, susijusių su prieigos prie duomenų laiku, pavyzdžiui, ar, kai aktualu ir techniškai įmanoma, prieiga suteikiama tikruoju laiku, o jei ne, kokiu dažnumu.

Šalys taip pat turi apsvarstyti įvairius kitus klausimus, pavyzdžiui, kokių prieigos kredencialų reikia ir kurie duomenų gavėjo darbuotojai ir kiek jų gali gauti prieigą prie duomenų.

3.2.4. Jei galimybė gauti duomenis suteikiama laikantis priedėlyje pateiktų specifikacijų dėl duomenų charakteristikų ir prieigos taisyklių ir jei paaiškėja, kad sutartų specifikacijų nepakanka 3.2.1 ir 3.2.2 punktuose nurodytiems reikalavimams įvykdyti, šalys įsipareigoja pradėti sąžiningas derybas ir pritaikyti specifikacijas taip, kad jos atitiktų sutartus reikalavimus.

3.2.5. Duomenų turėtojas turi pateikti duomenų gavėjui informaciją, būtiną norint gauti prieigą prie duomenų arba juos gauti pagal Duomenų akto 5 straipsnį.

Tai visų pirma apima duomenų turėtojui lengvai prieinamos informacijos apie duomenų kilmę ir visas teises, kurias trečiosios šalys gali turėti duomenų atžvilgiu, pavyzdžiui, duomenų subjektų teises pagal Reglamentą (ES) 2016/679 (BDAR), arba faktines aplinkybes, dėl kurių tokios teisės gali atsirasti, teikimą.

Duomenų turėtojas šią informaciją pateikia **2 priedėlyje**.

Šalys gali laisvai susitarti dėl bet kokios papildomos nemokamai arba už mokestį teikiamos pagalbos, viršijančios Duomenų akto reikalavimus.

3.2.6. Duomenų turėtojas įsipareigoja nesaugoti daugiau informacijos apie duomenų gavėjo prieigą prie prašomų duomenų, nei būtina siekiant:

a) patikimai vykdyti i) prašančiojo naudotojo prieigos prašymą ir ii) šią sutartį;

b) užtikrinti duomenų infrastruktūros saugumą ir techninę priežiūrą ir

c) laikytis duomenų turėtojo teisinių pareigų saugoti tokią informaciją.

3.3. **Grįžtamojo ryšio ciklai**

3.3.1. Jei duomenų gavėjas nustato incidentą, susijusį su 3.1 punktu dėl duomenų, kuriems taikoma sutartis, ar su 3.2 punktu dėl duomenų charakteristikų ir prieigos taisyklių, ir jei duomenų gavėjas pateikia duomenų turėtojui išsamų incidento aprašymą, duomenų turėtojas ir duomenų gavėjas turi sąžiningai bendradarbiauti, kad nustatytų incidento priežastį. Jei incidentas įvyko dėl to, kad duomenų turėtojas nevykdė savo pareigų, jis turi nepagrįstai nedelsdamas ištaisyti pažeidimą. Jei duomenų turėtojas to nepadaro, tai laikoma esminiu pažeidimu ir duomenų gavėjas gali remtis šios sutarties 8 punktu (teisių gynimo priemonės pažeidus sutartį).

3.3.2. Jei kurios nors iš specifikacijų, dėl kurių susitarta pagal 3.2 punktą, įgyvendinti neįmanoma arba pernelyg sudėtinga dėl išskirtinio aplinkybių pasikeitimo po sutarties sudarymo, duomenų turėtojas turi pateikti duomenų gavėjui išsamų tokios padėties aprašymą, o šalys pradės sąžiningas derybas ir pritaikys specifikacijas taip, kad jos atitiktų šiose nuostatose nustatytus reikalavimus. Visų pirma kiekviena šalis turi pateikti kitai šaliai pakankamai informacijos, kad ši galėtų įvertinti, aptarti ir išspręsti konkrečią padėtį. Ši nuostata nedaro poveikio duomenų gavėjo teisei pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis pagal 8 punktą.

3.4. **Duomenų turėtojo vienašališkai daromi pakeitimai**

3.4.1. Duomenų turėtojas gali vienašališkai pakeisti informaciją, susijusią su duomenų charakteristikų specifikacijomis arba prieigos taisyklėmis, jei tai objektyviai pateisinama įprasta duomenų turėtojo veikla, pavyzdžiui, dėl techninio pakeitimo, susijusio su tiesioginiu duomenų turėtojo siūlomų gaminių ar susijusių paslaugų saugumo pažeidžiamumu, arba dėl duomenų turėtojo infrastruktūros pakeitimo. Visi pakeitimai turi atitikti 3.2 punkto reikalavimus.

3.4.2. Duomenų turėtojas duomenų gavėjui turi pranešti apie pakeitimą ne vėliau kaip (nurodyti pagrįstą laikotarpį) iki jam įsigaliojant.

Trumpesnio įspėjimo laikotarpio gali pakakti, jei:

a) pakeitimas nedaro neigiamo poveikio duomenų gavėjo prieigai prie duomenų ir jų naudojimui arba

b) tokiomis aplinkybėmis toks pranešimas būtų neįmanomas arba nepagrįstas, pavyzdžiui, kai dėl ką tik nustatyto saugumo pažeidžiamumo pakeitimus reikia atlikti nedelsiant.

3.4.3. Jeigu pakeitimas daro neigiamą poveikį duomenų gavėjo prieigai prie duomenų ir jų naudojimui, duomenų gavėjas turi teisę nutraukti sutartį (atitinkamą jos dalį) duomenų turėtojui nemokėdamas jokios kompensacijos, nepaisant jokių kitų teisių ar teisių gynimo priemonių, kurias duomenų gavėjas gali turėti.

4. **(jeigu duomenys turi būti saugomi kaip komercinės paslaptys) Komercinių paslapčių apsauga**

1. **Dalijimasis komercinėmis paslaptimis**. Iš esmės duomenų turėtojai negali atmesti prašymo pagal Duomenų aktą suteikti prieigą prie duomenų remdamiesi tik tuo, kad tam tikri duomenys yra saugomi kaip komercinė paslaptis, nes tai iškreiptų numatomą Duomenų akto poveikį.

Žr. 4.1 punktą.

2. **Komercinės paslaptys**. Tačiau jei duomenų turėtojas nustato, kad tam tikri duomenys, kuriems taikoma ši sutartis, yra saugomi kaip komercinės paslaptys, kaip apibrėžta Direktyvoje (ES) 2016/943[8] (toliau – Komercinių paslapčių direktyva), jis turi tam tikras teises, visų pirma toliau išsaugoti atitinkamų paslapčių konfidencialumą.

Pagal Komercinių paslapčių direktyvos 2 straipsnio 1 punktą sąvoka „komercinė paslaptis“ – informacija, atitinkanti tris reikalavimus: a) ji yra slapta ta prasme, kad jos kaip visumos arba tikslios jos sudėties ir sudedamųjų dalių konfigūracijos apskritai nežino arba negali lengvai gauti asmenys toje aplinkoje, kurioje paprastai dirbama su tokia informacija, ir b) ji turi komercinės vertės, nes yra slapta, ir c) ji yra objektas pagrįstų veiksmų, kurių imasi teisėtai tokią informaciją valdantis asmuo, kad tam tikromis aplinkybėmis ją išlaikytų slaptą.

Komercinės paslapties turėtojas yra fizinis ar juridinis asmuo, teisėtai valdantis komercinę paslaptį.

Duomenys gali būti laikomi komercinėmis paslaptimis tik tuo atveju, jei juos kaip komercines paslaptis saugo duomenų turėtojas arba komercinės paslapties turėtojas, kai pateikiamas prašymas dėl prieigos prie duomenų pagal Duomenų akto 5 straipsnį.

Žr. 4.1.1 punktą.

3. **Pradinis komercinių paslapčių nustatymas**. Duomenų turėtojų teisės, susijusios su komercinėmis paslaptimis, iš pradžių yra taikytinos tik tuo atveju ir tik tiek, kiek duomenys, saugomi kaip komercinės paslaptys, yra nurodyti sutartyje.

Žr. 4.1.2 punktą.

4. **Sutarties galiojimo laikotarpiu**. Duomenų turėtojų teisės, susijusios su komercinėmis paslaptimis, vis dėlto galėtų būti taikomos ir sutarties galiojimo laikotarpiu, kiek tai susiję su naujais duomenimis, kuriuos turi būti suteikta galimybė gauti.

Žr. 4.1.3 punktą.

5. **Audito teisės**. Siekiant išsaugoti duomenų, kurie saugomi kaip komercinės paslaptys, konfidencialumą ir neleisti duomenų turėtojui ir duomenų gavėjui trukdyti vienas kito veiklai, gali būti svarstomos tam tikros audito teisės, įtraukiant nepriklausomas trečiąsias šalis, įskaitant mechanizmus, taikomus, kai kyla nesutarimų, susijusių su audito ataskaitos rezultatais.

Žr. 4.2.3 punktą.

6. **Komercinės paslapties turėtojo teisės (1/4)**. Duomenų turėtojas (arba komercinės paslapties turėtojas, kuris yra trečioji šalis) gali susitarti su duomenų gavėju dėl reikalavimų išsaugoti komercinių paslapčių konfidencialumą, kaip dalijimosi tomis nustatytomis komercinėmis paslaptimis sąlygos, pavyzdžiui, imtis tam tikrų proporcingų techninių ir organizacinių priemonių.

Žr. 4.2 ir 4.3 punktus.

7. **Komercinės paslapties turėtojo teisės (2/4)**. Jei pradinių priemonių nepakanka, komercinės paslapties turėtojas kiekvienu konkrečiu atveju gali vienašališkai padidinti priemonių lygį konkrečių ir nustatytų duomenų, kurie saugomi kaip komercinės paslaptys, atžvilgiu arba prašyti, kad su duomenų gavėju būtų susitarta dėl papildomų priemonių. Jei dėl būtinų priemonių nesusitariama, duomenų turėtojas Duomenų akte nustatytomis sąlygomis gali sustabdyti dalijimąsi konkrečiais duomenimis, kurie saugomi kaip komercinės paslaptys.

Žr. 4.4.2 punktą.

8. **Komercinės paslapties turėtojo teisės (3/4)**. Komercinės paslapties turėtojas taip pat gali kiekvienu konkrečiu atveju atsisakyti dalytis konkrečiomis nustatytomis komercinėmis paslaptimis tik išimtinėmis aplinkybėmis ir Duomenų akte nustatytomis sąlygomis.

Žr. 4.4.3 punktą.

9. **Komercinės paslapties turėtojo teisės (4/4)**. Komercinės paslapties turėtojas gali nesidalyti duomenimis arba sustabdyti dalijimąsi jais, jei duomenų gavėjas pažeidžia savo pareigas, susijusias su komercinių paslapčių apsauga.

Žr. 4.4.4 punktą.

10. **Duomenų, kuriuose yra nustatytų komercinių paslapčių, saugojimas**. Jei duomenų turėtojas nesidalija duomenimis arba sustabdo dalijimąsi jais pagal 4.4.1, 4.4.2 arba 4.4.3 punktus, duomenų turėtojas vis tiek privalės užtikrinti, kad susiję duomenys, kuriuose yra nustatytų komercinių paslapčių, būtų lengvai prieinami, juos saugodamas tol, kol jais bus galima dalytis pagal sutarties taikymo sritį.

Žr. 4.5 punktą.

11. **Nustatytos komercinės paslapties turėtojas, kuris yra trečioji šalis**. Jei komercinės paslapties turėtojas yra trečioji šalis, duomenų turėtojas turi užtikrinti, kad pagal 4 punktą taip pat būtų apsaugotos jo komercinės paslaptys, ir gauti visus atitinkamus to komercinės paslapties turėtojo, kuris yra trečioji šalis, leidimus.

Žr. 4.1.2 punktą.

4.1. **Su komercinėmis paslaptimis susijusių priemonių taikomumas**

4.1.1. Apsaugos priemonės, dėl kurių susitarta šios sutarties 4.2 ir 4.3 punktuose, taip pat susijusios teisės, dėl kurių susitarta 4.4 punktuose, taikomos tik duomenims arba metaduomenims, įtrauktiems į duomenis, kuriuos duomenų turėtojas turi suteikti galimybę duomenų gavėjui gauti ir kurie saugomi kaip komercinės paslaptys (kaip apibrėžta Komercinių paslapčių direktyvos 2 straipsnio 1 punkte, kurias turi duomenų turėtojas arba kitas komercinės paslapties turėtojas (kaip apibrėžta tos direktyvos 2 straipsnio 2 punkte).

4.1.2. Duomenų, kurie saugomi kaip komercinės paslaptys, nustatymas ir komercinės paslapties turėtojo tapatybė nustatyti 4 priedėlyje.

Duomenų turėtojas duomenų gavėjui pareiškia, kad turi gavęs visas atitinkamas teises iš bet kurių komercinės paslapties turėtojų, kurie yra trečiosios šalys, sudaryti šią sutartį dėl duomenų, saugomų kaip komercinės paslaptys.

Remiantis Duomenų akto 5 straipsnio 9 dalimi, *„duomenų turėtojas arba, jei jie nėra tas pats asmuo, komercinės paslapties turėtojas nustato duomenis, kurie saugomi kaip komercinės paslaptys, įskaitant atitinkamuose metaduomenyse“*.
Taigi, duomenų turėtojas **4 priedėlyje** turėtų nurodyti duomenis, kurie saugomi kaip komercinės paslaptys. Tačiau duomenų turėtojas neturėtų būti įpareigojamas aprašyti pačią komercinę paslaptį. Pakanka nustatyti duomenis, kurie turi būti apsaugoti, kad būtų užtikrintas komercinės paslapties konfidencialumas, nes atliekant tokių duomenų analizę komercinė paslaptis galėtų būti atskleista.

4.1.3. Jei šios sutarties galiojimo laikotarpiu duomenų gavėjui pateikiami nauji duomenys, kurie saugomi kaip komercinės paslaptys, kaip nustatyta 4.1.1 punkte, duomenų turėtojo prašymu 4 priedėlis bus atitinkamai iš dalies pakeistas.

Kol šalys 4 priedėlio iš dalies nepakeitė ir dėl to nesusitarė, duomenų turėtojas gali nesidalyti naujais duomenimis, kurie saugomi kaip komercinės paslaptys, arba laikinai sustabdyti dalijimąsi jais. Tokiu atveju duomenų turėtojo sprendimas tinkamai pagrindžiamas ir nepagrįstai nedelsiant raštu pateikiamas naudotojui. Duomenų turėtojas taip pat praneša pagal Duomenų akto 37 straipsnį paskirtai kompetentingai institucijai, kad jis nesidalijo duomenimis arba sustabdė dalijimąsi jais, ir nurodo, dėl kurių priemonių nebuvo susitarta arba kurios priemonės nebuvo įgyvendintos.

4.1.4. 4.2 ir 4.3 punktuose nustatytos pareigos lieka galioti nutraukus sutartį, nebent šalys susitaria kitaip.

4.2. **Duomenų gavėjo taikomos apsaugos priemonės**

4.2.1. Duomenų gavėjas turi taikyti **4 priedėlyje** nustatytas apsaugos priemones (toliau – duomenų gavėjo apsaugos priemonės).

Šalys atskirame priedėlyje turėtų pateikti visą informaciją apie šias priemones, įskaitant atvejus, kai duomenų gavėjas dalijasi duomenimis su trečiosiomis šalimis. Priemonės gali būti tiek techninės (pvz., šifravimas, užkardos, duomenų saugojimas dalimis ir kt.), tiek organizacinės (pvz., vidaus valdymas, tinkami tapatybės valdymo ir prieigos patikrinimai, patikimos trečiosios šalies dalyvavimas).

Kadangi priemonės turi būti proporcingos, jų turinys labai skirsis, priklausomai nuo komercinės paslapties pobūdžio. Priemonės taip pat priklausys nuo to, ar i) prieiga bus suteikta prie vietos, kurioje saugomi duomenys, ar ii) duomenys bus visiškai perduoti duomenų gavėjui. Pirmuoju atveju duomenų turėtojas turi daugiau kontrolės ir gali pats taikyti dalį apsaugos priemonių, o duomenų gavėjui gali būti suteikiama mažiau galimybių naudotis duomenimis. Bet kuriuo atveju abi šalys turės sutelkti dėmesį į tai, kad būtų pasiektas numatomas Duomenų akto poveikis. Dėl šios priežasties reikia užtikrinti įvairių interesų pusiausvyrą, kartu nepakenkiant numatomam poveikiui.

4.2.2. Jeigu pagal šią sutartį ir duomenų gavėjo su naudotoju sudarytą sutartį duomenų gavėjui leidžiama suteikti galimybę trečiajai šaliai gauti duomenis, duomenų gavėjas gali dalytis duomenimis, kurie saugomi kaip komercinės paslaptys, jeigu:

a) jis nepagrįstai nedelsdamas informuoja duomenų turėtoją apie tai, kad trečiajai šaliai bus suteikta galimybė gauti duomenis, saugomus kaip komercinės paslaptys, nurodo atitinkamus duomenis ir duomenų turėtojui nurodo trečiosios šalies tapatybę, įsisteigimo vietą ir kontaktinius duomenis;

b) trečioji šalis taiko 4 priedėlyje nustatytas apsaugos priemones.

4.2.3. [PASIRINKTIS] [Siekiant patikrinti, ar ir kokiu mastu duomenų gavėjas įgyvendino ir taiko duomenų gavėjo apsaugos priemones, duomenų gavėjas sutinka i) kasmet gauti duomenų gavėjo pasirinktos nepriklausomos trečiosios šalies parengtą saugumo atitikties vertinimo ataskaitą arba ii) kasmet leisti duomenų turėtojo pasirinktai nepriklausomai trečiajai šaliai atlikti saugumo atitikties vertinimo auditą, jei tokia nepriklausoma trečioji šalis yra pasirašiusi duomenų gavėjo pateiktą konfidencialumo susitarimą. Tokioje saugumo audito ataskaitoje turi būti įrodyta, kad duomenų gavėjas laikosi tuo metu taikomų 4 punkto ir 4 priedėlio nuostatų. Audito ataskaitų rezultatai bus nepagrįstai nedelsiant pateikiami abiem šalims.

Duomenų gavėjas gali pasirinkti i arba ii dalį. Jei viena iš šalių mano, kad saugumo audito ataskaita yra neteisinga, ji pasilieka teisę gauti saugumo audito ataskaitą iš kitos nepriklausomos trečiosios šalies. Jei šia teise pasinaudojama, abu nepriklausomi trečiosios šalies auditoriai kartu su šalimis aptars visus šių dviejų ataskaitų skirtumus ir sieks išspręsti visus neišspręstus klausimus, laikydamiesi sąžiningumo principo.]

Tokių audito ataskaitų išlaidos bus padengiamos taip: (*nurodyti šių išlaidų apmokėjimo tvarką*).

Ši nuostata pažymėta kaip pasirinktis, nes šalys gali susitarti dėl kitų priemonių, kad patikrintų, ar naudotojas vykdo savo pareigas įgyvendinti ir taikyti duomenų gavėjo apsaugos priemones.

4.3. **Komercinės paslapties turėtojo taikomos apsaugos priemonės**

4.3.1. Duomenų turėtojas gali taikyti priemones, dėl kurių susitarta **4 priedėlyje**, kad išsaugotų duomenų, saugomų kaip komercinės paslaptys, konfidencialumą, (toliau – komercinės paslapties turėtojo apsaugos priemonės).

4.3.2. Duomenų turėtojas taip pat gali vienašališkai įgyvendinti tinkamus techninius ir organizacinius apsaugos sprendinius, pavyzdžiui, įdiegti atnaujintą programinę įrangą, jei jie nedaro neigiamo poveikio duomenų gavėjui pagal šią sutartį.

4.3.3. Duomenų gavėjas įsipareigoja nekeisti ar nepašalinti nei komercinės paslapties turėtojo apsaugos priemonių, nei priemonių, kurių imtasi pagal 4.3.2 punktą, nebent šalys susitartų kitaip.

4.4. **Pareiga dalytis duomenimis ir teisė atsisakyti jais dalytis, jais nesidalyti arba nutraukti dalijimąsi jais**

4.4.1. Jei duomenų gavėjo ir komercinės paslapties turėtojo apsaugos priemonių ir duomenų turėtojo apsaugos priemonių iš esmės nepakanka, kad tam tikras duomenų vienetas, saugomas kaip komercinė paslaptis, būtų tinkamai apsaugotas, duomenų turėtojas, pateikdamas duomenų gavėjui išsamų priemonių netinkamumo aprašymą, gali prašyti, kad būtų susitarta dėl papildomų būtinų techninių ar organizacinių priemonių; jei per pagrįstą laikotarpį dėl tokių priemonių nesusitariama ir jei tokių priemonių poreikis yra tinkamai pagrįstas, pvz., saugumo audito ataskaitoje, duomenų turėtojas gali nesidalyti konkrečiais atitinkamais duomenimis arba sustabdyti dalijimąsi jais; tokiu atveju duomenų turėtojas turi apie tai pranešti duomenų gavėjui ir pagal Duomenų akto 37 straipsnį paskirtai kompetentingai institucijai; pranešimas turi būti tinkamai pagrįstas, jame turi būti nurodyta, dėl kurių priemonių nesusitarta, ir, kai aktualu, atitinkamos komercinės paslaptys, ir jis turi būti pateikiamas raštu nepagrįstai nedelsiant; duomenų turėtojas turi toliau dalytis visais duomenimis, kurie saugomi kaip komercinė paslaptis, išskyrus šiuos konkrečius duomenis.

4.4.2. Jei išimtinėmis aplinkybėmis duomenų turėtojas gali įrodyti, jog labai tikėtina, kad jis patirs didelę ekonominę žalą dėl tam tikrų duomenų, kurie saugomi kaip komercinė paslaptis, atskleidimo duomenų gavėjui, nepaisant to, kad duomenų gavėjo apsaugos priemonės ir, jei taikytina, komercinės paslapties turėtojo apsaugos priemonės yra įgyvendintos, duomenų turėtojas gali sustabdyti dalijimąsi konkrečiais atitinkamais duomenimis.

Jis gali tai padaryti tik jeigu, pateikdamas tinkamą pagrindimą, apie tai praneša duomenų gavėjui ir pagal Duomenų akto 37 straipsnį paskirtai kompetentingai institucijai.

Tačiau duomenų turėtojas turi toliau dalytis visais duomenimis, kurie saugomi kaip komercinė paslaptis, išskyrus tuos konkrečius duomenis.

Atsisakyti dalytis duomenimis arba nutraukti dalijimąsi jais pagal Duomenų akto 5 straipsnį galima tik išimtinėmis aplinkybėmis. Taigi, pranešimas turi būti tinkamai pagrįstas. Aspektai, į kuriuos reikia atsižvelgti, gali būti, pavyzdžiui, nepakankamas komercinių paslapčių apsaugos vykdymo užtikrinimas ES nepriklausančiose šalyse, atitinkamos komercinės paslapties pobūdis ir konfidencialumo lygis arba atitinkamo susietojo gaminio unikalumas ir naujumas.

4.4.3. Jei duomenų gavėjas neįgyvendina ir netaiko savo apsaugos priemonių ir jei duomenų turėtojas tokį pareigų nevykdymą tinkamai pagrindžia, pvz., saugumo audito ataskaitoje, duomenų turėtojas turi teisę nesidalyti konkrečiomis nustatytomis komercinėmis paslaptimis arba sustabdyti dalijimąsi jomis, kol duomenų gavėjas išspręs incidentą.

Šiuo atveju duomenų turėtojas nepagrįstai nedelsdamas turi pateikti tinkamai pagrįstą rašytinį pranešimą duomenų gavėjui ir kompetentingai institucijai, paskirtai pagal Duomenų akto 37 straipsnį.

4.4.4. Pagal 4.4.1 punktą duomenų turėtojas neturi teisės nutraukti sutarties. Pagal 4.4.2 arba 4.4.3 punktus duomenų turėtojui suteikiama teisė nutraukti sutartį tik konkrečių nustatytų komercinių paslapčių atžvilgiu ir jeigu:

a) įvykdytos visos 4.4.2 arba 4.4.3 punkto sąlygos;

b) per pagrįstą laikotarpį šalys nerado jokio sprendimo, nepaisant bandymo rasti taikų sprendimą, be kita ko, įsikišus pagal Duomenų akto 37 straipsnį paskirtai kompetentingai institucijai, ir

c) kompetentingas teismas duomenų gavėjo naudai nepriėmė teismo sprendimo, kuriuo duomenų turėtojas įpareigojamas suteikti galimybę gauti duomenis, ir nėra vykstančio teismo proceso tokiam sprendimui priimti.

4.5. **Duomenų, saugomų kaip nustatytos komercinės paslaptys, saugojimas**

4.5.1. Kai duomenų turėtojas pagal 4.4.1, 4.4.2 ir 4.4.3 punktus pasinaudoja teise nesidalyti duomenimis arba sustabdyti dalijimąsi jais, jis turės užtikrinti, kad atitinkami duomenys būtų saugomi ir kad duomenų gavėjui bus suteikta galimybė tuos duomenis gauti:

a) susitarus dėl tinkamų apsaugos priemonių ir jas įgyvendinus arba

b) kompetentingai institucijai arba teismui priėmus privalomą sprendimą, kuriuo reikalaujama, kad duomenų turėtojas pateiktų duomenis duomenų gavėjui.

Ši saugojimo pareiga baigiasi, kai kompetentinga institucija arba teismas privalomu sprendimu leidžia ištrinti tokius saugomus duomenis arba kai pagal 4.4.4 punktą nutraukiama sutartis.

4.5.2. Duomenų turėtojas padengs būtinas duomenų saugojimo pagal 4.5.1 punktą išlaidas. Tačiau duomenų gavėjas padengs tokias išlaidas tiek, kiek duomenimis nesidalijama arba dalijimasis jais sustabdomas pagal 4.4.3 punktą.

5. **Duomenų naudojimas ir dalijimasis jais su trečiosiomis šalimis**

5.1. **Leidžiamas duomenų gavėjo naudojimasis duomenimis**

Duomenų gavėjas įsipareigoja tvarkyti duomenis, kuriuos jam pagal sutartį suteikta galimybė gauti, tik su prašančiuoju naudotoju sutartais tikslais ir sąlygomis.

Duomenų gavėjas privalo ištrinti duomenis, kai jų nebereikia sutartam tikslui pasiekti, nebent dėl duomenų, kurie nėra asmens duomenys, su prašančiuoju naudotoju susitarta kitaip.

5.2. **Dalijimasis duomenimis su trečiosiomis šalimis**

5.2.1. Duomenų gavėjas negali suteikti kitai trečiajai šaliai galimybės gauti duomenis, išskyrus atvejus, kai dėl to susitarta sutartyje su prašančiuoju naudotoju, kai tai suderinama su bet kokiomis apsaugos priemonėmis, dėl kurių susitarta su duomenų turėtoju, ir su taikytina ES ar nacionaline teise.

Duomenų gavėjas bet kuriuo atveju privalo nesuteikti galimybės gauti duomenų gavėjo gautus duomenis įmonei, kuri pagal Reglamento (ES) 2022/1925 (Skaitmeninių rinkų aktas) 3 straipsnį paskirta prieigos valdytoja.

5.2.2. Kai duomenų gavėjui leidžiama suteikti trečiajai šaliai galimybę gauti duomenis, duomenų gavėjas turi imtis tinkamų sutartinių, techninių ir organizacinių priemonių, siekdamas užtikrinti, kad:

a) *(jei taikytina)* trečioji šalis taikytų bent tas pačias apsaugos priemones, kurias duomenų gavėjas turi taikyti pagal 4.2 punktą, ir laikytųsi apsaugos priemonių, kurių duomenų turėtojas ėmėsi pagal 4.3 punktą;

b) trečioji šalis duomenis naudotų tik su 5.1 ir 5.3 punktais suderinamu būdu;

c) duomenų turėtojas trečiosios šalies atžvilgiu turėtų bent tokias pačias teisių gynimo priemones kaip ir duomenų gavėjo atžvilgiu dėl duomenų naudojimo arba atskleidimo, draudžiamo pagal 5.3 punktą.

5.2.3. Neatsižvelgiant į 5.2.1 ir 5.2.2 punktus, duomenų gavėjas gali naudotis duomenų tvarkymo paslaugomis, pvz., debesijos kompiuterijos paslaugomis (įskaitant paslauginę infrastruktūrą, paslauginę platformą ir paslauginę programinę įrangą), prieglobos paslaugomis ar panašiomis paslaugomis, kad savo sąskaita ir atsakomybe pasiektų sutartus tikslus pagal 5.1 punktą. Trečiosios šalys taip pat gali naudotis tokiomis paslaugomis, kad savo sąskaita ir atsakomybe pasiektų tikslus, kuriais su jomis dalijamasi duomenimis.

5.3. **Neteisėtas duomenų naudojimas ar dalijimasis jais**

5.3.1. Duomenų gavėjas negali:

a) (siekdamas gauti duomenis) duomenų turėtojui pateikti melagingos informacijos, naudoti apgaulės ar prievartos priemonių arba piktnaudžiauti duomenų turėtojo techninės infrastruktūros, skirtos duomenims apsaugoti, trūkumais, arba

b) nesilaikyti sutartinių techninių ar organizacinių priemonių, dėl kurių susitarta pagal 4.2 ir 4.3 punktus, arba

c) be duomenų turėtojo sutikimo pakeisti arba pašalinti technines apsaugos priemones, kurias duomenų turėtojas taiko, kad užkirstų kelią neteisėtai prieigai prie duomenų ir užtikrintų šios sutarties laikymąsi, arba

d) gautus duomenis naudoti neteisėtais tikslais, pažeisdamas 5.1 punktą, arba

e) naudoti duomenų siekdamas sukurti kitą konkuruojantį gaminį ir tuo tikslu dalytis duomenimis su trečiąja šalimi;

f) naudoti tokių duomenų siekdamas gauti įžvalgų apie duomenų turėtojo ekonominę padėtį, turtą ir gamybos metodus arba jo naudojimąsi duomenimis;

g) naudoti duomenų taip, kad būtų daromas neigiamas poveikis gaminio ar bet kurios susijusios paslaugos saugumui;

h) naudoti duomenų fizinių asmenų profiliavimui, išskyrus atvejus, kai tai būtina prašančiojo naudotojo prašomai paslaugai suteikti;

i) neteisėtai arba pažeisdamas 5.2.1 ir 5.2.2 punktus atskleisti duomenų kitai trečiajai šaliai.

Jeigu duomenų gavėjas atlieka kurį nors iš šių veiksmų, tai laikoma esminiu pareigų nevykdymu, kaip aprašyta 8.1.1 punkte, ir turi papildomų pasekmių, aprašytų 5.3.2 punkte.

5.3.2. 5.3.1 punkte nurodytais atvejais duomenų gavėjas turi nepagrįstai nedelsdamas patenkinti duomenų turėtojo arba prašančiojo naudotojo prašymus:

a) informuoti prašantįjį naudotoją apie neteisėtą duomenų naudojimą arba atskleidimą ir priemones, kurių imtasi siekiant tai nutraukti;

b) ištrinti pagal šią sutartį duomenų turėtojo suteiktus arba neteisėtai ar piktnaudžiaujant gautus duomenis ir visas jų kopijas;

c) skirti kompensaciją duomenų turėtojui, prašančiajam naudotojui arba saugomai kitai trečiajai šaliai už bet kokią žalą, patirtą dėl neteisėto naudojimo ar atskleidimo, ir

d) nutraukti prekių, išvestinių duomenų ar paslaugų, sukurtų remiantis žiniomis, gautomis naudojantis šiais duomenimis, gamybą, siūlymą, pateikimą rinkai ar naudojimą arba prekių, dėl kurių atsiranda pažeidimas, importą, eksportą ar saugojimą tais tikslais, ir

e) sunaikinti visas prekes, dėl kurių atsiranda pažeidimas, jei i) kyla didelė rizika, kad neteisėtas duomenų naudojimas padarys didelę žalą duomenų turėtojui, komercinės paslapties turėtojui ar naudotojui, arba ii) jei ši priemonė nebūtų neproporcinga, atsižvelgiant į duomenų turėtojo, komercinės paslapties turėtojo ar naudotojo interesus.

6. **Kompensacija už prieigos prie duomenų suteikimą**

Šalys išsamias kompensacijos sąlygas turėtų nustatyti pačioje sutartyje arba atskirame priede.

Jos turėtų susitarti bent dėl šių dalykų:

— mokėtinos kompensacijos sumos ir valiutos;

— laiko, kada turi būti atliktas mokėjimas;

— mokėjimo tvarkos.

Pagal Duomenų aktą tokia kompensacija visada gali apimti išlaidų, patirtų suteikiant galimybę gauti duomenis, kompensavimą. Ji taip pat gali apimti maržą, išskyrus atvejus, kai duomenų gavėjas yra MVĮ arba ne pelno organizacija. Bet kuriuo atveju ji turi būti pagrįsta.

Pagal Duomenų akto 9 straipsnio 2 dalį nustatant kompensaciją turi būti atsižvelgiama į „išlaidas, patiriamas suteikiant galimybę gauti duomenis, įskaitant visų pirma, išlaidas, būtinas duomenims formatuoti, platinti elektroninėmis priemonėmis ir saugoti“, taip pat, jei kompensacija apima maržą, į „investicijas į duomenų rinkimą ir rengimą, kai taikytina, atsižvelgiant į tai, ar gaunant, generuojant arba renkant atitinkamus duomenis prisidėjo kitos šalys“.

Pagal Duomenų įstatymo 9 straipsnio 3 dalį kompensacija taip pat gali priklausyti nuo duomenų kiekio, formato ir pobūdžio. Pagal Duomenų įstatymo 9 straipsnio 7 dalį duomenų turėtojas bet kuriuo atveju turi pateikti pakankamai išsamią informaciją apie kompensacijos apskaičiavimo pagrindą, kad duomenų gavėjas galėtų įvertinti, ar laikomasi teisės aktų reikalavimų.

6.1. **(Taikytina, jei duomenų gavėjas yra MVĮ / ne pelno mokslinių tyrimų organizacija)**

6.1.1. Duomenų gavėjas pareiškia, kad jis yra MVĮ, kaip apibrėžta Rekomendacijoje 2003/361/EB, *arba* ne pelno mokslinių tyrimų organizacija. Jis taip pat pareiškia, kad neturi partnerių ar susijusių įmonių (toliau – įmonės), kaip apibrėžta Rekomendacijos 2003/361/EB priedo 3 straipsnyje, kurios nelaikomos MVĮ.

[PASIRINKTIS] [Pirmiau nurodytų teiginių įrodymai pateikiami **3 priedėlyje**.]

6.1.2. Šalys susitaria, kad duomenų gavėjas mokės duomenų turėtojui kompensaciją [1 PASIRINKTIS] [tokia tvarka: (*nurodyti*)] [2 PASIRINKTIS] [kaip nurodyta **3 priedėlyje**].

6.1.3. Duomenų turėtojas pareiškia, kad sutarta kompensacija neviršija prašymui priskirtinų išlaidų, tiesiogiai susijusių su galimybės gauti duomenis suteikimu duomenų gavėjui. Šios išlaidos apima išlaidas, būtinas duomenų atgaminimui, platinimui elektroninėmis priemonėmis ir saugojimui, tačiau ne duomenų rinkimo ar rengimo išlaidas.

Informaciją, kuria remiantis apskaičiuojama kompensacija ir kuria remdamasis duomenų gavėjas gali patikrinti, ar laikomasi šių reikalavimų, duomenų turėtojas pateikia **3 priedėlyje**.

6.1.4. Duomenų gavėjas nedelsdamas informuos duomenų turėtoją apie visus pakeitimus, dėl kurių kyla abejonių dėl jo priskyrimo MVĮ kategorijai.

Jei duomenų gavėjas nustoja būti MVĮ, šalys įsipareigoja pradėti derybas dėl pagrįstos kompensacijos sumos. Jei per pagrįstą laikotarpį susitarimas nepasiekiamas, duomenų turėtojas gali sustabdyti dalijimąsi duomenimis, pranešdamas apie tai duomenų gavėjui.

Tokiu atveju duomenų turėtojas turi užtikrinti, kad duomenys būtų saugomi, kad galimybė gauti tuos duomenis duomenų gavėjui būtų suteikta, kai tik bus susitarta dėl kompensacijos arba kompetentinga institucija ar teismas priims privalomą sprendimą, kuriuo reikalaujama, kad duomenų turėtojas pateiktų duomenis duomenų gavėjui.

Duomenų turėtojas padengs būtinas duomenų saugojimo išlaidas. Tačiau duomenų gavėjas turi atlyginti duomenų turėtojui bet kokią ekonominę žalą, patirtą dėl to, kad duomenų gavėjas neinformavo duomenų turėtojo.

6.2. **(Taikytina, jei duomenų gavėjas nėra MVĮ / ne pelno mokslinių tyrimų organizacija)**

6.2.1. Šalys susitaria, kad duomenų gavėjas mokės duomenų turėtojui kompensaciją [1 PASIRINKTIS] [tokia tvarka: *(nurodyti)*] [2 PASIRINKTIS] [kaip nurodyta **3 priedėlyje**].

Informaciją, kuria remiantis apskaičiuojama kompensacija ir kuria remdamasis duomenų gavėjas gali patikrinti, ar laikomasi šių reikalavimų, duomenų turėtojas pateikia **3 priedėlyje**.

6.2.2. (*taikytina, jei mokama piniginė kompensacija*) Jei sumokėti kompensaciją vėluojama, duomenų gavėjas turėtų mokėti duomenų turėtojui delspinigius už pavėluotą kompensacijos mokėjimą nuo to momento, kai mokėjimas turi būti atliktas, iki mokėjimo atlikimo momento, kaip reikalaujama pagal taikytiną teisę.

6.2.3. Jei duomenų gavėjas tampa MVĮ ir apie tai informuoja duomenų turėtoją, šalys įsipareigoja pakeisti pagrįstos kompensacijos sumą pagal Duomenų akto 9 straipsnio 4 dalį.

7. **Sutarties taikymo pradžios data, trukmė ir nutraukimas**

7.1. **Taikymo pradžios data ir trukmė**

7.1.1. Ši sutartis [1 PASIRINKTIS] [įsigalioja nedelsiant] [2 PASIRINKTIS] [įsigalioja nuo (*nurodyti datą*)].

7.1.2. [PASIRINKTIS] Ši sutartis sudaryta [1 PASIRINKTIS] [neribotam laikotarpiui] [2 PASIRINKTIS] [ribotam *(nurodyti)* laikotarpiui], atsižvelgiant į bet kokius šioje sutartyje nustatytus galiojimo pabaigos ar nutraukimo pagrindus.]

Svarstydamos sutarties trukmę, šalys visų pirma turėtų vadovautis naudotojo prašymu bei naudotojo ir duomenų gavėjo sudaryta sutartimi. Jei prašoma pateikti **vienkartinius** duomenis, pakanka susitarti dėl taikymo pradžios datos.

Jei prašoma **nuolat teikti** duomenis, šalys turės susitarti dėl sutarties trukmės ir pasirinkti neribotą arba nustatytos trukmės laikotarpį, priklausomai nuo to, ar prašantysis naudotojas yra nurodęs konkretų laikotarpį.

7.1.3. [PASIRINKTIS] [Duomenų turėtojas turi pradėti teikti duomenis duomenų gavėjui [1 PASIRINKTIS] [nepagrįstai nedelsdamas po sutarties įsigaliojimo] [2 PASIRINKTIS] [*(nurodyti datą ir, kai taikytina, išsamesnę informaciją apie laiką)*].]

Paprastai šalys nori, kad sutartis būtų pradėta vykdyti iš karto po jos įsigaliojimo. Tačiau taip būna ne visada, pvz., jei viena ar abi šalys vis dar turi pasirengti pradėti vykdyti sutartį.

7.2. **Nutraukimas**

7.2.1. Neatsižvelgiant į sutarties laikotarpį, dėl kurio susitarta pagal 7.1.1 punktą, ir nepažeidžiant 2.4.3 punkto, ši sutartis nutraukiama:

a) sunaikinus gaminį arba visam laikui nutraukus susijusios paslaugos teikimą, arba kai gaminys ar susijusi paslauga negrįžtamai praranda gebėjimą generuoti duomenis, arba

b) kai abi šalys taip susitaria.

7.2.2. Duomenų gavėjas gali nutraukti sutartį bet kuriuo metu sutarties galiojimo laikotarpiu, apie tai pranešdamas duomenų turėtojui (*įrašyti laikotarpį*). Duomenų gavėjas turi pranešti prašančiajam naudotojui, kad sutartis nutraukta.

[PASIRINKTIS] Jei duomenų gavėjas nutraukia sutartį pagal šį punktą anksčiau nei (*įrašyti laiko momentą arba minimalų sutarties galiojimo laikotarpį*), jis turi kompensuoti duomenų turėtojo išlaidas, patirtas suteikiant galimybę gauti duomenis, tokia tvarka: *(nurodyti)*.

Gali būti atvejų, kai duomenų turėtojas patiria išlaidų, susijusių su galimybės duomenų gavėjui gauti duomenis suteikimu, pavyzdžiui, pritaikydamas savo skaitmeninę infrastruktūrą, darant prielaidą, kad šios išlaidos ilgainiui bus amortizuotos.

Šiuo atveju duomenų turėtojas gali pageidauti užtikrinti, kad gaus iš duomenų gavėjo kompensaciją.

7.3. **Galiojimo pabaigos ir nutraukimo pasekmės**

7.3.1. Pasibaigus sutarties laikotarpiui arba šią sutartį nutraukus, abi šalys atleidžiamos nuo pareigos vykdyti sutartį ir tikėtis, kad ateityje ją vykdys kita šalis, tačiau tai nedaro poveikio teisėms ir įsipareigojimams, įgytiems iki sutarties galiojimo pabaigos arba nutraukimo momento.

Galiojimo pabaiga arba nutraukimas nedaro poveikio jokiai nuostatai, kuri turi būti taikoma net ir pasibaigus sutarties galiojimui, visų pirma bet kokiems leidžiamo duomenų gavėjo naudojimosi duomenimis ir dalijimosi jais apribojimams pagal 5 punktą, 4 punktą dėl komercinių paslapčių, 9.1 punktą dėl konfidencialumo, 9.5 punktą dėl taikytinos teisės ir 9.7 punktą dėl ginčų sprendimo.

7.3.2. [1 PASIRINKTIS] [Duomenų turėtojas turi imtis tinkamų pasitraukimo pagalbinių priemonių, kurių duomenų gavėjas gali pagrįstai tikėtis.] [2 PASIRINKTIS] [Duomenų turėtojas turi imtis šių pasitraukimo pagalbinių priemonių: *(nurodyti)*].

Šalys gali apsvarstyti, ar duomenų gavėjui reikia kokių nors pasitraukimo pagalbinių priemonių.

Tai bus svarbu, pavyzdžiui, jei duomenų gavėjui buvo leista išgauti duomenis iš duomenų turėtojo valdomos laikmenos, tačiau jis dar nebuvo išgavęs duomenų, nes nemanė, kad sutartis bus nutraukta.

8. **Teisių gynimo priemonės pažeidus sutartį**

Šalys gali pageidauti susitarti ne tik dėl su duomenimis susijusių teisių ir pareigų (daugelis jų jau nustatyta Duomenų akte), bet ir dėl bendrosios sutarčių teisės klausimų, pavyzdžiui, dėl susitariančiosios šalies teisių ir teisių gynimo priemonių, kai kita susitariančioji šalis nevykdo savo pareigų.

Tokiais bendrosios sutarčių teisės klausimais šalys gali pageidauti remtis teisės aktuose nustatytomis bendrosiomis taisyklėmis arba kitais sutarčių šablonais.

Jei jos nori naudoti šias pavyzdines sutarčių sąlygas, jos turėtų užtikrinti, kad jos būtų suderinamos su visais privalomais nacionalinės teisės aktais, kurie gali būti taikytini sutarčiai.

8.1. **Pareigų nevykdymo atvejai**

8.1.1. Šalies pareigų nevykdymas yra esminis, jei:

a) dėl pareigų nevykdymo kita šalis iš esmės netenka to, ko ji turėjo teisę tikėtis pagal šią sutartį, išskyrus atvejus, kai pareigų nevykdanti šalis to rezultato nenumatė ir pagrįstai negalėjo jo numatyti, arba

b) iš aplinkybių akivaizdu, jog to, kad pareigų nevykdanti šalis ateityje jas įvykdys, tikėtis negalima.

8.1.2. Šalies pareigų nevykdymas yra pateisinamas, jei taip atsitiko dėl kliūties, kurios ji negali kontroliuoti, ir jei nebuvo galima pagrįstai tikėtis, kad ta šalis atsižvelgs į kliūtį šios sutarties sudarymo metu arba išvengs kliūties ar jos padarinių arba juos įveiks.

Jeigu kliūtis yra tik laikina, šalies pareigų nevykdymo pateisinimas galioja tiek laiko, kiek egzistuoja kliūtis. Tačiau, jei delsimas virsta esminiu pareigų nevykdymu, kita šalis gali jį tokiu laikyti.

Pareigų nevykdanti šalis privalo užtikrinti, kad kita šalis gautų pranešimą apie kliūtį ir jos poveikį gebėjimui vykdyti pareigas nepagrįstai nedelsiant po to, kai pareigų nevykdanti šalis sužinojo arba, kaip buvo galima pagrįstai tikėtis, turėjo sužinoti apie šias aplinkybes. Kita šalis turi teisę į ekonominės žalos, patirtos dėl to, kad nebuvo gautas toks pranešimas, atlyginimą.

8.2. **Teisių gynimo priemonės pareigų nevykdymo atveju**

8.2.1. Jei viena iš šalių nevykdo savo pareigų, kita šalis gali imtis toliau išdėstytuose punktuose išvardytų teisių gynimo priemonių, nedarant poveikio teisių gynimo priemonėms, kuriomis galima pasinaudoti pagal taikytiną teisę.

8.2.2. Teisių gynimo priemonės, kurios nėra nesuderinamos, gali būti taikomos kartu.

8.2.3. Šalis negali imtis teisių gynimo priemonių, jei dėl jų kita šalis negali vykdyti pareigų, pavyzdžiui, kai kita šalis negalėjo tinkamai vykdyti savo pareigų dėl savo pačios duomenų infrastruktūros trūkumų. Šalis taip pat negali pareikšti ieškinio dėl patirtos žalos atlyginimo tiek, kiek ji būtų galėjusi sumažinti žalą imdamasi pagrįstų veiksmų.

8.2.4. Nukentėjusi šalis gali:

a) reikalauti, kad pareigų nevykdanti šalis nepagrįstai nedelsdama įvykdytų savo pareigas pagal šią sutartį, išskyrus atvejus, kai tai būtų neteisėta ar neįmanoma arba dėl konkrečių pareigų vykdymo pareigų nevykdanti šalis patirtų išlaidų, kurios būtų neproporcingos, palyginti su nauda, kurią gautų kita šalis;

b) nevykdyti savo pareigų pagal šią sutartį, išskyrus atvejus, kai dėl to, kaip galima numatyti, būtų padaryta žala pareigų nevykdančiai šaliai, kuri būtų akivaizdžiai neproporcinga atsižvelgiant į pareigų nevykdymo sunkumą (jei taikytina) [su sąlyga, kad tenkinamos visos 4.4.4 punkte nustatytos sąlygos, jei duomenų gavėjas neįgyvendina arba netaiko duomenų gavėjo apsaugos priemonių, dėl kurių susitarta 4.2.1 punkte];

c) nedelsdama nutraukti sutartį be baudos, apie tai pranešdama kitai šaliai, jei:

i) kitos šalies pareigų nevykdymas yra esminis arba

ii) tuo atveju, kai pareigų nevykdymas nėra esminis, nukentėjusi šalis pateikė pranešimą, kuriame nustatytas pagrįstas laikotarpis pareigų nevykdymui ištaisyti, ir šis laikotarpis pasibaigė kitai šaliai pareigų neįvykdžius;

iii) *(jei taikytina)* [su sąlyga, kad tenkinamos visos 4.4.5 punkte nustatytos sąlygos, 4.4.2 arba 4.4.3 punkte aprašytais atvejais;]

d) reikalauti atlyginti dėl kitos šalies pareigų nevykdymo jai padarytą ekonominę žalą, kuri nėra pateisinama pagal 8.1.2 punktą; pareigų nevykdanti šalis atsako tik už jos pareigų nevykdymo sukeltą žalą, kurią ji numatė arba, kaip buvo galima pagrįstai tikėtis, galėjo numatyti šios sutarties sudarymo metu, išskyrus atvejus, kai pareigos nebuvo vykdomos tyčia arba dėl didelio aplaidumo.

8.2.5. [PASIRINKTIS] [Jei šalis nevykdo savo pareigų pagal šią sutartį, ji bet kuriuo atveju sumoka **5 priedėlyje** išsamiai nustatytas baudas, kurias šalys laiko žalos atlyginimu, kaip apibrėžta 8.2.4 punkto b papunktyje. Pareigų nevykdanti šalis turi teisę prašyti, kad bauda būtų sumažinta iki pagrįsto dydžio, jei ji gali įrodyti, kad bauda yra pernelyg didelė, palyginti su žala, patirta dėl pareigų nevykdymo.

Šalys gali norėti nustatyti baudas už konkrečių rūšių pareigų nevykdymą, nes nukentėjusiai šaliai gali būti pernelyg sunku įrodyti faktinės žalos, padarytos, pvz., dėl duomenų nepateikimo, dydį. Baudos turėtų būti proporcingos.

9. Bendrosios nuostatos

9.1. Konfidencialumas

9.1.1. Konfidencialia turi būti laikoma ši informacija:

a) informacija, susijusi su šalies komercinėmis paslaptimis, finansine padėtimi ar bet kuriuo kitu jos veiklos aspektu, nebent ta šalis tą informaciją yra paskelbusi viešai;

b) informacija apie pagrįstos kompensacijos apskaičiavimo pagrindą;

c) informacija, susijusi su prašančiuoju naudotoju ir bet kuria trečiąja šalimi, nebent jie šią informaciją jau yra paskelbę viešai.

9.1.2. Abi šalys susitaria imtis visų pagrįstų priemonių konfidencialiai informacijai saugiai saugoti ir nesuteikti galimybės jokiai trečiajai šaliai gauti tokią informaciją, išskyrus atvejus, kai:

a) viena iš šalių yra teisiškai įpareigota suteikti galimybę gauti atitinkamą informaciją, pvz., kad įvykdytų pareigą pateikti informaciją, įrodančią, kad nebuvo diskriminacijos pagal Duomenų akto 8 straipsnio 3 dalį, arba

b) viena iš šalių turi suteikti galimybę gauti atitinkamą informaciją, kad įvykdytų savo pareigas pagal šią sutartį, arba

c) viena iš šalių yra gavusi išankstinį kitos šalies arba konfidencialią informaciją teikiančios arba jos atskleidimo paveiktos šalies sutikimą.

9.1.3. Bet kuriuo atveju duomenų turėtojas gali atskleisti arba suteikti galimybę gauti [1 PASIRINKTIS] [sutartį prašančiajam naudotojui] [2 PASIRINKTIS] [prašančiajam naudotojui tokią informaciją, kuri yra būtina, kad duomenų turėtojas galėtų įrodyti, jog vykdo savo pareigas i) duomenų gavėjo atžvilgiu pagal Duomenų akto 5 straipsnį arba ii) pagal sutartį, sudarytą su prašančiuoju naudotoju pagal Duomenų akto 4 straipsnio 6 dalį].

9.1.4. Šios konfidencialumo pareigos nutraukus sutartį yra toliau taikytinos *(nurodyti laikotarpį)*.

9.1.5. Šiomis konfidencialumo pareigomis nepanaikinamos jokios griežtesnės pareigos pagal i) BDAR, ii) nuostatas, kuriomis įgyvendinama Direktyva 2002/58/EB arba Direktyva (ES) 2016/943, arba iii) bet kurį kitą Sąjungos arba valstybės narės teisės aktą.

9.2. **Nediskriminavimas**

Duomenų turėtojas pareiškia, kad suteikiant galimybę gauti duomenis šios sutarties sąlygomis ir bet kokia su jos vykdymu susijusia praktika nediskriminuojami panašių kategorijų duomenų gavėjai, įskaitant bet kurį iš jų partnerių ar susijusių įmonių (toliau – įmonės), kaip apibrėžta Rekomendacijos 2003/361/EB priedo 3 straipsnyje.

Jeigu duomenų gavėjas mano, kad sąlygos, kuriomis jam buvo suteikta galimybė gauti duomenis, yra diskriminacinės, duomenų turėtojas, gavęs duomenų gavėjo prašymą, nepagrįstai nedelsdamas pateikia jam informaciją, iš kurios matyti, kad diskriminacijos nebuvo.

9.3. **Ryšio priemonės**

Visi pagal šią sutartį reikalaujami pranešimai ar kita informacija turi būti pateikiami raštu ir gali būti pristatomi asmeniškai, siunčiami iš anksto apmokėtu paštu arba perduodami elektroninėmis priemonėmis, įskaitant e. paštą, su sąlyga, kad siuntėjas išsaugo išsiuntimo įrodymą, toliau nurodytais adresais:

Šalis	Kontaktinis asmuo	E. pašto adresas	Telefonas	Adresas
Naudotojas	[Vardas, pavardė] / [pareigos]	[E. pašto adresas]	[Telefonas]	[Adresas]
Duomenų gavėjas	[Vardas, pavardė] / [pareigos]	[E. pašto adresas]	[Telefonas]	[Adresas]

Visi tokie pranešimai arba informacija bus laikomi gautais:

a) pristatant į rankas – pristatymo dieną;

b) siunčiant iš anksto apmokėtu paštu – trečią darbo dieną po išsiuntimo;

c) siunčiant elektroninėmis priemonėmis – išsiuntimo dieną, jei siuntėjas negavo pranešimo apie klaidą, rodančią kad pranešimas nepristatytas.

9.4. **Visa sutartis, pakeitimai ir atskiriamumas**

9.4.1. Ši sutartis (kartu su jos **priedėliais** ir visais kitais joje nurodytais dokumentais) yra visa šalių sutartis, susijusi su šios sutarties dalyku, ir pakeičia visas ankstesnes šalių žodines ir rašytines sutartis ar susitarimus, susijusius su šios sutarties dalyku.

9.4.2. Bet koks šios sutarties pakeitimas galios tik tuo atveju, jei šalys dėl jo susitarė raštu, taip pat ir bet kokia elektronine forma.

9.4.3. Jei nustatoma, kad kuri nors šios sutarties nuostata yra niekinė, negaliojanti, nuginčijama ar dėl bet kokios priežasties negali būti įvykdyta, ir jei šią nuostatą galima atskirti nuo likusių sutarties sąlygų, šios likusios nuostatos toliau galios ir bus vykdytinos. Visi dėl to atsiradę šios sutarties trūkumai ar dviprasmiškos nuostatos turi būti traktuojami laikantis 9.6 punkto.

9.5. **Taikytina teisė**

Šiai sutarčiai turi būti taikoma (*nurodyti valstybę narę*) teisė.

9.6. **Aiškinimas**

9.6.1. Šią sutartį šalys sudaro atsižvelgdamos į savo teises ir pareigas pagal Duomenų aktą. Visos šios sutarties nuostatos turi būti aiškinamos taip, kad atitiktų Duomenų aktą ir kitus Sąjungos teisės aktus arba nacionalinės teisės aktus, priimtus pagal Sąjungos teisę, taip pat visus taikytinus nacionalinės teisės aktus, kurie yra suderinami su Sąjungos teise ir nuo kurių susitarimas negali nukrypti.

9.6.2. Jei šios sutarties trūkumų ar dviprasmiškų nuostatų negalima pašalinti 9.6.1 punkte nurodytu būdu, ši sutartis turi būti aiškinama atsižvelgiant į taikytinoje teisėje numatytas aiškinimo taisykles (žr. 9.5 punktą).

9.7. **Ginčų sprendimas**

9.7.1. Šalys susitaria dėti visas pastangas, kad ginčai būtų išsprendžiami taikiai, ir, prieš kreipdamosi į teismą, perduoti ginčą spręsti *(įrašyti konkrečios ginčų sprendimo įstaigos pavadinimą ir kontaktinius duomenis arba, jei ginčas priklauso jos kompetencijai, nurodyti bet kurią valstybės narės ginčų sprendimo įstaigą, atitinkančią Duomenų akto 10 straipsnio sąlygas)*.

[PASIRINKTIS] [Išimtinę jurisdikciją nagrinėti su šia sutartimi susijusias bylas turės *(nurodyti valstybę narę)* teismai.]

1 priedėlis

(prašymo įrodymai ir, jei taikytina, visi įgaliojimai)

[rengia šalys]

2 priedėlis

(išsami informacija apie duomenis, kuriems taikoma sutartis, ir prieigos taisykles)

Šiame priedėlyje šalys turėtų pateikti išsamią informaciją apie duomenis, kuriems taikoma ši sutartis, prieigos taisykles ir priemones bei informaciją, reikalingą prieigai prie duomenų ir jų naudojimui, kaip susitarta 3.1 ir 3.2 punktuose.

Šiame priedėlyje pateikiamas tik pagrindinių elementų, dėl kurių šalys turėtų susitarti, sąrašas. Šalys turi pritaikyti jo formą ir turinį, kad jis atitiktų jų poreikius. Šalys visų pirma gali šį sąrašą papildyti.

A. **Duomenų turinio specifikacija**

Priedėlyje turėtų būti surūšiuoti ir išvardyti gaminio duomenys ir susijusios (-ių) paslaugos (-ų) duomenys, kuriems taikoma sutartis, nurodant duomenų turinį ir rinkimo dažnumą (struktūrizuotas duomenų taškų arba tikslių duomenų kategorijų sąrašas).

B. **Saugojimo trukmė**

Priedėlyje turėtų būti nurodyta saugojimo trukmė, kad naudotojas būtų informuotas apie duomenų turimumo trukmę. Tokia informacija gali būti išsamiai pateikta apie kiekvieną duomenų tašką arba duomenų taškų grupę.

C. **Duomenims taikoma sistema**

Čia priedėlyje turėtų būti nurodyta, ar visi duomenys arba jų dalis yra konkretūs duomenys, kuriems taikoma tam tikra sistema. Priedėlyje galėtų būti, pvz., nurodyta, ar ir kokie duomenys laikomi asmens duomenimis.

D. **Duomenų struktūra ir formatas**

Priedėlyje turėtų būti nurodyta, kokiu struktūrizuotu, įprastai naudojamu ir mašinos skaitomu formatu suteikiama galimybė gauti duomenis.

E. **Perdavimo / prieigos laikmena**

Priedėlyje turėtų būti nurodyta, per kurią saugią ir patogią elektroninę laikmeną duomenų turėtojas gali suteikti duomenų gavėjui galimybę gauti duomenis juos perduodamas arba suteikdamas prieigą prie jų.

F. **Prieigos prie duomenų laikas**

Priedėlyje turėtų būti nurodyta prieigos prie duomenų sparta, dažnumas ir kiti su laiku susiję parametrai, pavyzdžiui, prieiga prie duomenų tikruoju laiku, beveik tikruoju laiku, nuolat, nepagrįstai nedelsiant, tam tikru dažnumu.

G. **Pradžios data**

Priedėlyje turėtų būti nurodyta pradžios data, kurią duomenų turėtojas suteiks galimybę duomenų gavėjui gauti duomenis.

H. **Duomenų gavėjo prieigos teisėms įgyvendinti būtina informacija**

Čia priedėlyje gali būti nurodyta informacija, kuri yra būtina, kad duomenų gavėjas galėtų naudotis savo prieigos teisėmis. Tai gali būti ir duomenų turėtojo, ir duomenų gavėjo kontaktinis asmuo techniniams klausimams spręsti.

3 priedėlis

(duomenų gavėjo dydžio įrodymai ir išsami informacija apie kompensacijos apskaičiavimą)

[rengia šalys]

4 priedėlis

(komercinės paslaptys)

[rengia šalys]

V PRIEDAS

PAVYZDINĖS SUTARČIŲ SĄLYGOS

duomenimis pasidalijančių subjektų ir duomenų gavėjų sutartims dėl savanoriško dalijimosi duomenimis

Šios pavyzdinės sutarčių sąlygos parengtos sutartims, pagal kurias duomenimis pasidalijantis subjektas ir duomenų gavėjas savanoriškai dalijasi duomenimis, t. y. duomenimis pasidalijantis subjektas neprivalo dalytis duomenimis pagal Reglamentą (ES) 2023/2854 (toliau – Duomenų aktas) arba pagal bet kokią kitą Sąjungos teisėje (pvz., Skaitmeninių rinkų akto 6 straipsnio 9 ir 10 dalyse) arba nacionalinėje teisėje nustatytą teisinę pareigą.

Pagrindinė Duomenų akto naujovė, susijusi su tokiais santykiais, yra tai, kad jo 13 straipsnyje numatyta nesąžiningų sutarties sąlygų kontrolė. Sutarčių sąlygos dėl prieigos prie duomenų ir jų naudojimo arba dėl atsakomybės ir teisių gynimo priemonių tais atvejais, kai pažeidžiamos arba panaikinamos su duomenimis susijusios pareigos, kurias įmonė vienašališkai nustatė kitai įmonei, nėra privalomos, jei šios sąlygos yra nesąžiningos.

Nors šia sutartimi nesiekiama pakeisti jau esamų savanoriško dalijimosi duomenimis sutarčių, ji gali būti naudojama kaip etalonas vertinant esamų sutarčių sąlygų sąžiningumą.

Kai dalijimasis gaminio duomenimis ir susijusių paslaugų duomenimis pagal Duomenų aktą yra privalomas, naudokite *pavyzdines sutarčių sąlygas, taikomas duomenų turėtojų ir duomenų gavėjų sutartims dėl galimybės gauti duomenis suteikimo susietųjų gaminių ir susijusių paslaugų naudotojų prašymu*, (Duomenų akto 5 straipsnis) arba *pavyzdines sutarčių sąlygas, taikomas duomenų turėtojų ir susietųjų gaminių ir susijusių paslaugų naudotojų sutartims dėl prieigos prie duomenų ir jų naudojimo*, (Duomenų akto 4 straipsnis).

Kitus privalomo dalijimosi duomenimis scenarijus šalys turėtų nagrinėti atskirai, užtikrindamos, kad būtų laikomasi tiek pareigų pagal konkrečią teisinę taisyklę, tiek pareigų pagal Duomenų akto III skyrių. Tokiam privalomam dalijimosi duomenimis scenarijui gali būti taikomi specialūs Europos Komisijos arba valstybės narės parengti sąlygų rinkiniai.

1. **Sutarties šalys**

Šią sutartį dėl prieigos prie duomenų ir jų naudojimo sudaro

(*įrašyti pavadinimą, kontaktinius duomenis ir kitą informaciją*) (toliau – duomenimis pasidalijantis subjektas)

ir

(*įrašyti pavadinimą, kontaktinius duomenis ir kitą informaciją*) (toliau – duomenų gavėjas),

šioje sutartyje kartu vadinamos šalimis, o atskirai – šalimi.

Duomenimis pasidalijantis subjektas gali būti bet kuri įmonė, kuri:

— turi duomenis ir

— turi teisę savanoriškai suteikti galimybę gauti duomenis ir

— priklausomai nuo konkretaus atvejo, kontroliuoja duomenų charakteristikas arba prieigos prie duomenų priemones taip, kad galėtų vykdyti šiose pavyzdinėse sutarčių sąlygose numatytas pareigas (jei taip nėra, tinkamesnė galėtų būti kita sutartis).

Atkreipkite dėmesį į tai, kad dalijantis asmens duomenimis turi būti laikomasi taikytinų duomenų apsaugos teisės aktų (įskaitant teisinio pagrindo būtinybę ir, kai duomenimis dalijamasi su duomenų gavėju trečiojoje valstybėje, tarptautinio duomenų perdavimo reikalavimų laikymąsi).

Su Duomenų aktu susijusiais naudojimo atvejais duomenimis pasidalijantis subjektas galėtų būti, pavyzdžiui:

— duomenų turėtojas pagal Reglamento (ES) 2023/2854 2 straipsnio 13 punktą, kuris turi teisę dalytis gaminio duomenimis ir susijusių paslaugų duomenimis arba nori dalytis gautais ar numanomais duomenimis;

— susietojo gaminio ar susijusios paslaugos naudotojas, kuriam duomenų turėtojas perdavė duomenis (įskaitant, pavyzdžiui, duomenis iš virtualiojo asistento, sąveikaujančio su gaminiu ar susijusia paslauga);
— buvęs duomenų gavėjas pagal Reglamento (ES) 2023/2854 2 straipsnio 14 punktą, kuris dabar turi teisę naudoti duomenis ir suteikti galimybę juos gauti pagal savo susitarimus su naudotoju ir duomenų turėtoju.

Kitais naudojimo atvejais duomenimis pasidalijantis subjektas galėtų būti, pavyzdžiui:

— ūkininkas, norintis dalytis dirvožemio duomenimis su savo DI paslaugų teikėju, kad pagerintų savo pasėlių auginimo modelius, arba su kitu DI paslaugų teikėju, kad galėtų mokyti, tobulinti ar plėtoti naujas DI sistemas;

— įmonė, norinti dalį savo verslo duomenų parduoti kitai įmonei;

— universitetas, norintis parduoti duomenis sociologinių tyrimų institutui statistiniams duomenims rengti;

— IT įmonė, norinti dalyvauti kibernetinio saugumo incidentų duomenų tinkle, kad būtų gerinamas reagavimo į incidentus laikas.

Duomenų gavėjas gali būti bet kuri įmonė, kuriai duomenimis pasidalijantis subjektas suteikia galimybę gauti duomenis ir kuri gauna bei naudoja duomenis savo verslo tikslais pagal šią sutartį kaip kita šalis duomenimis pasidalijančio subjekto atžvilgiu.

Šioje sutartyje pateikta duomenų gavėjo apibrėžtis apima bet kokią bet kokios rūšies dalijimosi duomenimis gaunančiąją šalį, o ne tik duomenų gavėjus pagal privalomus dalijimosi duomenimis scenarijus pagal Duomenų aktą.

2. **Duomenys, kuriems taikoma sutartis**

Duomenis, kuriems taikoma ši sutartis, sudaro **1 priedėlyje** nurodyti duomenys (toliau – duomenys). Jei visiems pagal šią sutartį pateiktiems duomenims arba jų daliai būtų taikoma speciali tvarka (išskyrus asmens duomenis, kaip konkrečiai nurodyta 3.2 punkte), duomenimis pasidalijantis subjektas įsipareigoja nustatyti tokius duomenis **2 priedėlyje**, taip pat imtis tinkamų priemonių tokiems duomenims apsaugoti pagal taikytiną tvarką.

Specialios tvarkos nustatymas

Kadangi šios sąlygos susijusios su visiškai savanorišku dalijimusi duomenimis, duomenimis pasidalijantis subjektas neprivalo dalytis jokiais duomenimis, kuriems būtų taikoma speciali teisinė tvarka (ypač ir priešingai nei vykdant privalomą dalijimąsi duomenimis pagal Duomenų aktą, nėra pareigos dalytis duomenimis, kurie saugomi kaip komercinės paslaptys). Jei duomenimis pagal specialią tvarką nesidalijama, jų nereikia išvardyti 2 priedėlyje; tačiau jei jais dalijamasi, jie turi būti atitinkamai išvardyti ir apsaugoti.

2 priedėlyje nurodyti duomenys gali būti, pavyzdžiui:

— duomenimis pasidalijančio subjekto saugomi kaip komercinė paslaptis; tokiu atveju jiems bus taikomas punktas dėl komercinių paslapčių;

— duomenimis pasidalijančio subjekto laikomi konfidencialiais; tokiu atveju jie bus apsaugoti pagal punktą dėl konfidencialumo;

— saugomi *sui generis* duomenų bazės teisių arba bet kokių kitų intelektinės nuosavybės teisių; tokiu atveju bus taikomas punktas dėl intelektinės nuosavybės;

— konkrečiam sektoriui (pvz., energetikos, gynybos, saugumo, finansų, klinikinių tyrimų ir kt.) skirto reglamento, įskaitant reglamentus, susijusius su bendromis Europos duomenų erdvėmis, dalykas;

— veikiami konkurencijos teisės apribojimų arba

— saugomi pagal bet kurią kitą atitinkamą teisinę tvarką, kurią šalys norėtų nurodyti.

Duomenų, kuriems taikoma atitinkama teisinė tvarka, aprašymas turėtų būti papildytas informacija, būtina teisėtam ir saugiam duomenų gavėjo naudojimuisi duomenimis (pavyzdžiui, intelektinės nuosavybės apsaugos, licencijavimo informacijos ir trečiųjų šalių autorių teisių atveju).

Konkretus bendrų Europos duomenų erdvių atvejis

Kai kuriais atvejais duomenimis galėtų būti dalijamasi konkrečios srities bendros Europos duomenų erdvės kontekste. Toks dalijimasis duomenimis turėtų būti vykdomas laikantis tokiai duomenų erdvei taikytino atitinkamo reglamento nuostatų, kai tai susiję su privalomu dalijimusi duomenimis pagal tokį reglamentą. Be privalomo dalijimosi duomenimis pagal atitinkamą duomenų erdvei taikytiną reglamentą, taip pat įmanomas savanoriškas dalijimasis duomenimis. Tokiu atveju galima naudoti šį sąlygų rinkinį.

3. **Sutarties pagrindas**

3.1. **Duomenų kilmė**

3.1.1. Duomenimis pasidalijantis subjektas pareiškia, kad pagal šią sutartį pateikti duomenys gauti iš šių šaltinių: *(nurodykite visus duomenų šaltinius ir, jei įmanoma, kiekvieno šaltinio pateiktus duomenis)*

Šalys gali nurodyti įvairių rūšių šaltinius, pavyzdžiui:

— gaminio duomenis arba susijusios paslaugos duomenis pagal Duomenų aktą;

— kitus duomenis, gautus su gaminiu ar susijusia paslauga, kurie pagal Duomenų aktą nelaikomi gaminio duomenimis ar susijusios paslaugos duomenimis, (pvz., išvestinius duomenis arba duomenis, gautus iš kitos programinės įrangos, pavyzdžiui, demografinius duomenis, kuriuos į programėlę įvedė jos naudotojas);

— iš išorės šaltinių gautus duomenis, pavyzdžiui, duomenis, kuriuos trečioji šalis pateikė duomenimis pasidalijančiam subjektui, susijusius su tokios trečiosios šalies gaminiais ar naudotojais;

— duomenimis pasidalijančio subjekto (savarankiškai) sukurtus duomenis, pavyzdžiui, klientų įrašus, kuriuos duomenimis pasidalijančio subjekto darbuotojai sukūrė jo ryšių su klientais valdymo sistemoje, lenteles, apdorotus duomenis, numanomus duomenis, išvestinius duomenis, sujungtus duomenis ir kt.

Garantijos paprastai reiškia, kad duomenimis pasidalijantis subjektas, teikiantis duomenis, ir duomenų gavėjas negali patikrinti tokių duomenų teisėtumo ir jų kilmės. Tokiais atvejais duomenų gavėjas turi pasikliauti duomenimis pasidalijančiu subjektu ir gali pageidauti gauti tam tikras garantijas tuo atžvilgiu. Tačiau garantijos gali būti nereikalingos tuo atveju, kai duomenų gavėjas turi geresnes galimybes patikrinti ir (arba) prisiimti su duomenimis susijusią riziką, pavyzdžiui, dėl to, kad duomenimis pasidalijantis subjektas yra MVĮ ir (arba) duomenys išrenkami tiesiogiai iš gaminio.

3.1.2. Duomenimis pasidalijantis subjektas pareiškia, kad:

a) *(jei taikytina)* kadangi duomenys apima gaminio ar susijusios paslaugos ne asmens duomenis (kaip apibrėžta Reglamente (ES) 2023/2854 dėl suderintų sąžiningos prieigos prie duomenų ir jų naudojimo taisyklių (toliau – Duomenų aktas)) ir duomenimis pasidalijantis subjektas pagal šią sutartį turi prieigą prie duomenų kaip duomenų turėtojas, tokių duomenų tvarkymui ir dalijimuisi jais pagal Duomenų akto 4 straipsnio 13 dalį taikoma sutartis su atitinkamu naudotoju, kaip apibrėžta Duomenų akto 2 straipsnio 12 punkte (toliau – naudotojas), ir pagal šią sutartį leidžiama dalytis duomenimis šioje sutartyje numatytais tikslais;

b) *(jei taikytina)* kadangi duomenys apima gaminio ar susijusios paslaugos duomenis ir duomenimis pasidalijantis subjektas pagal šią sutartį yra gavęs prieigą prie jų kaip duomenų gavėjas pagal Duomenų akto 5 straipsnį, šia sutartimi nepažeidžiami sutartiniai įsipareigojimai naudotojui ir duomenų turėtojui ir pareigos pagal Duomenų aktą;

c) jis turi pakankamas juridines ir (arba) sutartines teises į duomenis, nepažeisdamas kitų asmenų teisių, ir duomenimis pasidalijančio subjekto atžvilgiu nėra vykdomas joks procesas, ieškinys ar byla, kurie, jei būtų priimtas jam nepalankus sprendimas, turėtų esminį neigiamą poveikį jo gebėjimui suteikti pagal šią sutartį suteikiamas teises;

d) išskyrus atvejus, kai **2 priedėlyje** nurodyta kitaip, ir nedarant poveikio 3.2 punktui, sutarties galiojimo laikotarpiu ir jos tikslu jis savo sąskaita gavo ir išlaikys visus leidimus, licencijas ir autorizacijas, kurių reikia, kad duomenų gavėjas galėtų dalytis iš trečiosios šalies gautais arba jos pateiktais duomenimis ir jais naudotis.

3.1.3. (*jei taikytina*) Kadangi duomenys apima gaminio ar susijusios paslaugos duomenis (kaip apibrėžta Duomenų akte) ir duomenimis pasidalijantis subjektas pagal šią sutartį yra gavęs prieigą prie jų kaip naudotojas pagal Duomenų akto 4 straipsnį, duomenų gavėjas pareiškia, kad jis nėra paskirtas prieigos valdytoju pagal Reglamento (ES) 2022/1925 (toliau – Skaitmeninių rinkų aktas) 3 straipsnį.

3.1.4. [PASIRINKTIS] [Kiekviena šalis užtikrina, kad visuose pagal šią sutartį kitai šaliai perduodamuose duomenyse, rinkmenose ar programinėje įrangoje nebūtų virusų, kenkimo programinės įrangos, išpirkos reikalavimo programinės įrangos ar kitų žalingų kodų, kurie galėtų pakenkti kitos šalies sistemų vientisumui, saugumui ar funkcionalumui.]

3.1.5. [PASIRINKTIS] [Kiekviena šalis užtikrina, kad visi pagal šią sutartį kitai šaliai perduodami duomenys, rinkmenos ar programinė įranga būtų gauti iš duomenų rinkimo veiklos, kuri atitinka taikytinus *(nurodyti: profesinius, sektoriaus etikos, kibernetinio saugumo, mokslinių tyrimų ir (arba) DI)* standartus.]

3.2. **Duomenų apsaugos ir privatumo teisės laikymasis**

3.2.1. Jei duomenys laikomi asmens duomenimis, kiekviena šalis pareiškia, kad laikosi Reglamento (ES) 2016/679 (BDAR) ir, kai aktualu, Direktyvos 2002/58/EB, taip pat visų kitų taikytinų duomenų apsaugos teisės aktų.

3.2.2. **3 priedėlyje** šalys turi išsamiai aprašyti, kurie duomenys laikomi asmens duomenimis, taip pat atitinkamas šalių pareigas, susijusias su tokių asmens duomenų tvarkymu pagal šią sutartį.

Šalių vaidmenys ir susitarimai pagal BDAR

Sąvoka „asmens duomenys“ pagal BDAR yra labai plati. Ji apima visus duomenis, susijusius su asmeniu, kurio tapatybė yra nustatyta arba kurio tapatybę galima nustatyti. Ne asmens duomenys gali tapti asmens duomenimis, pavyzdžiui, kai jie įtraukti į mišrų duomenų rinkinį, kai jie sujungiami su naujais duomenimis ir tokio sujungimo rezultatas leidžia susieti duomenis su asmeniu, kurio tapatybė nustatyta arba kurio tapatybę galima nustatyti. Taip gali nutikti ir tada, kai atsiranda naujų duomenų tvarkymo pajėgumų. Šalys turėtų įvertinti savo vaidmenis pagal BDAR.

Pagrindinės BDAR sąvokos:

— duomenų subjektas – fizinis asmuo, kurio tapatybė nustatyta arba kurio tapatybę galima nustatyti ir su kuriuo susijusi informacija;

— duomenų valdytojas – fizinis arba juridinis asmuo, valdžios institucija, agentūra ar kita įstaiga, kuris vienas ar drauge su kitais nustato duomenų tvarkymo tikslus ir priemones;

— duomenų tvarkytojas – fizinis arba juridinis asmuo, valdžios institucija, agentūra ar kita įstaiga, kuri duomenų valdytojo vardu tvarko asmens duomenis.

Šios nuostatos taikomos, kai duomenimis pasidalijantis subjektas yra duomenų valdytojas arba bendras duomenų valdytojas su kita šalimi pagal BDAR. Siekdamos nustatyti, kuris vaidmuo pagal BDAR joms tenka, šalys turi apsvarstyti, ar jos priima sprendimus dėl to, kam (tikslas) ir kaip (t. y. kokiomis priemonėmis) tvarkomi asmens duomenys.

— Jeigu duomenimis pasidalijantis subjektas dalijasi duomenimis su duomenų gavėju, kuris duomenis naudoja savo tikslais, abi šalys yra atskiros duomenų valdytojos ir pačios atsako už BDAR laikymąsi.

— Jeigu duomenimis pasidalijantis subjektas dalijasi duomenimis su duomenų gavėju bendru tikslu, duomenimis pasidalijantis subjektas ir duomenų gavėjas yra bendri duomenų valdytojai pagal BDAR 26 straipsnį. Jie turi tarpusavyje susitarti, kaip laikysis BDAR.

— Kai siekiant užtikrinti atitiktį BDAR reikia papildomų sutarčių sąlygų (pvz., pagal 26 arba 46 straipsnį), tokios sąlygos gali (ir turėtų) būti taikomos kartu su šiomis pavyzdinėmis sutarčių sąlygomis. Šalys gali jas nurodyti **3 priedėlyje**, kuriame paprastai turėtų būti nurodoma, kaip vykdomi BDAR nustatyti reikalavimai, be kita ko, kiek tai susiję su atitinkamais šalių vaidmenimis ir pareigomis pagal BDAR.

Galiojantis teisinis pagrindas

Turėtų būti galiojantis dalijimosi duomenimis teisinis pagrindas pagal BDAR 6 straipsnio 1 dalį ir duomenų subjektas turi būti informuotas apie tą (tolesnį) duomenų tvarkymą pagal BDAR 13 arba 14 straipsnį.

— Galiojantis teisinis pagrindas duomenimis pasidalijančiam subjektui ir duomenų gavėjui, veikiantiems kaip du atskiri ar kaip bendri duomenų valdytojai, galėtų būti atitinkamo duomenų subjekto sutikimas, sutartis su atitinkamu duomenų subjektu ar jo interesais arba teisėti duomenų valdytojo (-ų) ar trečiosios šalies interesai (su sąlyga, kad už juos nėra viršesni atitinkamo duomenų subjekto interesai ar teisės).

— Duomenimis galima dalytis tik nurodytu, aiškiu ir teisėtu tikslu. Tai galėtų būti, pavyzdžiui, dalijimasis duomenimis siekiant patobulinti gaminį, kai šalys susitarė naudoti duomenis bendrai kuriant naują funkciją.

— Duomenimis pasidalijantis subjektas, veikdamas kaip duomenų valdytojas, taip pat galėtų, remdamasis savo teisėtu interesu ateityje geriau išlaikyti klientus, dalytis duomenimis su savo patronuojančiąja įmone, taip pat veikiančia kaip nepriklausoma duomenų valdytoja ir naudojančia duomenis pasaulinei statistikai rengti, remdamasis savo teisėtu interesu gerinti visame pasaulyje grupės teikiamas paslaugas.

Duomenų gavėjas iš duomenimis pasidalijančio subjekto turėtų gauti pakankamai informacijos, kad galėtų įrodyti, jog laikosi BDAR. Pavyzdžiui, šalys gali susitarti **3 priedėlyje** nurodyti pirminį duomenų rinkimo tikslą. Tai gali būti būtina siekiant nustatyti, ar bendrai valdant duomenis duomenų tvarkymas kitu tikslu yra suderinamas su tikslu, kuriuo asmens duomenys iš pradžių buvo surinkti pagal BDAR 6 straipsnio 4 dalį. Visa būtina informacija apie atitinkamas šalių pareigas, susijusias su tokių asmens duomenų tvarkymu pagal šią sutartį, turėtų būti pateikta **3 priedėlyje**.

Daugiau informacijos apie BDAR:

— Pagrindinių BDAR sąvokų paaiškinimas:

https://commission.europa.eu/law/law-topic/data-protection/data-protection-explained_en?prefLang=lt

— Duomenų apsaugos vadovas mažosioms įmonėms:

https://www.edpb.europa.eu/sme-data-protection-guide/home_lt

— Europos duomenų apsaugos valdybos gairės, rekomendacijos ir geriausia praktika:

https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/general-guidance/guidelines-recommendations-best-practices_lt

— Papildomas gaires skelbia kiekvienos valstybės narės nacionalinės duomenų apsaugos institucijos. Nacionalinių duomenų apsaugos institucijų sąrašas:

https://www.edpb.europa.eu/about-edpb/about-edpb/members_lt

— Standartinės sutarčių sąlygos pagal BDAR 28 straipsnį:
https://commission.europa.eu/publications/publications-standard-contractual-clauses-sccs_en?prefLang=lt

— Informacija, teiktina, kai asmens duomenys perduodami už ES ir (arba) EEE ribų:
https://commission.europa.eu/law/law-topic/data-protection/international-dimension-data-protection_en?prefLang=lt

3.3. **Pareiškimų netikslumas**

3.3.1. Bet kuri šalis, sužinojusi, kad bet kuris šiame punkte nurodytas pareiškimas nėra ar nebėra tikslus arba artimiausioje ateityje nebebus tikslus, turi nepagrįstai nedelsdama apie tai pranešti kitai šaliai, nebent kita šalis apie tai jau žino arba turėtų žinoti.

3.3.2. Sužinojusi apie šią padėtį, susijusi šalis turi imtis atitinkamų veiksmų ir, kiek įmanoma, ištaisyti pareiškimo netikslumą. Jei padėtis neištaisoma ir negali būti ištaisyta, ši sutartis turi būti nutraukta rašytiniu pranešimu apie nutraukimą, kuriame nurodomos vienos šalies kitai pateiktos nutraukimo priežastys. Nutraukimas įsigalioja nedelsiant. Jei netikslumas yra susijęs tik su dalimi duomenų, kuriems taikoma ši sutartis, nutraukimas turi galioti tik atitinkamai daliai.

3.3.3. Tolesnės nutraukimo pasekmės reglamentuojamos 9.3 punkte.

4. Galimybės gauti duomenis suteikimas

4.1. Duomenų charakteristikos

Duomenimis pasidalijantis subjektas gali prisiimti įvairaus lygio įsipareigojimus dėl teikiamų duomenų – nuo paprasčiausio įsipareigojimo, kad jam bus pateikti metaduomenys, kad jie būtų suprantami, iki griežčiausio įsipareigojimo, kad jis atitiks duomenų gavėjo numatytus tikslus ir (arba) bus išsamus ir tikslus. Šalys galėtų rinktis iš toliau nurodytų galimybių.

Be to, šalys gali nustatyti bet kokį papildomą reikalavimą, kuris būtų prasmingas atsižvelgiant į konkrečią dalijimosi duomenimis situaciją: pavyzdžiui, kai duomenimis dalijamasi mokslinių tyrimų tikslais, siekiant mokslinių tyrimų atkuriamumo gali reikėti nurodyti kiekvienos atnaujinto duomenų rinkinio versijos dažnumą ir saugojimo laikotarpį; tokiu atveju šie elementai gali būti įtraukti į kitą skirsnį „Konkretūs kokybės reikalavimai“.

Duomenimis pasidalijantis subjektas suteikia galimybę duomenų gavėjui gauti duomenis:

a) tokios pat kokybės, kaip ir ta, kurią turi duomenimis pasidalijantis subjektas, ir

b) kartu su atitinkamais metaduomenimis, sričių lentelėmis, semantika, licencijavimo informacija ir kita informacija, kurios reikia, kad duomenys būtų suprantami duomenų gavėjui;

[PASIRINKTIS] c) [ir *(pasirinkite, jei taikytina, vieną ar kelias tinkamas pasirinktis*)

i) duomenys pateikiami išsamiu, struktūrizuotu, įprastai naudojamu ir mašinos skaitomu formatu. Šalys mano, kad šis reikalavimas įvykdomas laikantis šių su duomenimis susijusių specifikacijų: *(nurodykite);*

ii) duomenys pateikiami laikantis FAIR (surandamų, prieinamų, sąveikių ir pakartotinai panaudojamų duomenų) principų, kaip išsamiau aprašyta čia: www.go-fair.org/fair-principles: [PASIRINKTIS] [(*aprašykite, kaip laikytis FAIR kriterijų*)];

FAIR principų galima laikytis įvykdžius kelis išmatuojamus reikalavimus. RDA FAIR brandos modelis (https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC140764) suteikia pagrindą įvertinti, kokiu mastu laikomasi šių rodiklių. Duomenimis pasidalijantis subjektas turėtų suderinti savo dalijimosi duomenimis praktiką su brandos lygiu, atitinkančiu konkrečius jų poreikius.

Duomenimis pasidalijantis subjektas turi bent užtikrinti, kad metaduomenys būtų prieinami ir atitiktų visus rodiklius, kurie pagal brandos modelį pažymėti kaip „esminiai“. Be to, duomenimis pasidalijantis subjektas, siekdamas supaprastinti ir sukonkretinti FAIR principų įgyvendinimą, gali naudoti konkrečioms aplinkybėms pritaikytas priemones, gerąją praktiką ir gaires, pavyzdžiui, pateiktas adresu https://doi.org/10.2760/5646214.

iii) atsižvelgiant į įprastus lūkesčius, duomenys pritaikomi prie šių duomenimis pasidalijančio subjekto vykdomo duomenų tvarkymo aplinkybių: (*pateikite trumpą aprašymą*);

iv) duomenys atitinka duomenų gavėjo siekiamus tikslus: (*pateikite trumpą aprašymą*);

v) duomenimis pasidalijantis subjektas suteikia galimybę duomenų gavėjui gauti šiuos duomenis (*įrašykite / pašalinkite / papildykite konkrečius kokybės reikalavimus*):

— išsamus duomenų rinkinys, t. y. duomenys apima visus duomenimis pasidalijančio subjekto turimus duomenis, patenkančius į šios sutarties taikymo sritį, ir (arba)

— atnaujintas duomenų rinkinys, t. y. duomenys atspindi duomenis, kuriuos duomenimis pasidalijantis subjektas turi šios sutarties pasirašymo dieną, ir (arba)

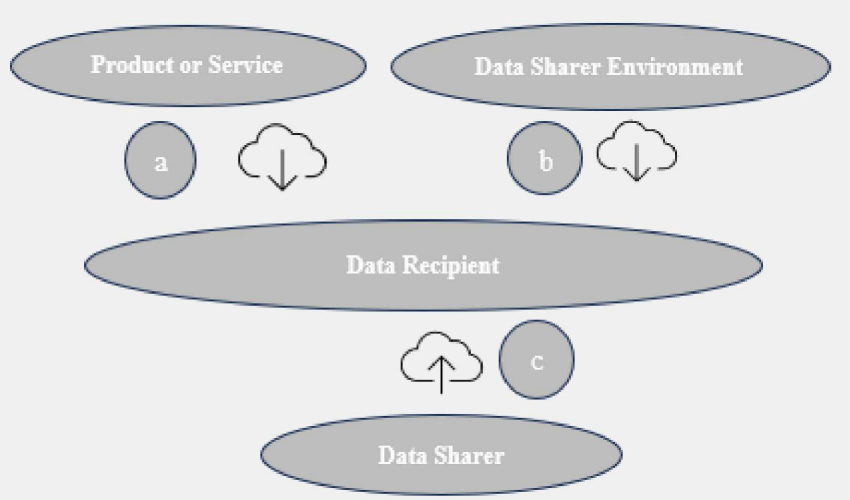
— tikslus duomenų rinkinys, t. y. duomenis atrinko duomenimis pasidalijantis subjektas ir, jo žiniomis, juose nėra klaidų, jie yra teisingi ir patikimi, ir (arba)

— duomenų rinkinys, atitinkantis šiuos standartus: *(nurodyti, pvz., sąveikumą, prieinamumą, saugumą ir kt.);*

— duomenų rinkinys, prieinamas atviruoju formatu, t. y. formatu, kuris nėra nuosavybinis ir kuriuo gali naudotis bet kas, t. y.: *(nurodyti)*].

4.2. **Duomenimis pasidalijančio subjekto pareigos, susijusios su prieiga prie duomenų**

Duomenimis pasidalijantis subjektas gali suteikti galimybę gauti duomenis įvairiais būdais, suteikdamas arba išlaikydamas techninę duomenų kontrolę (nedarant poveikio suteiktoms arba išlaikytoms intelektinės nuosavybės teisėms). Pavyzdžiui, šalys gali susitarti, kad duomenų gavėjas išrenka duomenis iš gaminio ar paslaugos (a pasirinktis) arba iš duomenimis pasidalijančio subjekto aplinkos (b pasirinktis), arba kad duomenų gavėjas perduoda duomenis į duomenų gavėjo aplinką (c pasirinktis).

Šalys taip pat gali susitarti, kad duomenys nebus perduoti duomenų gavėjui, o bus suteikta galimybė juos tvarkyti duomenimis pasidalijančio subjekto aplinkoje. Tai būtų ypač svarbu tais atvejais, kai tvarkomi asmens duomenys, (d pasirinktis).

Teikdamos duomenis pagal vieną ar daugiau iš šių galimybių, šalys turi įgyvendinti įvairias duomenų saugumo priemones, kad būtų užtikrintas pradinis ir nuolatinis duomenų konfidencialumas, vientisumas ir turimumas. Be su asmens duomenimis susijusių teisinių apsaugos priemonių, aprašytų 3.2 punkte (atitinkamai 3 priedėlyje), saugumo priemonės (kaip išsamiau aprašyta 4 priedėlyje) taip pat turėtų apimti techninius ir organizacinius aspektus, susijusius, pavyzdžiui, su:

— duomenų konfidencialumu kontroliuojant prieigą ir užtikrinant saugų duomenų srautą;

— nuostatomis dėl duomenų saugojimo ir ištrynimo;

— duomenų vientisumo priemonėmis ir stebėsenos priemonėmis;

— nuostatomis dėl duomenų saugumo pažeidimo.

4.2.1. Duomenimis pasidalijantis subjektas suteikia galimybę duomenų gavėjui gauti duomenis šiais būdais:

a) [PASIRINKTIS: duomenų gavėjui išrenkant gaminių ar paslaugų duomenis] [taip suteikiant galimybę tiesiogiai išrinkti toliau nurodytų gaminių ir (arba) paslaugų duomenis, kurių prieglobos paslaugas teikia ne duomenimis pasidalijantis subjektas, be kita ko, pateikiant visas reikiamas technines specifikacijas (pvz., ryšių protokolą), laikantis šių techninių sąlygų: (*įrašyti būdą ir gaminius ir (arba) paslaugas, kurių prieglobos paslaugas teikia ne duomenimis pasidalijantis subjektas*);]

b) [PASIRINKTIS: duomenų gavėjui išrenkant duomenis iš duomenimis pasidalijančio subjekto aplinkos] [taip suteikiant galimybę išrinkti duomenis iš duomenimis pasidalijančio subjekto aplinkos, be kita ko, pateikiant visas reikiamas technines specifikacijas, laikantis šių techninių sąlygų: (*įrašyti būdą, pvz., failų parsisiuntimą arba API (taikomųjų programų sąsajos) naudojimą sąveikai su duomenimis pasidalijančio subjekto paslaugomis palaikyti*);]

(Taikytina, jei pasirenkama a arba b pasirinktis)[duomenimis pasidalijančiam subjektui įgaliojant duomenų gavėją naudoti specifikacijas duomenims išrinkti tik taip, kaip apibrėžta šioje sutartyje. Išskyrus pirmiau minėtą teisę, duomenų gavėjas sutinka ir pripažįsta, kad neturi jokių kitų teisių į specifikacijas, su jomis susijusių interesų ar licencijos.]

c) [PASIRINKTIS: duomenimis pasidalijančiam subjektui perduodant duomenis į duomenų gavėjo aplinką] [užtikrinant visišką duomenų perdavimą iš duomenimis pasidalijančio subjekto aplinkos į duomenų gavėjo aplinką, laikantis šių techninių sąlygų: *(įrašyti būdą, pvz., vienkartinį arba reguliarų suspaustų rinkmenų perdavimą duomenų gavėjui);*]

d) [PASIRINKTIS: duomenų gavėjui turint prieigą prie duomenimis pasidalijančio subjekto aplinkos] [suteikiant prieigą prie duomenimis pasidalijančio subjekto aplinkoje esančių duomenų, laikantis šių techninių sąlygų: (*įrašyti būdą, pvz., prisijungimą prie platformos, leidžiamas funkcijas, įskaitant eksporto funkcijas, priklausomai nuo konkretaus atvejo).*]

Duomenimis pasidalijantis subjektas suteikia duomenų gavėjui neperleidžiamą, nesublicencijuojamą teisę prieiti prie duomenų pirmiau aprašytoje aplinkoje tik šioje sutartyje nurodytu tikslu ir laikotarpiu. Duomenimis pasidalijantis subjektas pasilieka teisę sustabdyti prieigą prie aplinkos, jei nustatomas reikalavimų neatitinkantis naudojimas.

4.2.2. 4.2.1 punkto tikslu laikoma, kad duomenimis pasidalijančio subjekto aplinka ir duomenų gavėjo aplinka apima:

a) bet kokios trečiosios šalies, kurią atitinkama šalis paskyrė saugoti arba gauti duomenis jos vardu, aplinką (atitinkamais atvejais įskaitant bet kokią saugią duomenų tvarkymo aplinką, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2022/868 2 straipsnio 20 punkte);

b) bet kokią taikomąją ar programinę įrangą, kurios prieglobos paslaugas tiesiogiai arba per paslaugų teikėjus teikia atitinkama šalis.

Tais atvejais, kai numatoma kurti mašininio mokymosi ar DI taikomąsias programas, gali būti naudojamos naujos technologijos, pavyzdžiui, sietinis mokymasis ir diferencinis privatumas, kaip išsamiau aprašyta adresu https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC141298, siekiant užtikrinti, kad duomenų gavėjas turėtų prieigą prie duomenų kartu išsaugodamas privatumą.

Jei taikoma sietinio mokymosi technologija, prie duomenų prieinama pasitelkiant duomenų gavėjo algoritmą, kuris vykdomas saugioje duomenimis pasidalijančio subjekto arba trečiosios šalies duomenų tvarkymo aplinkoje. Taikant šį būdą duomenų gavėjas negali turėti tiesioginės prieigos prie duomenų ir jų matomumo. Jei taikoma diferencinio privatumo technologija, siekiant apsaugoti tam tikrus neskelbtinus aspektus, į pirminius duomenis įtraukiama nesusijusių duomenų.

4.2.3. Duomenimis pasidalijantis subjektas suteikia galimybę duomenų gavėjui gauti duomenis laikydamasis šių laiko reikalavimų / tvarkaraščio: (*įrašyti laiką, pvz., kasdien, konkrečiu laiku, nustatytu dažnumu, tikruoju laiku) ir (arba) išsamų tvarkaraštį ar terminą)*

[PASIRINKTIS] [Jei šios sutarties galiojimo laikotarpiu duomenimis pasidalijantis subjektas gauna atnaujintą arba pataisytą duomenų versiją, jis įsipareigoja nepagrįstai nedelsdamas suteikti galimybę duomenų gavėjui gauti tokią atnaujintą arba pataisytą versiją po to, kai ji tampa prieinama duomenimis pasidalijančiam subjektui. Jeigu duomenys nuolat atnaujinami ir taisomi, duomenų gavėjui bus suteikiama galimybė juos gauti *(nurodyti: kasdien / kas savaitę / kas mėnesį).*]

[PASIRINKTIS] Duomenimis pasidalijantis subjektas užtikrins, kad kiekviena nauja duomenų rinkinio versija būtų tinkamai paženklinta ir kad gavėjas galėtų naudotis ankstesnėmis versijomis visą sutarties galiojimo laikotarpį ir *(nurodyti)* po to.

[PASIRINKTIS] Duomenimis pasidalijantis subjektas duomenis saugo *(nurodyti)* laikotarpį, kuriam pasibaigus duomenų gavėjas prie jų prieiti nebegalės.

4.2.4. Duomenimis pasidalijantis subjektas turi suteikti duomenų gavėjui priemones ir informaciją, būtinas prieigai prie duomenų įgyti arba duomenims gauti pagal šią sutartį. Tai visų pirma apima:

a) [PASIRINKTIS, kai duomenys pateikiami ne standartiniu formatu] [programinės įrangos ir susijusios licencijos, reikalingos norint naudoti duomenis sutartu tikslu, kurių nėra rinkoje, tačiau kuriuos galėtų pateikti duomenimis pasidalijantis subjektas, teikimą ir (arba) esamo formato pakeitimą atvira ir įprastai naudojama specifikacija / terminija;]

b) duomenimis pasidalijančiam subjektui lengvai prieinamos informacijos apie duomenų kilmę ir visas teises, kurias trečiosios šalys gali turėti duomenų atžvilgiu, arba faktines aplinkybes, dėl kurių tokios teisės gali atsirasti, teikimą.

[PASIRINKTIS] Šalys susitaria, kad šios priemonės ir informacija apima: *(nurodyti)*.

4.3. **Duomenų gavėjo pareigos, susijusios su prieiga prie duomenų**

4.3.1. Duomenų gavėjas pateikia duomenimis pasidalijančiam subjektui techninę informaciją ir atitinkamus duomenis, kurių reikia, kad duomenimis pasidalijantis subjektas įvykdytų pirmiau išdėstytus reikalavimus.

4.3.2. (Jei taikytina, kai prie duomenų prieinama duomenimis pasidalijančio subjekto aplinkoje) Duomenų gavėjas:

a) užtikrins, kad duomenimis pasidalijančio subjekto aplinka galėtų naudotis tik tie darbuotojai, kurie dirba duomenų gavėjui arba su juo ir kurių pareigoms vykdyti reikalinga prieiga prie duomenų, kad būtų vykdoma ši sutartis, (būtinybės žinoti principas) ir kad tokie darbuotojai laikytųsi šios sutarties, jos priedėlių ir taikytinų teisės aktų;

b) neatliks šių veiksmų:

i) neleis arba nesuteiks galimybės bet kuriai trečiajai šaliai prieiti prie duomenimis pasidalijančio subjekto aplinkos;

ii) nekurs išvestinių kūrinių, neprieis prie duomenimis pasidalijančio subjekto aplinkos siekdamas sukurti bet kokį konkuruojantį gaminį ar paslaugą arba nukopijuoti bet kurį elementą, funkciją ar diagramą duomenimis pasidalijančio subjekto aplinkoje;

iii) nekopijuos, neatkartos, nepasitelks apgrąžos inžinerijos, nedekompiliuos, neišardys arba nebandys išgauti jokio pirminio kodo, algoritmų, metodų ar būdų, naudojamų duomenimis pasidalijančio subjekto aplinkoje [PASIRINKTIS] [, išskyrus tiek, kiek tai tikrai būtina suderinamumo bandymams atlikti arba optimizavimui integravimo tikslais];

iv) neapeis jokio duomenimis pasidalijančio subjekto aplinkos saugumo mechanizmo arba

v) nesinaudos technine duomenimis pasidalijančio subjekto aplinka, kad gautų prieigą prie kitų duomenų nei duomenys, kuriems taikoma ši sutartis, arba kitomis sąlygomis, nei nustatyta šioje sutartyje.

4.4. **Saugumo priemonės**

4.4.1. Kiekviena šalis užtikrina duomenų konfidencialumą, vientisumą ir prieinamumą įgyvendindama tinkamas **4 priedėlyje** aprašytas saugumo priemones, kai galimybė gauti duomenis suteikiama pagal 4.2.1 punkte nustatytas prieigos taisykles.

4.4.2. Jei duomenų ar jų aplinkos pokyčiai gali turėti įtakos duomenų saugumui, duomenimis pasidalijantis subjektas ir duomenų gavėjas susitaria įvertinti saugumo priemones (nurodyti: reguliariai / kitos šalies prašymu / įvykus ypatingiems įvykiams) ir sąžiningai derėtis dėl bet kokio būtino pritaikymo.

4.4.3. Kiekviena šalis kitos šalies prašymu pateikia jai išsamią informaciją apie įgyvendinimo priemones, kurių imtasi pagal šį 4.4 punktą ir 4 priedėlį.

4.4.4. Kiekviena šalis kitai šaliai praneša apie visus saugumo pažeidimus, dėl kurių netyčia arba neteisėtai sunaikinami, prarandami, pakeičiami, neteisėtai atskleidžiami duomenys arba prie jų neteisėtai gaunama prieiga, per 24 valandas nuo tokių veiksmų aptikimo.

4.4.5. [PASIRINKTIS] [Duomenimis pasidalijantis subjektas pasilieka teisę atlikti periodinius auditus arba prašyti dokumentų, kad patikrintų, ar laikomasi duomenų gavėjui nustatytų saugumo reikalavimų.]

4.4.6. (jei taikytina) Duomenimis pasidalijantis subjektas įsipareigoja nesaugoti daugiau informacijos apie duomenų gavėjo prieigą prie prašomų duomenų, nei būtina siekiant:

a) prieiti prie duomenų;

b) (jei taikytina) užtikrinti duomenų infrastruktūros saugumą ir techninę priežiūrą ir

c) laikytis teisinių pareigų, kurios taikomos duomenimis pasidalijančiam subjektui.

Duomenimis pasidalijantis subjektas informuos duomenų gavėją apie informaciją, kurią saugo duomenimis pasidalijantis subjektas, pagal taikytinus teisės aktus arba duomenų gavėjo prašymu.

4.5. **Pareiga iš naujo derėtis, grįžtamojo ryšio ciklai ir vienašaliai pakeitimai**

4.5.1. Jei galimybė gauti duomenis suteikiama laikantis sutartimi įformintų susitarimų dėl duomenų charakteristikų, prieigos procedūrų arba būtinų prieigos prie duomenų ir jų naudojimo priemonių bei informacijos ir jei paaiškėja, kad sutartimi įformintų susitarimų nepakanka prieigai prie duomenų ir jų naudojimui, kaip susitarta šioje sutartyje, šalys įsipareigoja sąžiningai pradėti derybas ir pritaikyti sutartimi įformintus susitarimus.

4.5.2. Jei duomenų gavėjas nustato incidentą, susijusį su 2 punktu dėl duomenų, kuriems taikoma sutartis, ar su 4.1 ir 4.2 punktais dėl duomenų charakteristikų ir prieigos taisyklių, ir jei duomenų gavėjas pateikia duomenimis pasidalijančiam subjektui išsamų incidento aprašymą, duomenimis pasidalijantis subjektas ir duomenų gavėjas turi sąžiningai bendradarbiauti, kad nustatytų incidento priežastį. Jei incidentas įvyko dėl to, kad duomenimis pasidalijantis subjektas nevykdė savo pareigų, jis turi nepagrįstai nedelsdamas ištaisyti pažeidimą. Jei duomenimis pasidalijantis subjektas to nepadaro, tai laikoma esminiu pažeidimu ir duomenų gavėjas gali remtis šios sutarties 10 punktu dėl teisių gynimo priemonių pažeidus sutartį.

4.5.3. Jei kurių nors iš sutartimis įformintų susitarimų, dėl kurių susitarta pagal 4.1–4.2 punktus, įgyvendinti neįmanoma arba pernelyg sudėtinga dėl išskirtinio aplinkybių pasikeitimo po sutarties sudarymo, duomenimis pasidalijantis subjektas turi pateikti duomenų gavėjui išsamų susiklosčiusios padėties aprašymą, o šalys pradės sąžiningas derybas ir pritaikys sutartimis įformintus susitarimus. Visų pirma kiekviena šalis turi pateikti kitai šaliai pakankamai informacijos, kad ši galėtų įvertinti, aptarti ir išspręsti konkrečią padėtį. Ši nuostata nedaro poveikio duomenų gavėjo teisei pasinaudoti teisių gynimo priemonėmis pagal 10 punktą.

4.5.4. Duomenimis pasidalijantis subjektas gali sąžiningai vienašališkai pakeisti informaciją, susijusią su sutartimis įformintais susitarimais dėl duomenų arba prieigos taisyklių, jei tai objektyviai pateisinama įprasta duomenimis pasidalijančio subjekto veikla, pavyzdžiui, dėl techninio pakeitimo, susijusio su tiesioginiu duomenimis pasidalijančio subjekto siūlomų gaminių ar susijusių paslaugų saugumo pažeidžiamumu, arba dėl duomenimis pasidalijančio subjekto infrastruktūros pakeitimo. Visi pakeitimai turi atitikti esminius 4.1 ir 4.2 punktų reikalavimus.

4.5.5. Duomenimis pasidalijantis subjektas turi duomenų gavėjui pranešti apie pakeitimą ne vėliau kaip (*nurodyti pagrįstą laikotarpį*) iki jam įsigaliojant.

Trumpesnio įspėjimo laikotarpio gali pakakti, jei:

a) pakeitimas nedaro neigiamo poveikio duomenų gavėjo prieigai prie duomenų ir jų naudojimui arba

b) tokiomis aplinkybėmis toks pranešimas būtų neįmanomas arba nepagrįstas, pavyzdžiui, kai dėl ką tik nustatyto saugumo pažeidžiamumo pakeitimus reikia atlikti nedelsiant.

Jei pakeitimas daro neigiamą poveikį duomenų gavėjo prieigai prie duomenų ir jų naudojimui, šalys įsipareigoja bendradarbiauti, kad toks poveikis būtų sušvelnintas. Duomenų gavėjas gali bet kuriuo atveju nutraukti sutartį (atitinkamą jos dalį) duomenimis pasidalijančiam asmeniui nemokėdamas jokios kompensacijos, nepaisant jokių kitų teisių ar teisių gynimo priemonių, kurias duomenų gavėjas gali turėti.

5. **Duomenų naudojimas ir dalijimasis jais su trečiosiomis šalimis**

5.1. **Duomenų naudojimas**

5.1.1. Teisėti tikslai (*pasirinkite tik vieną variantą*)

[RIBOJAMOJI PASIRINKTIS] [Duomenų gavėjas gali tvarkyti duomenis tik šiais tikslais: *(nurodyti teisėtus tikslus)* (toliau – teisėti tikslai)].

arba

[PLATI PASIRINKTIS, taikytina tik ne asmens duomenims] [Duomenų gavėjas gali tvarkyti duomenis bet kuriuo teisėtu tikslu (toliau – teisėti tikslai) [PASIRINKTIS] [, išskyrus šiuos tikslus: (*nurodyti, pvz., gautų duomenų naudojimą siekiant gauti įžvalgų apie duomenimis pasidalijančio subjekto ekonominę padėtį, turtą ir gamybos metodus arba duomenų naudojimą*)].]

(*Jei taikytina, kai duomenys apima gaminio ar susijusios paslaugos duomenis ir duomenimis pasidalijantis subjektas pagal šią sutartį yra gavęs prie jų prieigą kaip naudotojas arba duomenų gavėjas pagal Duomenų akto 4 arba 5 straipsnį*) Bet kuriuo atveju duomenų gavėjas negali naudoti gautų duomenų, kad sukurtų gaminį, kuris konkuruotų su gaminiu, iš kurio gauti duomenys.

Susitardamos dėl teisėtų tikslų, šalys turėtų atsižvelgti į visus apribojimus, kylančius iš taikytinos teisės arba jų sutartinių įsipareigojimų trečiosioms šalims. Pavyzdžiui, jeigu duomenys yra gaminio duomenys, kaip apibrėžta Duomenų akte, ir jeigu duomenimis pasidalijantis subjektas yra gaminio naudotojas arba duomenų gavėjas, kaip tai suprantama pagal Duomenų aktą, jis turėtų laikytis Duomenų akto 4 straipsnio 10 dalyje ir 6 straipsnio 2 dalies e punkte nustatyto draudimo kurti konkuruojantį gaminį. Jei duomenimis pasidalijantis subjektas yra toks naudotojas ir su duomenų turėtoju susitarė dėl konkrečių jo juridinių teisių apribojimų pagal Duomenų aktą, ši sutartis turėtų atitikti tokius apribojimus.

5.1.2. Teisėtos operacijos su duomenimis (*pasirinkite tik vieną variantą*)

[RIBOJAMOJI PASIRINKTIS] [Duomenų gavėjas gali atlikti tik šias operacijas su duomenimis: (*nurodyti teisėtas operacijas, pvz., prieiti prie duomenų ir juos kopijuoti, kad būtų galima parengti suvestinius statistinius duomenis, susijusius su teisėtais tikslais*) (toliau – teisėtos operacijos).]

arba

[PLATI PASIRINKTIS, taikytina tik ne asmens duomenims] [Duomenų gavėjas su duomenimis gali atlikti bet kokią teisėtą operaciją (toliau – teisėtos operacijos) [PASIRINKTIS] [, išskyrus šias operacijas: (*nurodyti, pvz., prieglobą ar kitokį duomenų perdavimą ar galimybės juos gauti suteikimą už Europos Sąjungos ribų, arba bandymą nustatyti duomenų subjektų tapatybes*)]

(*Jei taikytina, kai duomenys apima gaminio ar susijusios paslaugos duomenis ir duomenimis pasidalijantis subjektas pagal šią sutartį yra gavęs prie jų prieigą kaip naudotojas arba duomenų gavėjas pagal Reglamento (ES) 2023/2854 4 arba 5 straipsnį*) Bet kuriuo atveju duomenų gavėjas negali naudoti gautų duomenų taip, kad gaminio ar bet kurios susijusios paslaugos saugumui būtų padarytas neigiamas poveikis.

5.1.3. Be to, duomenų gavėjas įsipareigoja duomenų gavimo tikslais nesiimti šių veiksmų:

a) neteikti neteisingos informacijos duomenimis pasidalijančiam subjektui;

b) nenaudoti apgaulės ar prievartos priemonių;

c) nepiktnaudžiauti duomenimis pasidalijančio subjekto techninės infrastruktūros, skirtos duomenims apsaugoti, trūkumais arba neišnaudoti jos pažeidžiamumo.

5.1.4. Teisė naudoti duomenis pagal šį punktą duomenų gavėjui suteikiama *(nurodyti: visam laikui / sutarties galiojimo laikotarpiui / (nurodyti) laikotarpiui)*.

5.1.5. (Jei taikytina, kai duomenų gavėjas išrenka duomenis / duomenys perduodami duomenų gavėjui ir jei šalys susitaria dėl duomenų naudojimo laiko apribojimo) Nutraukus jo teisę naudoti duomenis arba pasibaigus jos galiojimui, duomenų gavėjas įsipareigoja visam laikui ištrinti duomenis (įskaitant visas jų kopijas ar atsargines kopijas) ir užtikrinti, kad visos trečiosios šalys, kurioms duomenys buvo atskleisti, visam laikui ištrintų tokius duomenis. Duomenimis pasidalijančio asmens prašymu duomenų gavėjas nepagrįstai nedelsdamas pateikia rašytinį tokio ištrynimo patvirtinimą.

5.2. **Dalijimasis duomenimis su trečiosiomis šalimis**

5.2.1. Duomenų gavėjas nesidalija jokiais nenuasmenintos, nuasmenintos, pseudonimintos ar apibendrintos formos duomenimis ar jų neperduoda jokiai trečiajai šaliai [PASIRINKTIS] [, išskyrus atvejus, kai duomenų gavėjas gali dalytis duomenimis tik toliau nurodytu duomenų naudojimo tikslu: *(nurodyti)*. Trečioji šalis toliau nesidalija jokiais duomenimis ar jų neperduoda, [PASIRINKTIS] [išskyrus šiuos duomenų naudojimo atvejus: *(nurodyti)*]].

5.2.2. (jei taikytina, kai duomenys apima gaminio ar susijusios paslaugos duomenis ir duomenimis pasidalijantis subjektas pagal šią sutartį yra gavęs prieigą prie jų kaip naudotojas arba duomenų gavėjas pagal Duomenų akto 4 arba 5 straipsnį) Duomenų gavėjas negali suteikti galimybės įmonei, kuri yra paskirta prieigos valdytoja pagal Reglamento (ES) 2022/1925 (toliau – Skaitmeninių rinkų aktas) 3 straipsnį, gauti jo gautus duomenis.

5.2.3. Kai duomenų gavėjui pagal šią sutartį leidžiama suteikti trečiajai šaliai galimybę gauti duomenis, duomenų gavėjas turi:

a) [PASIRINKTIS] [informuoti duomenimis pasidalijantį asmenį apie tai, kad trečiajai šaliai bus suteikta galimybė gauti duomenis, nurodyti atitinkamus duomenis ir duomenimis pasidalijančiam asmeniui nurodyti trečiosios šalies tapatybę ir kontaktinius duomenis;]

b) imtis tinkamų sutartinių, techninių ir organizacinių priemonių siekdamas užtikrinti, kad trečioji šalis laikytųsi tų pačių arba iš esmės lygiaverčių pareigų, kurios pagal šią sutartį tenka duomenų gavėjui. Tai visų pirma apima duomenų gavėjo pareigas:

i) užtikrinti, kad trečioji šalis taikytų bent tas pačias saugumo priemones ir pareigas, dėl kurių duomenų gavėjas susitarė pagal punktą „Saugumo priemonės“, ir

ii) užtikrinti, kad trečioji šalis naudotų duomenis tik tokiu būdu, kuris būtų suderinamas su 5.1 punktu dėl duomenų naudojimo, ir

iii) [PASIRINKTIS] [užtikrinti, kad duomenimis pasidalijantis subjektas turėtų bent tokias pačias teisių gynimo priemones trečiosios šalies atžvilgiu dėl neteisėto duomenų naudojimo ar atskleidimo, kaip ir duomenų gavėjo atžvilgiu pagal šią sutartį, ir]

iv) (*taikytina, jei trečioji šalis turi teisę suteikti galimybę kitoms šalims gauti duomenis pagal 5.2.1 punktą*) [reikalauti, kad trečioji šalis užtikrintų, kad visos tolesnės duomenis gaunančios trečiosios šalys vykdytų šioje sutartyje nustatytas pareigas].

5.2.4. Neatsižvelgiant į 5.2.1–5.2.3 punktus, duomenų gavėjas gali naudotis duomenų tvarkymo paslaugomis, pvz., debesijos kompiuterijos paslaugomis (įskaitant paslauginę infrastruktūrą, paslauginę platformą ir paslauginę programinę įrangą), prieglobos paslaugomis ar panašiomis paslaugomis, kad savo sąskaita ir atsakomybe naudotų duomenis, kaip susitarta pagal 5.1.1 ir 5.2.1 punktus. Trečiosios šalys tokiomis paslaugomis gali naudotis taip pat tam, kad savo sąskaita ir atsakomybe naudotų duomenis, kaip susitarta pagal 5.2.1 punktą.

6. **(jeigu duomenys saugomi kaip komercinės paslaptys) Komercinės paslaptys**

Apie komercines paslaptis:

Komercinės paslaptys yra konfidenciali informacija, dėl kurios įmonė įgyja konkurencinį pranašumą.

Pagal Direktyvos (ES) 2016/943 2 straipsnio 1 punktą sąvoka „komercinė paslaptis“ – informacija, atitinkanti tris reikalavimus: a) ji yra slapta ta prasme, kad jos kaip visumos arba tikslios jos sudėties ir sudedamųjų dalių konfigūracijos apskritai nežino arba negali lengvai gauti asmenys toje aplinkoje, kurioje paprastai dirbama su tokia informacija; b) ji turi komercinės vertės, nes yra slapta, ir c) ji yra objektas pagrįstų veiksmų, kurių imasi teisėtai tokią informaciją valdantis asmuo, kad tam tikromis aplinkybėmis ją išlaikytų slaptą.

Komercinės paslapties turėtojas yra fizinis ar juridinis asmuo, teisėtai valdantis tokią komercinę paslaptį.

Kalbant apie duomenis, duomenimis pasidalijančiam asmeniui gali būti taikoma komercinių paslapčių apsauga, ypač kai skaitmeninė informacija apima:

— techninę informaciją (gaminio technologiją, MTP duomenis, procesų praktinę patirtį, nepatentuotas technologijas ir kt.);

— komercinę informaciją (rinkos strategijas, finansinę informaciją ir kt.).

Taigi, kalbant apie skaitmeninę informaciją, duomenimis pasidalijantis subjektas turi nustatyti galimą komercinę paslaptį. Daugiau informacijos apie komercines paslaptis skaitmeniniame sektoriuje pateikiama PINO Komercinių paslapčių ir inovacijų vadove:

https://www.wipo.int/web-publications/wipo-guide-to-trade-secrets-and-innovation/en/part-vii-trade-secrets-and-digital-objects.html

Ribota prieiga kitiems asmenims, šifravimas arba konfidencialumo susitarimai būtų duomenų slaptumo užtikrinimo būdai, kuriais sudaromos sąlygos užtikrinti komercinių paslapčių apsaugą.

Kaip elgtis su komercinėmis paslaptimis?

Jei duomenimis pasidalijantis subjektas nustato, kad duomenys, kuriomis dalijamasi pagal sutartį, apima tam tikras komercines paslaptis, jis nėra įpareigojamas dalytis tokiais duomenimis, kitaip nei pagal Duomenų akto 4 straipsnio 6 dalį ir 5 straipsnio 9 dalį.

Jei duomenimis pasidalijantis subjektas nuspręstų dalytis tokiais duomenimis, jis gali nustatyti reikalavimus ir dėl jų susitarti su duomenų gavėju, kaip dėl dalijimosi duomenimis, kurie saugomi kaip komercinės paslaptys, sąlygos, pavyzdžiui, imtis tam tikrų papildomų techninių ir organizacinių priemonių konfidencialumui išsaugoti. Duomenimis pasidalijantis subjektas ir duomenų gavėjas į **2 priedėlį**, kuris yra sutarties dalis, turėtų įtraukti visą išsamią informaciją apie duomenis, kurie saugomi kaip komercinės paslaptys.

6.1. **Su komercinėmis paslaptimis susijusių priemonių taikomumas**

6.1.1. Apsaugos priemonės, taip pat susijusios teisės, dėl kurių susitarta toliau, taikomos tik duomenims arba metaduomenims, įtrauktiems į duomenis, kuriuos duomenimis pasidalijantis subjektas turi suteikti galimybę duomenų gavėjui gauti ir kurie saugomi kaip komercinės paslaptys (kaip apibrėžta Komercinių paslapčių direktyvos (ES) 2016/943 2 straipsnio 1 punkte, kurias turi duomenų turėtojas arba kitas komercinės paslapties turėtojas (kaip apibrėžta tos direktyvos 2 straipsnio 2 punkte).

6.1.2. Duomenys, kurie saugomi kaip komercinės paslaptys, ir komercinės paslapties turėtojo tapatybė nustatyti **2 priedėlyje**.

6.1.3. 6.2 ir 6.3 punktuose nustatytos pareigos lieka galioti nutraukus sutartį, nebent šalys susitaria kitaip.

6.2. **Duomenų gavėjo taikytinos apsaugos priemonės**

Duomenų gavėjas turi taikyti **4 priedėlyje** nustatytas apsaugos priemones (toliau – duomenų gavėjo apsaugos priemonės).

Šalys **4 priedėlyje** turėtų pateikti visą informaciją apie apsaugos priemones. Priemonės gali būti tiek techninio (pvz., šifravimas, užkardos, duomenų saugojimas dalimis ir kt.), tiek organizacinio pobūdžio (pvz., vidaus valdymas, tinkamos tapatybės valdymo ir prieigos kontrolės priemonės, patikimos trečiosios šalies dalyvavimas).

Kadangi priemonės turi būti proporcingos, jų turinys labai skirsis, priklausomai nuo komercinės paslapties pobūdžio. Priemonės taip pat priklausys nuo to, ar i) prieiga bus suteikta prie vietos, kurioje saugomi duomenys, ar ii) duomenys bus visiškai perduoti duomenų gavėjui. Pirmuoju atveju duomenų turėtojas turi daugiau kontrolės ir gali pats taikyti dalį apsaugos priemonių, o duomenų gavėjui gali būti suteikiama mažiau galimybių naudotis duomenimis. Bet kuriuo atveju abi šalys turės sutelkti dėmesį į tai, kad būtų pasiektas numatomas šios sutarties poveikis.

6.3. **Komercinės paslapties turėtojo taikomos apsaugos priemonės**

6.3.1. Duomenimis pasidalijantis subjektas gali taikyti priemones, dėl kurių susitarta 4 priedėlyje, kad išsaugotų duomenų, saugomų kaip komercinės paslaptys, konfidencialumą, (toliau – duomenimis pasidalijančio subjekto apsaugos priemonės).

6.3.2. Duomenimis pasidalijantis subjektas taip pat gali vienašališkai įtraukti tinkamas technines ir organizacines apsaugos priemones, jei jos nedaro neigiamo poveikio duomenų gavėjo prieigai prie duomenų ir jo naudojimuisi jais pagal šią sutartį.

6.3.3. Duomenų gavėjas įsipareigoja nekeisti ar nepašalinti nei duomenimis pasidalijančio subjekto apsaugos priemonių, nei priemonių, kurių imtasi pagal 6.3.2 punktą, nebent šalys susitartų kitaip.

6.4. **Nustatyti komercinės paslapties turėtojai, kurie yra trečiosios šalys**

6.4.1. Duomenimis pasidalijantis subjektas duomenų gavėjui pareiškia, kad turi gavę visas atitinkamas teises iš bet kurių komercinės paslapties turėtojų, kurie yra trečiosios šalys, sudaryti šią sutartį dėl duomenų, saugomų kaip komercinės paslaptys.

6.4.2. Duomenų gavėjo apsaugos priemonės ir duomenimis pasidalijančio subjekto apsaugos priemonės atspindi duomenimis pasidalijančio subjekto sutartinius įsipareigojimus pirminiam duomenų turėtojui. Jei tokie duomenimis pasidalijančio subjekto įsipareigojimai pirminiam duomenų turėtojui pasikeistų, duomenų gavėjas įsipareigoja laikytis visų naujų priemonių, dėl kurių susitarė duomenimis pasidalijantis subjektas ir pirminis duomenų turėtojas.

7. **Intelektinės nuosavybės teisės**

Intelektinės nuosavybės teisės – autorių teisės (įskaitant autorių teises (pranc. *droit d'auteur*), teises į kompiuterių programinę įrangą ir kitas gretutines teises), teisės į dizainą (įskaitant registruotąjį dizainą ir dizaino teises), prekių ženklai, paslaugų ženklai, prekybiniai pavadinimai, rinkoženkliai, domenų vardai ir URL, teisės į komercines paslaptis, praktinę patirtį ir konfidencialią bei neatskleistą informaciją (pvz., patentuotinus ar nepatentuotinus išradimus), teisės į logotipus ir patentus, *sui generis* teisės į duomenų bazes ir visos panašios teisės, pripažįstamos pagal taikytiną teisę.

Duomenys, patenkantys į šios sutarties taikymo sritį, ir leidžiamas duomenų gavėjo naudojimasis jais turi būti reglamentuojami šia sutartimi, kad būtų apsaugotos duomenimis pasidalijančio subjekto ar trečiųjų šalių intelektinės nuosavybės teisės arba naujos duomenų gavėjo intelektinės nuosavybės teisės. Kalbant apie dalijimąsi duomenimis, svarbiausios intelektinės nuosavybės teisės, į kurias reikia atsižvelgti sudarant sutartį, yra Duomenų bazių direktyvoje nustatyta *sui generis* teisė ir autorių teisės.

***Sui generis* teisė**

Remiantis Duomenų akto 43 straipsniu, „*Direktyvos 96/9/EB 7 straipsnyje numatyta* sui generis *teisė netaikoma tais atvejais, kai duomenys yra gauti arba sugeneruoti naudojantis susietuoju gaminiu ar susijusia paslauga, kurie patenka į šio reglamento taikymo sritį, visų pirma kiek tai susiję su jo 4 ir 5 straipsniais*“. Tačiau „*[t]ai nedaro poveikio galimam Direktyvos 96/9/EB 7 straipsnyje nurodytos* sui generis *teisės taikymui duomenų bazėms, kuriose laikomi į šio reglamento taikymo sritį nepatenkantys duomenys, jei laikomasi apsaugos reikalavimų pagal to straipsnio 1 dalį*“ (112 konstatuojamoji dalis).

Duomenų bazių direktyvoje numatyta *sui generis* teisė apsaugo duomenų bazės sudarytoją, nes tai yra asmuo, kuris kokybės ar kiekybės požiūriu daug investavo į duomenų bazės turinio įsigijimą, tikrinimą ar pateikimą. Sudarytojas gali uždrausti išgauti ir iš naujo panaudoti visą tos duomenų bazės turinį arba reikšmingą jo dalį, įvertintą kokybiškai ir (arba) kiekybiškai. Atskiri kūriniai ar duomenų elementai duomenų bazėje, jei jie yra originalūs, gali būti atskirai saugomi autorių teisėmis, nors ši apsauga skiriasi nuo Duomenų bazių direktyvoje numatytos apsaugos.

Autorių teisės

Autorių teisės yra intelektinės nuosavybės apsaugos forma, teisiškai suteikiama originalių autorių kūrinių kūrėjams. Ši apsauga taikoma įvairiems kūriniams, įskaitant galbūt duomenų bazės architektūrą. Svarbu: Autorių teisių apsauga nėra visiškai suderinta, todėl įvairiose valstybėse narėse gali skirtis.

Patentai

Dalijimasis duomenimis ir jų naudojimas gali paskatinti išradimus, nes jie įkvepia naujas idėjas, optimizuoja esamas technologijas ir spartina novatoriškų sprendimų kūrimą. Techninio pobūdžio išradimai, kurie yra nauji ir apima išradimo etapus, kuriuos galima panaudoti pramonėje, yra patentabilūs. Todėl šalys turėtų reglamentuoti išradimus ir nustatyti, kas turi teisę naudoti šiuos patentabilius rezultatus.

7.1. **Ankstesnės intelektinės nuosavybės teisės**

7.1.1. Jei sutartyje aiškiai nenurodyta kitaip, kiekviena šalis išlaiko nuosavybės teises į prieš vykdant sutartį arba visiškai nepriklausomai nuo jos vykdymo bet kokias šalims priklausančias arba trečiųjų šalių joms suteiktas intelektinės nuosavybės teises, įskaitant bet kokius jų pokyčius ir (arba) patobulinimus (toliau – ankstesnės teisės). Jokiomis aplinkybėmis negali būti laikoma, kad sutartimi kuriai nors iš šalių suteikiama kokia nors intelektinės nuosavybės teisė į kitos šalies ankstesnes teises, išskyrus atvejus, kai sutartyje aiškiai nustatyta kitaip.

7.1.2. *(taikytina, jei duomenims taikomos intelektinės nuosavybės teisės)* Su sąlyga, kad pagal šią sutartį sumokamas atlygis (pvz., licencijos mokesčiai), duomenimis pasidalijantis subjektas sutarties galiojimo laikotarpiu suteikia duomenų gavėjui licenciją, apimančią šias charakteristikas: *(nurodykite, pvz., visame pasaulyje galiojančią, neišimtinę, neperleidžiamą licenciją,* įskaitant teisę (*nurodykite, pvz., naudoti, kopijuoti, keisti, tobulinti, išlaikyti*) duomenis, kuriems būtų taikoma intelektinės nuosavybės teisė, tik tiek, kiek tai būtina pagal sutartį. Sublicencija duomenų gavėjo subrangovams suteikiama tik subrangos tikslais ir tik tiek, kiek tai neprieštarauja šios sutarties nuostatoms.

7.2. **Intelektinės nuosavybės teisės į rezultatus**

7.2.1. Jei duomenų gavėjui pagal šią sutartį naudojant duomenis sukuriami materialūs kūriniai, kuriuos galima apsaugoti intelektinės nuosavybės teisėmis, (toliau – rezultatai), susitariama, kad:

7.2.2. [1 PASIRINKTIS] [duomenų gavėjas tampa vieninteliu visų su rezultatais susijusių intelektinės nuosavybės teisių savininku; tik duomenų gavėjas gali savo nuožiūra užregistruoti bet kokią tokią intelektinės nuosavybės teisę arba ją gauti;

7.2.3. [2 PASIRINKTIS] [šalys turės bendrą ir vienodą teisę į intelektinės nuosavybės teises į rezultatus ir turi sudaryti atskirą sutartį, kurioje bus aprašytos naudojimosi tokiomis teisėmis sąlygos;

7.2.4. [3 PASIRINKTIS] [duomenų gavėjas sutinka tiek, kiek būtina, visą intelektinės nuosavybės teisių galiojimo laikotarpį visame pasaulyje išimtine tvarka perduoti duomenimis pasidalijančiam subjektui visą juridinę ir tikrąją nuosavybės teisę į rezultatus ir visas intelektinės nuosavybės teises į juos už atlygį, dėl kurio šalys turi susitarti atskirai.

7.2.5. Be to, šalys susitaria, kad tolesnis rezultatų licencijavimas bus vykdomas taip:

[PASIRINKTIS] [(*nurodyti šalį, kuri neturi intelektinės nuosavybės teisių į rezultatus*) suteikia (*nurodyti intelektinės nuosavybės teisių į rezultatus savininką*) intelektinės nuosavybės teisių apsaugos laikotarpiu visame pasaulyje galiojančią visiškai apmokėtą neišimtinę ir neperleidžiamą licenciją naudoti, kopijuoti, keisti, tobulinti ir išlaikyti jo ankstesnes teises tik tiek, kiek tai būtina jo teisėms į rezultatus pagal šią nuostatą įgyvendinti.]

[PASIRINKTIS] [(*nurodyti intelektinės nuosavybės teisių į rezultatus savininką*) suteikia (*nurodyti intelektinės nuosavybės teisių į rezultatus savininką*) intelektinės nuosavybės teisių apsaugos laikotarpiu visame pasaulyje galiojančią visiškai apmokėtą neišimtinę ir neperleidžiamą licenciją naudoti, kopijuoti, keisti, tobulinti ir išlaikyti rezultatus tik šiais tikslais: (*užpildyti atitinkamai*).]

8. **Atlygis už prieigos prie duomenų suteikimą**

Šalys gali pačioje sutartyje arba atskirame priedėlyje nustatyti išsamią informaciją apie atlygį, įskaitant API (naudojamos dalijimuisi duomenimis) sukūrimo išlaidas arba kitas išlaidas, susijusias su dalijimosi duomenimis palengvinimu, įskaitant autorinius atlyginimus ar licencijų mokesčius, priklausomai nuo konkretaus atvejo. Šalys turėtų susitarti bent dėl šių dalykų: mokėtino atlygio sumos ir atitinkamos valiutos; laiko, kada turi būti sumokėtas atlygis, ir mokėjimo tvarkos.

Jos gali susitarti dėl papildomo atlygio, kai taikytina, už papildomas paslaugas, už kurias bus imamas papildomas mokestis.

Šalys susitaria, kad duomenų gavėjas mokės duomenimis pasidalijančiam subjektui atlygį tokia tvarka: *(užpildyti atitinkamai)*

Šalys turėtų susitarti bent dėl šių dalykų: mokėtino atlygio sumos ir atitinkamos valiutos; laiko, kada turi būti atliktas mokėjimas, ir mokėjimo tvarkos.

9. **Sutarties taikymo pradžios data, trukmė ir nutraukimas**

9.1. **Taikymo data ir trukmė**

9.1.1. Ši sutartis [1 PASIRINKTIS] [įsigalioja nedelsiant] [2 PASIRINKTIS] [įsigalioja nuo (*nurodyti datą*)].

9.1.2. [PASIRINKTIS] Ši sutartis sudaryta [1 PASIRINKTIS] [neribotam laikotarpiui] [2 PASIRINKTIS] [ribotam (*nurodyti*) laikotarpiui], atsižvelgiant į bet kokius šioje sutartyje nustatytus galiojimo pabaigos ar nutraukimo pagrindus.]

9.1.3. [PASIRINKTIS] [Duomenimis pasidalijantis subjektas turi pradėti teikti duomenis duomenų gavėjui [1 PASIRINKTIS] [nepagrįstai nedelsdamas po sutarties įsigaliojimo]. [2 PASIRINKTIS] (*nurodyti datą ir, kai taikytina, išsamesnę informaciją apie laiką*).]

Jei prašoma pateikti vienkartinius duomenis, pakanka susitarti dėl taikymo pradžios datos 9.1.1 punkte. Jei prašoma nuolat teikti duomenis, šalys turės susitarti dėl sutarties trukmės ir pasirinkti pirmąją arba antrąją pasirinktį 9.1.2 punkte.

9.2. **Nutraukimas dėl patogumo**

9.2.1. Duomenų gavėjas gali nutraukti sutartį bet kuriuo metu sutarties galiojimo laikotarpiu, apie tai pranešdamas duomenimis pasidalijančiam asmeniui (*įrašyti laikotarpį*).

9.2.2. [PASIRINKTIS] Jei duomenų gavėjas nutraukia sutartį pagal 9.3.1 punktą anksčiau nei (*įrašyti laiko momentą arba minimalų sutarties galiojimo laikotarpį*), jis turi kompensuoti duomenimis pasidalijančio subjekto išlaidas, patirtas suteikiant galimybę gauti duomenis, be kita ko, kai taikytina, teikiant bet kokią papildomą pagalbą, tokia tvarka: *(nurodykite)*

Gali būti atvejų, kai duomenimis pasidalijantis subjektas patiria išlaidų, susijusių su galimybės duomenų gavėjui gauti duomenis suteikimu, pavyzdžiui, pritaikydamas savo skaitmeninę infrastruktūrą, darant prielaidą, kad šios išlaidos ilgainiui bus amortizuotos.

Šiuo atveju duomenimis pasidalijantis subjektas gali pageidauti užtikrinti, kad gaus iš duomenų gavėjo kompensaciją.

9.3. **Galiojimo pabaigos ar nutraukimo pasekmės**

9.3.1. Pasibaigus sutarties laikotarpiui arba šią sutartį nutraukus, abi šalys atleidžiamos nuo pareigos vykdyti sutartį ir tikėtis, kad ateityje ją vykdys kita šalis, tačiau tai nedaro poveikio teisėms ir įsipareigojimams, įgytiems iki sutarties nutraukimo momento.

Galiojimo pabaiga ar nutraukimas nedaro poveikio nė vienai šios sutarties nuostatai dėl ginčų sprendimo pagal 11.6 punktą ar bet kuriai kitai nuostatai, kuri turi būti taikoma net ir pasibaigus sutarties galiojimui.

9.3.2. [1 PASIRINKTIS] [Duomenimis pasidalijantis subjektas turi imtis tinkamų pasitraukimo pagalbinių priemonių, kurių duomenų gavėjas gali pagrįstai tikėtis.] [2 PASIRINKTIS] [Duomenimis pasidalijantis subjektas turi imtis šių pasitraukimo pagalbinių priemonių: (nurodyti).]

Šalys gali apsvarstyti, ar duomenų gavėjui reikia kokių nors pasitraukimo pagalbinių priemonių.

Tai bus svarbu, pavyzdžiui, jei duomenų gavėjui buvo leista išgauti duomenis iš duomenimis pasidalijančio subjekto valdomos laikmenos, tačiau jis dar nebuvo išgavęs duomenų, nes nemanė, kad sutartis bus nutraukta.

10. **Teisių gynimo priemonės pažeidus sutartį**

10.1. **Pareigų nevykdymo atvejai**

10.1.1. Pareigų nevykdymas yra esminis, jei:

a) dėl nevykdymo kita šalis iš esmės netenka to, ko ji turėjo teisę tikėtis pagal šią sutartį, išskyrus atvejus, kai pareigų nevykdanti šalis to rezultato nenumatė ir pagrįstai negalėjo jo numatyti, arba

b) iš aplinkybių akivaizdu, jog to, kad pareigų nevykdanti šalis ateityje jas įvykdys, tikėtis negalima.

10.1.2. Šalies pareigų nevykdymas yra pateisinamas, jei taip atsitiko dėl kliūties, kurios ji negali kontroliuoti, ir jei nebuvo galima pagrįstai tikėtis, kad ta šalis atsižvelgs į kliūtį šios sutarties sudarymo metu arba išvengs kliūties ar jos padarinių arba juos įveiks.

Jeigu kliūtis yra tik laikina, šalies pareigų nevykdymo pateisinimas galioja tiek laiko, kiek egzistuoja kliūtis. Tačiau, jei delsimas virsta esminiu pareigų nevykdymu, kita šalis gali jį tokiu laikyti.

Pareigų nevykdanti šalis privalo užtikrinti, kad kita šalis gautų pranešimą apie kliūtį ir jos poveikį gebėjimui vykdyti pareigas nepagrįstai nedelsiant po to, kai pareigų nevykdanti šalis sužinojo arba, kaip buvo galima pagrįstai tikėtis, turėjo sužinoti apie šias aplinkybes. Kita šalis turi teisę į ekonominės žalos, patirtos dėl to, kad nebuvo gautas toks pranešimas, atlyginimą.

10.2. **Teisių gynimo priemonės padarius pažeidimą**

10.2.1. Jei viena iš šalių nevykdo savo pareigų, kita šalis gali imtis toliau išdėstytuose punktuose išvardytų teisių gynimo priemonių, nedarant poveikio teisių gynimo priemonėms, kuriomis galima pasinaudoti pagal taikytiną teisę.

10.2.2. Teisių gynimo priemonės, kurios nėra nesuderinamos, gali būti taikomos kartu.

10.2.3. Šalis negali imtis teisių gynimo priemonių, jei dėl jų kita šalis negali vykdyti pareigų, pavyzdžiui, kai kita šalis negalėjo tinkamai vykdyti savo pareigų dėl savo pačios duomenų infrastruktūros trūkumų. Šalis taip pat negali pareikšti ieškinio dėl patirtos žalos atlyginimo tiek, kiek ji būtų galėjusi sumažinti žalą imdamasi pagrįstų veiksmų.

10.2.4. Nukentėjusi šalis gali:

a) nedelsdama nutraukti šią sutartį be baudos, apie tai pranešdama kitai šaliai, jei:

i) kitos šalies pareigų nevykdymas yra esminis pareigų nevykdymas arba

ii) jei pareigų nevykdymas nėra esminis, nukentėjusi šalis pranešė, kad pareigų nevykdymas turi būti ištaisytas nepagrįstai nedelsiant, o kita šalis to nepadarė;

b) reikalauti atlyginti dėl kitos šalies pareigų nevykdymo jai padarytą ekonominę žalą, kuri nėra pateisinama pagal 10.1.2 punktą; pareigų nevykdanti šalis atsako tik už tikėtiną jos pareigų nevykdymo sukeltą žalą, kurią ji numatė arba, kaip buvo galima pagrįstai tikėtis, galėjo numatyti šios sutarties sudarymo metu, išskyrus atvejus, kai pareigos nebuvo vykdomos tyčia arba dėl didelio aplaidumo;

c) reikalauti, kad pareigų nevykdanti šalis nepagrįstai nedelsdama įvykdytų savo pareigas pagal šią sutartį, išskyrus atvejus, kai tai būtų neteisėta ar neįmanoma arba dėl konkrečių pareigų vykdymo pareigų nevykdanti šalis patirtų išlaidų, kurios būtų neproporcingos, palyginti su nauda, kurią gautų kita šalis;

10.2.5. [PASIRINKTIS] [Jei šalis nevykdo savo pareigų pagal šią sutartį, ji bet kuriuo atveju sumoka 5 priedėlyje išsamiai nustatytas baudas, kurias šalys laiko žalos atlyginimu, kaip apibrėžta 10.2.4 punkto b punkte. Pareigų nevykdanti šalis turi teisę prašyti, kad bauda būtų sumažinta iki pagrįsto dydžio, jei ji gali įrodyti, kad bauda yra pernelyg didelė, palyginti su žala, patirta dėl pareigų nevykdymo.]

11. **Bendrosios nuostatos**

11.1. **Konfidencialumas**

11.1.1. Konfidencialia turi būti laikoma ši informacija:

a) informacija, susijusi su kitos šalies komercinėmis paslaptimis, finansine padėtimi ar bet kuriuo kitu jos veiklos aspektu, nebent kita šalis tą informaciją yra paskelbusi viešai;

b) informacija apie pagrįstos kompensacijos apskaičiavimo pagrindą;

c) informacija, susijusi su bet kuria trečiąja šalimi, nebent ji šią informaciją jau yra paskelbusi viešai.

11.1.2. Abi šalys susitaria imtis visų pagrįstų priemonių, kad 11.1.1 punkte nurodyta informacija būtų saugoma saugiai ir visiškai konfidencialiai, ir neatskleisti tokios informacijos ar nesuteikti galimybės jokiai trečiajai šaliai ją gauti, išskyrus atvejus, kai:

a) viena iš šalių yra teisiškai įpareigota atskleisti atitinkamą informaciją arba suteikti galimybę ją gauti arba

b) viena iš šalių turi atskleisti atitinkamą informaciją arba suteikti galimybę ją gauti, kad įvykdytų savo pareigas pagal šią sutartį, arba

c) viena iš šalių yra gavusi išankstinį kitos šalies arba konfidencialią informaciją teikiančios arba jos atskleidimo paveiktos šalies sutikimą.

11.1.3. Šios konfidencialumo pareigos nutraukus sutartį yra toliau taikytinos (*nurodyti laikotarpį*).

11.1.4. Šiomis konfidencialumo pareigomis nepanaikinamos jokios griežtesnės pareigos pagal i) Reglamentą (ES) 2016/679 (BDAR), ii) nuostatas, kuriomis įgyvendinama Direktyva 2002/58/EB arba Direktyva (ES) 2016/943, arba iii) bet kurį kitą ES arba valstybės narės teisės aktą.

11.2. **Ryšio priemonės**

Visi pagal šią sutartį reikalaujami arba leidžiami pranešimai ar kita informacija turi būti pateikiami raštu ir gali būti pristatomi asmeniškai, siunčiami iš anksto apmokėtu paštu arba perduodami elektroninėmis priemonėmis, įskaitant e. paštą, su sąlyga, kad siuntėjas išsaugo išsiuntimo įrodymą, toliau nurodytais adresais:

Šalis	Kontaktinis asmuo	E. pašto adresas	Telefonas	Adresas
Naudotojas	[Vardas, pavardė] / [pareigos]	[E. pašto adresas]	[Telefonas]	[Adresas]
Duomenų gavėjas	[Vardas, pavardė] / [pareigos]	[E. pašto adresas]	[Telefonas]	[Adresas]

Visi tokie pranešimai arba informacija bus laikomi gautais:

a) pristatant į rankas – pristatymo dieną;

b) siunčiant iš anksto apmokėtu paštu – trečią darbo dieną po išsiuntimo;

c) siunčiant elektroninėmis priemonėmis – išsiuntimo dieną, jei siuntėjas negavo pranešimo apie klaidą, rodančią kad pranešimas nepristatytas.

11.3. **Visa sutartis, pakeitimai ir atskiriamumas**

11.3.1. Ši sutartis (kartu su jos priedėliais ir visais kitais joje nurodytais dokumentais) yra visa šalių sutartis, susijusi su šios sutarties dalyku, ir pakeičia visas ankstesnes šalių žodines ir rašytines sutartis ar susitarimus, susijusius su šios sutarties dalyku.

11.3.2. Bet koks šios sutarties pakeitimas galios tik tuo atveju, jei šalys dėl jo susitarė raštu, taip pat ir bet kokia elektronine forma.

11.3.3. Jei nustatoma, kad kuri nors šios sutarties nuostata yra niekinė, negaliojanti, nuginčijama ar dėl bet kokios priežasties negali būti įvykdyta, ir jei šią nuostatą galima atskirti nuo likusių sutarties sąlygų, tai nedaro poveikio šioms likusioms nuostatoms ir jos toliau galios ir bus vykdytinos, išskyrus atvejus, kai nuostatos negalima atskirti nuo likusių sutarties nuostatų. Visi dėl to atsiradę šios sutarties trūkumai ar dviprasmiškos nuostatos turi būti traktuojami laikantis 11.5 punkto.

11.4. **Taikytina teisė**

Šiai sutarčiai taikoma (*nurodyti valstybę narę*) teisė.

11.5. **Aiškinimas**

11.5.1. Visos šios sutarties nuostatos turi būti aiškinamos taip, kad atitiktų Sąjungos teisę arba nacionalinės teisės aktus, priimtus pagal Sąjungos teisę, taip pat visus taikytinus nacionalinės teisės aktus, kurie yra suderinami su Sąjungos teise ir nuo kurių negalima nukrypti sudarius susitarimą.

11.5.2. Jei šios sutarties trūkumų ar dviprasmiškų nuostatų negalima pašalinti 11.5.1 punkte nurodytu būdu, ši sutartis turi būti aiškinama atsižvelgiant į taikytinoje teisėje numatytas aiškinimo taisykles (žr. 11.4 punktą).

11.6. **Ginčų sprendimas**

11.6.1. Šalys susitaria dėti visas pastangas, kad ginčai būtų išspręsti taikiai, ir, prieš kreipdamosi į teismą, perduoti ginčą spręsti (įrašyti konkrečios ginčų sprendimo įstaigos pavadinimą ir kontaktinius duomenis;

11.6.2. [PASIRINKTIS] [Išimtinę jurisdikciją nagrinėti su šia sutartimi susijusias bylas turės (*nurodyti valstybę narę*) teismai.]

1 priedėlyje pateikiamas duomenų aprašymas

[rengia šalys]

2 priedėlyje pateikiama išsamesnė informacija apie duomenis, kuriems taikoma konkrečių priemonių reikalaujanti tvarka

[rengia šalys]

3 priedėlyje pateikiama išsami informacija apie asmens duomenis ir atitinkamas šalių pareigas

[rengia šalys]

4 priedėlyje pateikiamos dalijantis duomenimis taikytinos saugumo priemonės

[rengia šalys]

[PASIRINKTIS] 5 priedėlyje pateikiama išsami informacija apie baudas

[rengia šalys]

VI PRIEDAS

STANDARTINĖS SUTARČIŲ SĄLYGOS

dėl keitimo ir pasitraukimo

Pagrindiniai Reglamento (ES) 2023/2854 (toliau – Duomenų aktas) dėl debesijos paslaugų teikėjų keitimo tikslai, be kita ko, yra sudaryti sąlygas duomenų tvarkymo paslaugų (debesijos kompiuterijos ir tinklo paribio paslaugų) klientams: i) vieną paslaugų teikėją pakeisti kitu tos pačios rūšies paslaugų teikėju, ii) pereiti prie vietoje esančios IRT infrastruktūros arba iii) vienu metu naudotis keliomis paslaugomis, kurias teikia skirtingi paslaugų teikėjai. Taigi, Duomenų akte nustatytos paslaugų teikėjų ir klientų teisės ir pareigos, susijusios su šiuo procesu. Šiame kontekste klientai taip pat turėtų įvertinti savo tikslus, susijusius su keitimu, visų pirma konkrečius poreikius, papildomas išlaidas ar laiką. Tiek pradinis paslaugų teikėjas, tiek klientas ir paslaugų teikėjas, pas kurį pereinama, turi sąžiningai bendradarbiauti, kad keitimo procesas būtų veiksmingas, kad būtų galima laiku perduoti duomenis ir užtikrinti duomenų tvarkymo paslaugų tęstinumą (Duomenų akto 27 straipsnis).

Šiomis SSS Duomenų aktu nustatytos naujos teisės ir pareigos, susijusios su keitimo ir pasitraukimo procesu, paverčiamos sutarčių sąlygomis. Duomenų akte reikalaujama, kad paslaugų teikėjai klientams pateiktų rašytinę sutartį, kurioje būtų nustatyta keitimo proceso vykdymo tvarka. Sutartyje taip pat turi būti nurodyti keitimo terminai (ne ilgesnis kaip 30 dienų pereinamasis laikotarpis) ir išsami informacija apie visas susijusias išlaidas (įskaitant ankstyvo sutarties nutraukimo sankcijas, standartinius paslaugų mokesčius (Duomenų akto 29 straipsnio 4 dalis) ir išėjimo mokesčius. Taip pat yra pareigų, susijusių su pačiu keitimo procesu, kurios turėtų būti nurodytos sutartyje: teikti klientui (ir bet kuriai kliento įgaliotai trečiajai šaliai) pagrįstą pagalbą, išlaikyti veiklos tęstinumą ir užtikrinti aukštą saugumo lygį viso keitimo proceso metu.

Keitimo mokesčiai

Pagal Duomenų akto 29 straipsnį paslaugų teikėjas gali toliau taikyti keitimo mokesčius iki 2027 m. sausio 12 d., tačiau jie negali viršyti paslaugų teikėjo patirtų išlaidų, kurios yra tiesiogiai susijusios su keitimo procesu. Keičiant paslaugų teikėją po 2027 m. sausio 12 d. paslaugų teikėjui neleidžiama nustatyti keitimo mokesčių. Keitimo mokesčiai apima išėjimo mokesčius ir kitas išlaidas, susijusias su veiksmais, kuriuos paslaugų teikėjas turi atlikti keitimo procese. Tai apima, pavyzdžiui, automatizuotų keitimo priemonių arba testavimo priemonių naudojimo išlaidas, kai paslaugų teikėjas jas naudoja, kad įvykdytų savo pareigas pagal Duomenų aktą.

Kai duomenų tvarkymo paslauga naudojama lygiagrečiai su kita duomenų tvarkymo paslauga, paslaugų teikėjai gali net ir po 2027 m. sausio 12 d. toliau perkelti su duomenų išėjimu susijusias išlaidas klientui (Duomenų akto 34 straipsnis).

Duomenų akte sąvoka „keitimo mokesčiai“ apibrėžiama kaip mokesčiai, kuriuos „*duomenų tvarkymo paslaugų teikėjas taiko klientui už veiksmus, kurių reikalaujama pagal šį reglamentą pereinant prie kito paslaugų teikėjo sistemos arba vietoje esančios IRT infrastruktūros* [...]“, o Duomenų akto 25 straipsnio 2 dalies a punkto i papunktyje taip pat nustatyta, kad paslaugų teikėjas turi teikti „*pagrįstą pagalbą klientui ir jo įgaliotoms trečiosioms šalims keitimo procese*“. Visi mokesčiai, susiję su tokios „pagrįstos pagalbos“ teikimu, ilgainiui turėtų būti panaikinti, kaip nurodyta 29 straipsnyje.

Duomenų akte nurodyti atvejai, kai standartinio metodo taikyti neįmanoma:

— 29 straipsnio 5 dalis: „*Kai aktualu, duomenų tvarkymo paslaugų teikėjai teikia informaciją klientui apie duomenų tvarkymo paslaugas, kurios susijusios su labai sudėtingu ar brangiu keitimu arba kai keitimas neįmanomas nedarant didelio poveikio duomenims, skaitmeniniam turtui ar paslaugų architektūrai*“,

— ir 29 straipsnio 6 dalis: „*Kai taikytina, [...] paslaugų teikėjai turi viešai pateikti [...] informaciją*“.

Kitos Komisijos rekomenduojamos standartinės sutarčių sąlygos pateikiamos priede ir apima konkrečias temas, nesusijusias su keitimu ir pasitraukimu. Šalys raginamos apsvarstyti galimybę taikyti ir tas kitas sąlygas, nes jos buvo parengtos taip, kad vienos su kitomis derėtų ir vienos kitas papildytų.

Speciali tvarka

Reikėtų pažymėti, kad Duomenų akto 31 straipsnyje numatytos tam tikrų pareigų, susijusių su SSS dėl keitimo ir pasitraukimo, išimtys. Pavyzdžiui, duomenų tvarkymo paslaugų keitimui taikoma speciali tvarka, jei:

a) dauguma pagrindinių duomenų tvarkymo paslaugos savybių buvo specialiai sukurtos konkretiems atskiro kliento poreikiams ARBA visi komponentai buvo sukurti atskiro kliento poreikiams tenkinti, ir

b) tos duomenų tvarkymo paslaugos neteikiamos plačiu komerciniu mastu per paslaugų teikėjo paslaugų katalogą, ir
c) jei paslaugų teikėjas tinkamai informavo klientą, kad su keitimu susijusios pareigos šiai konkrečiai paslaugai netaikomos.

Atsižvelgiant į konkrečią išimtį, tam tikros teisinės pareigos gali būti netaikomos. Tačiau klientas ir paslaugų teikėjas turi susitarti, ar įtraukti jas į susitarimą. Nors šios standartinės sutarčių sąlygos nebuvo parengtos taip, kad apimtų tokias situacijas, jos vis tiek gali būti įkvėpimo šaltinis susitarimo / sutarties dėl tokių paslaugų šalims.

Paslaugų teikėjas turėtų informuoti potencialius klientus apie konkrečias paslaugas, kurioms taikoma Duomenų akto 31 straipsnyje nustatyta speciali tvarka, gerokai prieš sudarant susitarimą.

Niekas neužkerta kelio paslaugų teikėjui tokias paslaugas galiausiai diegti bendru mastu – tokiu atveju tas paslaugų teikėjas turėtų laikytis visų pareigų, susijusių su keitimu, kaip nustatyta Duomenų akte.

Keitimo būdai

Vis daugiau paslaugų teikėjų siūlo savitarnos keitimo priemones tiek duomenų atėjimui, kai klientai pradeda naudotis paslauga, tiek duomenų išėjimui, kai klientai nustoja naudotis paslauga ir pereina prie vietoje esančios sistemos arba naujo paslaugų teikėjo (paslaugų teikėjo, pas kurį pereinama). Kai kurioms duomenų tvarkymo paslaugoms tokių priemonių gali nebūti arba jos gali nepadėti užbaigti keitimo.

Šiose SSS numatyti du keitimo proceso planavimo ir vykdymo būdai:
a) keitimas pagal keitimo ir pasitraukimo planą (A galimybė) ir
b) keitimas naudojant automatizuotas priemones (B galimybė).

Šios galimybės gali būti taikomos kartu. Pavyzdžiui, **1 priedėlyje** „Keitimo ir pasitraukimo planas“ šalys taip pat gali numatyti naudoti automatizuotas priemones, kurios gali būti taikomos kai kurių rūšių paslaugoms arba kai kuriems duomenims.

Taikant abu būdus, paslaugų teikėjai privalo pašalinti veiksmingo keitimo kliūtis, kaip nustatyta Reglamente (ES) 2023/2854, pagal kurį paslaugų teikėjai *„klientui pateikia: „informaciją apie esamas keitimo ir duomenų perkėlimo į duomenų tvarkymo paslaugą procedūras, įskaitant informaciją apie esamus keitimo ir perkėlimo metodus ir formatus, taip pat apie duomenų tvarkymo paslaugų teikėjui žinomus suvaržymus ir techninius apribojimus*“ (26 straipsnio a punktas), ir *„[p]radinis duomenų tvarkymo paslaugų teikėjas palengvina keitimo procesą, teikdamas pajėgumus, tinkamą informaciją, dokumentaciją, techninę paramą ir, kai tinkama, reikiamas priemones*“ (30 straipsnis).

Taip pat svarbu pažymėti, kad tais atvejais, kai kyla paslaugų teikėjo komercinių paslapčių pažeidimo rizika, paslaugų teikėjas neprivalo dalytis jokiais duomenimis, susijusiais su paslaugų teikėjo duomenų tvarkymo paslaugos vidaus veikimu, arba juos išvardyti. Pagal 25 straipsnio 2 dalies f punkte nustatytus sutartinius įsipareigojimus paslaugų teikėjas privalo tik išsamiai nurodyti tokių duomenų kategorijas.

Ar SSS taikytinos visoms pavyzdinėms debesijos paslaugų sutartims (pvz., IaaS, PaaS arba SaaS sutartims)?

Šios SSS taikytinos visų rūšių pavyzdinėms debesijos paslaugų sutartims, kai atitinkama debesijos paslauga atitinka 2 straipsnio 8 dalyje nustatytą duomenų tvarkymo paslaugos apibrėžtį. Remiantis tuo straipsniu, duomenų tvarkymo paslauga – „skaitmeninė paslauga, kuri teikiama klientui ir kuri suteikia visur esančią ir pagal poreikį suteikiamą tinklo prieigą prie bendrųjų konfigūruojamų, kintamo masto pritaikomų centralizuotų, paskirstytų ar labai paskirstytų kompiuterinių išteklių, kuriuos galima greitai suteikti ir atlaisvinti minimaliomis valdymo pastangomis arba minimalia paslaugų teikėjo sąveika“. Taigi Duomenų akto nuostatos taikomos paslaugų rūšims, kurioms būdingos duomenų tvarkymo paslaugų apibrėžtyje išvardytos savybės:

— jos suteikia prieigą prie kompiuterinių išteklių, įskaitant tinklus, serverius, saugyklas, taikomąsias programas ir paslaugas;

— jos suteikia pagal poreikį suteikiamą prieigą prie tinklo, t. y. klientas gali vienašališkai suteikti šiuos kompiuterinius išteklius naudodamasis tinklu ir standartiniais mechanizmais, pavyzdžiui, mobiliaisiais telefonais, knyginiais kompiuteriais ar profesionaliaisiais kompiuteriais;

— jas galima greitai suteikti ir atlaisvinti minimaliomis valdymo pastangomis arba minimalia paslaugų teikėjo sąveika, o tai reiškia, kad vienašališkas suteikimas gali būti vykdomas be reikšmingo paslaugų teikėjo įsikišimo ir gali būti greitai įdiegtas, kad organizacijos galėtų pradėti naudoti išteklius beveik iš karto;

— jos yra lanksčios ir jas galima greitai suteikti, o tai reiškia, kad sprendiniai gali būti lengvai pritaikomi prie kintančių poreikių ir kad naudotojai gali padidinti arba sumažinti paklausą pagal savo poreikius.

Paslaugų teikėjas, kurio siūlomoms paslaugoms būdingos šios charakteristikos, turi laikytis Duomenų akto nuostatų, kad būtų galima pereiti nuo vienos duomenų tvarkymo paslaugos prie kitos. Tai apima, pavyzdžiui, paslaugų sutarčių suderinimą su 25 straipsniu, keitimo ir išėjimo mokesčių sumažinimą ir panaikinimą pagal 29 straipsnį ir 30 straipsnyje apibrėžtų keitimo techninių aspektų laikymąsi. Tačiau SaaS taikomi ne visi Duomenų akto VI skyriuje nustatyti duomenų tvarkymo paslaugoms keliami reikalavimai. Visų pirma 30 straipsnio 1 dalyje nustatyta funkcinio lygiavertiškumo sąvoka taikoma tik IaaS paslaugų teikėjams, o 30 straipsnio 2 ir 3 dalys taikomos PaaS ir SaaS paslaugų teikėjams. Pagal pastarąsias dvi nuostatas reikalaujama, kad PaaS ir SaaS paslaugų teikėjai suteiktų galimybę naudotis atviromis sąsajomis ir laikytųsi ES saugykloje paskelbtų atviruųjų sąveikumo specifikacijų ir darniųjų standartų.

Duomenų akto 30 straipsnyje daromas skirtumas tarp:

1. IaaS, apibrėžtų kaip *„duomenų tvarkymo paslaugos, susijusios su kintamo masto pritaikomais kompiuterijos ištekliais, apimančiais tik tokius infrastruktūros elementus, kaip serveriai, tinklai ir infrastruktūrai eksploatuoti būtini virtualieji ištekliai, tačiau kurias teikiant nesuteikiama prieiga prie operacinių paslaugų, programinės įrangos ir taikomųjų programų, kurios yra saugomos ar kitaip tvarkomos tuose infrastruktūros elementuose arba yra juose įdiegtos“*,

ir

2. kitų rūšių debesijos paslaugų.

Be to, Duomenų akto 81 konstatuojamojoje dalyje nustatyta, kad bendra sąvoka „duomenų tvarkymo paslaugos“ apima didelį skaičių paslaugų, kurių tikslai, funkcijos ir techninė struktūra yra labai įvairūs, ir paprastai suprantama, kad jos patenka į vieną ar daugiau iš šių trijų duomenų tvarkymo paslaugų teikimo modelių, t. y. IaaS, PaaS ir SaaS.

Šalių pajėgumai

Duomenų akto 24 straipsnyje paaiškinama, kad *„23, 25, 29, 30 ir 34 straipsniuose nustatytų duomenų tvarkymo paslaugų teikėjų pareigos taikomos tik pradinio duomenų tvarkymo paslaugų teikėjo teikiamoms paslaugoms, sutartims ar komercinei praktikai“*.

Be kitų elementų, eksportuotinų duomenų eksporto operacijų sekai nustatyti reikalingos žinios apie duomenų struktūrą ir ryšį tarp duomenų. Todėl sąraše toliau pateikiamos bendros gairės šalims, siekiant padėti joms suprasti viena kitos pajėgumus, kuriais grindžiamos įvairios keitimo proceso dalys. Tačiau sąrašas yra tik orientacinis ir yra svarbių niuansų, kurie gali skirtis pagal toliau nurodytų kategorijų paslaugų modelius ir jų viduje, priklausomai nuo konkrečios atitinkamos duomenų tvarkymo paslaugos. Šalys turėtų atidžiai stebėti tokius skirtumus.

IaaS

— Klientas žino savo apibrėžtos duomenų bazės struktūrą. IaaS paslaugų teikėjas nežino duomenų bazės struktūros. IaaS paslaugų teikėjas gali pateikti išsamią informaciją apie perkėlimo metodus ir, kai tinkama, būtinas priemones.

— Klientas gali nustatyti operacijų seką, laiko intervalą ir reikiamus IT išteklius.

— Paslaugų teikėjas gali patvirtinti, kad reikiami IT ištekliai bus prieinami per laiko intervalą.

— Klientas gali inicijuoti keitimą sutartu laiku.

— Klientas yra atsakingas už duomenų importą į aplinką, į kurią pereinama, ir jų įgyvendinimą joje.

PaaS

— Klientas žino savo apibrėžtos duomenų bazės struktūrą.

— PaaS paslaugų teikėjas taip pat žino duomenų bazės charakteristikas, nes klientas jo paprašė suteikti tokias paslaugas kaip vietos skyrimas, optimizavimas, reorganizavimas ir atsarginės kopijos.

— PaaS paslaugų teikėjas turi praktinės patirties, susijusios su tokių operacijų, kaip atsarginių kopijų darymas, procedūromis. Jis žino, kiek reikia išteklių ir kiek laiko praėjo. PaaS paslaugų teikėjas gali pateikti išsamią informaciją apie perkėlimo metodus ir, kai tinkama, būtinas priemones ir informaciją apie laiką ir reikiamus IT išteklius.

— Klientas gali nustatyti operacijų seką, laiko intervalą (laikotarpį, pvz., savaitgalį, per kurį klientas ketina neleisti naudotojams naudotis savo sistemomis ir nediegti jokių naujinių, kad duomenys būtų įšaldyti ir klientas galėtų atlikti keitimą) ir reikiamus IT išteklius.

— Paslaugų teikėjas gali patvirtinti, kad reikiami IT ištekliai bus prieinami per laiko intervalą.

— Klientas inicijuoja keitimą sutartu laiku.

SaaS

— Klientas nežino duomenų bazės struktūros.

— SaaS paslaugų teikėjas žino savo apibrėžtos duomenų bazės struktūrą.

— SaaS paslaugų teikėjas žino procedūras ir laiką, kurių reikia tokioms operacijoms kaip atsarginių kopijų darymas, optimizavimas ir reorganizavimas.

— Diegiant naują SaaS programinės įrangos versiją su nauja duomenų bazės struktūros versija, gana įprasta tvarka – viską eksportuoti iš senosios struktūros, o po to viską importuoti į naująją struktūrą. Ši procedūra leidžia SaaS paslaugų teikėjui susidaryti praktinį vaizdą apie duomenų eksporto procedūrą, išteklius ir trukmę.

— SaaS paslaugų teikėjas gali pateikti išsamią informaciją apie perkėlimo metodus ir, kai tinkama, būtinas priemones,

— informaciją apie laiką bei reikiamus IT išteklius

— ir pasiūlyti eksporto metodus ir formatus bei veiksmų seką.

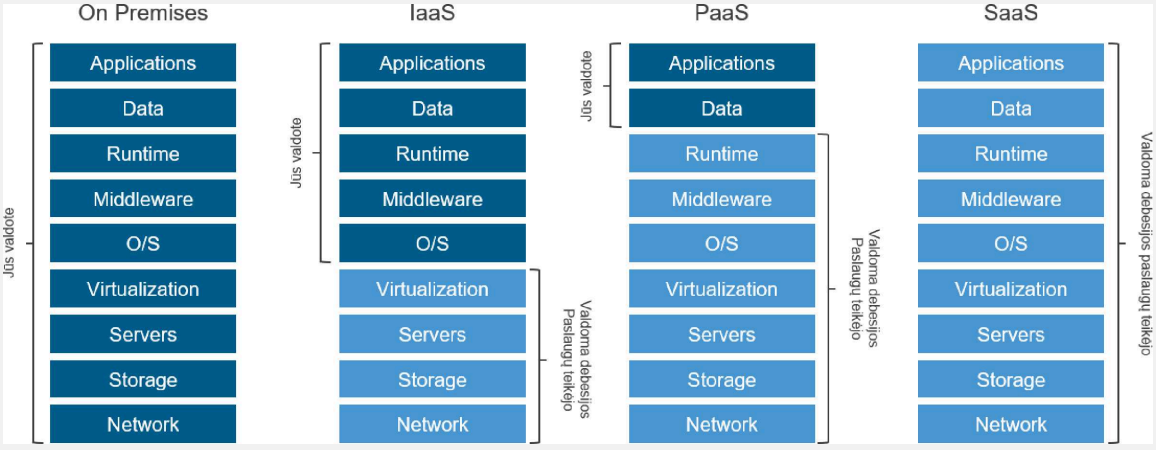
— Klientas yra atsakingas už duomenų importą į aplinką, į kurią pereinama, ir gali turėti reikalavimų ir pastabų dėl siūlomos sekos.

— SaaS paslaugų teikėjas ir klientas gali susitarti dėl operacijų sekos, laiko intervalo ir reikiamų IT išteklių.

— Paslaugų teikėjas gali patvirtinti, kad reikiami IT ištekliai bus prieinami per laiko intervalą.

— Priklausomai nuo priemonės ir sutartos sekos, paslaugų teikėjas arba klientas inicijuoja keitimą sutartu laiku.

— Klientas yra atsakingas už duomenų importą į aplinką, į kurią pereinama.

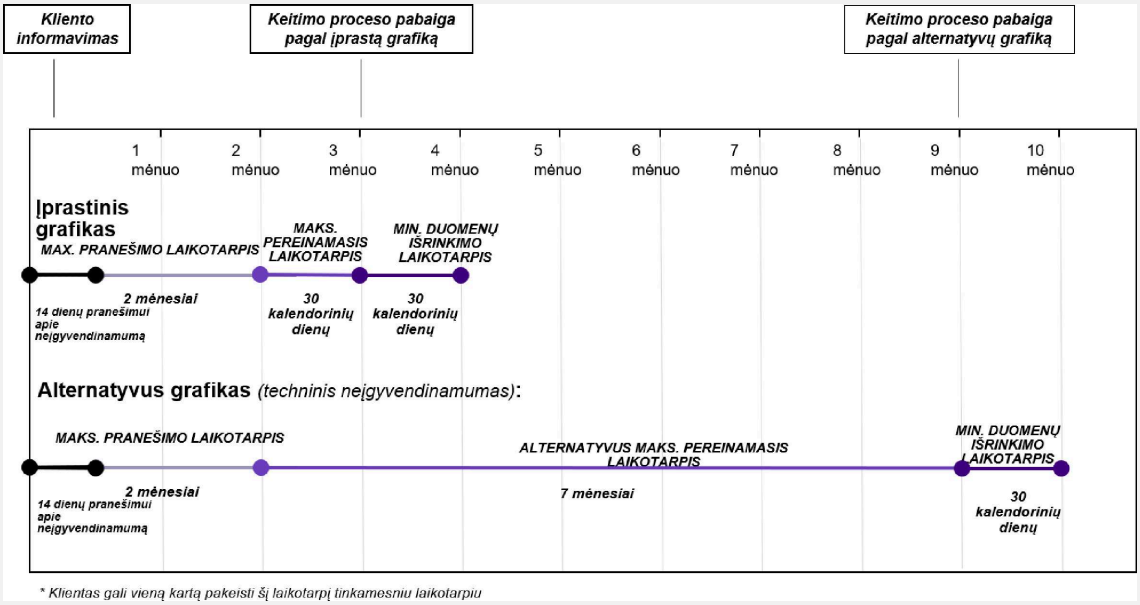
Veiksmai per maksimalų įspėjimo laikotarpį ir pereinamąjį laikotarpį

Keitimo inicijavimas: Duomenų akto 25 straipsnio 2 dalies d punkte reikalaujama, kad sutartyse būtų numatytas ne ilgesnis nei dviejų mėnesių maksimalus įspėjimo laikotarpis keitimo procesui pradėti. Jame nustatoma, kokią informaciją paslaugų teikėjas turėtų pateikti klientui tuo laikotarpiu ir kokių veiksmų paslaugų teikėjas imsis inicijavęs keitimo procesą.

Pereinamasis laikotarpis: Duomenų akto 25 straipsnio 2 dalies a punkte reikalaujama, kad į sutartis būtų įtrauktos sąlygos, kuriomis klientui jo prašymu leidžiama keisti duomenų tvarkymo paslaugą kita arba visus eksportuotinus duomenis perkelti į vietoje esančią IRT infrastruktūrą nepagrįstai nedelsiant ir jokiu būdu ne po privalomo maksimalaus 30 kalendorinių dienų pereinamojo laikotarpio, kuris turi būti pradėtas skaičiuoti po maksimalaus įspėjimo laikotarpio.

Duomenų akto 25 straipsnio 2 dalies g punkte taip pat reikalaujama, kad sutartyje būtų nustatytas ne trumpesnis nei 30 kalendorinių dienų duomenų išrinkimo laikotarpis, prasidedantis pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, dėl kurio susitarė šalys.

Jeigu taikyti privalomo maksimalaus 30 dienų pereinamojo keitimo laikotarpio techniškai neįmanoma, paslaugų teikėjas per 14 darbo dienų po prašymo dėl keitimo pateikimo dienos apie tai turi informuoti klientą, paaiškinti techninį neįgyvendinamumą ir nurodyti alternatyvų pereinamąjį laikotarpį, kuris negali viršyti septynių mėnesių, (Duomenų akto 25 straipsnio 4 dalis). Klientui suteikiama teisė vieną kartą pratęsti privalomą pereinamąjį laikotarpį laikotarpiui, kuris, kliento nuomone, yra tinkamesnis, (Duomenų akto 25 straipsnio 5 dalis).

Duomenų tvarkymo susitarimas laikomas nutrauktu pasibaigus sėkmingam keitimui arba pasibaigus maksimaliam įspėjimo laikotarpiui, jei klientas nenori keisti paslaugų teikėjo, bet nori ištrinti savo eksportuotinus duomenis ir skaitmeninį turtą pasibaigus paslaugų teikimui. Kliento pranešimo apie nutraukimą nereikia, nes susitarimas bus nutrauktas automatiškai. Tačiau siekiant teisinio tikrumo ir siekiant užtikrinti, kad būtų apsaugoti šalių interesai, paslaugų teikėjas privalo informuoti klientą apie sutarties nutraukimą (Duomenų akto 25 straipsnio 2 dalies c punktas).

A galimybė. Keitimo ir pasitraukimo planas, pateikiamas susitarimo priede

Prieš sudarydamos sutartį šalys galėtų apsvarstyti galimybę parengti išsamų keitimo ir pasitraukimo planą. Tai gali būti naudinga, ypač jei teikiamos sudėtingos duomenų tvarkymo paslaugos. Čia pateikiamas keitimo ir pasitraukimo planas nuo pat sutartinių santykių pradžios suteikia šalims aiškų vaizdą dėl keitimo proceso, be kita ko, dėl to, kokios rūšies informacija, duomenimis ir procesais šalys turės dalytis, kad galėtų nedelsdamos arba nedarant poveikio kliento paslaugoms ar veiklai atlikti keitimą.

1 priedėlyje pateiktas perkėlimo ir pasitraukimo plano šablonas yra tik tokio plano pavyzdys, leidžiantis klientui suprasti klausimus, kuriuos jis turės užduoti savo paslaugų teikėjui, ir šios diskusijos struktūrą.

Atsakomybės pasidalijimas keitimo proceso metu yra pavyzdys, kai aktualu, suderintas su Duomenų akte įtvirtintomis teisėmis ir pareigomis. Gerbdamos tokias teises ir pareigas, šalys gali susitarti numatyti kitokį pasidalijimą arba įtraukti išsamesnes nuostatas.

Dėl šios priežasties planas nėra tas pats, kas standartinė sutarties sąlyga. Viena iš galimybių – pateikti jį kaip atskirą techninį sutarties priedą, kurį šalys gali atskirai iš dalies keisti ir (arba) atnaujinti. Kitu atveju šalys gali pageidauti priedą įtraukti į pačią sutartį.

Toks priedas galėtų būti standartinis keitimo ir pasitraukimo planas, kurį pasiūlo paslaugų teikėjas ir kuriam pritaria klientas, arba individualizuotas keitimo ir pasitraukimo planas, kurį paslaugų teikėjas pasiūlo klientui.

Susitarimo galiojimo laikotarpiu šalys galėtų atnaujinti keitimo ir pasitraukimo planą, atsižvelgdamos į duomenų tvarkymo paslaugų ir duomenų, kuriems taikomas susitarimas, pakeitimus šalių sutartais laikotarpiais. Toks atnaujinimas taip pat galėtų turėti įtakos sutartam pereinamajam laikotarpiui, pavyzdžiui, laikantis Duomenų akte nustatytų ribų.

Keitimo ir pasitraukimo planas taikomas tik tuo atveju, kai klientas keičia vieną paslaugų teikėją kitu arba pereina prie vietoje esančios IRT infrastruktūros, bet ne tuo atveju, kai klientas ketina prašyti ištrinti jo duomenis pasibaigus įspėjimo laikotarpiui.

B galimybė. Automatizuotos keitimo savitarnos priemonės

Nors automatizuotos keitimo savitarnos priemonės naudojamos vis dažniau, gali kilti tam tikrų iššūkių. Ypač didelį susirūpinimą kelia tai, kad, pavyzdžiui, SaaS atveju kai kurios duomenų bazės ir jų sąrankos gali būti netinkamai ir (arba) nevisiškai perkeltos, todėl paslaugų teikėjas turi įsikišti rankiniu būdu. Jeigu paslaugų teikėjas naudoja tokį savitarnos sprendinį, pagal B galimybės nuostatas klientas gali užtikrinti, kad susitarime būtų pateikta pakankamai informacijos apie procesą ir priemonę. Įkvėpimo galima semtis iš į A galimybę (keitimo ir pasitraukimo planas, pateikiamas susitarimo priede) įtrauktų elementų.

Jeigu paslaugų teikėjas naudoja keitimo priemones, kad atliktų Duomenų akte nustatytus veiksmus, susijusius su perėjimu į kito paslaugų teikėjo sistemą arba prie vietoje esančios IRT infrastruktūros, klientui nustatytas mokestis už naudojimąsi šiomis keitimo priemonėmis būtų laikomas keitimo mokesčiu.

Kaip elgtis, jei atlikti keitimą nepavyko? A galimybės 1.7 punkte ir B galimybės 2.6 punkte numatoma situacija, kai keitimo atlikti nepavyko, nurodant veiksmus, kurių sąžiningai turės imtis klientas (ir jo paslaugų teikėjas, pas kurį pereinama) ir pradinis paslaugų teikėjas, kad paslaugų teikėjas būtų sėkmingai pakeistas ir (arba) būtų pasinaudota Duomenų akte numatyta galimybe ištrinti duomenis.

Pavyzdys. Pradinis paslaugų teikėjas pasiūlo SaaS sprendinį A, o paslaugų teikėjas, pas kurį pereinama, – SaaS sprendinį B. Klientas pradinio paslaugų teikėjo paprašo, kad šis jam padėtų pereiti pas kitą paslaugų teikėją, eksportuojant ir perduodant jo eksportuotinus duomenis į konkretų serverį. Įmanomi tokie scenarijai:
1. pradinis paslaugų teikėjas nepasiūlo veiksmingų priemonių ir procedūrų visiems eksportuotiniems duomenims eksportuoti ir perduoti į konkretų serverį;
2. duomenys pristatyti į konkretų serverį, tačiau klientas arba paslaugų teikėjas, pas kurį pereinama, negali tinkamai įkelti duomenų.

1. **A galimybė. Keitimo ir pasitraukimo planas, pateikiamas susitarimo priede**

1.1. **Informavimas**

1.1.1. Šalys patvirtina, kad paslaugų teikėjas susitarimo priede arba savo svetainėje pateikė klientui aiškią informaciją apie:

a) savo standartinius aptarnavimo mokesčius ir, kai taikytina, ankstyvo sutarties nutraukimo sankcijas;

b) keitimo mokesčius;

c) paslaugas, kurios susijusios su labai sudėtingu ar brangiu keitimu arba kai keitimas neįmanomas nedarant didelio poveikio duomenims, skaitmeniniam turtui ar paslaugų architektūrai, kai aktualu;

d) kai aktualu, konkrečias paslaugas, kurioms netaikomos pareigos dėl keitimo ir pasitraukimo.

Duomenų akto 31 straipsnyje nustatyta speciali tvarka, taikoma tam tikroms duomenų tvarkymo paslaugoms. Specialiai sukurtoms arba labai individualizuotoms paslaugoms tam tikros keitimo pareigos netaikomos. Šalys turi susitarti, kaip būtų galima atlikti tokį keitimą (įskaitant išlaidas). Duomenų tvarkymo paslaugoms, kurios teikiamos kaip negamybinė versija ir ribotą laikotarpį bandymo ir vertinimo tikslais, keitimo pareigos netaikomos. Nors šios standartinės sutarčių sąlygos nebuvo parengtos taip, kad apimtų tokias situacijas, jos vis tiek gali būti įkvėpimo šaltinis susitarimo dėl tokių paslaugų šalims.

Pagal Duomenų akto 30 straipsnio 6 dalį nereikalaujama, kad paslaugų teikėjai kurtų naujas technologijas ar paslaugas. Taip pat nebus reikalaujama, kad jie atskleistų ar perduotų klientui arba kitam duomenų tvarkymo paslaugų teikėjui skaitmeninį turtą, kuris: i) yra apsaugotas intelektinės nuosavybės teisėmis arba ii) yra komercinė paslaptis, arba iii) kelia pavojų kliento ar paslaugų teikėjo saugumui ir paslaugos teikimo vientisumui.

1.2. **Keitimas ir pasitraukimas**

1.2.1. Šalys, naudodamos 1 priedėlyje nurodytą formą, susitaria dėl keitimo ir pasitraukimo plano (toliau – planas), kuris yra neatskiriama susitarimo dalis ir kurį šalys įgyvendins. Į planą įtraukiama:

a) išsami visų kategorijų duomenų ir skaitmeninio turto, kurį galima perkelti, įskaitant bent visus eksportuotinus duomenis, specifikacija (Duomenų akto 25 straipsnio 2 dalies e punktas);

b) išsami duomenų kategorijų, būdingų paslaugų teikėjo duomenų tvarkymo paslaugos, kuriai netaikomas eksportuotinų duomenų reikalavimas, kai kyla paslaugų teikėjo komercinių paslapčių pažeidimo pavojus, vidaus veikimui, specifikacija (Duomenų akto 25 straipsnio 2 dalies f punktas);

c) aiški informacija apie žinomą riziką, susijusią su pradinio paslaugų teikėjo teikiamų funkcijų ar paslaugų tęstinumu (Duomenų akto 25 straipsnio 2 dalies a punkto iii papunktis);

d) išsami informacija apie keitimo ir pasitraukimo pagalbą, įskaitant perkėlimo metodus ir formatus, taip pat veiksmus, kurių reikia keitimo procesui atlikti;

e) kliento ir paslaugų teikėjo planui vykdyti paskirto atstovo vardas, pavardė (pavadinimas) ir kontaktiniai duomenys;

f) numatomas laikas, kurio reikia duomenims ir skaitmeniniam turtui eksportuoti ir perduoti iš pradinio paslaugų teikėjo aplinkos;

Pradinis paslaugų teikėjas gali padėti klientui atlikti keitimo procesą pateikdamas laiko, reikalingo eksportuotiniems duomenims eksportuoti ir perduoti už jo aplinkos ribų, įvertį, pagrįstą duomenims importuoti reikalingu laiku, apskaičiuotu kiekiu, tinklo pralaidumu ir ankstesne patirtimi ar bandymais. Be to, klientas gali apskaičiuoti, kiek laiko reikia duomenims importuoti ir įdiegti aplinkoje, į kurią pereinama. Abi šalys turėtų pasinaudoti tokia informacija, kad išsiaiškintų, ar reikalingas alternatyvus pereinamasis laikotarpis.

g) apribojimai ir techniniai apribojimai, įskaitant apribojimus, susijusius su duomenų saugojimu už Europos Sąjungos ribų;

h) paslaugų teikėjo siūlomos keitimo operacijų sekos aprašymas;

i) paslaugų teikėjo siūlomo bandymų metodo, jei bandymai atliekami, aprašymas.

1.2.2. Paslaugų teikėjas pateikia klientui nuorodą į internetinį registrą, kuriame pateikiama informacija apie duomenų struktūras ir formatus, atitinkamus standartus ir atvirąsias sąveikumo specifikacijas, kuriame turi būti prieinami eksportuotini duomenys, [*pateikti nuorodą į vietą*] (Duomenų akto 26 straipsnio b punktas).

1.2.3. Jei to reikalauja klientas, paslaugų teikėjas tinkamomis elektroninėmis priemonėmis turi suteikti galimybę gauti informaciją, paaiškinančią atitinkamas procedūras kliento paskirtiems darbuotojams (arba įgaliotoms trečiosioms šalims).

1.2.4. Klientui paprašius, paslaugų teikėjas surengs bandymą arba padės klientui jį atlikti, kaip susitarta 1 priedėlyje, kad patikrintų, ar planas praktiškai veikia eksportuotinų duomenų ir skaitmeninio turto atžvilgiu. Jei atliekant bandymą iškiltų problemų, šalys sąžiningai išanalizuos priežastis ir susitars dėl sprendimų.

1.2.5. Paslaugų teikėjas ir klientas turėtų atnaujinti planą, kai to reikia arba kliento prašymu, kartu pateikdami reikiamų pakeitimų pagrindimą.

1.3. **Keitimo proceso inicijavimas**

1.3.1. Klientas inicijuoja keitimą nusiųsdamas paslaugų teikėjui pranešimą apie keitimą, kaip nurodyta 1.10 punkte, laikydamasis [*šalys turi nurodyti sutartą įspėjimo laikotarpį, negalintį viršyti dviejų mėnesių*] įspėjimo laikotarpio. Jei klientas nori pakeisti paslaugų teikėją tik tam tikroms paslaugoms teikti ir atitinkamų duomenų ar skaitmeninio turto atžvilgiu, tai turi būti nurodyta pranešime apie keitimą. [PASIRINKTIS] [Klientas pateikia pranešimą naudodamas **3 priedėlyje** pateiktą formą].

Laikydamasis susitarimo sąlygų, klientas gali nuspręsti pakeisti tik tam tikrą paslaugų, kurių prieglobos paslaugas teikia pradinis paslaugų teikėjas, dalį. Tokiu atveju keitimo pareigos yra susijusios tik su tokiomis paslaugomis ir atitinkamais duomenimis bei skaitmeniniu turtu; likusiai daliai toliau taikomos anksčiau sutartos sutarties sąlygos.

1.3.2. Pranešime apie keitimą klientas paslaugų teikėją informuoja apie tai, ar jis ketina:

a) pereiti pas kitą duomenų tvarkymo paslaugų teikėją. Šiuo atveju klientas pateikia būtinus paslaugų teikėjo, pas kurį pereinama, duomenis (Duomenų akto 25 straipsnio 3 dalies a punktas);

b) pereiti prie kliento vietoje esančios IRT infrastruktūros (Duomenų akto 25 straipsnio 3 dalies b punktas) arba

c) ne atlikti keitimą, o tik ištrinti savo eksportuotinus duomenis ir skaitmeninį turtą (Duomenų akto 25 straipsnio 3 dalies c punktas).

d) [PASIRINKTIS] [Klientas pateiks pranešimą naudodamas **4 priedėlyje** pateiktą formą.]

1.3.3. Paslaugų teikėjas ne vėliau kaip [per tris darbo dienas] patvirtina klientui, kad gavo pranešimą apie keitimą, naudodamas tas pačias ryšio priemones, kurias naudojo klientas.

1.4. **Pereinamasis laikotarpis**

1.4.1. Klientas turi teisę nepagrįstai nedelsdamas atlikti keitimą per maksimalų 30 dienų pereinamąjį laikotarpį. Klientas gali susitarti su paslaugų teikėju dėl (*šalys turi nurodyti sutartą pereinamąjį laikotarpį, kuris negali būti ilgesnis kaip 30 kalendorinių dienų*) pereinamojo laikotarpio (Duomenų akto 25 straipsnio 2 dalies a punktas).

1.4.2. Kai paslaugų teikėjas negali laikytis [privalomo maksimalaus] pereinamojo laikotarpio, nes tai techniškai neįmanoma, paslaugų teikėjas (Duomenų akto 25 straipsnio 4 dalis):

a) per 14 darbo dienų nuo [pranešimo apie keitimą pateikimo diena] apie tai informuoja klientą;

b) nurodo alternatyvų pereinamąjį laikotarpį, kuris negali viršyti septynių (7) mėnesių nuo kliento pranešimo apie keitimą pateikimo dienos, ir

c) tinkamai pagrindžia techninį neįgyvendinamumą.

1.4.3. Klientas patvirtina, kad gavo pranešimą apie alternatyvų pereinamąjį laikotarpį [, per tris darbo dienas].

1.4.4. Klientas gali vieną kartą pratęsti pereinamąjį laikotarpį laikotarpiui, kuris, jo nuomone, yra tinkamesnis jo tikslams, ne ilgiau kaip [*nurodyti mėnesių skaičių*] (Duomenų akto 25 straipsnio 5 dalis). Tokiu atveju klientas apie savo ketinimą praneša paslaugų teikėjui, kaip susitarta 1.11 punkte, iki pradinio pereinamojo laikotarpio pabaigos ir nurodo alternatyvų pereinamąjį laikotarpį. Paslaugų teikėjas patvirtina, kad gavo tokį pranešimą apie pratęsimą, [per tris darbo dienas].

1.4.5. [PASIRINKTIS] [Klientas pateikia pranešimą dėl alternatyvaus pereinamojo laikotarpio naudodamas 5 priedėlyje pateiktą formą].

1.5. **Paslaugų teikėjo pareigos keitimo proceso metu**

1.5.1. Paslaugų teikėjas įsipareigoja teikti klientui ir kliento įgaliotoms trečiosioms šalims pagrįstą pagalbą keitimo procese, kai tik keitimo procesas bus pradėtas, ir per visą šį procesą, kad klientas galėtų atlikti keitimą per pereinamąjį laikotarpį. Šiuo tikslu paslaugų teikėjas visų pirma turi:

a) suteikti pajėgumus, tinkamą informaciją (įskaitant dokumentus, būtinus keitimui užbaigti) ir techninę paramą; jei būtų nustatyta problemų, paslaugų teikėjas ir klientas sąžiningai išanalizuos priežastis ir susitars dėl sprendimų;

b) veikti laikydamasis deramo rūpestingumo pareigos, kad būtų išlaikytas veiklos tęstinumas, ir toliau vykdyti funkcijas ar teikti paslaugas pagal susitarimą (Duomenų akto 25 straipsnio 2 dalies a punkto ii papunktis);

c) viso keitimo proceso metu išlaikyti aukštą saugumo lygį, visų pirma duomenų saugumą juos perduodant (Duomenų akto 25 straipsnio 2 dalies a punkto iv papunktis).

1.6. **Kliento pareigos keitimo proceso metu**

1.6.1. Klientas įsipareigoja imtis visų pagrįstų priemonių, kad veiksmingai atliktų keitimą. Klientas yra atsakingas už duomenų ir skaitmeninio turto importą į savo sistemas arba į paslaugų teikėjo, pas kurį pereinama, sistemas ir šių duomenų ir skaitmeninio turto diegimą šiose sistemose, įskaitant atvejus, kai klientas šiems veiksmams atlikti naudojasi trečiosios šalies paslaugomis.

1.6.2. Jei taikytina ir nedarant poveikio Duomenų akto 30 straipsnio 6 daliai, klientas ir paslaugų teikėjas arba jų įgaliotos trečiosios šalys įsipareigoja gerbti intelektinės nuosavybės teises į bet kokią paslaugų teikėjo keitimo procese pateiktą medžiagą, taip pat paslaugų teikėjo komercines paslaptis. Klientas įsipareigoja suteikti prieigą prie šios medžiagos ir sudaryti sąlygas ją naudoti jo įgaliotoms trečiosioms šalims tik tiek, kiek tai būtina keitimo procesui užbaigti, ir tik gavęs aiškų paslaugų teikėjo leidimą. Prieiga prie paslaugų teikėjų medžiagos, susijusios su keitimo procesu ir saugomos intelektinės nuosavybės teisėmis, ir (arba) komercinių paslapčių, susijusių su keitimo procesu, ir jų naudojimas bus nutraukti ne vėliau kaip pasibaigus sutartam pereinamajam laikotarpiui, įskaitant alternatyvų pereinamąjį laikotarpį, visapusiškai laikantis konfidencialumo įsipareigojimų ir paslaugų teikėjo suteiktų intelektinės nuosavybės teisių.

1.6.3. Klientas veikia sąžiningai, kad įgyvendintų visas keitimo proceso gaires, kuriomis pasidalijo paslaugų teikėjas.

1.6.4. Klientas gali susitarti su pradiniu paslaugų teikėju dėl sėkmingo keitimo parametrų, taip pat dėl keitimo tarpinių reikšmių ir informuoja pradinį paslaugų teikėją apie tai, kokiu mastu šios tarpinės reikšmės buvo pasiektos keitimo proceso metu. Bet kuriuo atveju klientas paslaugų teikėją turėtų informuoti, kad jis sėkmingai atliko keitimą.

Be šiame susitarime nustatytų pareigų, visos susijusios šalys, įskaitant duomenų tvarkymo paslaugų teikėjus, pas kuriuos pereinama, turi Duomenų akto 27 straipsnyje nustatytą teisinę pareigą sąžiningai bendradarbiauti, kad keitimo procesas būtų veiksmingas, būtų sudarytos sąlygos laiku perduoti duomenis ir būtų užtikrintas duomenų tvarkymo paslaugų tęstinumas.

1.7. **Nepavykęs keitimas**

1.7.1. Jei keitimo proceso užbaigti nepavyko, šalys turi sąžiningai bendradarbiauti, kad nustatytų priežastį ir sėkmingai jį užbaigtų, sudarytų sąlygas laiku perduoti duomenis ir užtikrintų paslaugų tęstinumą. Visų pirma, kliento prašymu paslaugų teikėjas padeda klientui nustatyti nepavykusio keitimo priežastis ir, jei nustatytos priežastys yra susijusios su paslaugų teikėjo aplinka ar keitimo procesais, pataria, kaip būtų galima išspręsti nustatytas technines problemas. Keitimo mokesčiams taikytinos taisyklės taikomos paslaugų teikėjo teikiamai paramai ir kitoms šiame skirsnyje nurodytoms paslaugų teikėjo paslaugoms.

1.7.2. Klientas gali įgalioti paslaugų teikėją, pas kurį pereinama, veikti jo vardu.

1.8. **Duomenų išrinkimas ir duomenų ištrynimas**

1.8.1. Klientas gali išrinkti arba ištrinti savo duomenis per sutartą duomenų išrinkimo laikotarpį – […] dienų.

1.8.2. Pasibaigus sutartam duomenų išrinkimo laikotarpiui ir sėkmingai užbaigus keitimo procesą, paslaugų teikėjas ištrina visus kliento sugeneruotus arba tiesiogiai su klientu susijusius eksportuotinus duomenis ir skaitmeninį turtą. Paslaugų teikėjas [per x darbo dienų] patvirtina, kad toks ištrynimas užbaigtas, išskyrus eksportuotinus asmens duomenis, kuriuos paslaugų teikėjas privalo saugoti pagal ES arba nacionalinės teisės aktus.

Duomenų išrinkimas pradedamas pasibaigus sutartam pereinamajam laikotarpiui ir turi būti vykdomas bent 30 kalendorinių dienų po pereinamojo laikotarpio, dėl kurio susitarė klientas ir paslaugų teikėjas, pabaigos. Klientas gali nuspręsti nesinaudoti savo teise išrinkti duomenis. Tokiu atveju jis pats ištrins duomenis (ir gali apie tai informuoti paslaugų teikėją, kaip nustatyta Duomenų akto 25 straipsnio 3 dalies c punkte), arba paslaugų teikėjas ištrins tokius neišrinktus duomenis, kaip nustatyta A galimybės 1.8.2 punkte ir B galimybės 2.7.2 punkte.

1.9. **Keitimo mokesčiai**

1.9.1. Mokesčiai, kuriuos klientas turi mokėti už keitimą: […].

Tuo atveju, kai lygiagrečiai naudojamasi keliomis duomenų tvarkymo paslaugomis (daugialypių debesijos paslaugų naudojimo scenarijus), duomenų išėjimo mokesčiai nelaikomi keitimo mokesčiais, todėl jie gali būti taikomi klientui, siekiant perkelti tokias paslaugų teikėjo patirtas išlaidas, neviršijant faktinių išlaidų. Bet kuriuo kitu atveju po 2027 m. sausio 12 d. klientui negali būti taikomi jokie keitimo mokesčiai (žr. paaiškinimus dėl keitimo mokesčių, pateiktus šių SSS įžangoje).

1.10. **Keitimo proceso nutraukimas**

[Žr. SSS dėl nutraukimo]

1.11. **Pranešimai**

Šalys susitaria viena kitai pranešti apie numatomą keitimą ir pasitraukimą (*šalys nurodo pasirinktas ryšio priemones, be kita ko, naudojant tinkamas elektronines priemones*).

1.12. **Viršenybė**

Jei šios sąlygos dėl keitimo ir pasitraukimo prieštarauja bet kokiems kitiems taikytiniems sutartimis įformintiems susitarimams, sąlygoms ar kitiems taikytiniems susitarimams, susijusiems su duomenų tvarkymo paslaugos keitimu, arba yra su jais nesuderinamos, šios sąlygos bus viršesnės.

2. **B galimybė. Keitimas ir pasitraukimas naudojant automatizuotas keitimo savitarnos priemones**

2.1. **Informavimas**

2.1.1. Prieš pateikdamas duomenų tvarkymo paslaugų užsakymą, paslaugų teikėjas pateikė klientui aiškią informaciją apie:

a) esamas automatizuotas tokių paslaugų keitimo savitarnos priemones (toliau – keitimo priemones) ir jų naudojimo sąlygas;

b) savo standartinius aptarnavimo mokesčius ir, kai taikytina, ankstyvo sutarties nutraukimo sankcijas;

c) keitimo mokesčius, įskaitant mokesčius už keitimo priemonių naudojimą.

Duomenų akto 31 straipsnyje nustatyta speciali tvarka, taikoma tam tikroms duomenų tvarkymo paslaugoms. Specialiai sukurtoms arba labai individualizuotoms paslaugoms tam tikros keitimo pareigos netaikomos. Šalys turi susitarti, kaip būtų galima atlikti tokį keitimą (įskaitant išlaidas). Duomenų tvarkymo paslaugoms, kurios teikiamos kaip negamybinė versija ir ribotą laikotarpį bandymo ir vertinimo tikslais, keitimo pareigos netaikomos. Nors šios standartinės sutarčių sąlygos nebuvo parengtos taip, kad apimtų tokias situacijas, jos vis tiek gali būti įkvėpimo šaltinis susitarimo dėl tokių paslaugų šalims.

Pagal Duomenų akto 30 straipsnio 6 dalį nereikalaujama, kad paslaugų teikėjai kurtų naujas technologijas ar paslaugas. Taip pat nebus reikalaujama, kad jie atskleistų ar perduotų klientui arba kitam duomenų tvarkymo paslaugų teikėjui skaitmeninį turtą, kuris: i) yra apsaugotas intelektinės nuosavybės teisėmis arba ii) yra komercinė paslaptis, arba iii) kelia pavojų kliento ar paslaugų teikėjo saugumui ir paslaugos teikimo vientisumui.

2.1.2. **2 priedėlyje**, kuris yra neatskiriama susitarimo dalis, pateiktas keitimo kontrolinis sąrašas, apimantis:

a) išsamią visų kategorijų duomenų ir skaitmeninio turto, kurį galima perkelti naudojant keitimo priemones, įskaitant bent visus eksportuotinus duomenis, specifikaciją (Duomenų akto 25 straipsnio 2 dalies e punktas);

b) išsami duomenų kategorijų, būdingų paslaugų teikėjo duomenų tvarkymo paslaugos, kuriai netaikomas eksportuotinų duomenų reikalavimas, kai kyla paslaugų teikėjo komercinių paslapčių pažeidimo pavojus, vidaus veikimui, specifikacija (Duomenų akto 25 straipsnio 2 dalies f punktas);

c) informaciją apie keitimo ir perkėlimo naudojantis keitimo priemonėmis procedūras, įskaitant metodus ir formatus, apribojimus ir techninius apribojimus (įskaitant apribojimus, atsirandančius dėl duomenų saugojimo už ES ribų), procedūras, dokumentus, taip pat, kai taikytina, geriausią praktiką, pajėgumus, techninę paramą, kurią paslaugų teikėjas teiks klientui, (ypač bandymų metu, rengiantis keitimui ir keitimo metu), įskaitant bet kokias karštąsias linijas, kuriomis klientai gali naudotis keitimo metu, arba alternatyvius ryšių kanalus ir bandymų scenarijus; šioje informacijoje turi būti paaiškinta, kaip darniai ir nuosekliai bei pakankamai greitai perkelti visus eksportuotinus duomenis ir skaitmeninį turtą, kad keitimas būtų veiksmingas;

d) numatomą laiką, kurio reikia duomenims ir skaitmeniniam turtui eksportuoti ir perduoti iš pradinio paslaugų teikėjo aplinkos, kai pagal paslaugų teikėjo dokumentaciją naudojamasi keitimo priemonėmis;

e) aiškią informaciją apie žinomą riziką, susijusią su pradinio paslaugų teikėjo teikiamų funkcijų ar paslaugų tęstinumu, (Duomenų akto 25 straipsnio 2 dalies a punkto iii papunktis);

f) išteklius, įskaitant IT išteklius (pvz., serverius, CPU, atmintinę, plėtotės lizdą, pralaidumą), kuriuos suteiks paslaugų teikėjas, kad būtų užtikrintas veiksmingas keitimas, ir papildomų IT išteklių gavimo procedūrą.

2.1.3. Paslaugų teikėjas pateikia klientui nuorodą į internetinį registrą, kuriame pateikiama informacija apie duomenų struktūras ir formatus, atitinkamus standartus ir atvirąsias sąveikumo specifikacijas, kuriame turi būti prieinami eksportuotini duomenys, [*pateikti nuorodą į vietą*] (Duomenų akto 26 straipsnio b punktas).

2.2. **Keitimo proceso inicijavimas**

2.2.1. Klientas inicijuoja keitimą nusiųsdamas paslaugų teikėjui pranešimą apie keitimą, kaip susitarta 2.10 punkte, laikydamasis [*šalys turi nurodyti sutartą įspėjimo laikotarpį, negalintį viršyti dviejų mėnesių*] įspėjimo laikotarpio. Jei klientas nori pakeisti paslaugų teikėją tik tam tikroms paslaugoms teikti ir atitinkamų duomenų ar skaitmeninio turto atžvilgiu, tai turi būti nurodyta pranešime apie keitimą. [PASIRINKTIS] [Klientas pateiks pranešimą naudodamas **3 priedėlyje** pateiktą formą.]

Pranešimas apie keitimą yra kita priemonė, nei pranešimas apie sutarties nutraukimą. Laikydamasis susitarimo sąlygų, klientas gali nuspręsti pakeisti tik tam tikrą paslaugų, kurias teikia pradinis paslaugų teikėjas, dalį. Tokiu atveju keitimo pareigos yra susijusios tik su tokiomis paslaugomis ir atitinkamais duomenimis bei skaitmeniniu turtu; likusiai daliai toliau taikomos anksčiau sutartos sutarties sąlygos.

2.2.2. Pranešime apie keitimą klientas paslaugų teikėją informuoja apie tai, ar jis ketina:

a) pereiti pas kitą duomenų tvarkymo paslaugų teikėją; tokiu atveju klientas turėtų pateikti būtinus paslaugų teikėjo, pas kurį pereinama, duomenis;

b) pereiti prie kliento vietoje esančios IRT infrastruktūros arba

c) ne atlikti keitimą, o tik ištrinti savo eksportuotinus duomenis ir skaitmeninį turtą.

d) [PASIRINKTIS] [Klientas pateiks pranešimą naudodamas **4 priedėlyje** pateiktą formą.]

2.2.3. Pranešime apie keitimą klientas taip pat gali nurodyti keitimo laiko intervalą (-us) ir papildomus IT išteklius, kurių tokiais laiko intervalais jam reikia. Jei paslaugų teikėjas tokių IT išteklių nurodytais laiko intervalais užtikrinti negali, jis turėtų ne vėliau kaip per [tris darbo dienas] nuo pranešimo apie keitimą gavimo pateikti tinkamą pagrindimą ir pasiūlyti klientui keletą alternatyvių laiko intervalų, kartu laikydamasis maksimalaus pereinamojo laikotarpio.

Keitimo laiko intervalas (-ai) – laikotarpis, pvz., savaitgalis, per kurį klientas ketina neleisti naudotojams naudotis savo sistemomis ir nediegti jokių naujinių, kad duomenys būtų įšaldyti ir klientas galėtų atlikti keitimą.

2.2.4. Paslaugų teikėjas [per tris darbo dienas] patvirtina klientui, kad gavo pranešimą apie keitimą, naudodamas tas pačias ryšio priemones, kurias naudojo klientas.

Klientui gali reikėti atlikti keitimą per konkretų laiko intervalą, kad veikla būtų sutrikdyta kuo mažiau. Be to, norint atlikti keitimą, pradiniam paslaugų teikėjui gali prireikti papildomų išteklių. Todėl prireikus klientas turėtų nurodyti laiko intervalus, per kuriuos jis ketina atlikti keitimą, ir papildomus išteklius (remiantis pradinio paslaugų teikėjo pateikta informacija). Jei pradinis paslaugų teikėjas negali suteikti tokių išteklių per šiuos laiko intervalus dėl pagrįstų priežasčių (pvz., planinės paslaugų techninės priežiūros, kuri tuo laikotarpiu darytų didelį poveikį išteklių turimumui), jis turėtų suteikti klientui alternatyvų, kurios užtikrintų veiksmingą keitimą iki maksimalaus pereinamojo laikotarpio pabaigos.

2.3. **Pereinamasis laikotarpis**

2.3.1. Kai paslaugų teikėjas negali laikytis [privalomo maksimalaus] pereinamojo laikotarpio, nes tai techniškai neįmanoma, paslaugų teikėjas įsipareigoja:

a) per 14 darbo dienų nuo [pranešimo apie keitimą pateikimo diena] apie tai raštu informuoti klientą, be kita ko, tinkamomis elektroninėmis priemonėmis;

b) nurodyti alternatyvų pereinamąjį laikotarpį, kuris negali viršyti septynių (7) mėnesių nuo kliento pranešimo apie keitimą pateikimo dienos, ir

c) tinkamai pagrįsti techninį neįgyvendinamumą.

Klientas patvirtina, kad gavo tokį pranešimą apie pratęsimą, [per tris darbo dienas].

2.3.2. Klientas gali vieną kartą pratęsti pereinamąjį laikotarpį laikotarpiui, kuris, jo nuomone, yra tinkamesnis jo tikslams, ne ilgiau kaip [*nurodyti mėnesių skaičių*]. Tokiu atveju klientas apie savo ketinimą raštu praneša paslaugų teikėjui,be kita ko, tinkamomis elektroninėmis priemonėmis iki pradinio pereinamojo laikotarpio pabaigos ir nurodo alternatyvų pereinamąjį laikotarpį. Paslaugų teikėjas patvirtina, kad gavo tokį pranešimą apie pratęsimą, [per tris darbo dienas].

[PASIRINKTIS] [Klientas pateiks pranešimą naudodamas **5 priedėlyje** pateiktą formą.]

2.4. **Paslaugų teikėjo pareigos keitimo proceso metu**

2.4.1. Paslaugų teikėjas įsipareigoja teikti klientui ir kliento įgaliotoms trečiosioms šalims pagrįstą pagalbą keitimo procese, kai tik keitimo procesas bus pradėtas, ir per visą šį procesą, kad klientas galėtų atlikti keitimą per pereinamąjį laikotarpį. Šiuo tikslu paslaugų teikėjas visų pirma turi:

a) veikti laikydamasis deramo rūpestingumo pareigos, kad būtų išlaikytas veiklos tęstinumas, ir toliau vykdyti funkcijas ar teikti paslaugas pagal susitarimą;

b) viso keitimo proceso metu išlaikyti aukštą saugumo lygį, visų pirma duomenų saugumą juos perduodant, ir

c) jei keitimo metu nustatoma problemų, kurių neįmanoma išspręsti teikiant techninę paramą, kartu su klientu išanalizuoti priežastis ir susitarti dėl sprendimų.

Net pagal B galimybę „Automatizuotos keitimo savitarnos priemonės“ paslaugų teikėjas prisiima bendrą atsakomybę už keitimo laiką, pavyzdžiui, jei priemonės veikia per lėtai, kad būtų užtikrintas sėkmingas keitimas, arba jei paslaugų teikėjas reaguoja nepagrįstai nedelsdamas, kai klientas nustato problemą, kuriai išspręsti reikia paslaugų teikėjo pagalbos.

2.5. **Kliento pareigos keitimo proceso metu**

2.5.1. Klientas įsipareigoja imtis visų pagrįstų priemonių, kad veiksmingai atliktų keitimą. Klientas įsipareigoja prisiimti atsakomybę už duomenų ir skaitmeninio turto importą į savo sistemas arba į paslaugų teikėjo, pas kurį pereinama, sistemas ir šių duomenų ir skaitmeninio turto diegimą, įskaitant atvejus, kai klientas šiems veiksmams atlikti naudojasi trečiosios šalies paslaugomis.

2.5.2. Jei taikytina ir nedarant poveikio Duomenų akto 30 straipsnio 6 daliai, klientas ir paslaugų teikėjas arba jų įgaliotos trečiosios šalys įsipareigoja gerbti intelektinės nuosavybės teises į bet kokią paslaugų teikėjo keitimo procese pateiktą medžiagą, taip pat paslaugų teikėjo komercines paslaptis. Klientas įsipareigoja suteikti prieigą prie šios medžiagos ir sudaryti sąlygas ją naudoti jo įgaliotoms trečiosioms šalims tik tiek, kiek tai būtina keitimo procesui užbaigti, ir tik gavęs aiškų paslaugų teikėjo leidimą. Prieiga prie paslaugų teikėjo medžiagos, susijusios su keitimo procesu ir saugomos intelektinės nuosavybės teisėmis, ir (arba) komercinių paslapčių, susijusių su keitimo procesu, ir jų naudojimas bus nutraukti ne vėliau kaip pasibaigus sutartam pereinamajam laikotarpiui, įskaitant alternatyvų pereinamąjį laikotarpį, visapusiškai laikantis konfidencialumo įsipareigojimų ir paslaugų teikėjo suteiktų intelektinės nuosavybės teisių.

2.5.3. Klientas gali susitarti su pradiniu paslaugų teikėju dėl sėkmingo keitimo parametrų, taip pat dėl keitimo tarpinių reikšmių ir informuoja pradinį paslaugų teikėją apie tai, kokiu mastu šios tarpinės reikšmės buvo pasiektos keitimo proceso metu. Bet kuriuo atveju klientas paslaugų teikėją turėtų informuoti, kad jis sėkmingai atliko keitimą.

2.5.4. Klientas veikia sąžiningai, kad įgyvendintų visas keitimo proceso gaires, kuriomis pasidalijo paslaugų teikėjas.

Be šiame susitarime nustatytų pareigų, visos susijusios šalys, įskaitant duomenų tvarkymo paslaugų teikėjus, pas kuriuos pereinama, turi Duomenų akto 27 straipsnyje nustatytą teisinę pareigą sąžiningai bendradarbiauti, kad keitimo procesas būtų veiksmingas, būtų sudarytos sąlygos laiku perduoti duomenis ir būtų užtikrintas duomenų tvarkymo paslaugų tęstinumas.

Pagrįstos priemonės, kuriomis siekiama, kad klientas veiksmingai atliktų keitimą, visų pirma yra šios:

— pasirengti keitimo procesui viduje (pvz., nutraukti visą prieigą prie duomenų ir informuoti naudotoją apie tai, kad sistema neprieinama; jei atlikti keitimą pavedama trečiajai šaliai, pateikti tokiai trečiajai šaliai atitinkamus nurodymus, kad ji laikytųsi kliento ir paslaugų teikėjo susitarimo);

— stebėti keitimo procesą (pvz., tikrinti eksportuojamus duomenis ir skaitmeninį turtą keitimo metu, kad bet kokias problemas būtų galima nustatyti nedelsiant);

— sudaryti tinkamus sutartimis įformintus susitarimus su paslaugų teikėju, pas kurį pereinama, arba užtikrinti tinkamus išteklius, kad būtų galima atlikti keitimą vietoje.

2.6. **Nepavykęs keitimas**

2.6.1. Jei keitimo proceso užbaigti nepavyko, šalys turi sąžiningai bendradarbiauti, kad nustatytų priežastį ir sėkmingai jį užbaigtų, sudarytų sąlygas laiku perduoti duomenis ir užtikrintų paslaugų tęstinumą. Visų pirma, kliento prašymu paslaugų teikėjas padeda klientui nustatyti nepavykusio keitimo priežastis ir, jei nustatytos priežastys yra susijusios su paslaugų teikėjo aplinka ar keitimo procesais, pataria, kaip būtų galima išspręsti nustatytas technines problemas. Keitimo mokesčiams taikytinos taisyklės taikomos paslaugų teikėjo teikiamai paramai ir kitoms šiame skirsnyje nurodytoms paslaugų teikėjo paslaugoms.

2.6.2. Klientas gali įgalioti paslaugų teikėją, pas kurį pereinama, veikti jo vardu.

2.7. **Duomenų išrinkimas ir duomenų ištrynimas**

2.7.1. Šalys susitaria, kad klientas išrenka arba ištrina savo duomenis per sutartą duomenų išrinkimo laikotarpį – […] dienų.

2.7.2. Pasibaigus sutartam duomenų išrinkimo laikotarpiui ir sėkmingai užbaigus keitimo procesą, paslaugų teikėjas įsipareigoja ištrinti visus kliento sugeneruotus arba tiesiogiai su klientu susijusius eksportuotinus duomenis ir skaitmeninį turtą ir patvirtinti klientui, kad tai padaryta, išskyrus eksportuotinus duomenis, kuriuos paslaugų teikėjas privalo saugoti pagal privalomus ES arba ES valstybių narių teisės aktus, su sąlyga, kad, jei tai leidžiama pagal teisės aktus, paslaugų teikėjas praneša klientui, kokius eksportuotinus duomenis jis saugos, kiek laiko ir kokiu pagrindu.

Duomenų išrinkimas pradedamas pasibaigus sutartam pereinamajam laikotarpiui ir turi būti vykdomas bent 30 kalendorinių dienų po pereinamojo laikotarpio, dėl kurio susitarė klientas ir paslaugų teikėjas, pabaigos. Klientas gali nuspręsti nesinaudoti savo teise išrinkti duomenis. Tokiu atveju jis pats ištrins duomenis (ir gali apie tai informuoti paslaugų teikėją, kaip nustatyta Duomenų akto 25 straipsnio 3 dalies c punkte) arba paslaugų teikėjas ištrins tokius neišrinktus duomenis, kaip nustatyta A galimybės 1.8 punkte ir B galimybės 2.7 punkte.

2.8. **Keitimo mokesčiai**

Mokesčiai, kuriuos klientas turi mokėti už keitimą: […].

Tuo atveju, kai lygiagrečiai naudojamasi keliomis duomenų tvarkymo paslaugomis (daugialypių debesijos paslaugų naudojimo scenarijus), duomenų išėjimo mokesčiai nelaikomi keitimo mokesčiais, todėl jie gali būti taikomi klientui, siekiant perkelti tokias paslaugų teikėjo patirtas išlaidas, neviršijant faktinių išlaidų. Keitimo bandymų priemonės ir pagrįsta paslaugų teikėjo parama klientui atliekant bandymus, kaip susitarta plane, turėtų būti laikomos keitimo proceso dalimi, todėl mokesčiai už tokias paslaugas turėtų būti laipsniškai panaikinti pagal Duomenų akto 29 straipsnį.

2.9. **Keitimo proceso nutraukimas**

Žr. SSS dėl nutraukimo 1 punktą.

2.10. **Pranešimai**

Šalys susitaria viena kitai pranešti apie numatomą keitimą ir pasitraukimą [*šalys nurodo pasirinktas ryšio priemones, be kita ko, tinkamas elektronines priemones*].

2.11. **Viršenybė**

Jei šios sąlygos dėl keitimo ir pasitraukimo prieštarauja bet kokiems kitiems taikytiniems sutartimis įformintiems susitarimams, sąlygoms ar kitiems taikytiniems susitarimams, susijusiems su duomenų tvarkymo paslaugos keitimu, arba yra su jais nesuderinamos, šios sąlygos bus viršesnės.

1 priedėlis

Keitimo ir pasitraukimo planas

1. **Kontaktiniai duomenys**

a) Paslaugų teikėjo kontaktinis asmuo, į kurį galima kreiptis dėl keitimo ir pasitraukimo: …

b) Kliento kontaktinis asmuo, į kurį galima kreiptis dėl tiekėjo keitimo ir pasitraukimo: …

2. **Klientas rašytiniame pranešime turi pateikti šią informaciją:**

a) duomenis, su kuriais susijęs pranešimas, pagal **2 priedėlyje** sutartą identifikavimo tvarką;

b) vietą, į kurią ketinama perduoti duomenis: kliento vietoje esančią IRT infrastruktūrą arba paslaugų teikėją, pas kurį pereinama, įskaitant atitinkamas technines specifikacijas, susijusias su vieta, į kurią pereinama;

c) vietą, į kurią duomenys turėtų būti eksportuoti ir perkelti.

3. **Paslaugų teikėjo pareigos reaguoti į rašytinį pranešimą**

Per …. dienų paslaugų teikėjas raštu atsakys klientui, pateikdamas šią informaciją:

a) išsamią visų kategorijų duomenų, kurie turi būti perduodami keitimo proceso metu, specifikaciją:

i) Eksportuotini duomenys

— Visi duomenys, kuriuos klientas importavo paslaugų susitarimo laikotarpio pradžioje, įskaitant metaduomenis (*pradiniai duomenys*)

— A, su metaduomenimis: ….. formatu ….

— B, su metaduomenimis: ….. formatu ….

— C, su metaduomenimis: ….. formatu ….

— Visi duomenys, tiesiogiai arba netiesiogiai bendrai sugeneruoti klientui naudojantis duomenų tvarkymo paslauga:

— D, su metaduomenimis: ….. formatu ….

— E, su metaduomenimis: ….. formatu ….

— F, su metaduomenimis: ….. formatu ….

ii) Skaitmeninis turtas:

— L, formatu …

— M, formatu …

b) Išsami duomenų kategorijų, būdingų paslaugų teikėjo duomenų tvarkymo paslaugos, kuriai netaikomas eksportuotinų duomenų reikalavimas, kai kyla paslaugų teikėjo komercinių paslapčių pažeidimo pavojus, vidaus veikimui, specifikacija: ...

4. **Duomenų, kurie turi būti perkelti, patvirtinimas**

Klientas nurodys, kuriuos duomenis ir skaitmeninį turtą jis nori gauti per sutartą (arba alternatyvų) pereinamąjį laikotarpį.

5. **Tvarka, laikas ir bandymai**

Pereinamuoju laikotarpiu:

a) sutarta pasirinktų duomenų ir skaitmeninio turto eksporto ir perdavimo tvarka ir laikas: …

b) paslaugų teikėjo siūlomo bandymų metodo aprašymas: ....

c) paslaugų teikėjas arba klientas, naudodamasis paslaugų teikėjo priemonėmis ir procesais, išbandys eksportą ir perdavimą į sutartą vietą paėmęs dalį sutartų duomenų ir skaitmeninio turto, kad patvirtintų arba pritaikytų tvarką ir laiką;

d) klientas išbandys sutartų duomenų ir skaitmeninio turto importą ir diegimą savo sistemose arba paslaugų teikėjo, pas kurį pereinama, sistemose;

e) jei kyla problemų dėl bandymų arba bandymų rezultatų, pradinis paslaugų teikėjas ir klientas nustatys, ar jų kyla dėl sutartų duomenų ir skaitmeninio turto eksporto ir perdavimo procesų, už kuriuos atsakingas paslaugų teikėjas, ar dėl jų importo ir diegimo procesų, už kuriuos atsakingas klientas.

6. **Keitimo proceso vykdymas**

a) Paslaugų teikėjas turi eksportuoti ir perduoti duomenis arba skaitmeninį turtą elektroninėmis arba fizinėmis priemonėmis į kliento nurodytą vietą, o klientas (arba bet kuri kliento įgaliota trečioji šalis) turi importuoti duomenis arba skaitmeninį turtą į savo sistemas arba į paslaugų teikėjo, pas kurį pereinama, sistemas ir įdiegti šiuos duomenis arba skaitmeninį turtą šiose sistemose.

b) Klientas (arba bet kuri kliento įgaliota trečioji šalis) privalo išbandyti funkcijas savo aplinkoje arba paslaugų teikėjo, pas kurį pereinama, aplinkoje per .... *[Šalys turi nurodyti sutartą bandymų atlikimo laikotarpį]* ir dokumentuoti paslaugų teikėjui visas problemas, kylančias dėl i) eksportuojamų duomenų arba skaitmeninio turto kokybės arba ii) nepakankamos paslaugų teikėjo pateiktos informacijos.

c) Paslaugų teikėjas turi nepagrįstai nedelsdamas reaguoti, kad klientas galėtų atlikti keitimą per privalomą pereinamąjį laikotarpį.

7. **Sėkmingas keitimas**

Kai tik klientas praneša paslaugų teikėjui, kad keitimo procesas sėkmingai užbaigtas, paslaugų teikėjas įsipareigoja nepagrįstai nedelsdamas pranešti klientui apie sutarties nutraukimą. Jeigu klientas nepraneša paslaugų teikėjui apie sėkmingą arba nepavykusį keitimą, o paslaugų teikėjas turi pagrindo manyti, kad klientas sėkmingai užbaigė keitimą, paslaugų teikėjas gali nusiųsti klientui prašymą patvirtinti, ar keitimas pavyko. Jei klientas per 30 kalendorinių dienų nuo tokio prašymo gavimo nepatvirtina, kad keitimas pavyko, laikoma, kad keitimas nepavyko, ir susitarimas nebus nutrauktas.

2 priedėlis

Keitimo kontrolinis sąrašas

Toliau aiškiai nurodyta reikalaujama informacija arba reikalaujamą informaciją galima rasti […]

a) Išsami visų kategorijų duomenų ir skaitmeninio turto, kurį galima perkelti, įskaitant bent visus eksportuotinus duomenis, specifikacija: ...

b) Išsami duomenų ir skaitmeninio turto kategorijų, būdingų paslaugų teikėjo duomenų tvarkymo paslaugos vidaus veikimui, dėl kurių kyla paslaugų teikėjo komercinių paslapčių pažeidimo rizika ir kurių keitimas neapima, specifikacija: ...

c) Informacija apie keitimo ir perkėlimo procedūras naudojant keitimo priemones: ...

d) Numatomas laikas, kurio reikia duomenims ir skaitmeniniam turtui eksportuoti ir perduoti: ...

e) Žinoma rizika pradinio paslaugų teikėjo funkcijų vykdymo ar paslaugų teikimo tęstinumui: …

f) IT ištekliai, kuriuos paslaugų teikėjas užtikrins, kad keitimas būtų veiksmingas: ...

3 priedėlis

Pranešimas apie keitimą

[Paslaugų teikėjo pavadinimas ir adresas ryšiams]

[Data]

Pranešimas apie keitimą

Kliento pavadinimas: […]

Sutartis: (*sutarties pavadinimas ir duomenys, pvz., sutarties pavadinimas, numeris, sudarymo data, kaip reikalaujama sutartyje*)

Paslaugos, kurioms taikomas keitimas: [*visos paslaugos, kurioms taikoma sutartis*] arba [*nurodyti konkrečias paslaugas arba skaitmeninį turtą, kuriems taikomas keitimas, jei keitimas apima tik dalį paslaugų*]

[PASIRINKTIS] [Kliento vardu informuoju (-ame), kad (*nurodyti pradžios datą*) klientas pradeda keistinų paslaugų keitimą. Įspėjimo laikotarpis (*nurodo klientas: ne ilgesnis nei du mėnesiai, kliento nuožiūra gali būti trumpesnis*.]

[PASIRINKTIS] [Kliento vardu informuoju (-ame), kad klientas pradeda keitimą dėl šių paslaugų, duomenų ar skaitmeninio turto: …

[PASIRINKTIS] Klientas jus informuoja, kad ketina pereiti [*informacija apie naują paslaugų teikėją / kliento vietoje esančią infrastruktūrą*].

[PASIRINKTIS] [(*Taikytina vykdant automatizuotą keitimą*) Klientas norėtų atlikti keitimą per šį (šiuos) laiko intervalą (-us): (*nurodyti datas ir pateikti išsamią informaciją*). Klientas prašo, kad tokiais laiko intervalais būtų prieinami toliau nurodyti IT ištekliai (*užpildo klientas*).]

Už keitimą atsakingo asmens kontaktiniai duomenys: (*už keitimo procesą atsakingo kliento atstovo duomenys*).

_____

[kliento įgaliotojo atstovo parašas]

4 priedėlis

Pranešimas apie pasitraukimą

Ši forma taikoma, jei klientas nenori atlikti keitimo, o tik nori ištrinti savo eksportuotinus duomenis arba skaitmeninį turtą pagal A ir B galimybes.

[Paslaugų teikėjo pavadinimas ir adresas ryšiams]

[Data]

Pranešimas apie pasitraukimą

Kliento pavadinimas: […]

Sutartis: [*sutarties pavadinimas ir duomenys, pvz., sutarties pavadinimas, numeris, sudarymo data, kaip reikalaujama sutartyje*]

Ištrintini duomenys / skaitmeninis turtas: [(*visi, kuriems taikoma sutartis*] arba [*nurodyti konkrečius duomenis ar skaitmeninį turtą, kuriuos reikia ištrinti*]

[PASIRINKTIS] [Kliento vardu informuoju (-ame), kad (*pradžios data*) klientas pradeda keitimą, kurį sudaro tik ištrintinų duomenų / skaitmeninio turto ištrynimas. Įspėjimo laikotarpis (*nurodo klientas: ne ilgesnis nei du mėnesiai, kliento nuožiūra gali būti trumpesnis*).]

[PASIRINKTIS] [Už keitimą atsakingo asmens kontaktiniai duomenys: (*už keitimo procesą atsakingo kliento atstovo duomenys*).]

_____

[kliento įgaliotojo atstovo parašas]

5 priedėlis

Pranešimas apie alternatyvų pereinamąjį laikotarpį

[Paslaugų teikėjo pavadinimas ir adresas ryšiams]

[Data]

Pranešimas apie alternatyvų pereinamąjį laikotarpį

Kliento pavadinimas: […]

Sutartis: [*sutarties pavadinimas ir duomenys, pvz., sutarties pavadinimas, numeris, sudarymo data, kaip reikalaujama sutartyje*]

Ištrintini duomenys / skaitmeninis turtas: [(*visi, kuriems taikoma sutartis*] arba [*nurodyti konkrečius duomenis ar skaitmeninį turtą, kuriuos reikia ištrinti*]

[PASIRINKTIS] [Kliento vardu informuoju (-ame), kad klientas pageidauja pratęsti pereinamąjį laikotarpį ne ilgiau kaip iki (*data*].

[PASIRINKTIS] [Už keitimą atsakingo asmens kontaktiniai duomenys: (*už keitimo procesą atsakingo kliento atstovo duomenys*).]

_____

[kliento įgaliotojo atstovo parašas]

VII PRIEDAS

STANDARTINĖS SUTARČIŲ SĄLYGOS

dėl nutraukimo

Reglamentu (ES) 2023/2854 (toliau – Duomenų aktas) duomenų tvarkymo paslaugų (t. y. debesijos ir tinklo paribio kompiuterijos paslaugų) klientams suteikiama galimybė keisti paslaugų teikėjus arba perkelti savo duomenis į vietoje esančią IRT infrastruktūrą. Keitimo veiksmas turės įtakos tam, ar šalių susitarimas bus vykdomas toliau ar bus nutrauktas.

Šios SSS yra susijusios su kliento ir paslaugų teikėjo susitarimo dėl konkrečios paslaugos nutraukimu keitimo kontekste. Šios SSS apima paslaugų sutarties nutraukimo procesą. Jos yra tiesiogiai susijusios su SSS dėl keitimo ir pasitraukimo ir jose numatytos įvairios nutraukimo galimybės ir susijusios sąlygos. Duomenų tvarkymo susitarimas paprastai nutraukiamas (visas arba iš dalies) sėkmingai užbaigus keitimo procesą arba jei klientas nori ne pereiti pas kitą paslaugų teikėją, o prašo ištrinti visus duomenis ir toks ištrynimas yra sėkmingai užbaigiamas. Į šias SSS įtrauktos kelios papildomos pasirinktys, siekiant padėti šalims Duomenų akte nenumatytais atvejais.

Susitarimas su paslaugų teikėju gali apimti kelias paslaugas. Jei šios SSS pridedamos prie susitarimo ir klientas dėl vienos paslaugos teikimo pereina pas kitą paslaugų teikėją, o kitas paslaugas toliau teikia pradinis paslaugų teikėjas, susitarimas nutraukiamas tik dėl šios konkrečios paslaugos, nebent šalys susitartų kitaip.

Be nutraukimo, susijusio su keitimu, kuriam taikomos šios SSS, susitarimas taip pat galėtų būti nutrauktas bet kokiais kitais nutraukimo pagrindais, įtrauktais į pagrindinį susitarimą arba numatytais taikytinoje teisėje. Paslaugų teikėjas gali nuspręsti nutraukti susitarimą, jei klientas nevykdo savo pareigų, ir pateikti pranešimą apie nutraukimą. Tokiu atveju klientas gali pateikti pranešimą apie keitimą ir susitarimas būtų pratęstas iki tol, kol bus sėkmingai užbaigtas keitimo procesas.

Kitos Komisijos rekomenduojamos standartinės sutarčių sąlygos pateikiamos šiame priede ir apima konkrečias temas, nesusijusias su susitarimo nutraukimu. Šalys raginamos apsvarstyti galimybę taikyti ir tas kitas sąlygas, nes jos buvo parengtos taip, kad vienos su kitomis derėtų ir vienos kitas papildytų.

Kas įtraukta į SSS dėl nutraukimo?

Duomenų akte pateikti scenarijai. Susitarimas tam tikromis aplinkybėmis bus nutrauktas, kai bus sėkmingai užbaigtas keitimas (*A įvykis*) arba jei klientas nenori atlikti keitimo, tačiau reikalauja, kad visi duomenys būtų ištrinti, ir toks ištrynimas sėkmingai užbaigtas (*B įvykis*). Susitarimas bus laikomas nutrauktu sėkmingai užbaigus keitimą (*A įvykis*) arba pasibaigus maksimaliam įspėjimo laikotarpiui (*B įvykis*). Pranešimo apie nutraukimą įteikti nereikia ir nereikia laikytis susitarime numatytos nutraukimo tvarkos, nes susitarimas bus nutrauktas automatiškai. Tačiau paslaugų teikėjas privalo pranešti klientui, kad sutartis laikoma nutraukta (Duomenų akto 25 straipsnio 2 dalies c punktas). Šis pranešimas yra informacinio pobūdžio, nes susitarimas jau nutrauktas. Taigi, net jei paslaugų teikėjas vėluoja pateikti pranešimą, jis negali imti jokio mokesčio pagal nutrauktą sutartį.

Tačiau klientas turėtų informuoti paslaugų teikėją, kad keitimo procesas buvo sėkmingai užbaigtas, nes paslaugų teikėjas gali apie tai nežinoti. Jeigu paslaugų teikėjas turi priežasčių įtarti, kad klientas jau sėkmingai atliko keitimą (pvz., klientas neprisijungia prie paslaugos arba joje nėra jokių saugomų duomenų), paslaugų teikėjas gali susisiekti su klientu ir paprašyti patvirtinti, kad jis sėkmingai atliko keitimą. Jei klientas neatsako, laikoma, kad keitimas nebuvo sėkmingai užbaigtas ir sutartis toliau vykdoma (t. y. ji nenutraukiama) esamomis sąlygomis.

Duomenų akte sėkmingas keitimas neapibrėžiamas. Iš esmės būtent klientas turi nuspręsti, ar keitimas pavyko. Tačiau klientas arba klientas ir paslaugų teikėjas kartu gali susitarti nustatyti tam tikrus kriterijus, pagal kuriuos būtų vertinama, ar keitimas pavyko, visų pirma:

a) duomenų perdavimo užbaigimas, t. y. ar visi eksportuotini duomenys ir, jei taikytina, skaitmeninis turtas perduoti į paslaugų teikėjo, pas kurį pereinama, aplinką, taip pat ar išlaikytas jų tikslumas, vientisumas ir išsamumas; eksportuotini duomenys ir skaitmeninis turtas turėtų atitikti pirminius duomenis ir skaitmeninį turtą jų neprarandant ir nesugadinant;

b) skaitmeninio turto diegimas (jei taikytina); jei keitimas apėmė skaitmeninio turto, pavyzdžiui, paties kliento arba licencijuotų taikomųjų programų, perdavimą, klientas turėtų patikrinti, ar toks skaitmeninis turtas yra įdiegtas, sukonfigūruotas ir veikia paslaugų teikėjo, pas kurį pereinama, aplinkoje;
c) naujos paslaugos bandymai: šiame etape klientas, prieš atlikdamas keitimą, turėtų patikrinti, ar paslaugų teikėjo, pas kurį pereinama, siūlomos paslaugos veikia taip, kaip numatyta; visų pirma klientas turėtų atlikti paslaugų teikėjo, pas kurį pereinama, paslaugos, įskaitant perkeliamus duomenis arba skaitmeninį turtą, rezultatų, funkcionalumo ir veikimo bandymus, kad įvertintų, ar keitimo tikrinimo kriterijai yra tenkinami.

Jeigu sutartis terminuota, keitimas gali būti užbaigtas prieš pasibaigiant sutarties galiojimui arba jam pasibaigus (dėl pastarojo atvejo žr. D įvykį). Jei keitimas užbaigiamas anksčiau nei baigia galioti sutartis, susitarimo galiojimas taip pat baigiasi. Tokiu atveju gali būti taikomos ankstyvo nutraukimo sankcijos (Duomenų akto 23 straipsnio a punktas, 25 straipsnio 2 dalies c punktas ir 29 straipsnio 4 dalis).

Kaip elgtis, jei atlikti keitimą nepavyko?

Žr. SSS dėl keitimo ir pasitraukimo

Siekdamos išspręsti padėtį, kai keitimas nepavyko ir susitarimo negalima nutraukti, šalys gali pateikti skundą kompetentingai institucijai pagal Duomenų aktą, kad ta institucija priimtų sprendimą. Tačiau turėtų būti suprantama, kad šalys taip pat gali naudotis visomis jų jurisdikcijoje prieinamomis teisinėmis priemonėmis (pvz., pareikšti ieškinį, prašyti civilinių teismų nustatyti draudimus ir kt.).

Dar du scenarijai. 1.4 ir 1.5 punktai yra neprivalomi ir juose pateikiami dar du scenarijai, į kuriuos šalys turi atsižvelgti. Nors jie nėra aiškiai paminėti Duomenų akte, praktiškai jie gali susiklostyti ir yra įtraukiami į sąlygas, siekiant padėti šalims išspręsti tokias situacijas. Šie scenarijai yra tokie:

— klientas nori išplėsti galimybę gauti savo duomenis iš pradinio paslaugų teikėjo arba palikti galioti sutartį su pradiniu paslaugų teikėju, pasinaudojęs galimybe pirkti naują paslaugą ilgesnį laikotarpį, nepriklausomai nuo to, ar prieš tai paslauga buvo pakeista kita, ar paslauga buvo tiesiog nutraukta jos nekeičiant. Klientui iš pradinio paslaugų teikėjo gali reikėti tik riboto funkcionalumo paslaugos, t. y. užtikrinti, kad jo duomenys būtų prieinami šį ilgesnį laikotarpį arba kad jis būtų sudaręs sutartį, kad būtų galima užsakyti naują paslaugą, (*C įvykis*).

Šiuo atveju, kadangi duomenys bus prieinami naudojantis riboto funkcionalumo paslauga, pradinis paslaugų teikėjas ir klientas turėtų sudaryti naują susitarimą dėl šios papildomos paslaugos arba iš dalies pakeisti esamą susitarimą (žr. 1.4.2 punktą). Visų pirma šalys turėtų susitarti dėl naujo duomenų išrinkimo laikotarpio. Kai sudaromi bendrieji (preliminarieji) susitarimai, klientas gali pageidauti išlaikyti sutartinius santykius su pradiniu paslaugų teikėju, kad galėtų greitai pirkti naujas paslaugas, nepradėdamas naujos sutarties sudarymo proceso, kuris didesnėse organizacijose gali būti ilgas ir sudėtingas.

C įvykio pavyzdys: klientas sėkmingai eksportavo ir perdavė savo duomenis iš pradinio paslaugų teikėjo paslaugų teikėjui, pas kurį pereinama, kurio aplinkoje duomenys buvo sėkmingai įdiegti. Dar vienas pavyzdys galėtų būti kliento sprendimas nutraukti pradinio paslaugų teikėjo paslaugos teikimą, vėliau nepereinant pas kitą paslaugų teikėją. Tačiau abiejuose pavyzdžiuose klientas nenori, kad jo duomenys būtų ištrinti, ir veikiau pageidauja, kad, pasibaigus sutartam duomenų išrinkimo laikotarpiui, jie būtų pas pradinį paslaugų teikėją saugiai saugoma jų rezervinė kopija. Bet kokia tokia papildoma paslauga, kurią gali teikti pradinis paslaugų teikėjas, neužkerta kelio nutraukti pradinį susitarimą, o paslaugos teikimas būtų grindžiamas nauju arba iš dalies pakeistu susitarimu.

— Terminuota sutartis baigia galioti prieš prasidedant keitimo procesui arba prieš jį užbaigiant (D įvykis)

D įvykio pavyzdys: tokios situacijos pavyzdys gali būti atvejis, kai klientas nepateikia pranešimo pakankamai iš anksto. Šiuo atveju duomenys paslaugų teikėjui, pas kurį pereinama, nebuvo perduoti tą dieną, kai baigia galioti susitarimas su pradiniu paslaugų teikėju.

Šalys turėtų žinoti, kad keitimo proceso metu paslaugų teikimas gali būti sustabdytas. Šiuo atveju taikoma į susitarimą įtraukta bendroji paslaugų teikimo sustabdymo sąlyga.
Tam tikroms specialiai sukurtoms paslaugoms taikomos išimtys. Žr. paaiškinimą, pridedamą prie SSS dėl keitimo ir pasitraukimo.

1. **Nutraukimas**

1.1. **Nutraukimo procesas**

1.1.1. Šalių susitarimas bus laikomas nutrauktu įvykus vienam iš šių įvykių:

a) kai taikytina, sėkmingai užbaigus keitimo procesą. Jei keitimo procesas sėkmingai užbaigiamas prieš pasibaigiant sutartam susitarimo galiojimo laikotarpiui, bus taikomi šiame susitarime nustatyti ankstyvo nutraukimo mokesčiai, arba

b) pasibaigus maksimaliam įspėjimo laikotarpiui, tuo atveju, kai klientas nori ne atlikti keitimą, o ištrinti savo eksportuotinus duomenis ir skaitmeninį turtą nutraukus paslaugos teikimą.

1.1.2. Jei susitarime yra kokių nors nutraukimo sąlygų, kurioms taikoma taikytina teisė, kaip nurodyta toliau:

a) šalis pateikia prašymą sustabdyti mokėjimus arba paskelbiamas šalies bankrotas;

b) šalis laiku neįvykdė jokių iš susitarimo kylančių pareigų ir dėl to susitarimas nutraukiamas arba galėtų būti nutraukiamas (pagal sutartį arba teisę);

c) pasikeitė šalies nuosavybė arba kontrolė ir dėl to pagal sutartį arba teisę susitarimas nutraukiamas arba galėtų būti nutraukiamas;

d) susitarimas paskelbiamas niekiniu ir negaliojančiu dėl taikytinos privalomos teisės pažeidimo ar pakeitimo arba

e) visos kitos situacijos, dėl kurių pagal sutartį arba teisę susitarimas nutraukiamas arba galėtų būti nutraukiamas;

net jei keitimo proceso metu atsiranda koks nors nutraukimo pagrindas, susitarimas ir sutartos paslaugos bei funkcijos nenutraukiami arba nenustoja galioti, kol keitimo procesas nebus sėkmingai užbaigtas, (žr. 1.1.1 punkto a papunktį) arba pasibaigus maksimaliam įspėjimo laikotarpiui, kai klientas nori tik ištrinti savo eksportuotinus duomenis ir skaitmeninį turtą nutraukus paslaugos teikimą (žr. 1.1.1 punkto b papunktį), išskyrus atvejus, kai privalomoje teisėje numatyta kitaip. Tai nedaro poveikio jokioms kitoms šalies teisėms ar teisių gynimo priemonėms kitos šalies atžvilgiu. Tai taip pat taikoma, jei keitimo procesas prasideda po to, kai paslaugų teikėjas pateikė pranešimą apie susitarimo nutraukimą.

1.1.3. Nedarant poveikio kitoms teisių gynimo priemonėms, kuriomis galima pasinaudoti pagal taikytiną teisę, susitarimas nebus nutrauktas ir nenustos galioti tol, kol nebus sėkmingai užbaigtas keitimo procesas arba kol kompetentingas teismas nepriims atitinkamo sprendimo, arba kol šalys nesusitars tarpusavyje.

1.2. **Nutraukimas atlikus keitimą**

1.2.1. Susitarimas nenutraukiamas tol, kol sėkmingai neužbaigiamas keitimo procesas. Kai tik klientas praneša paslaugų teikėjui, kad keitimo procesas sėkmingai užbaigtas, paslaugų teikėjas nepagrįstai nedelsdamas praneša klientui apie susitarimo nutraukimą.

1.2.2. Jeigu klientas nepraneša paslaugų teikėjui apie sėkmingą arba nepavykusį keitimą, o paslaugų teikėjas turi pakankamai pagrindo manyti, kad klientas sėkmingai užbaigė keitimą, paslaugų teikėjas gali nusiųsti klientui prašymą patvirtinti, ar keitimas sėkmingai užbaigtas. Jei klientas per 30 darbo dienų nuo tokio prašymo gavimo nepatvirtina, kad keitimas pavyko, keitimas laikomas nepavykusiu ir susitarimas nenutraukiamas ir galioja toliau tomis pačiomis sąlygomis.

1.3. **Nutraukimas neatliekant keitimo**

1.3.1. Jei klientas nenori atlikti keitimo, o nori ištrinti savo eksportuotinus duomenis ir skaitmeninį turtą, kai nutraukiamas paslaugos teikimas, kaip nustatyta 1.1.1 punkto b papunktyje, tai gali įvykti ir bus laikoma užbaigta tik tuo atveju, jei:

a) baigėsi [maksimalus] sutartas įspėjimo laikotarpis ir

b) klientas aiškiai paprašė paslaugų teikėjo ištrinti duomenis ir, reaguojant į prašymą, duomenys buvo sėkmingai ištrinti ir paslaugų teikėjas tai patvirtino;

c) pasibaigus sutartam įspėjimo laikotarpiui, paslaugų teikėjas pranešė klientui apie susitarimo nutraukimą.

Kiti scenarijai [pasirenkamosios sąlygos, kurias galima apsvarstyti]

1.4. **Pratęstas duomenų saugojimas**

1.4.1. Pereinamojo laikotarpio pabaigoje klientas gali nuspręsti neištrinti visų savo eksportuotinų duomenų ir skaitmeninio turto pasibaigus [minimaliam] / sutartam duomenų išrinkimo laikotarpiui ir užtikrinti, kad jie būtų prieinami, be kita ko, riboto funkcionalumo paslaugai teikti, nustatytą ilgesnį laikotarpį.

1.4.2. Šiuo atveju klientas ir paslaugų teikėjas susitaria i) iš dalies pakeisti esamą susitarimą, kad jis apimtų ilgesnį duomenų išrinkimo laikotarpį, arba ii) sudaryti naują susitarimą dėl riboto funkcionalumo paslaugų teikimo.

1.5. **Terminuotos sutarties galiojimo pabaiga prieš atliekant keitimą**

1.5.1. Jei susitarimas sudarytas ribotam laikui ir i) galiojimo pabaigos data yra ankstesnė nei keitimo proceso pabaigos data, ir ii) klientas neprašė ištrinti jo eksportuotinų duomenų ir skaitmeninio turto:

a) pereinamasis laikotarpis prasideda susitarimo galiojimo pabaigos dieną; paslaugų teikėjas teikia pagrįstą pagalbą, kaip nustatyta SSS dėl keitimo ir pasitraukimo;

b) sėkmingai užbaigus keitimo procesą, taikomas 1.2 punktas ir

c) keitimo proceso užbaigti nepavykus, taikomas SSS dėl keitimo ir pasitraukimo 1.7 punktas pagal A galimybę arba 2.6 punktas pagal B galimybę.

1.6. **Pranešimai**

Šalys susitaria teikti viena kitai pranešimus pagal šias sąlygas dėl nutraukimo [*šalys nurodo pasirinktas ryšio priemones, be kita ko, tinkamas elektronines priemones*].

1.7. **Viršenybė**

Jei šios sąlygos dėl nutraukimo prieštarauja bet kokiems kitiems taikytiniems sutartimis įformintiems susitarimams, sąlygoms ar kitiems taikytiniems susitarimams, susijusiems su susitarimo, kuriuo grindžiamas duomenų tvarkymo paslaugų teikimas, nutraukimu, arba yra su jais nesuderinamos, šios sąlygos bus viršesnės.

VIII PRIEDAS

STANDARTINĖS SUTARČIŲ SĄLYGOS

dėl saugumo ir veiklos tęstinumo

Reglamento (ES) 2023/285 (toliau – Duomenų aktas) 94 konstatuojamojoje dalyje nustatyta, kad viso keitimo proceso metu turėtų būti išlaikytas aukštas saugumo lygis ir kad paslaugų teikėjas turėtų veikti laikydamasis deramo rūpestingumo pareigos, kad būtų išlaikytas veiklos tęstinumas, ir užtikrinti, kad būtų toliau vykdomos funkcijos ar teikiamos paslaugos pagal susitarimą, taip pat teikti aiškią informaciją apie žinomą riziką, susijusią su tęstinumu.

Duomenų akte nustatytos paslaugų teikėjo pareigos užtikrinti aukšto lygio saugumą ir veiklos tęstinumą, kiek tai susiję su keitimo procesu. Visų pirma tai susiję su duomenų saugumu juos perduodant ir tolesniu duomenų saugumu jų išrinkimo laikotarpiu (Duomenų akto 25 straipsnio 2 dalies a punkto iv papunktis). Nors saugumo ir veiklos tęstinumo temos paprastai įtraukiamos į duomenų tvarkymo susitarimą ir kitus sutartinius dokumentus, šiose SSS daugiausia dėmesio skiriama saugumui ir veiklos tęstinumui, susijusiam su keitimo ir pasitraukimo procesu, atsižvelgiant į Duomenų akte nustatytas teises ir pareigas.

Šiose SSS derinamos nuostatos dėl konkrečių saugumo ir veiklos tęstinumo klausimų viso keitimo proceso metu, nes tiek saugumo, tiek veiklos tęstinumo kontekstas ir esmė yra panašūs. Nors į paslaugų susitarimą yra įtrauktos nuostatos dėl saugumo ir veiklos tęstinumo, yra tam tikrų su keitimo procesu susijusių ypatumų, į kuriuos reikia atsižvelgti.

Dėl keitimo proceso gali kilti konkreti rizika saugumui, kuri gali pasireikšti skirtingais keitimo proceso etapais, atsižvelgiant į įvairius jo aspektus, kuriems reikia skirti ypatingą dėmesį, pavyzdžiui:

i. duomenų tvarkymą;
ii. tapatybės valdymą ir prieigos kontrolę;
iii. duomenų perdavimą;
iv. duomenų išrinkimą;
v. nuolatinį duomenų konfidencialumą, vientisumą ir turimumą ir
vi. kitą riziką, susijusią su pasirengimu veiksmingam keitimo procesui ir jo vykdymu.

Taip pat ypatingą dėmesį reikia skirti konkrečiai veiklos tęstinumo rizikai, susijusiai su keitimo procesu, ir į ją atsižvelgti. Ji gali būti susijusi su:

i. veiklos tęstinumo išlaikymu, kad būtų užtikrintas aukštas paslaugų saugumo lygis;
ii. tolesniu paslaugų teikimu pagal susitarimą;
iii. aiškios informacijos apie žinomą riziką, susijusią su paslaugų teikimo tęstinumu, teikimu.

Šiuo atžvilgiu Duomenų akto 25 straipsnio 2 dalies a punkto ii papunkčiu paslaugų teikėjas įpareigojamas laikytis deramo rūpestingumo pareigos ir užtikrinti, kad būtų išlaikytas veiklos tęstinumas ar teikiamos paslaugos pagal sutartį. Paslaugų teikėjas taip pat privalo teikti aiškią informaciją apie žinomą riziką, susijusią su pradinio duomenų tvarkymo paslaugų teikėjo teikiamų funkcijų ar paslaugų tęstinumu, (Duomenų akto 25 straipsnio 2 dalies a punkto iii papunktis).

Rizika grindžiamas saugumas ir veiklos tęstinumas. Kai SSS numatyti sutartimi įforminti susitarimai, rizika grindžiamas ir visus pavojus apimantis požiūris į saugumą reiškia dinamišką ir kontekstinį požiūrį į taikytinus paslaugų ir diegimo modelius ir susijusį naudojimą, poreikius ir riziką. Klientas ir paslaugų teikėjas turi kartu nustatyti susijusias priemones ir kontrolės priemones, dėl jų susitarti, jas įgyvendinti ir stebėti, kad būtų užtikrintas didesnis bendras paslaugų atsparumas ir vientisumas.

Pavyzdžiui, ypatingą dėmesį reikės skirti nuolatinio tinkamumo ir atskaitingumo lygiams šiose srityse:

i. duomenų vientisumo;
ii. atsparumo visiems žinomiems pažeidžiamumo aspektams suteikiant galimybę gauti duomenis, kad juos būtų galima išrinkti;
iii. šifravimo parašų;
iv. specialaus daugiaveiksnio prieigos valdymo;
v. tapatybės patikrinimo, įskaitant autorizaciją;

vi. svetainės, portalo, platformos ir susijusių taikomųjų programų sąsajų (API) saugumo;
vii. su paslaugų teikėju susijusio saugumo;
viii. paslaugų teikimo ir patikinimo klientui, įskaitant atitinkamo (-ų) paslaugų teikėjo (-ų), pas kurį (-iuos) pereinama, saugumą;
ix. tinklo veikimo;
x. skuboto registravimo;
xi. transporto lygmens saugumo ir kitokio saugumo tranzito metu;
xii. paskirstytojo paslaugos trikdymo (DDOS) apsaugos ir
xiii. patikimos duomenų ištrynimo politikos ir praktikos.

Paslaugų teikėjas turėtų galėti klientui įrodyti, kad techninės, operatyvinės ir organizacinės saugumo ir duomenų apsaugos priemonės teikiamos nuolat ir tinkamai.

Pagal struktūrą ir požiūrį panašios nuostatos išdėstytos atitinkamai i) BDAR [Reglamentas (ES) 2016/679] 25 straipsnyje ir BDAR 32 straipsnyje; ii) TIS 2 direktyvoje [EUR-Lex] ir iii) kibernetinio saugumo sertifikavimo schemoje pagal Kibernetinio saugumo aktą (ES) 2019/881.

Pavyzdžiui, paslaugų teikėjas turėtų įrodyti:
i. vidaus saugumą, saugumo užtikrinimo stebėseną ir saugumo pažeidimų ar kitų incidentų valdymo politiką;
ii. tam tikrų atvirųjų nepatentuotų standartų, paprastai naudojamų atitinkamame sektoriuje, laikymąsi;
iii. sertifikavimą ar kitokį užtikrinimą pagal atitinkamą taikytiną nacionalinę teisę arba atitinkamas Europos kibernetinio saugumo sertifikavimo schemas, parengtas pagal Reglamentą (ES) 2019/881 (Kibernetinio saugumo aktą), arba kitokią atitiktį jiems arba
iv. techninių reguliavimo standartų laikymąsi, jei ir kai taikytina atitinkamame (-uose) sektoriuje (-iuose).

Rizika grindžiamos taisyklės. Daugeliui ES veikiančių paslaugų teikėjų ir kai kuriems klientams gali būti taikomos tam tikros rizika grindžiamos taisyklės. Dėl to paprastai padidėja saugumo pareigų ir atsakomybės lygis, o pažeidimai ir kiti incidentai sukelia rimtesnes teisines, reputacijos ir kitas pasekmes. Todėl prieš sudarant paslaugų susitarimą ir jį vykdant labai rekomenduojama atsižvelgti į šias rizika grindžiamas taisykles.

Keli rizika grindžiamų taisyklių, kurios gali būti taikomos, pavyzdžiai: TIS 2 direktyva (TIS 2), Direktyva dėl ypatingos svarbos subjektų atsparumo, Skaitmeninės veiklos atsparumo aktas (SVAA), Kibernetinio atsparumo aktas, Kibernetinio saugumo aktas ir Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas (BDAR), taip pat galimos taisyklės pagal nacionalinės teisės aktus.

Šiose SSS sąvoka „incidentas“ vartojama kalbant tiek apie saugumą, tiek apie veiklos tęstinumą (*žr. skirsnį „Apibrėžtys“*).

Pavyzdžiui, 1.4 punktas taip pat apima pranešimus pagal BDAR 33 straipsnį ir TIS 2 direktyvos 23 straipsnį.

Kitos Komisijos rekomenduojamos standartinės sutarčių sąlygos pateikiamos priede ir apima konkrečias temas, nesusijusias su saugumu ir veiklos tęstinumu. Šalys raginamos apsvarstyti galimybę taikyti ir tas kitas sąlygas, nes jos buvo parengtos taip, kad vienos su kitomis derėtų ir vienos kitas papildytų.

1. Saugumas ir veiklos tęstinumas

1.1. Bendroji informacija

1.1.1. Paslaugų teikėjas įsipareigoja taikyti tinkamiausias technines ir organizacines priemones siekdamas užtikrinti, kad saugumo ir atsparumo lygis būtų proporcingas paslaugų keliamai rizikai ir numatomam bei pagrįstai nuspėjamam jų naudojimui keitimo procese.

1.1.2. Be to, paslaugų teikėjas įsipareigoja užkirsti kelią paslaugų teikimo sutrikimams ir išlaikyti paslaugų teikimo tęstinumą keitimo proceso metu. Tai apima tinkamo veiklos tęstinumo valdymo, apimančio nenumatytų atvejų planavimą ir veiklos atkūrimo po ekstremaliųjų įvykių priemones, remiantis nustatyta geriausia praktika ir rinkos standartais, užtikrinimą ir palaikymą. Šios priemonės turi būti nuolat atnaujinamos ir paslaugų teikėjas jas turi periodiškai peržiūrėti ir išbandyti.

1.2. **Saugumas**

1.2.1. Be to, kas nustatyta 1.1.1 punkte, paslaugų teikėjas turi įgyvendinti tinkamas technines ir organizacines priemones, kad keitimo proceso metu būtų išlaikytas aukštas saugumo lygis. Tai visų pirma susiję su duomenų saugumu juos perduodant ir tolesniu duomenų saugumu duomenų išrinkimo laikotarpiu.

1.2.2. Paslaugų teikėjas turi įgyvendinti tinkamas technines ir organizacines priemones, kad keitimo proceso metu būtų išlaikytas rizikos lygiui proporcingas saugumo lygis. Tai apima: atitinkamą riziką, susijusią su duomenų tvarkymo saugumu, tapatybės valdymu ir prieigos kontrole, duomenų perkeliamumu, duomenų paieška, nuolatiniu duomenų konfidencialumu, vientisumu ir prieinamumu, taip pat bet kokią kitą riziką, susijusią su veiksmingu keitimu.

1.2.3. Priemonėmis, nurodytomis 1.1.1 ir 1.2.1 punktuose, be apribojimų turi būti užtikrinama bent:

a) nuolatinis duomenų konfidencialumas, vientisumas, prieinamumas ir paslaugų, eksportuotino ir skaitmeninio turto atsparumas;

b) įvykus incidentui duomenų turimumo ir vientisumo bei prieigos prie jų atkūrimas laiku ir

c) nuolatinė stebėsena, taip pat reguliarus techninių ir organizacinių priemonių, skirtų paslaugų, eksportuotinų duomenų ir skaitmeninio turto saugumui užtikrinti, veiksmingumo bandymai, įvertinimas ir vertinimas.

1.3. **Veiklos tęstinumas**

1.3.1. Be to, kas nustatyta 1.1.2 punkte, paslaugų teikėjas visų pirma privalo:

a) veikti laikydamasis deramo rūpestingumo pareigos, kad būtų išlaikytas veiklos tęstinumas, ir toliau teikti paslaugas pagal susitarimą ir

b) teikti aiškią informaciją apie žinomą riziką, susijusią su paslaugų teikimo tęstinumu.

1.4. **Pranešimai**

1.4.1. Šalys susitaria teikti viena kitai pranešimus pagal šias sąlygas dėl saugumo ir veiklos tęstinumo [*šalys nurodo pasirinktas ryšio priemones, be kita ko, tinkamas elektronines priemones*].

1.4.2. Paslaugų teikėjas privalo pranešti klientui apie visus incidentus. Paslaugų teikėjas privalo nepagrįstai nedelsdamas ir bet kuriuo atveju per 72 (septyniasdešimt dvi) valandas nuo tada, kai sužinojo apie incidentą, apie jį pranešti, išskyrus atvejus, kai pagal teisės aktuose nustatytus įpareigojimus pateikti įspėjimą ar panašų pranešimą reikalaujama per trumpesnį laikotarpį.

1.4.3. Paslaugų teikėjo pranešime turi būti pateikta informacija, kurios reikia klientui, kad jis galėtų įvertinti incidento pasekmes. Paslaugų teikėjas privalo nedelsdamas, veiksmingai, pagrįstai ir be papildomų išlaidų padėti klientui ir su juo bendradarbiauti (taip pat su kliento įgaliotomis trečiosiomis šalimis) dėl bet kokių tyrimo veiksmų, kurių klientas turi teisę imtis pagal taikytiną ES ir nacionalinę teisę.

1.4.4. Jeigu incidentas daro arba gali daryti poveikį paslaugų teikėjui, paslaugų teikėjas turi imtis tinkamiausių veiksmų, būtinų incidento poveikiui kuo labiau sumažinti ir užkirsti kelią jo pasikartojimui. Tai nedaro poveikio kitoms teisėms, kurias klientas gali turėti pagal susitarimą arba pagal taikytiną ES ar nacionalinę teisę.

1.5. **Kita**

1.5.1. Kliento prašymu paslaugų teikėjas privalo nepagrįstai nedelsdamas pateikti klientui pagrindinių paslaugų teikėjo saugumo priemonių ir susijusio saugumo valdymo elementų, taip pat jo veiklos tęstinumo ir susijusio nenumatytų atvejų valdymo bei visų pirmiau nurodytų esminių pakeitimų santrauką.

1.5.2. Kliento prašymu paslaugų teikėjas turi nepagrįstai nedelsdamas pateikti klientui papildomos informacijos, papildančios pirmiau minėtą santrauką, pavyzdžiui, bandymų rezultatus ir patikinimo įrodymus. Tokiu atveju paslaugų teikėjas, prieš dalydamasis tokiais duomenimis, gali reikalauti, kad klientas pasirašytų konfidencialumo susitarimą. Tačiau šiame konfidencialumo susitarime turi būti numatytos įprastos išimtys ir jis neturi daryti poveikio kitoms šio punkto sąlygoms, susitarimui arba taikytinai ES ar nacionalinei teisei. Paslaugų teikėjas turi teisę prašyti, kad informacija būtų dalijamasi tik pagal būtinybės žinoti principą, be kita ko, su jo paskirtuoju (-aisiais) paslaugų teikėju (-ais) arba kitomis atitinkamomis kliento paslaugas teikiančiomis trečiosiomis šalimis.

Tokios įprastos išimtys apima bet kokią informaciją (atitinkamą jos dalį), i) kuri jau yra vieša, ii) kurią klientas privalo atskleisti, kai tai privaloma daryti a) pagal taikytiną teisę arba b) bet kurios vyriausybinės ar kitos reguliavimo institucijos (pastarosios dvi sąlygos be apribojimų apima teismo nutartis, BDAR, TIS 2 direktyvą).

1.6. **Viršenybė**

Nedarant poveikio standartinėms sutarčių sąlygoms pagal BDAR, jei šios sąlygos dėl saugumo ir veiklos tęstinumo prieštarauja bet kokiems kitiems taikytiniems sutartimis įformintiems susitarimams, sąlygoms ar kitiems taikytiniems susitarimams, susijusiems su saugumu ir veiklos tęstinumu, arba yra su jais nesuderinamos, šios sąlygos bus viršesnės.

IX PRIEDAS

STANDARTINĖS SUTARČIŲ SĄLYGOS

dėl sklaidos vengimo

Duomenų tvarkymo susitarimus neretai sudaro įvairūs papildomi dokumentai, kuriuose pateikiama papildoma medžiaga ir informacija, kuri gali būti plačiai paskleista įvairiose saugyklose. Dėl to būsimiems klientams sunku rasti visą informaciją, kurios jiems reikia, kad jie galėtų įvertinti šalių sutartinius ir teisinius įsipareigojimus bei jų pasekmes.

Keitimo procese skaidrumas yra labai svarbus. Būsimam klientui reikia lengvos prieigos prie atitinkamos aktualios informacijos, dokumentų, medžiagos ir kontaktinių duomenų dar prieš sudarant sutartį su paslaugų teikėju. SSS dėl sklaidos vengimo numatoma informacijos ir komunikacijos simetrija.

Šios SSS padeda tiek klientui, tiek paslaugų teikėjui lengvai ir praktiškai susipažinti su atitinkama aktualia informacija, dokumentais, medžiaga ir kontaktiniais duomenimis. Jomis siekiama sukurti šalių tarpusavio skaidrumo aplinką ir užtikrinti, kad nebūtų sutartinių kliūčių atlikti keitimą, leidžiant klientui rasti visą svarbią ir aktualią informaciją apie savo teises ir pareigas pagal susitarimą. Tai padės užtikrinti sąžiningus ir subalansuotus kliento ir paslaugų teikėjo teisinius santykius ir apskritai sutartinį sąžiningumą, kaip raginama Reglamente (ES) 2023/2854 (toliau – Duomenų aktas).

Kitos Komisijos rekomenduojamos standartinės sutarčių sąlygos pateikiamos priede ir apima konkrečias temas, nesusijusias su sklaida. Šalys raginamos apsvarstyti galimybę taikyti ir tas kitas sąlygas, nes jos buvo parengtos taip, kad vienos su kitomis derėtų ir vienos kitas papildytų.

1. Sklaidos vengimas

1.1. Įžanginės sąlygos ir tvarka

1.1.1. Paslaugų teikėjas užtikrina, kad visi sutartimi įforminti susitarimai būtų nesunkiai, lengvai ir nuolat prieinami ir pasiekiami klientui a) vienoje specialioje saugioje vietoje internete ir b) suprantamu, žmogaus skaitomu ir mašinos skaitomu formatu. Be to, paslaugų teikėjas užtikrina, kad klientas galėtų parsisiųsti arba kitaip eksportuoti išsamius ir struktūrizuotus sutartimis įformintus susitarimus.

1.1.2. Sutartimi įformintuose susitarimuose turi būti nurodyta bent ši informacija:

a) **pavadinimas ir adresas:** paslaugų teikėjo, kaip teisės subjekto, visas oficialus įmonės pavadinimas, įskaitant, be apribojimų, jo oficialią teisinę formą, nacionalinį registracijos numerį, visą oficialų adresą ir PVM mokėtojo kodą;

b) **galiojantis susitarimas:** dabartinis susitarimas su laiko žyma (ir, jei yra, jo vykdymo kopijos), įskaitant visas nuostatas, priimtus pasiūlymus, sąlygas, politiką, informaciją, dokumentus, sąrašus, įrodymus ir priedus, kurie taikomi paslaugų teikėjo ir kliento santykiuose;

c) **ankstesni įrašai:** laiko žyma pažymėtų susitarimų ankstesni duomenys, jei įmanoma, kartu su papildomomis sąlygomis, įskaitant bet kokią politiką, informaciją, dokumentus, sąrašus, įrodymus, priedus ar kt., kurie buvo taikomi paslaugų teikėjo ir kliento santykiuose:

i) įskaitant leidžiamų vienašalių pakeitimų įrodymus ir atitinkamas leidžiamų vienašalių pakeitimų įsigaliojimo datas, nustatytas SSS dėl pakeitimų vengimo.

Dėl leidžiamų vienašalių pakeitimų ir atitinkamų leidžiamų vienašalių pakeitimų įsigaliojimo datų žr. SSS dėl pakeitimų vengimo.

d) **duomenų tvarkymo ir teikimo ekosistema:** naujausi ankstesni įrašai ir išsamus paslaugų teikėjo subrangovų, duomenų tvarkytojų ir (arba) kitų atitinkamų tiekimo grandinės ekosistemos suinteresuotųjų subjektų sąrašas, įskaitant pavadinimus ir adresus, kaip nurodyta 1.1.2 punkto a papunktyje;

e) **kontaktiniai duomenys:** dabartiniai paslaugų teikėjo kontaktiniai duomenys, įskaitant informaciją apie pagrindinio kontaktinio asmens, pagrindinio techninio kontaktinio asmens ir pirminės sutarties bei administracinių klausimų kontaktinio asmens funkcijas, įskaitant atitinkamus pareigų pavadinimus, telefono numerius ir e. pašto adresus, dėl kurių susitarė šalys;

f) **veiklos rezultatų ataskaitų teikimas:** jei techniškai įmanoma, naujausia ir ankstesniais duomenimis grindžiama paslaugų teikėjo veiklos rezultatų ataskaitų, susijusių su teikiama paslauga ir kitomis susitarime nustatytomis pareigomis, apžvalga ir

g) **pranešimas:** visi teisiniai ir kiti svarbūs šalių arba šalies pranešimai su laiko žyma, susiję su sutartimis įformintais susitarimais, kaip nurodyta 1.1.2 punkto a ir b papunkčiuose.

Keliais atvejais Duomenų aktu paslaugų teikėjas įpareigojamas pateikti klientui reikiamą informaciją. Šios pareigos atsispindi atitinkamose SSS. Pavyzdžiui, informacija apie esamas duomenų keitimo ir duomenų perdavimo procedūras (Duomenų akto 26 straipsnis) yra įtraukta į SSS dėl keitimo ir pasitraukimo; pareiga teikti aiškią informaciją apie žinomą riziką tolesniam funkcijų vykdymui ir (arba) paslaugų teikimui atsispindi SSS dėl saugumo ir veiklos tęstinumo ir SSS dėl keitimo ir pasitraukimo.

1.2. **Viršenybė**

Jei šios sąlygos dėl taikytinų sutartinių dokumentų sklaidos vengimo prieštarauja bet kokiems kitiems taikytiniems sutartimis įformintiems susitarimams, sąlygoms ar kitiems taikytiniems susitarimams, susijusiems su šių sąlygų dalyku, arba yra su jais nesuderinamos, šios sąlygos bus viršesnės.

X PRIEDAS

STANDARTINĖS SUTARČIŲ SĄLYGOS

dėl atsakomybės

Nors nuostatos dėl atsakomybės paprastai įtraukiamos į bendrąjį kliento ir paslaugų teikėjo susitarimą, šių SSS nuostatos dėl atsakomybės atspindi Reglamento (ES) 2023/2854 (toliau – Duomenų aktas) esmę, susijusią su sąžiningų, pagrįstų ir nediskriminacinių teisių ir pareigų svarba, ir gali naudingai papildyti standartines susitarimo dėl atsakomybės nuostatas.

Todėl rekomenduojama įtraukti tokias nuostatas, nes tai labai svarbu siekiant užtikrinti šalių sutartinių santykių pusiausvyrą ir skatina laikytis šalių sutartų teisių ir pareigų. Šios SSS gali būti naudingos visų pirma mažosioms ir vidutinėms įmonėms ir kitoms organizacijoms, kai jos susitaria dėl atsakomybės nuostatų savo susitarimuose. Klientas ir paslaugų teikėjas gali laisvai susitarti dėl papildomų teisių ir pareigų savo sutartyje. Taikant šias nuostatas šalys neatleidžiamos nuo pareigos užtikrinti, kad būtų laikomasi visų taikytinų privalomų ES ar nacionalinės teisės nuostatų, ir atitinkamai jas pritaikyti.

Prieš sudarydamas susitarimą, klientas gali patikrinti draudimo rinką, kad sužinotų, kuris draudimo produktas geriausiai atitinka jo poreikius. Rekomenduojama kreiptis patarimo į ekspertą, kurio specializacija – draudimas.

Kitos Komisijos rekomenduojamos standartinės sutarčių sąlygos pateikiamos priede ir apima konkrečias temas, nesusijusias su atsakomybe. Šalys raginamos apsvarstyti galimybę taikyti ir tas kitas sąlygas, nes jos buvo parengtos taip, kad vienos su kitomis derėtų ir vienos kitas papildytų.

Neribota atsakomybė

Paprastai kiekviena susitarimo šalis turėtų prisiimti neribotą atsakomybę tyčios, tyčinio nusižengimo ar didelio aplaidumo atvejais, įskaitant atvejus, kai šalis pažeidžia kitos šalies duomenų konfidencialumo pareigas arba pareigas nenaudoti duomenų kitais tikslais nei tie, dėl kurių aiškiai susitarė šalys.

SSS rekomenduojama atskirti atvejus, kai pažeidimas padarytas tyčia ir kai jis padarytas dėl tyčinio nusižengimo, ir aiškiai nurodyti, kad tai taikoma visiems tyčiniams veiksmams, neatsižvelgiant į tai, kuri teisė taikoma sutarčiai. Kai kuriose jurisdikcijose tyčinis nusižengimas gali būti tyčios sinonimas. Tokiais atvejais šalys gali nuspręsti tyčinio nusižengimo nuo tyčios neatskirti.

Neribotos atsakomybės atsisakymas

Duomenų tvarkymo paslaugos, teikiamos kaip negamybinės versijos bandymo ir vertinimo tikslais ir ribotą laiką (Duomenų akto 31 straipsnio 2 dalis), paprastai nėra skirtos neskelbtiniems duomenims (pavyzdžiui, komercinėms paslaptims, asmens duomenims ar faktiniams gamybos duomenims) tvarkyti. Tokios negamybinės versijos taip pat paprastai nėra pakankamai išplėtotos tokiam tvarkymui vykdyti ir joms trūksta pajėgumų, kontrolės priemonių ir konfigūracijos, kurių būtų galima pagrįstai tikėtis gamybinėje versijoje. Klientui primygtinai patariama netvarkyti faktinių gamybos duomenų tokiose negamybinėse versijose. Šiose SSS siūloma, kad, klientui nusprendus tai daryti, jis pats prisiimtų su tuo susijusią riziką ir kad paslaugų teikėjas nebūtų atsakingas, jei tokiais atvejais būtų pažeistas duomenų konfidencialumas. Tokiu atveju gali būti taikoma speciali šalių sutarta atsakomybės tvarka.

Be to, Duomenų akte numatyti atvejai, kai tam tikros pareigos netaikomos paslaugoms, kurių dauguma pagrindinių funkcijų buvo sukurtos specialiai, kai visi komponentai buvo sukurti vienam klientui arba paslaugoms, teikiamoms negamybinėje aplinkoje. Todėl taip pat reikėtų aiškiai susitarti dėl atsakomybės, kylančios tokiais atvejais.

Ribota atsakomybė

Pagal dabartinę verslo praktiką šalys susitaria kai kuriais atvejais apriboti savo atsakomybę (ypač paslaugų teikėjo atsakomybę). Šiose SSS siūlomos trys pagrindinės atsakomybės ribojimo galimybės.

— **A galimybė.** Atsakomybė ribojama suma, kurią šalys nustato remdamosi rizikos vertinimu. Pagal šią galimybę abi šalys atlieka rizikos vertinimą ir pateikia savo išvadas kitai šaliai prieš sudarant sutartį. Kita šalis gali atmesti gautą rizikos vertinimą. Jei rizikos vertinimas atmetamas, šalys gali taikyti vieną iš kitų atsakomybės ribojimo galimybių.

Gali pasikeisti iš paslaugų teikėjo gaunamų paslaugų apimtis, taip pat taikymo sritis (įtraukiamos naujos paslaugos arba panaikinamos kai kurios paslaugos). Dėl to gali prireikti pakeisti rizikos vertinimą ir šalys turėtų priderinti atsakomybės ribą, kad būtų atsižvelgta į faktinę rizikos padėtį. Šalys raginamos patikrinti rizikos vertinimo šablono pavyzdį pagal A galimybę, kad žinotų apie jų konkrečiai veiklai kylančią riziką, susijusią su duomenų tvarkymo paslaugomis.

— **B galimybė.** Atsakomybė ribojama tiesiogine žala. Netiesioginė žala, pvz., negautas pelnas arba nesukauptos santaupos, neįtraukiama. Ši galimybė taip pat gali būti derinama su A ir C galimybėmis (t. y. atsakomybė ribojama tiesiogine žala, tačiau neviršijant sumos, kurią šalys nustatė atlikusios rizikos vertinimą arba kitu pagrindu).

— **C galimybė.** Šalių atsakomybė ribojama iš anksto sutarta maksimalia suma, kurią galima apskaičiuoti, pavyzdžiui, remiantis i) kliento paslaugų teikėjui sumokėtų ir mokėtinų vienkartinio / daugkartinio metinio mokesčio ekvivalentu; ii) paslaugų teikėjo turima draudimo apsauga, susijusia su paslaugomis; iii) maksimalia suma, kurią padengia paslaugų teikėjo bendrosios profesinės atsakomybės draudimas, arba iv) skirtingų formulių deriniu, pvz., formule, susijusia su paslaugų pinigine verte, padauginta iš sumos, lygios bendriems metiniams mokesčiams (sumokėtiems arba (dar) mokėtiniems pagal susitarimą) už paslaugas.

Žalos atlyginimas Šiose SSS nėra nuostatų dėl žalos atlyginimo. Šalys raginamos apsvarstyti, ar ir, jei taip, kokiu mastu šaliai gali reikėti atlyginti žalą ir užtikrinti, kad kita šalis nepatirtų žalos dėl trečiųjų šalių reikalavimų, susijusių su esminiu pareigų pagal susitarimą pažeidimu, padarytu dėl atsakingos šalies, jos darbuotojų, atstovų ar subrangovų veiksmų ar neveikimo. Klientų žalos atlyginimas gali būti taikomas, pavyzdžiui, tais atvejais, kai paslaugų teikėjas pažeidžia konfidencialumo pareigas, netaiko trečiųjų šalių intelektinės nuosavybės teisių arba jas pažeidžia. Paslaugų teikėjų žalos atlyginimas gali apimti kliento padarytą trečiųjų šalių intelektinės nuosavybės teisių pažeidimą arba trečiųjų šalių reikalavimus paslaugų teikėjui, susijusius su kliento teikiama neteisėto turinio priegloba.

1. Atsakomybė

1.1. Neribota atsakomybė

1.1.1. Jei šiame susitarime nustatytos pareigos pažeidžiamos tyčia arba dėl tyčinio nusižengimo ar didelio aplaidumo, pažeidimą padariusi šalis atsako už visą žalą pagal 1.2 punktą. [PASIRINKTIS] [Išskyrus 1.2 punkte nustatytus atvejus, paslaugų teikėjas be apribojimų atsako už visą žalą, padarytą klientui dėl pagal šį susitarimą tvarkomų kliento duomenų konfidencialumo pažeidimo.]

1.1.2. Pažeidus pareigą nenaudoti šalies duomenų kitais tikslais nei tie, dėl kurių šalys aiškiai susitarė, pažeidimą padariusi šalis be apribojimų atsako už visą žalą.

Į 1.1.1 punktą įtrauktos galimybės tikslas – užtikrinti visų klientų duomenų konfidencialumą, laikantis konfidencialumo teisių ir pareigų tiek, kiek susitarta susitarime. Pagal taikytiną teisę (pavyzdžiui, BDAR, TIS 2 direktyvą ir kt.) konfidencialios informacijos gavėjas gali turėti tam tikrų pareigų atskleisti tam tikrą informaciją tam tikriems asmenims / organizacijoms sutartais ir susitarime aiškiai aprašytais tikslais.

1.2. Neribotos atsakomybės atsisakymas

1.2.1. Jei šalys susitaria dėl neribotos atsakomybės pagal 1.1.1 punktą, paslaugų teikėjo neribota atsakomybė netaikoma klientų duomenims, esantiems negamybinėje paslaugų teikėjo duomenų tvarkymo paslaugų versijoje.

Žr. Duomenų akto 31 straipsnio 2 dalį ir šių SSS aiškinamąją pastabą „Neribotos atsakomybės atsisakymas“.

1.2.2. Paslaugų teikėjas neatsako už:

a) duomenų tvarkymo paslaugoms netaikytinas pareigas pagal i) Duomenų akto 23 straipsnio d punkto i papunktį (funkcinio lygiavertiškumo užtikrinimas); ii) 29 straipsnį (laipsniškas keitimo mokesčių panaikinimas) arba iii) Duomenų akto 30 straipsnio 1 ir 3 dalis (techniniai keitimo aspektai), jei dauguma pagrindinių paslaugų teikėjo duomenų tvarkymo paslaugų funkcijų yra specialiai sukurtos konkretiems kliento poreikiams tenkinti arba jei visi komponentai buvo sukurti kliento reikmėms ir jei tos duomenų tvarkymo paslaugos nėra teikiamos plačiu komerciniu mastu per duomenų tvarkymo paslaugų katalogą. Išimtis taikoma, jei paslaugų teikėjas prieš sudarydamas susitarimą dėl duomenų tvarkymo paslaugų informavo klientą, kad pirmiau nurodytos Duomenų akto nuostatos minėtoms paslaugoms netaikomos;

b) pareigų, susijusių su duomenų tvarkymo paslaugų keitimu duomenų tvarkymo paslaugomis, teikiamomis negamybinėje versijoje bandymo ir vertinimo tikslais ir ribotą laiką, pažeidimą.

1.3. **Ribota atsakomybė**

A galimybė. Suma, nustatoma remiantis rizikos vertinimu

1.3.1. Šalys susitaria apriboti savo atsakomybę už pareigų pagal šį susitarimą nevykdymą dėl aplaidumo […] suma už vieną įvykį, įskaitant atvejus, kai vienu įvykiu laikoma susijusių įvykių seka. Sumą sąžiningai nustato nukentėjusi šalis, remdamasi rizikos vertinimu ar kitais įverčiais, dėl kurių šalys susitarė 1 priede (Rizikos vertinimo šablonas). Rizikos vertinimas atliekamas ir pateikiamas kitai šaliai [likus … dienų] iki susitarimo sudarymo. Jei kita šalis rizikos vertinimo neatmeta, susitarimas sudaromas šiuo pagrindu.

Šalys gali bet kuriuo metu susitarti iš naujo įvertinti riziką, kad būtų atsižvelgta į su paslaugomis susijusios rizikos padėties pokyčius. Šiuo tikslu jos gali naudoti pavyzdyje pateiktą šabloną [Rizikos vertinimo šablonas]. Jei dėl pakartotinio vertinimo šaliai kylanti rizika padidinama ar sumažinama, ta šalis gali prašyti derėtis dėl paslaugų atsakomybės viršutinės ribos, kad būtų atsižvelgta į su jomis susijusios rizikos pokytį, arba dėl papildomų sąlygų, kurios turėtų būti įvykdytos, įskaitant kainodarą arba sutarto susitarimo dėl paslaugų lygio pakeitimus. Šalys galėtų susitarti, kad jei per [tris mėnesius nuo šalies prašymo pateikimo] susitarti nepavyktų, liks galioti iš pradžių sutarta atsakomybės viršutinė riba.

B galimybė. Tiesioginė žala

1.3.2. Šalys susitaria apriboti savo atsakomybę už pareigų pagal šį susitarimą nevykdymą dėl aplaidumo ir taikyti ją tik bet kokiai padarytai tiesioginei žalai.

1.3.3. Tiesioginė žala taip pat apima: i) išlaidas, patirtas siekiant nustatyti žalos priežastį ir dydį; ii) išlaidas, kurias nukentėjusi šalis patyrė siekdama užkirsti kelią tiesioginei žalai arba ją apriboti, su sąlyga, kad dėl tų išlaidų faktiškai buvo užkirstas kelias žalai arba ji buvo apribota; iii) žalą dėl sugadintų, neprieinamų arba prarastų duomenų ir iv) vienos šalies išlaidas, patirtas siekiant užtikrinti, kad paslaugos atitiktų susitarime nustatytus naudojimo lygius, jei kita šalis per sutartą laikotarpį tokio pažeidimo neištaisė.

1.3.4. Kai vienu įvykių laikoma kelių susijusių įvykių seka, bendra vienos šalies atsakomybė kitos šalies atžvilgiu už tokią tiesioginę žalą, kaip nustatyta pirmesniame sakinyje, neviršija […] sumos.

C galimybė. Maksimali suma

1.3.5. Šalys susitaria apriboti savo atsakomybę už pareigų pagal šį susitarimą nevykdymą dėl aplaidumo, įskaitant atvejus, kai vienu įvykiu laikoma kelių susijusių įvykių seka, ne didesnės kaip […] suma.

1.4. **Pranešimai**

Šalys susitaria teikti viena kitai pranešimus pagal šias sąlygas dėl atsakomybės (*šalys nurodo pasirinktas ryšio priemones, be kita ko, tinkamas elektronines priemones*).

1.5. **Viršenybė**

Jei šios sąlygos dėl atsakomybės prieštarauja bet kokiems kitiems taikytiniems sutartimis įformintiems susitarimams, sąlygoms ar kitiems taikytiniems susitarimams, susijusiems su atsakomybe šių nuostatų taikymo srityje, arba yra su jais nesuderinamos, šios sąlygos bus viršesnės.

1 priedėlis

Rizikos vertinimo šablonas

Siekdama nustatyti su paslauga susijusią riziką, šalis atlieka vertinimą, atsižvelgdama į konkrečią riziką, kad kita šalis dėl aplaidumo nevykdys susitarimo.

Šis rizikos vertinimas turi būti atliekamas sąžiningai. Jis turėtų realistiškai atspindėti galimą žalą. Jei apskaičiuotos sumos yra per mažos, atsakomybė už didesnę žalą netaikoma. Jei apskaičiuotos sumos yra per didelės, kita šalis gali atsisakyti prisiimti atsakomybę arba reikalauti didesnių išlaidų.

Prireikus gali būti įtraukta papildoma rizika.

Rizikos aprašymas		Žalos įvertinimas
Veiklos pertraukimas Dėl sutarties pažeidimo prarasta apyvarta. Gali būti apsvarstytas galimas paslaugos neteikimo laikas ir jo poveikis šalies verslui ar operacijoms.	EUR	
Duomenų atkūrimas Numatomos prarastų, neprieinamų ar sugadintų duomenų atkūrimo išlaidos. Gali būti reikalaujama, kad šalys įgyvendintų savo rizikos mažinimo priemones, pvz., turėtų atsargines duomenų kopijas pas kitą paslaugų teikėją arba vietoje.	EUR	
Vyriausybės skiriamos baudos Vyriausybės skiriamos baudos įmonėms yra, pavyzdžiui, baudos už duomenų apsaugos įstatymų ar norminių nuostatų pažeidimus, padarytus paslaugų teikėjui teikiant paslaugą.	EUR	
Komercinių paslapčių praradimas Atskleidus komercines paslaptis gali būti prarastos verslo galimybės. Tokia žala gali būti atlygintina pagal įstatymą.	EUR	
Asmens duomenų saugumo pažeidimas ir taisomieji veiksmai Dėl asmens duomenų saugumo pažeidimo gali atsirasti kelių rūšių tiesioginių išlaidų, susijusių su teisiniais mokesčiais, bylinėjimosi išlaidomis, taip pat dedamomis pastangomis ištaisyti duomenis, kad būtų pašalintos visos su pažeidimu susijusios duomenų kokybės problemos.	EUR	
Reputacijos praradimas Šalys gali apsvarstyti poveikį įmonės reputacijai ir priemones, kurių reikės imtis (pvz., reklamą ir kampanijas, kad būtų kompensuotas poveikis reputacijai). Tokias išlaidas gali būti sunku visa apimtimi susigrąžinti teismo procese.	EUR	
Civilinė atsakomybė Civilinė atsakomybė apima galimą atsakomybę, pavyzdžiui, tiekėjams, klientams, subrangovams ir trečiosioms šalims.	EUR	
Bendra galimos žalos rizika (suma)	**EUR**	

Kadangi duomenų tvarkymo paslaugos teikiamos įvairiu mastu ir lanksčiai, tiek paslaugų teikėjo teikiamos paslaugos naudojimas, tiek atsakomybės rizika susitarimo galiojimo laikotarpiu gali skirtis, dažnai neperžengiant susitarimų dėl paslaugų lygio ribų. Vertinant riziką susitarimo sudarymo metu arba periodiškai, šalims rekomenduojama atsižvelgti ne tik į galimą didžiausią teorinę žalą, bet ir į kintantį paslaugų pobūdį ir apimtį. Taip būtų galima nustatyti realistiškesnę vidutinio ar tikėtino naudojimosi paslauga vertę. Šalys taip pat turėtų suderinti vertinimą su savo vidaus planavimu. Ne visų išvardytų kategorijų rizika gali būti vienodai taikoma klientui ir paslaugų teikėjui arba konkrečiai kliento verslo rūšiai.

XI PRIEDAS

STANDARTINĖS SUTARČIŲ SĄLYGOS

dėl pakeitimų vengimo

Svarbu, kad šalys galėtų remtis sutartinėmis teisėmis ir pareigomis ir kad šios teisės ir pareigos nebūtų keičiamos vienašališkai, išskyrus atvejus, kai laikomasi aiškiai ir abipusiai sutartų sąlygų. Tai ypač pasakytina apie mažąsias ir vidutines įmones ar kitas organizacijas, kurios gali neturėti pakankamai išteklių, kad įvertintų galimą tokių vienašalių pakeitimų poveikį jų veiklai ir tikslui. SSS dėl pakeitimų vengimo siekiama suteikti šalims daugiau aiškumo ir pasitikėjimo susitariant dėl sąlygų, susijusių su vienašaliais pakeitimais. Šiose standartinėse sutarčių sąlygose aptariami atitinkami scenarijai ir galimi su jais susiję sutartimi įforminti susitarimai. Jomis siekiama užtikrinti, kad tokie vienašaliai pakeitimai nepakenktų nė vienos šalies interesams.

Požiūris į vienašalius pakeitimus

Paprastai nė viena šalis negali vienašališkai keisti susitarimo (įskaitant SSS) ir dėl to turi susitarti abi šalys. Tam tikri vienašaliai pakeitimai leidžiami tik griežtomis šiose SSS numatytomis sąlygomis. Tai išdėstyta šių SSS 1.1.1–1.1.3 punktuose.

Šiose SSS pripažįstama, kad tam tikromis aplinkybėmis paslaugų teikėjas turėtų turėti galimybę siūlyti vienašalius teikiamų paslaugų pakeitimus. Tai vadinama leidžiamu (-ais) vienašaliu (-iais) pakeitimu (-ais) ir yra nustatyta šių SSS 1.1.3–1.1.6 punktuose. Leidžiamas (-i) vienašalis (-iai) pakeitimas (-ai) gali būti pasiūlytas (-i) tik vieną kartą ir turėtų atitikti šias sąlygas:

1) juo (jais) pagerinama kliento padėtis, susijusi su naudojimusi paslauga, sutartiniu, finansiniu, organizaciniu, veiklos, paslaugų lygio, teisinės atitikties ar kitokiu požiūriu, ir

2) apie jį (juos) klientui pranešama ne vėliau kaip likus 30 kalendorinių dienų iki tokio (-ių) siūlomo (-ų) leidžiamo (-ų) vienašalio (-ių) pakeitimo (-ų) įsigaliojimo kliento atžvilgiu.

Įspėjimo laikotarpis leis klientui įvertinti informaciją, taip pat įgyvendinamumą ir poveikį klientui ir jo suinteresuotiesiems subjektams, sistemoms ir paslaugoms.

Kitos Komisijos rekomenduojamos standartinės sutarčių sąlygos pateikiamos priede ir apima konkrečias temas, nesusijusias su pakeitimų vengimu. Šalys raginamos apsvarstyti galimybę taikyti ir tas kitas sąlygas, nes jos buvo parengtos taip, kad vienos su kitomis derėtų ir vienos kitas papildytų.

1. **Pakeitimų vengimas**

1.1. **Pakeitimai**

1.1.1. Visi susitarimo pakeitimai (toliau – pakeitimai) turi būti daromi raštu, be kita ko, tinkamomis elektroninėmis priemonėmis, ir dėl jų turi būti iš anksto gautas abiejų šalių sutikimas, be kita ko, tinkamomis elektroninėmis priemonėmis.

1.1.2. Nepaisant 1.1.1 punkto, paslaugų teikėjas turi teisę iš dalies pakeisti susitarimą, jei to reikia, kad būtų laikomasi privalomos taikytinos teisės, kuri dar nebuvo įsigaliojusi iki susitarimo įsigaliojimo dienos.

1.1.3. Išskyrus 1.1.2 punkte numatytus atvejus, paslaugų teikėjas turi teisę siūlyti vienašalį paslaugų pakeitimą tik tuo atveju, jei:

a) toks pakeitimas yra naudingas klientui naudojantis duomenų tvarkymo paslaugomis, pavyzdžiui, atliekant esminius paslaugos patobulinimus arba kai tai būtina dėl saugumo priežasčių, ir

b) įvykdytos visos 1.1.4–1.1.6 punktuose („Leidžiamas vienašalis pakeitimas“) nustatytos sąlygos.

1.1.4. Paslaugų teikėjas negali naudotis jokiu siūlomu vienašaliu pakeitimu pagal 1.1.3 punktą, kad tiesiogiai ar netiesiogiai įgyvendintų pakeitimus atgaline data arba užtikrintų jų vykdymą, arba iš dalies pakeistų susitarimo sąlygas, susijusias su vienu ar daugiau iš šių aspektų:

a) teisės pasirinkimu ir teismo vietos pasirinkimu;

b) pakeitimais arba susitarimo keitimo tvarka;

c) trukme ir nutraukimu;

d) atsakomybe;

e) konfidencialumu;

f) subrangos naudojimo būdais ir subrangovų pakeitimo būdais;

g) prieigos ir informacijos teisėmis;

h) kokybiniais paslaugų lygio tikslais;

Pakeitimai, susiję su jau sutartais kiekybiniais ir kokybiniais paslaugų teikimo tiksliniais rodikliais, neviršijančiais sutartų paslaugų lygių, ir susijusiomis baudomis ir (arba) paslaugų kreditais, gali būti siūlomi kaip leidžiamas vienašalis pakeitimas pagal 1.1.3 punktą.

i) kainodaros taisyklėmis arba kitomis finansinėmis taisyklėmis;

Sutartų mokesčių pakeitimas gali būti siūlomas kaip leidžiamas vienašalis pakeitimas pagal 1.1.3 punktą, tačiau šalys turi tarpusavyje susitarti dėl pagrindinių taisyklių, pavyzdžiui, kainų indeksavimo metodikos.

j) vieta, kurioje duomenys tvarkomi arba saugomi, jei ta vieta yra už ES ribų.

Dėl ES esančių vietų pakeitimo šalys gali susitarti nuo savo sutartinių santykių pradžios arba paslaugų teikėjas gali pasiūlyti tai kaip leidžiamą vienašalį pakeitimą. Tačiau kai ES esanti vieta, kurioje tvarkomi arba saugomi duomenys, pakeičiama vieta, esančia už ES ribų, arba vieta, esanti už ES ribų, pakeičiama kita vieta, esančia už ES ribų, šalys turėtų tarpusavyje susitarti dėl šio pakeitimo.

1.1.5. Jeigu siūlomas leidžiamas vienašalis pakeitimas, paslaugų teikėjas privalo:

a) pranešti apie tai klientui ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų, išskyrus atvejus, kai pagal taikytiną teisę reikalaujama kitaip, prieš įsigaliojant siūlomam leidžiamam vienašaliam pakeitimui;

b) aiškiai ir suprantamai pateikti klientui informaciją, įskaitant:

i) siūlomo leidžiamo vienašalio pakeitimo taikymo sritį, duomenis ir terminus;

ii) tai, kodėl reikalingas siūlomas leidžiamas vienašalis pakeitimas, be kita ko, atsižvelgiant į jo naudą klientui naudojantis duomenų tvarkymo paslaugomis;

iii) dabartinės padėties ir padėties po siūlomo leidžiamo vienašalio pakeitimo skirtumą. Tai visų pirma apima bet kokias sutartines, finansines, organizacines, veiklos, paslaugų lygio ir su teisine atitiktimi susijusias pasekmes klientui, jei tokių yra;

Apibūdinant tokį skirtumą turėtų būti atsižvelgiama į tikėtiną padėtį, susijusią su atitinkamų rūšių esamais klientais, atsižvelgiant į 1.1.5 punkto b papunkčio iii dalyje nurodytas kategorijas. Taip siekiama užtikrinti, kad labiausiai tikėtinas vienašalio pakeitimo, apie kurį pranešta, poveikis būtų matomas ir suprantamas klientui. Šiuo atžvilgiu pagal šią sąlygą nereikalaujama, kad paslaugų teikėjas praneštų apie individualiems klientams pritaikytą vertinimą;

iv) numatomą diegimo ir įgyvendinimo tvarkaraštį ir susijusią siūlomo leidžiamo vienašalio pakeitimo įsigaliojimo datą.

1.1.6. Jeigu paslaugų teikėjas įvykdo 1.1.5 punkto sąlygas, bus laikoma, kad klientas sutinka su siūlomu leidžiamu vienašaliu pakeitimu tą dieną, kai leidžiamas vienašalis pakeitimas įsigalioja.

1.1.7. Jeigu paslaugų teikėjas pažeidžia 1.1.2–1.1.5 punktų nuostatas dėl susitarimo keitimo, klientas turi teisę nutraukti susitarimą be papildomų išlaidų ir gauti kompensaciją už patirtą žalą (įskaitant perėjimo pas kitą duomenų tvarkymo paslaugų teikėją išlaidas). Tai nedaro poveikio kitoms kliento teisėms ir teisių gynimo priemonėms, be kita ko, kiek tai susiję su draudimu bet kuriame atitinkamame kompetentingame teisme, kuriuo paslaugų teikėjui nurodoma toliau teikti sutartas paslaugas ir atlyginti patirtą žalą, jei ji buvo patirta.

Jei paslaugų teikėjo atliekamas susitarimo pakeitimas neatitinka sutartinių nuostatų, klientas turėtų turėti teisę nutraukti susitarimą, o tai praktiškai taip pat turėtų reikšti, kad yra pateiktas pranešimas apie keitimą, kad būtų inicijuotas keitimo procesas, (žr. SSS dėl keitimo ir pasitraukimo A galimybę, jei šalys susitarė dėl keitimo ir pasitraukimo plano, ir B galimybę, jei atliekamas automatizuotas savitarnos keitimas). Tačiau tokiais atvejais klientas turėtų turėti teisę reikalauti atlyginti žalą, kurią jis patyrė, nes buvo priverstas pereiti pas kitą paslaugų teikėją, įskaitant patirtas išlaidas ir kitą susijusią žalą, (žr. SSS dėl atsakomybės).

1.2. **Pranešimai**

Šalys susitaria teikti viena kitai pranešimus pagal šias sąlygas dėl pakeitimų vengimo (*šalys nurodo pasirinktas ryšio priemones, be kita ko, tinkamas elektronines priemones*).

1.3. **Viršenybė**

Jei šios sąlygos dėl pakeitimų vengimo prieštarauja bet kokiems kitiems taikytiniems sutartimis įformintiems susitarimams, sąlygoms ar kitiems taikytiniems susitarimams, susijusiems su susitarimo, kuriam taikomos šios sąlygos, keitimu, arba yra su jais nesuderinamos, šios sąlygos bus viršesnės.

XII PRIEDAS

STANDARTINĖS SUTARČIŲ SĄLYGOS

apibrėžtys

SSS tikslais vartojamos sąvokos apibrėžiamos taip:

susitarimas – rašytinis šalių susitarimas dėl paslaugų teikimo, visi jo pakeitimai ar papildymai, taip pat visi su susitarimo (-ų), įskaitant visų pirma jo priedėlius, vykdymu susiję aktai;

priedėlis – priedėlis, sąrašas arba įrodymas, aiškiai nurodytas susitarime;

duomenų tvarkymo paslaugų klientas (klientas), kaip apibrėžta Duomenų akto 2 straipsnio 30 punkte, – fizinis arba juridinis asmuo, užmezgęs sutartinius santykius su duomenų tvarkymo paslaugų teikėju, siekdamas naudotis viena ar daugiau duomenų tvarkymo paslaugų;

duomenys, kaip apibrėžta Duomenų akto 2 straipsnio 1 punkte, – aktų, faktų ar informacijos ir tokių aktų, faktų ar informacijos rinkinių skaitmeninė išraiška, įskaitant garso, vaizdo arba garso ir vaizdo įrašus;

Duomenų aktas – Reglamentas (ES) 2023/2854;

duomenų išėjimo mokesčiai, kaip apibrėžta Duomenų akto 2 straipsnio 35 punkte, – duomenų perdavimo mokesčiai, taikomi klientams už jų duomenų išgavimą per tinklą iš duomenų tvarkymo paslaugų teikėjo IRT infrastruktūros į kito paslaugų teikėjo sistemą ar į vietoje esančią IRT infrastruktūrą;

duomenų tvarkymo paslauga, kaip apibrėžta Duomenų akto 2 straipsnio 8 punkte, – skaitmeninė paslauga, kuri teikiama klientui ir kuri suteikia visur esančią ir pagal poreikį suteikiamą tinklo prieigą prie bendrųjų konfigūruojamų, kintamo masto pritaikomų centralizuotų, paskirstytų ar labai paskirstytų kompiuterinių išteklių, kuriuos galima greitai suteikti ir atlaisvinti minimaliomis valdymo pastangomis arba minimalia paslaugų teikėjo sąveika. Šio susitarimo tikslais minėtomis duomenų tvarkymo paslaugomis laikomos paslaugos, kurias paslaugų teikėjas teikia arba turi teikti klientui, kaip susitarta pagal susitarimą;

paslaugų teikėjas, pas kurį pereinama, kaip nurodyta Duomenų akto 2 straipsnio 34 punkte, – duomenų tvarkymo paslaugų, prie kurių pereina duomenų tvarkymo paslaugų klientas, kad galėtų naudotis kita tos pačios rūšies duomenų tvarkymo paslauga arba kitomis paslaugomis, paslaugų teikėjas, pas kurį pereinama;

pradinis paslaugų teikėjas, kaip nurodyta Duomenų akto 2 straipsnio 34 punkte, – teisės subjektas, su kuriuo klientas yra užmezgęs sutartinius santykius dėl paslaugų teikėjo pagal susitarimą teikiamų duomenų tvarkymo paslaugų ir kitų paslaugų teikimo ir kurį klientas dabar ketina pakeisti kitu paslaugų teikėju;

skaitmeninis turtas, kaip apibrėžta Duomenų akto 2 straipsnio 32 punkte, – skaitmeninės formos elementai, įskaitant taikomąsias programas, kurių naudojimo teisę klientas turi, nepriklausomai nuo sutartinių santykių su duomenų tvarkymo paslauga, kurią jis ketina pakeisti;

eksportuojami / eksportuotini duomenys, kaip apibrėžta Duomenų akto 2 straipsnio 38 punkte, – įvesties ir išvesties duomenys, įskaitant metaduomenis, tiesiogiai ar netiesiogiai sugeneruoti arba bendrai sugeneruoti klientui naudojantis duomenų tvarkymo paslauga, išskyrus bet kurio duomenų tvarkymo paslaugų teikėjo ar trečiosios šalies turtą ar duomenis, kuriems taikomos intelektinės nuosavybės teisės, arba kurie yra laikomi komercine paslaptimi;

incidentas – fizinis, techninis ar organizacinis saugumo pažeidimas, incidentas ar panašus įvykis, kuris gali turėti didelį poveikį saugumui ir veiklos tęstinumui, nes sukėlė arba gali sukelti didelį bet kokių taikytinų IT sistemų ir operacijų, kurias keitimo proceso metu naudoja paslaugų teikėjas ir klientas arba kurios susijusios su kliento naudojimusi paslaugomis, kliento eksportuotinais duomenimis ir skaitmeniniu turtu, sutrikdymą. Žr. SSS dėl saugumo ir veiklos tęstinumo;

sąveikumas, kaip apibrėžta Duomenų akto 2 straipsnio 40 punkte, – dviejų ar daugiau duomenų erdvių arba ryšių tinklų, sistemų, susietųjų gaminių, taikomųjų programų, duomenų tvarkymo paslaugų ar komponentų gebėjimas keistis duomenimis ir juos naudoti, kad galėtų vykdyti savo funkcijas;

metaduomenys, kaip apibrėžta Duomenų akto 2 straipsnio 2 punkte, – struktūrizuotas duomenų turinio arba naudojimo aprašymas, padedantis surasti tuos duomenis ar jais naudotis;

ne asmens duomenys, kaip apibrėžta Duomenų akto 2 straipsnio 4 punkte, – duomenys, kurie nėra asmens duomenys;

vietoje esanti IRT infrastruktūra, kaip apibrėžta Duomenų akto 2 straipsnio 33 punkte, – klientui priklausanti, jo išsinuomota arba išsipirktinai išsinuomota IRT infrastruktūra ir kompiuteriniai ištekliai, esantys paties kliento duomenų centre ir valdomi jo paties arba trečiosios šalies;

kitos paslaugos – visos bet kokio pobūdžio profesinės paslaugos, kurias paslaugų teikėjas teikia klientui pagal susitarimą, kaip apibrėžta susitarime, kurios nėra duomenų tvarkymo paslaugos;

šalis – klientas arba paslaugų teikėjas;

šalys – ir klientas, ir paslaugų teikėjas;

asmens duomenys, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2016/679 (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) 4 straipsnio 1 punkte;

planas – keitimo ir pasitraukimo planas, nurodytas SCC dėl keitimo ir pasitraukimo A galimybėje, dėl kurio šalys susitarė pagal susitarimą;

duomenų tvarkymas, kaip apibrėžta Duomenų akto 2 straipsnio 7 punkte, – automatizuotomis arba neautomatizuotomis priemonėmis su duomenimis ar jų rinkiniais atliekama operacija ar operacijų seka, kaip antai rinkimas, įrašymas, organizavimas, struktūrizavimas, saugojimas, adaptavimas ar keitimas, išrinkimas, susipažinimas su jais, naudojimas, atskleidimas persiunčiant, platinant ar kitais būdais suteikiant galimybę juos gauti, taip pat sugretinimas ar sujungimas, apribojimas, ištrynimas arba sunaikinimas;

duomenų tvarkymo paslaugų teikėjas (paslaugų teikėjas) – fizinis arba juridinis asmuo, užmezgęs sutartinius santykius su klientu, siekdamas teikti vieną ar daugiau duomenų tvarkymo paslaugų;

ta pati paslaugų rūšis, kaip apibrėžta Duomenų akto 2 straipsnio 9 punkte, – duomenų tvarkymo paslaugų, kurių pagrindinis tikslas, duomenų tvarkymo paslaugų modelis ir pagrindinės funkcijos yra tokie patys, visuma;

paslaugos – duomenų tvarkymo paslaugos ir visos kitos paslaugos, dėl kurių šalys susitarė pagal susitarimą;

paslaugos mokestis – mokesčiai, kuriuos klientas turi sumokėti paslaugų teikėjui kaip atlygį už paslaugų teikimą, dėl kurio šalys susitarė pagal susitarimą;

keitimas, kaip apibrėžta Duomenų akto 2 straipsnio 34 punkte, – procesas, kuriame dalyvauja pradinis duomenų tvarkymo paslaugų teikėjas, duomenų tvarkymo paslaugos klientas ir, kai aktualu, duomenų tvarkymo paslaugų, prie kurių pereinama, teikėjas, kai duomenų tvarkymo paslaugos klientas nustoja naudotis viena duomenų tvarkymo paslauga ir ima naudotis kita tos pačios paslaugų rūšies paslauga ar kita paslauga, kurią siūlo kitas duomenų tvarkymo paslaugų teikėjas, arba vietoje esančia IRT infrastruktūra, be kita ko, pasitelkiant duomenų išgavimą, transformavimą ir įkėlimą;

keitimo mokesčiai, kaip apibrėžta Duomenų akto 2 straipsnio 36 punkte, – mokesčiai, išskyrus standartinius paslaugų mokesčius ar ankstyvo sutarties nutraukimo sankcijas, kuriuos duomenų tvarkymo paslaugų teikėjas taiko klientui už veiksmus, kurių reikalaujama pagal Duomenų aktą pereinant prie kito paslaugų teikėjo sistemos arba vietoje esančios IRT infrastruktūros, įskaitant duomenų išėjimo mokesčius.